

Arkeol. N 15/15. 1.2003

NOKIA
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Vadim Adel
Maakunnallinen yksikkö
Tampereen museot 2002

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1. JOHDANTO	4
1.1. Yleistä	4
1.2. Tutkimusalue.....	4
1.3. Aiemmat tutkimukset.....	5
1.4. Inventoinnin tavoitteet ja metodit	6
1.5. Inventoinnin tulokset ja yhteenveto.....	6
2. LUETTELO INVENTOINTIKOhteista	8
3. YLEISKARTTA	10
4. INVENTOINTIKOhteet	13
4.1. Esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset	13
Ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset	
4.1.1. Hanhisaari [27], kivikautinen asuinpaikka	13
4.1.2. Kamppi [28], kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan asutusjäännöksiä.....	18
4.1.3. Talola 1 [29], rautakautisia kiven- ja maansekaisia röykkiöitä.....	24
4.1.4. Kulju 1 [30], kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan asutusjäännöksiä.....	30
4.1.5. Talola 2 [34], kivikautinen asuinpaikka.....	36
4.1.6. Pikkuvainio [36], kivikautinen asuinpaikka.....	41
4.1.7. Pleunannokka [41], epäilty rautakautinen röykkiökohde.....	45
4.1.8. Peltoaho [42], rautakautisia ja historiallisia kiviröykkiöitä.....	48
4.1.9. Erkkilä 1 [43], kaksi kiven- ja maansekasta röykkiötä.....	53
Inventoinnissa löytyneet kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset	
4.1.10. Kulju 2 [47], kivikautinen asuinpaikka.....	57
4.1.11. Kulju 3 [48], kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan peltoröykkiö.....	61
4.1.12. Kesäniemi 1 [49], kivikautinen asuinpaikka.....	66
4.1.13. Kesäniemi 2 [50], kivikautinen asuinpaikka.....	71
4.1.14. Kesäniemi 3 [51], rautakautinen raudankäsittelypaikka ja röykkiöitä.....	75
4.1.15. Kesäniemi 4 [52], rautakautinen raudankäsittelypaikka ja historiallisen ajan kuoppa.....	80
4.1.16. Sadanleukaluut 1 [53], kivikautinen asuinpaikka ja historiallinen kivirakenne....	85
4.1.17. Saviannokka [54], kivikautinen asuinpaikka.....	90
4.1.18. Miinanlahti [55], kivikautinen asuinpaikka.....	94
4.1.19. Kalmesaari 1 [56], kivikautinen asuinpaikka.....	98
4.1.20. Erkkilä 2 [57], kivikautinen asuinpaikka.....	103
4.2. Esihistorialliset irtolöytöpaikat	107
(ks. myös kohteet [34] ja [55])	
4.2.1. Pakkala [58], kivikautinen irtolöytöpaikka	107
4.2.2. Kiviranta [59], kivikautinen irtolöytöpaikka.....	111
4.2.3. Sadanleukaluut 2 [60], esihistoriallinen/rautakautinen irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännöksiä.....	115

4.2.4. Pyymäki [61], kivikautinen irtolöytöpaikka sekä historiallinen (?) kivilatomus ja peltoröykkiöitä.....	120
4.2.5. Jyrä [62], kivikautinen irtolöytöpaikka.....	125
4.2.6. Sierakka [63], kivikautinen irtolöytöpaikka.....	129
4.2.7. Ala-Talja [64], kivikautinen irtolöytöpaikka.....	133
4.2.8. Kakkuri [65], kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita.....	137
4.2.9. Ala-Uotila [66], kivikautinen irtolöytöpaikka.....	142
4.2.10. Yli-Hemminki [67], esihistoriallinen(?) irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan maarakenteita.....	146
4.2.11. Pöysärinmäki [68], kivikautinen irtolöytöpaikka.....	151
4.2.12. Tolpanvainio [69], kivikautinen irtolöytöpaikka/tuhoutunut asuinpaikka (?).....	155
4.3. Historiallisen ajan kohteita.....	159
(ks. myös kohteet [28], [30], [42], [48], [51], [52], [53], [60], [61], [65] ja [67])	
4.3.1. Vanha-Mattila [70], historiallisen ajan kivirakenteita.....	159
4.3.2. Vettenranta [71], historiallinen rajakivi.....	163
4.3.3. Vahalahden koulu [72], historiallinen kiviaita.....	167
4.3.4. Uusi-Pirjola [73], vanha pelto ja kivirakenteita.....	171
4.3.5. Kalmesaari 2 [74], vanha pelto ja peltoröykkiöitä.....	175
4.3.6. Kauniainen [75], epäilty hautapaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita.....	179
4.3.7. Vaunuvuori [76], historiallisen ajan (?) kivirakenteita.....	185
4.3.8. Isosaari [77], historiallisen ajan sahan paikka.....	190
4.3.9. Kuljun koulu [78], kiviaita ja torpan paikka.....	194
ARKISTOLÄHTEET.....	198
KIRJALLISUUS	198
RAPORTISSA KÄYTETYT LYHENTEET.....	198
NEGATIIVILUETTELO	199
DIALUETTELO	200
LIITE: Löytöluettelo <i>poistettu</i>	

NOKIA
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

1. JOHDANTO

1.1. Yleistä

Tampereen museoiden maakunnallinen yksikkö/Pirkanmaan maakuntamuseo suoritti touko-kesäkuussa 2002 Nokian kaupungin länsiosan (entisen Suoniemen kunnan alueen) arkeologisen osainventoinnin. Tutkimukset kuuluivat yksikön Pirkanmaan kuntien inventointiprojektiin, jonka puitteissa kaksi vuotta aikaisemmin kartoitettiin muinaisjäännökset Nokianvirran alueella (Adel 2000) sekä Pitkäniemellä ja Liukuslahdessa (Pukkila 2001). Yhtenä inventoinnin tavoitteista oli saada ajantasaista arkeologista tietoa Suoniemen historiaa varten, jonka kirjoitustyö oli parhaillaan meneillään.

Suoniemen inventoinnin esi-, kenttätyöt ja raportin teki Tampereen museoiden maakunnallisen yksikön tutkija, FM Vadim Adel. Tutkimusapulaisena kenttätöissä toimi arkeologian opiskelija Anna Väänänen. Kenttätyöt tehtiin 20.5.-7.6.2002, kolmen työviikon aikana. Kahtena työpäivänä kentällä oli mukana vapaaehtoisena fil. yo. Riia Siltanen ja yhtenä päivänä Suoniemen historian ruotsinvallanajan osan kirjoittaja FM Ulla Koskinen, jolta saatiin tietoja joistakin alueen historiallisen ajan kohteista ja joka toimi myös oppaana. Myös historiikin pääkirjoittaja, Jouko Jaakkola kävi tutustumassa kenttätöihin. Inventoinnin jälkityöt ja raportti tehtiin 18.6.-26.7.2002. Apulaisina jälkitöissä (löytöjen puhdistus, valokuvien ja diapositiivien arkistointi) toimivat maakunnallisen yksikön toimistotyöntekijä ja harjoittelijat. Töiden valvojana on toiminut maakunnallisen yksikön tutkija, FM Ulla Lähdesmäki. Yhteistyötahona Nokialla oli kaupungin kulttuuritoimi (kulttuuritoimenjohtaja Kaisa Kirkko-Jaakkola). Tutkimukset rahoittivat Tampereen museot ja Nokian kaupunki, niiden kokonaiskustannukset olivat n. 8600 euroa.

1.2. Tutkimusalue

Nokian kaupunki sijaitsee Pirkanmaan lounaisosassa. Sen naapurikuntia ovat Hämeenkyrö (pohjoisessa), Ylöjärvi (koillisessa), Tampere (idässä), Pirkkala (kaakossa), Vesilahti (etelässä), Vammala (lounaassa) ja Mouhijärvi (luoteessa). Entisen Suoniemen kunnan alue, joka liitettiin Nokiaan 1970-luvulla, sijaitsee sen länsiosassa ja rajautuu Vammalan, Mouhijärven ja Hämeenkyrön alueisiin. Sen suurin pituus (N-S) on n. 20,5 km ja suurin leveys 11 km. Alueen halki, Kuloveden pohjoisrantaan pitkin kulkee W-E-suuntaisesti Tampere-Pori –rautatie.

Entinen Suoniemen pitäjä jakautui Kuloveden kahden puolen. Kirkko on sijainnut eteläpuolella, Suoniemen kylässä 1600-luvulta lähtien. Alueen eteläosan suurin kyläkeskus sijaitsee Sarkolassa ja Vahalahdella. Kuloveden pohjoispuolella asutus on keskittynyt Siuronkosken viereen, Kuljun alueelle. Kuljun ja Kauniaisten kartanoiden ympäristössä sijaitsevat myös alueen laajimmat viljelymaisemat (Teivas & Tulonen 2001, 13, 99).

Tutkimusalueen kallioperä tulee näkyviin monin paikoin, ja sen yleisimpiä kivilajeja ovat granodioriitti, fylliitti, kiilleliuske. Nokian länsiosan päämaalajeja ovat moreeni ja savi tai hiesu (Matisto & Virkkala 1964, 18, 90). Alueen korkeimmat huiput ulottuvat n. 160 metriin mpy (meren pinnan yläpuolella). Kaikki ent. Suoniemen alueen vedet kuuluvat Kokemäenjoen vesistöön, suurin niistä on Kulovesi (57,5 m mpy). Noin 40 m² laajasta Kulovedestä kuuluu inventointialueeseen n. 13 km pitkä ja n. 1-2,5 km leveä osa. Siurossa Kuloveteen laskee pohjoisesta pitkän ja kapean Jokisjärven (60,6 m mpy) ja Siuronkosken kautta laaja Kyrösjärven vesistö. Kuloveteen liittyy sen pohjoispuolelta myös pitkä ja kapea Piikkilänjärvi (57,5 m mpy), josta alkaa SE-NW-suuntainen Mouhijärven vesireitti. Idästä Kuloveteen laskee Nokianvirta (peruskarttalehdet 2123 02-03 ja 2121 11-12; Virkkala 1974, 995).

Jääkauden lopussa, n. 9000 eKr. (kalibroituina eli kalenterivuosina; kalibroidut vuosiluvut on saatu viime vuosina ilmestyneistä arkeologisista julkaisuista) koko ent. Suoniemen alue joutui vesipeitteen alle. Maankohoamisen seurauksena alue on sen jälkeen vähitellen kohonnut kuivaksi maaksi. Korkeimmat mäet vapautuivat veden peitosta jo Yoldiameren aikana eli ennen vuotta 8700 eKr. Itämeren Ancyclus-vaiheessa ja sitä seuranneen Mastogloia –vaiheessa jatkuneen regression (vedenpinnan laskun) seurauksena Pyhäjärvi kuroutui n. 6700 eKr. itsenäiseksi altaaksi; samanaikaisesti muodostuivat ensimmäiset virran väreet Pyhäjärvestä mereen johtaneen kapean salmen itäosaan, nykyisen Nokianvirran yläjuoksun kohdalle. Nokianvirran alajuoksun ja Kuloveden paikalla olleen kapean ja matalan merenlahden ranta oli silloin ilmeisesti hieman nykyistä 80 m:n korkeuskäyrää alempana. Ancyclusjärveä ja Mastogloia –vaihetta seurannut Litorinameri (alkaan n. 6300 eKr) on ulottunut korkeimmillaan n. 7 m nykyisen Kuloveden yläpuolelle (n. 65 m mpy). Noin vuoteen 5400 eKr. mennessä Kulovesi on kuroutunut itsenäiseksi järveksi Litorinameren transgression (tulvan) päätyttyä ja vedenpinnan laskettua n. 60 m:n tasolle; jonkin verran aikaisemmin olivat syntyneet Jokisjärvi ja Siuronkoski (Matisto & Virkkala 1964, 119, 122; Virkkala 1974, 1011-1012). Historiallisena aikana suurimmat vesistömuutokset ovat johtuneet ihmisen toiminnasta. Vammaskosken perkaustöiden seurauksena Rautaveden ja Kuloveden pinta laski 1700-luvun puolivälissä suurin piirtein nykyiselle tasolle (Selander 1963, 3-4).

1.3. Aiemmat tutkimukset

Nokian länsiosan arkeologinen tutkimus alkoi 1800-luvun loppupuolella irtolöytöjen keruulla (mm. A. O. Heikelin ja S. Wilskmanin matkat v. 1880 ja 1887, ks. tämän raportin kohteet [63], [65] ja [66]). Ensimmäisen lyhyen kertomuksen Suoniemen muinaisjäännöksistä laati J. Maukonen vuonna 1882 (julkaistu v. 1951: Maukonen 1951). Näiden tutkimusmatkojen jälkeen alueen arkeologisessa tutkimuksessa oli yli kuudenkymmenen vuoden pituinen katkos. Vuonna 1950 Unto Salo suoritti Suoniemen ensimmäisen arkeologisen inventoinnin, jossa löytyi yksi kiinteä muinaisjäännös (kohde [27]). Kolme vuotta myöhemmin löytyi alueen kuuluisin ja ainoa kaivauksin tutkittu kohde – rautakautinen röykkiöryhmä Talola 1 [29] (Salmo 1953). Sitä tutkivat Hämeen museon hoitaja Esko Sarasmo v. 1954 ja Erkki Renvall Turun yliopistosta v. 1984 (Sarasmo 1955; Renvall 1985). 1960- ja 1970-lukujen taitteessa tehdyissä kohdetarkastuksissa löydettiin kaksi uutta kivikautista asuinpaikkaa (kohteet [28] ja [30]). Koko Nokian alueen käsittävän muinaisjäännösinventoinnin teki E. Renvall v. 1985. Hän löysi Länsi-Nokian alueelta kaksi uutta kivikautista asuinpaikkaa ja kaksi rautakautista röykkiökohdetta (kohteet [34], [36], [42] ja [43]) (Renvall 1986). Viimeksi mainitun röykkiöryhmän jatkotarkastuksen ja kartoituksen suoritti vv. 1993-94 Olli Soininen Museoviraston muinaisjäännösten hoitoyksiköstä (Soininen 1994). Vuoteen 2002 mennessä inventointialueelta tunnettiin muinaisjäännösrekisterin mukaan yhteensä yhdeksän kiinteää muinaisjäännöstä: viisi kivikautista asuinpaikkaa ja neljä rautakautista röykkiökohdetta.

1.4. Inventoinnin tavoitteet ja metodit

Nokian länsiosan (ent. Suoniemen) arkeologinen inventointi 2002 toteutettiin osa-alueinventointina, jonka yhteydessä tarkastettiin kaikkien ennestään tunnettujen arkeologisten kohteiden kunto ja etsittiin uusia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Inventoinnin pääasiallisina kohteina olivat esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset ja irtolöytöpaikat, lisäksi pyrittiin kartoittamaan mahdollisuuksien mukaan historiallisen ajan kohteita. Yksi inventoinnin tavoitteista oli saada ajantasaista arkeologista tietoa Suoniemen historiaa varten, jonka kirjoitustyö oli parhaillaan meneillään. Kaikki inventoinnin aikana tarkastetut kohteet on merkitty *Yleiskarttaan* (s. 10).

Inventoinnin kenttätyömenetelmiin kuuluivat mm. intuitiivinen koekuopitus, pintapoiminta ja muinaisjäännösten näkyvien rakenteiden visuaalinen havainnointi. Kaikki kohteet dokumentoitiin valokuvaamalla, merkitsemällä peruskartalle ja sitä tarkemmalle kartalle sekä sanallisilla kuvauksilla. Inventoinnissa pyrittiin selvittämään jokaisen kohteen tarkka sijainti, laatu, arvioimaan sen laajuus ja kunto. Mittaukset maastossa suoritettiin 50 m:n mittanauhan ja bussolin avulla. Joidenkin kohteiden paikantamisessa käytettiin GPS-navigaattoria Magellan GPS 315.

Koekuopat kaivettiin aikaisempien löytötietojen ja topografian perusteella valittuihin kohtiin. Kuoppien koko oli useimmiten 40 x 40 cm. Koekuopat kaivettiin yleensä puhtaaseen pohjamaahan tai peruskalliolle asti lapiolla ja lastoilla, kaivettu maa seulottiin tarvittaessa. Koekuopat peitettiin kaivamisen jälkeen. Koekuoppien lisäksi tehtiin pieniä lapionpistoja. Pintapoimintaa tehtiin pelloilla ja muualla, missä maanpinta oli rikottuna. Pintapoimintaa vaikeutti monta päivää kestänyt hyvin lämmin ja kuiva sää.

1.5. Inventoinnin tulokset ja yhteenveto

Inventoinnissa tarkastettiin yhteensä 41 kohdetta (ks. *Luettelo inventointikohteista ja Yleiskartta*), joista 32 on esihistoriallisia kiinteitä muinaisjäännöksiä ja irtolöytöpaikkoja. Inventoinnin yhteydessä löydettiin **11 uutta kiinteää esihistoriallista muinaisjäännöstä**: yhdeksän kivikautista asuinpaikkaa ja kaksi rautakautista raudankäsittelypaikkaa. Lisäksi löytyi kolme uutta esihistoriallista irtolöytöpaikkaa (kohteet [61], [67] ja [68]). Kaikki uudet kohteet löydettiin tutkimalla topografisesti sopivia alueita. Yksi aikaisemmin rautakautiseksi tulkittu kohde poistettiin muinaisjäännösluettelosta (kohde [41]). Tästä huolimatta inventoinnin tuloksena ent. Suoniemen alueen kiinteiden esihistoriallisten muinaisjäännösten määrä kasvoi yli 2-kertaiseksi. Kaikki nämä kohteet ovat rauhoitettuja muinaismuistolain nojalla.

Lähes kaikki Nokian länsiosan *kivikautiset asuinpaikat* (13 kohdetta) sijaitsevat Kuloveden rannoilla, loivilla rantarinteillä tai -terasseilla; yksi kohde sijaitsee Jokisjärveen viettävällä rinteellä (kohde [30]). Viisi asuinpaikkaa sijaitsee tai on sijainnut muinaisuudessa saarella (kohteet [27], [49], [50], [53] ja [56]). Kuuden kivikautisen kohteen korkea sijainti (yli 64 m mpy ja yli 5 m järvien nykyisen vedenpinnan yläpuolella) viittaa siihen, että niillä on ilmeisesti asuttu ennen Kuloveden ja Jokisjärven kuroutumista merestä, mesoliittisella (esikeraamisella) kaudella, noin 7000-6000 eKr. (kohteet [28], [34], [36], [47], [53] ja mahdollisesti [30]). Muilla kivikautisilla asuinpaikoilla on asuttu Kuloveden kuroutumisen jälkeen, aivan mesoliittisen kauden lopussa tai neoliittisella kaudella, n. 5400-1500 eKr.

Suurin osa Suoniemen kivikautisista asuinpaikoista sijaitsee pellolla, ja niiden kulttuurikerros on siksi pääosin tuhoutunut. Inventoinnissa 2002 löytyi kuitenkin yksi poikkeuksellisen hyvin säilynyt kohde – asuinpaikka *Kesäniemi 1* [49], jonka ympäristö ja kulttuurikerros ovat lähes koskemattomia ja jonka löytöaineistoon kuuluvien saviastianpalojen perusteella se ajoittuu todennäköisesti tyypillisen *kampakeramiikan* aikaan (n. 4100-3500 eKr.). Kohde kuuluu ehdotuksemme mukaan rauhoitusluokkaan 1 (valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäänös, jonka säilyminen on turvattava kaikissa olosuhteissa). Muut kivikautiset asuinpaikat kuuluvat muinaisjäänösluokkaan 2 (kohteen arvon selvittäminen edellyttää tarkempia tutkimuksia).

Pronssikautisia (n. 1500-500 eKr.) muinaisjäänöksiä tutkimusalueelta ei tunneta. Osa neoliittiselle kivikaudelle ajoitetuista asuinpaikoista saattoi kuitenkin olla käytössä myös varhaismetallikaudella, eli pronssikaudella ja rautakauden alussa. *Rautakautisia* (n. 500 eKr. - 1150 jKr.) muinaisjäänöksiä entisen Suoniemen alueelta tunnetaan viisi. Kolme ennestään tunnettua röykkiökohdetta sijaitsee Sarkolan kylässä, peltoalueiden reunoilla tai saarekkeilla ja kuuluu rauhoitusluokkaan 1 (kohteet [29] ja [43]) tai 2 (kohde [42]). Inventoinnissa 2002 löytyneet raudankäsittelypaikat *Kesäniemi 3* ja *4* (kohteet [51] ja [52]) sijaitsevat metsäalueella, Kuloveden pohjoisrannalla, ja kuuluvat luokkaan 2. Laadultaan nämäkin kohteet ovat melko harvinaisia.

Inventoinnin aikana on tehty havaintoja yhteensä **20 historiallisen ajan kohteesta** (osa niistä sijaitsee esihistoriallisten kohteiden läheisyydessä, ja tiedot niistä löytyvät tämän raportin luvuista 4.1. ja 4.2.). Niiden joukossa on viljelyröykkiöitä, talonpohjia, kiviaitoja, kuoppia, kivikellareita, kiukaita, vanhoja peltoja sekä yksi rajakivi ja yksi sahan paikka. Ajoitetut historialliset kohteet (6 kpl) ovat uudelta ajalta, muut ovat tarkemmin ajoittamattomia. Muutama historiallisen ajan kohde kuuluu ehdotuksemme mukaan selvästi muinaisjäänösluokkaan 2; muiden kohteiden suojeluarvon määrittäminen vaatii lisäselvityksiä ja kuuluu Museoviraston rakennushistorian osastolle.

2. LUETTELO INVENTOINTIKOhteista

Inv. nro	Kohteen nimi	Laji	Ajoitus	MJ-luok-ka	Muinais-jäännösrekis-terinumero	Sijainti (peruskartta ja koordinaatit)
27	Hanhisaari	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0027	2121 11 SUONIEMI X = 6817 95, Y=2459 48, Z=58-59
28	Kamppi	asuinpaikka	kivikausi/ uusi aika	2/-	536 01 0028	2121 11 SUONIEMI X = 6814 88, Y=2458 32, Z=70-75
29	Talola 1	kiven- ja maansekaisia röykkiöitä	rautakausi	1	536 01 0029	2123 02 SIURO X = 6811 51, Y = 2460 37, Z = 65-68
30	Kulju 1	asuinpaikka	kivikausi/ uusi aika	2/-	536 01 0030	2123 02 SIURO X = 6819 10, Y=2464 47, Z=65-70
34	Talola 2	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0034	2123 02 SIURO X = 6811 36/6811 50, Y = 246024/ 2460 44, Z = 70-75/65
36	Pikkuvainio	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0036	2123 02 SIURO X = 6811 66, Y=2461 38, Z=85-90
41	Pleunannokka	ei mj.	-	ent. 2	536 01 0041	Pk 2123 02 SIURO X = 6817 20, Y = 2460 54, Z=72,5
42	Peltoaho	kiviröykkiöitä	rautakausi/ hist. aika	2	536 01 0042	Pk 2123 02 SIURO X = 6812 13, Y=2460 78, Z=80-85
43	Erkkilä 1	kiven- ja maansekaisia röykkiöitä	rautakausi (?)	1	536 01 0043	Pk 2123 02 SIURO X = 6811 72, Y = 2460 52, Z = 60-65
47	Kulju 2	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0047	Pk 2123 02 SIURO X = 6818 61, Y=2463 58, Z=75-80
48	Kulju 3	asuinpaikka, peltoröykkiö	kivikausi/ hist. aika	2	536 01 0048	Pk 2123 02 SIURO X=6818 83, Y=2461 79, Z=60-62,5
49	Kesäniemi 1	asuinpaikka	kivikausi	1	536 01 0049	Pk 2123 02 SIURO X = 6818 11, Y = 2461 62, Z = 60
50	Kesäniemi 2	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0050	Pk 2123 02 SIURO X = 6818 24, Y =2461 37, Z = 60
51	Kesäniemi 3	raudankäsittely- paikka, röykkiöitä	rautakausi/ hist. aika	2/-	536 01 0051	Pk 2123 02 SIURO X = 6818 17, Y = 2461 46, Z = n. 62,5
52	Kesäniemi 4	raudankäsittely- paikka, kuoppa	rautakausi/ hist. aika	2/-	536 01 0052	Pk 2123 02 SIURO X = 6818 23, Y = 2461 19, Z = 58-60
53	Sadanleukaluut 1	asuinpaikka, kivirakenne	kivikausi/ hist. aika	2	536 01 0053	2121 11 SUONIEMI X = 6818 54, Y = 2459 69, Z = 64
54	Saviannokka	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0054	2121 11 SUONIEMI X = 6818 85, Y = 2457 80, Z = 60
55	Miinanlahti	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0055	2123 02 SIURO X=6816 42, Y =2462 48, Z=58-59
56	Kalmesaari 1	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0056	2121 11 SUONIEMI X = 6814 22, Y = 2457 10, Z = 60
57	Erkkilä 2	asuinpaikka	kivikausi	2	536 01 0057	2123 02 SIURO X = 6811 80, Y=2460 51, Z=60-65
58	Pakkala	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	-	2121 11 SUONIEMI X = 6817 49, Y = 2456 95, Z = 65
59	Kiviranta	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	-	2121 11 SUONIEMI X = 6818 12, Y = 2459 26, Z = 60
60	Sadanleukaluut 2	irtolöytöpaikka, röykkiöitä, vanha pelto	kivikausi/ hist. aika	-/2	-	2121 11 SUONIEMI X = 6818 48, Y = 2459 94, Z = 60-62,5

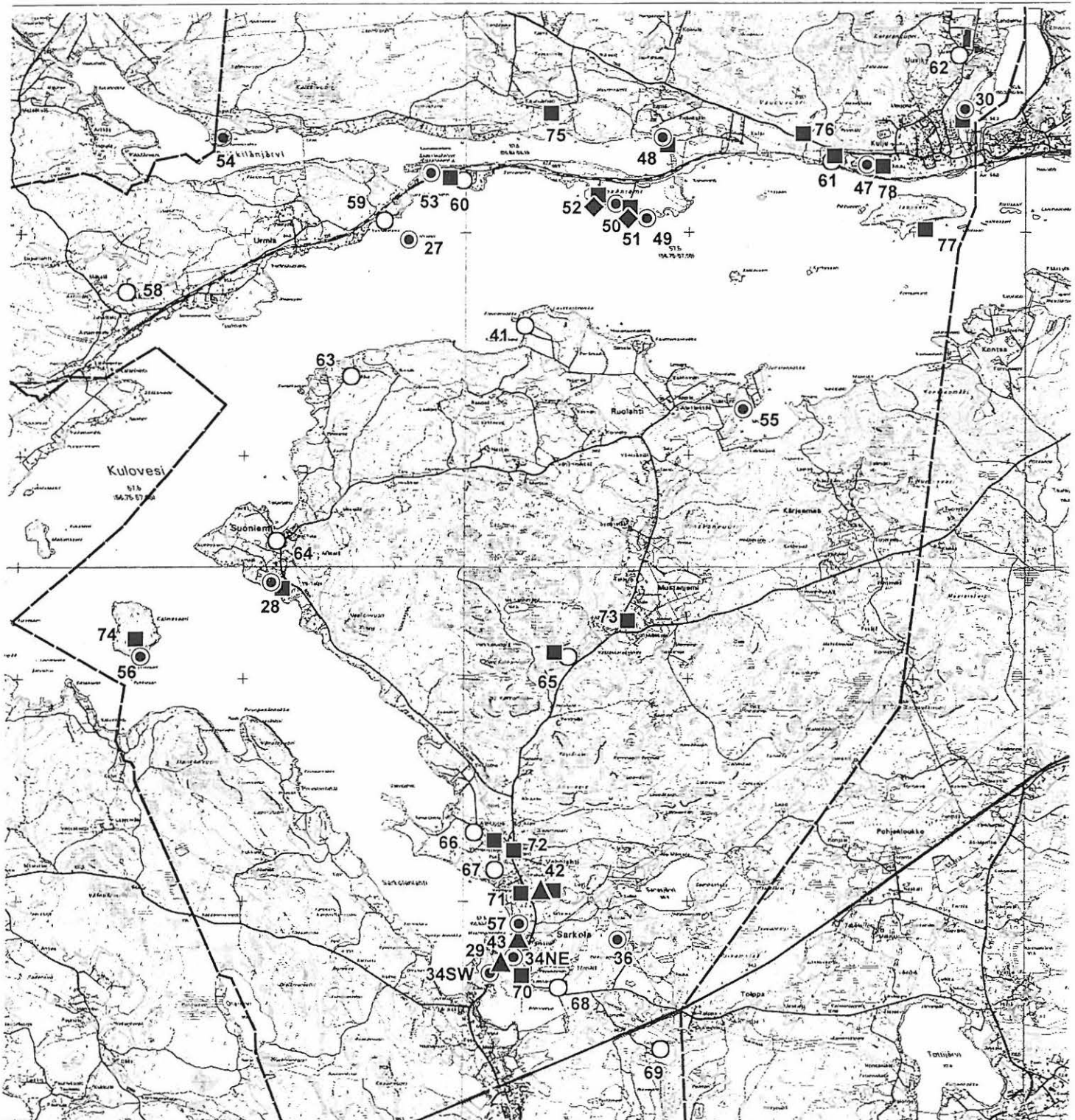
Inv. nro	Kohteen nimi	Laji	Ajoitus	MJ-luok-ka	Muinais-jäännösrekis-terinumero	Sijainti (peruskartta ja koordinaatit)
61	Pyymäki	irtolöytöpaikka, kivilatomus, peltoröykkiöitä	kivikausi/hist. aika	-/2	-	2123 02 SIURO X = 6818 69, Y = 2463 29, Z = n. 70
62	Jyrä	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	-	2123 02 SIURO X = 6819 59, Y = 2464 41, Z = 80-85
63	Sierakka	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	-	2121 11 SUONIEMI X = 6816 72, Y = 2458 96, Z = 65-70
64	Ala-Talja	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	-	2121 11 SUONIEMI X = 6815 24, Y = 2458 30, Z = 60-65
65	Kakkuri	irtolöytöpaikka, kivirakenteita, vanha pelto	kivikausi/uusi aika	-	-	2123 02 SIURO X = 6814 20, Y = 2460 92, Z = 130
66	Ala-Uotila	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	-	2121 11 SUONIEMI / 2123 02 SIURO X = 6812 63, Y = 2460 10, Z = 62,5-65
67	Yli-Hemminki	irtolöytöpaikka, maarakenteita	esihist. aika?/ hist. aika	-	-	2123 02 SIURO X = 6812 30, Y = 2460 27, Z = 60-65
68	Pöysärinmäki	irtolöytöpaikka	kivikausi	-	-	2123 02 SIURO X = 6811 24, Y = 2460 85, Z = 75-80
69	Tolpanvainio	irtolöytöpaikka /asuinpaikka?	kivikausi	-/ 3?	-	2123 02 SIURO X = 6810 68, Y = 2461 77, Z = 85-90
70	Vanha-Mattila	kivirakenteita, talonpohja	hist. aika	-	-	2123 02 SIURO X = 6811 35, Y = 2460 52, Z = 75-80
71	Vettenranta	rajakivi	1782	2	-	2123 02 SIURO X = 6812 08, Y = 2460 53, Z = 70
72	Vahalahden koulu	kiviaita	hist. aika	-	-	2123 02 SIURO X = 6812 47, Y = 2460 46, Z = 75-80
73	Uusi-Pirjola	vanha pelto, kivirakenteita	uusi aika	-	-	2123 02 SIURO X = 6814 52, Y = 2461 46, Z = n. 115-117,5
74	Kalmesaari 2	vanha pelto, peltoröykkiöitä	uusi aika	-	-	2121 11 SUONIEMI X = 6814 37, Y = 2457 05, Z = 75
75	Kauniainen	kivi- ja maarakenteita	hist. aika	-/2	-	2123 02 SIURO X = 6819 68, Y = 2460 58, Z = 90
76	Vaunuvuori	kivirakenteita	hist. aika?	2	-	2123 02 SIURO X = 6818 89, Y = 2463 01, Z = 85-90
77	Isosaari	sahan paikka	hist. aika	-	-	2123 02 SIURO X = 6818 03, Y = 2464 10, Z = 60
78	Kuljun koulu	kiviaita, torpan paikka	hist. aika	-	-	2123 02 SIURO X = 6818 60, Y = 2463 72, Z = 85-90

NOKIA
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

YLEISKARTTA

Pohjana ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI).
Mk 1:50 000

⊙	kivikautinen asuinpaikka	▲	rautakautinen röykkiökohte
○	esihistoriallinen irtolöytöpaikka	◆	rautakautinen raudankäsittelypaikka
■	historiallisen ajan kohde	---	ent. Suoniemen kunnan raja

YLEISKARTTA

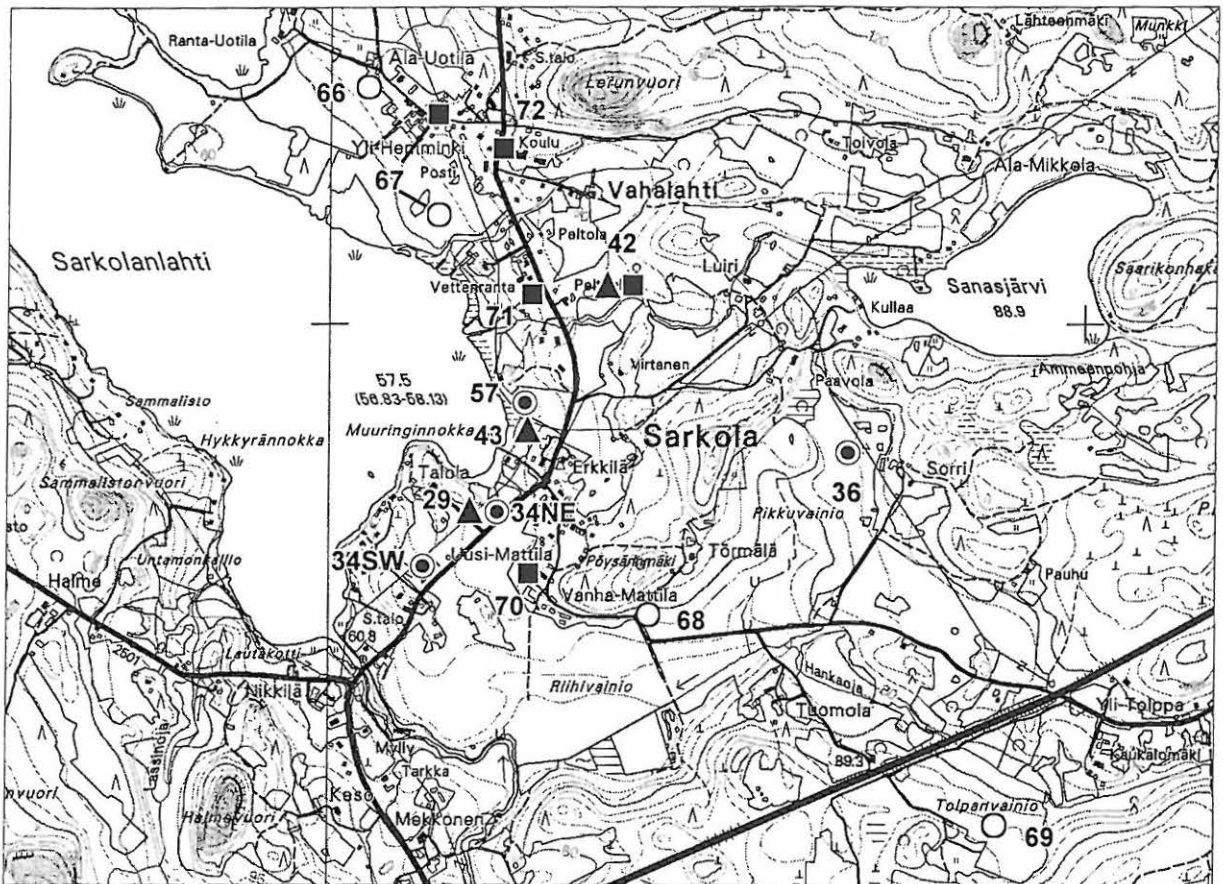
Karttalehti 2: yksityiskohtakartta.

Suoniemen ja Vahalahden inventointikohteet

Pohjana ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka
- esihistoriallinen irtolöytöpaikka
- ▲ rautakautinen röykkiökohde
- historiallisen ajan kohde

YLEISKARTTA

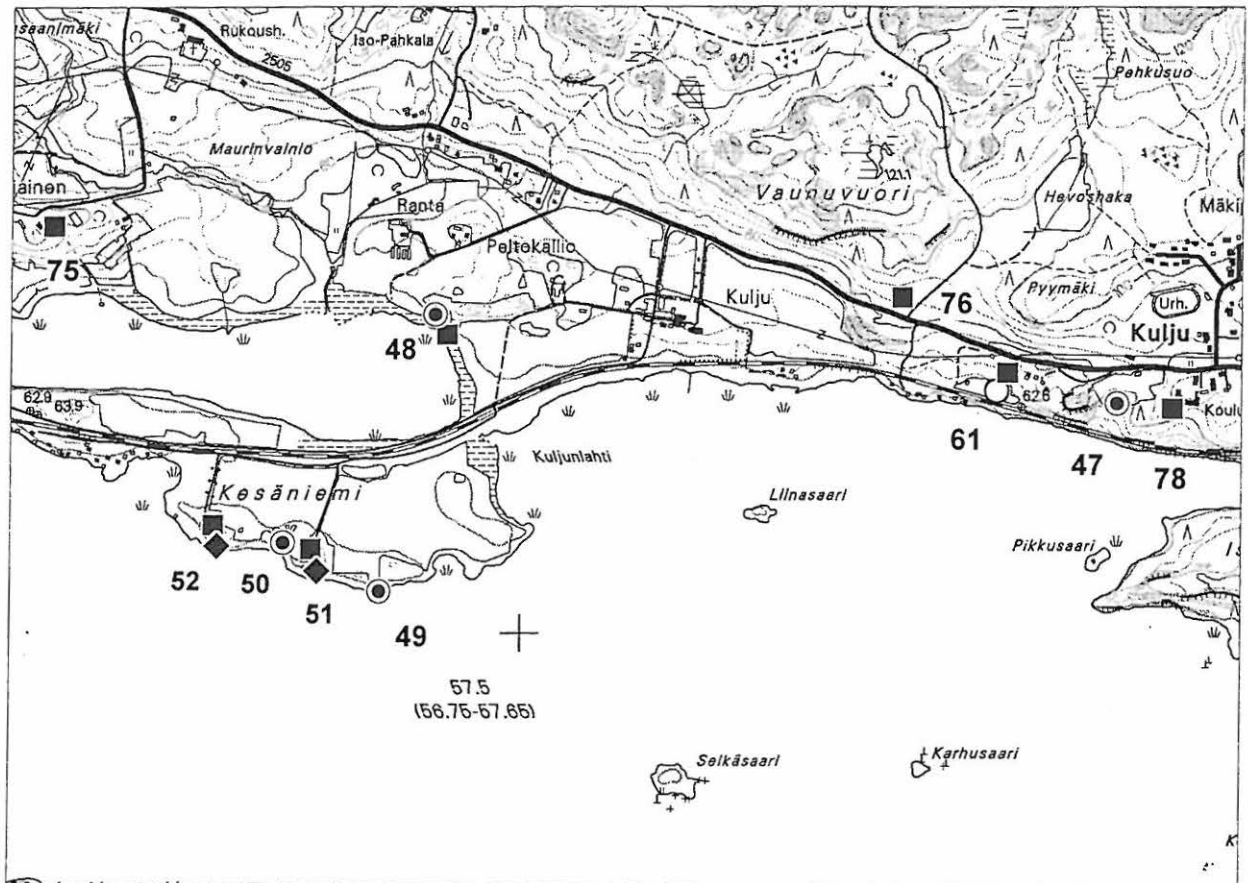
Karttalehti 3: yksityiskohtakartta

Kuloveden pohjoisrannan inventointikohteet

Pohjana ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:20 000

- ⊙ kivikautinen asuinpaikka
- esihistoriallinen irtolöytöpaikka
- ◆ rautakautinen raudankäsittelypaikka
- historiallisen ajan kohde

4. INVENTOINTIKOhteet

4.1. ESIHISTORIALLISET KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET Ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset

4.1.1. Hanhisaari [27], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Urmia
Kohteen nimi: Hanhisaari
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi (neoliittinen kausi)
Rauhoitusluokka: 2
Mj.rek.nro: 536 01 0027
Sijainti
 Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI
 Koordinaatit: X = 6817 95
 Y = 2459 48
 Z = 58-59
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 3,2 km NE

Neg. 123275 Hanhisaari [27]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. NE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkinä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Alue on nykyisin ilmeisesti pääasiassa virkistyskäytössä. Asuinpaikan NW-osan kulttuurikerros on ainakin osittain tuhoutunut peltotöissä ja muun historiallisen ajan toiminnan seurauksena; SE-osa on lähes koskematon. Pääosin kohde on siis säilynyt ympäristöineen melko hyvin eikä vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Urmia
 Tila (RN:o/nimi): 878:1 Yht. maa-alueet
 Omistaja: kylän tilat, joilla oikeus yhteisiin maihin
 Osoite: -
 Kiinteistötunnus: 536-437-0878-0001

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka
 Inventointi U. Salo 1950

Aiemmat löydöt: KM 2525:288, reikäkivi, päärynänmuotoinen, hiottu. Diar. 20.4.1887. HM 276:1-2, pitkänomainen, lovellinen siimanpaino ja kourullinen pienoistaltoa. Saatua 1.5.1908 J. W. Arolta, jonka appi oli löytänyt ne toistakymmentä vuotta aikaisemmin peltoa kuokkiessaan. KM 12684, kvartsi-iskoksia 3 kpl, palanutta luuta 1 kpl. Inventointilöytöjä 1950.

Inventointi 2002: tarkastus 3.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33157 (kvartsi-iskoksia 9 kpl, palanutta luuta 10 kpl, palanutta savea 1 kpl)
Kartat: 1:20 000, 1:4000
Negatiivit: 123275
Diat: 48762

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Asuinpaikka sijaitsee n. 115 (NW-SE) x 20-40 m kokoisen Hanhisaaren kaakkoisosassa, n. 30 x 20 m laajuinen ja alle 2 m korkuisen NW-SE-suuntaisen harjanteen laella ja heti sen NW-puolella, loivalla luoteisrinteellä, entisen peltotilkun itäosassa. Alue kasvaa mäntymetsää, vesirajalla myös lehtipuita, aluskasvillisuutena heinää. Inventoinnin 1950 yhteydessä asuinpaikan yläosassa, kivikkoisen harjun laella todettiin kivikautinen kulttuurimaakerros (punaruskea hiekka). Tarkastuksen 2002 yhteydessä asuinpaikan alaosaan (NW-osaan), ent. pellon kohdalle tehdystä koekuopasta myös tuli kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Paikalta on aikaisemmin löydetty reikäkivi, siimanpaino ja pieni kourutaltoa. Sen sijaan saaren NW-osassa olevan kivikkoisen mäen laelle kaivetusta koekuopasta ei löytynyt merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Pieni Hanhisaari sijaitsee Kuloveden pohjoisosassa, n. 125 m sen NW-rannasta, n. 300 m Leukaluittensalmesta etelään.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 50 m (NW-SE) x 20 m, perusteena koekuopitus, aikaisemmat löytötiedot ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: koko saaren keski- ja etelä(kaakkois-)osa (harjanne ja kahden mäen välinen alava kapeikko).

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: pidetään voimassa nykyinen luokitus (luokka 2). Kyseessä on suhteellisen pieni kivikautinen asuinpaikka, jonka kulttuurikerros on osittain tuhoutunut.

Havaintomahdollisuudet: hyvät koekuopitettaessa

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kiviranta, kivikautinen irtolöytöpaikka, n. 260 m NW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Lisätietoja: erään paikallisen asukkaan kertoman mukaan kylän yhteisessä omistuksessa olevalla saarella on joskus ollut tanssilava

Koekuopat:

Koekuoppa 1

Sijainti: 7 m saaren itärannasta, pienen poukaman kohdalla, n. 0,7 m vedenpinnan yläpuolella, vanhalla peltotilkulla.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 20 cm (ei kaivettu pohjaan asti).

Stratigrafia: turve 0-5 cm; harmaa hiekka 5-20 cm.

Löydöt: kvartsi-iskoksia, palanutta luuta, palanutta savea (KM 33157)

Koekuoppa 2

Sijainti: saaren NW-osassa, sen keskellä, mäen laella.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 30 cm.

Stratigrafia: turpeen alla puhdasta keltaista hiekkaa ja runsaasti kiviä (moreenia).

Löydöt: -

NOKIA

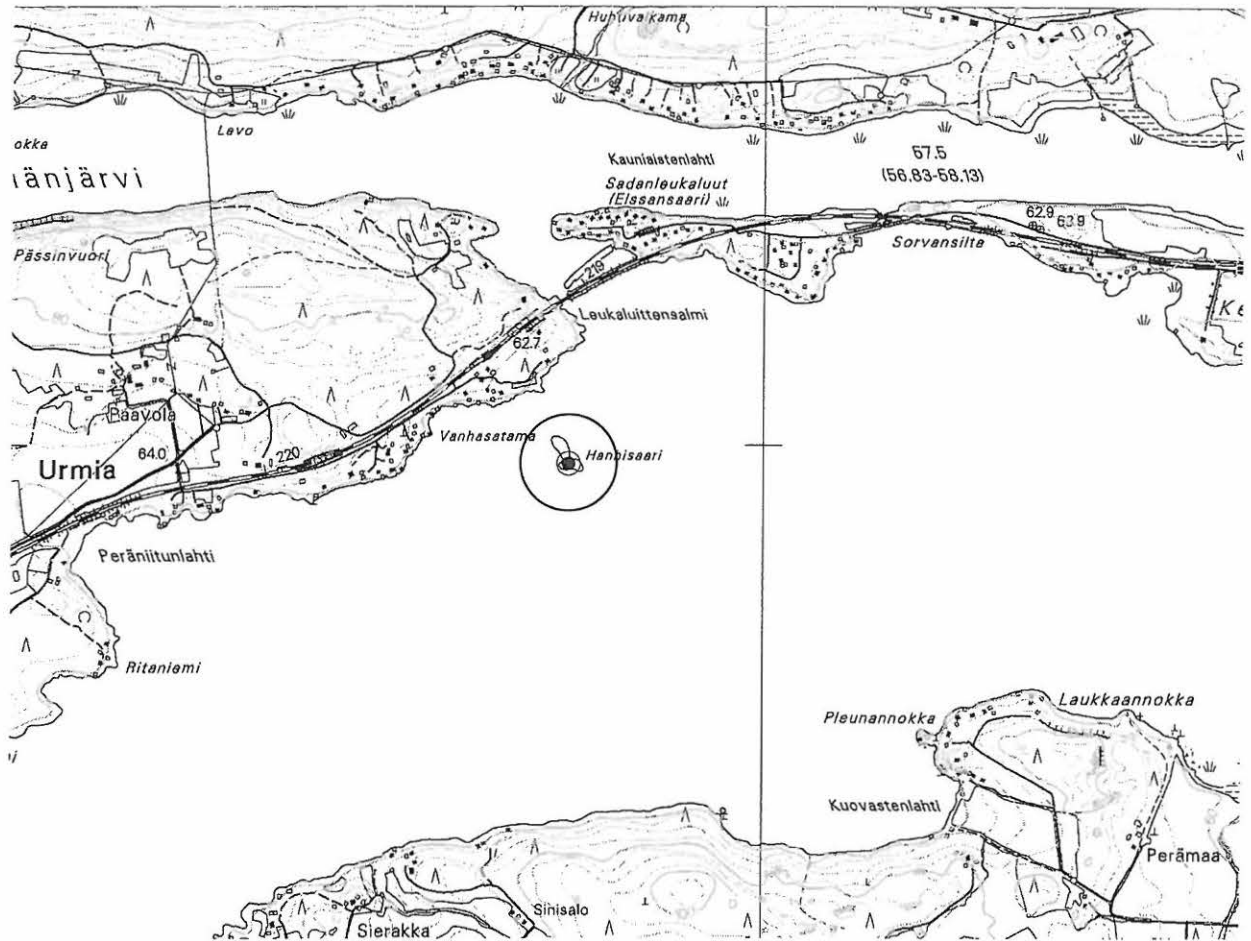
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Hanhisaari [27], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI). Mk 1:20 000

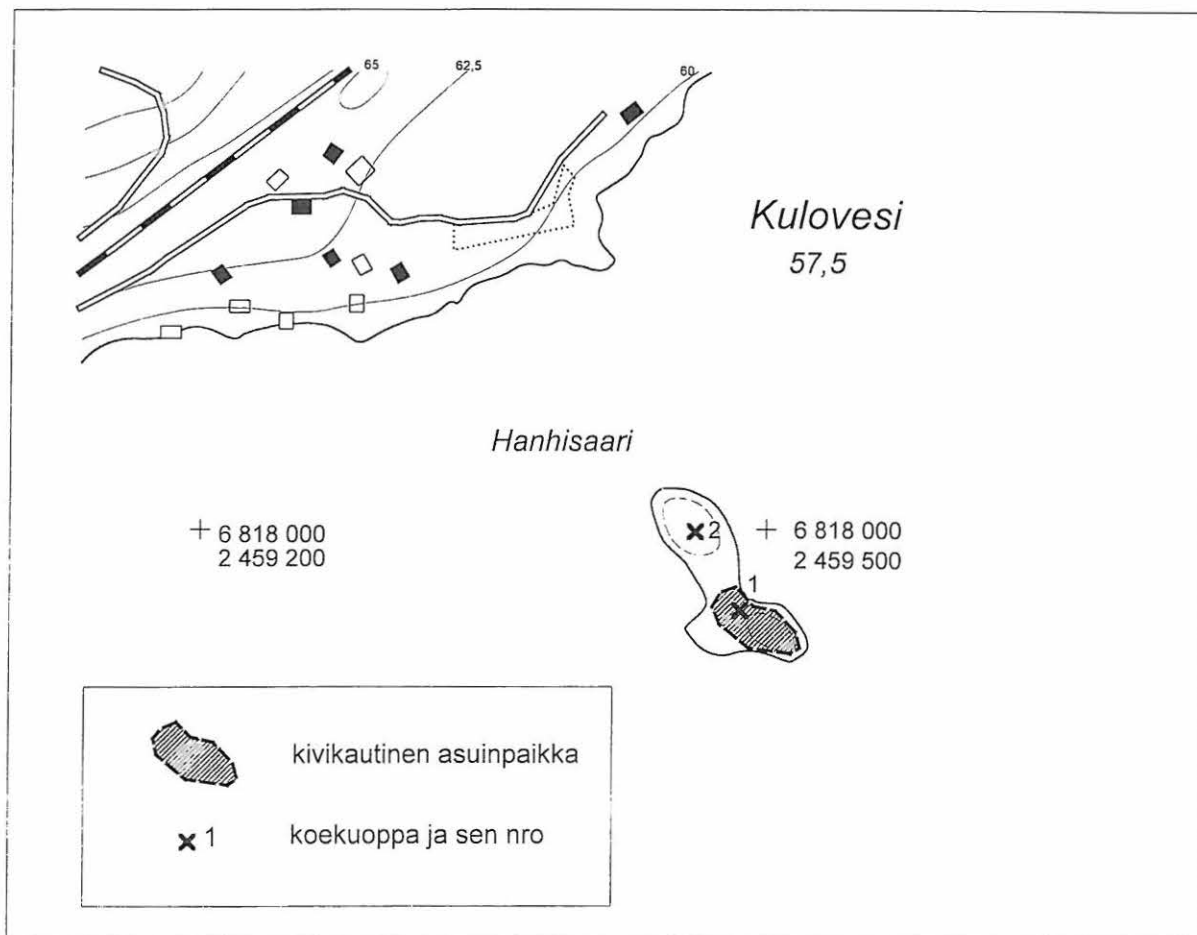
X = 6817 95, Y = 2459 48, Z = 58-59

● asuinpaikka

Hanhisaari [27], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:4000

4.1.2. Kamppi [28], kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan asutusjäännöksiä

Kunta:	Nokia
Kylä:	Suoniemi
Kohteen nimi:	Kamppi
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	-
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikausi (mesoliittinen kausi)/uusi aika
Rauhoitusluokka:	2 -
Mj.rek.nro:	536 01 0028
Sijainti	
Peruskartta:	2121 11 SUONIEMI
Koordinaatit:	X = 6814 85-92
	Y = 2458 28-36
	Z = n. 70-75
Koordinaattiselite:	kivikautisen asuinpaikan ääripisteet
Etäisyystieto:	Suoniemen kirkosta n. 100 m S

Neg. 123268 Kamppi [28]. Yleiskuva kalliotasanteella olevasta löytöalueesta S; etualalla mökkitie. NE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto:

Kivikautisen asuinpaikan pohjoisosan kulttuurikerros on ainakin suureksi osaksi tuhoutunut peltotöissä. Historiallisen ajan toiminta on ilmeisesti tuhonnut pääosin myös eteläisen, metsää kasvavan osa-alueen kulttuurikerroksen; sen SE-osa on tuhoutunut mökkitien rakennustöissä. Uuden ajan asutukseen liittyviä kiinteitä rakenteita on mahdollisesti säilynyt maan alla. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Suoniemi

Kivikautisen asuinpaikan osa-alue N ja osa-alueen S pohjoisosa:

Tila (RN:o/nimi): 3:60 Kamppi
 Omistaja: Hakala Torsti ja Elli
 Osoite: Kampintie 26, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-435-0003-0060

Alueen eteläosa:

Tila (RN:o/nimi): 3:15 Aurora
 Omistaja: Silfverberg Stig ja Silfverberg Raili
 Osoite: Lapinkaari 19 A 19, 33180 TAMPERE Alhoniitynkatu 4, 37130 NOKIA
 Kiinteistötunnus: 536-435-0003-0015

Tila (RN:o/nimi): 2:1 Lahdensivu
 Omistaja: Punkka Timo ja Helene
 Osoite: Paavo Kolin katu 1 A 6, 33720 TAMPERE
 Kiinteistötunnus: 536-435-0002-0001

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka
 Tarkastus A.-L. Hirviluoto 1969 (ei raporttia)
 Inventointi E. Renvall 1985 (1986, I:3)

Aiemmat löydöt: KM 11712:1-2, kolme kvartsinpalaa ja piikiven liuska. Löyt. Veikko Niiranen 12.5.1947 Kampin talon maalta, ns. Kampin mäeltä, n. 200 m kirkosta etelään ja 10 m Kuloveden yläpuolelta, n. 75 m rannasta. Löydöt tulivat n. 25 cm syvästä, mullan ja hiekan välimailta. KM ? Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Tarkastuslöydöt 1969.

Inventointi 2002: tarkastus 29.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33155 (kvartsi-iskoksia 6 kpl)
Kartat: 1:20 000, 1:4000
Negatiivit: 123255, 123268
Diat: 48742, 48755

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka pellolla ja kuusivaltaista sekametsää kasvavalla mäellä, kalliopohjaisella tasanteella. Asuinpaikan alaosa eli *pohjoisosa* (osa-alue N) sijaitsee muinaisjäännösrekisterin ja aikaisempien inventointitietojen mukaan n. 130 (WNW-ESE) x 10-50 m laajuisen hiesupellon keskiosassa, hautausmaan ja Kampin talolle vievän tien eteläpuolella, Suoniemi-Sarkola -tien SW-puolella, kirkonmäen ja lähempänä Kuloveden rantaa olevan ns. Kampin mäen välisessä notkossa, joka viettää loivasti kaakkoon. Inventoinnin 2002 yhteydessä alueella tehtiin pintapoimintaa ja löydettiin kaksi kvartsi-iskosta (KM 33155:1).

Inventoinnissa 2002 todettu *kivikautisen asuinpaikan* ylempi eli *eteläosa* (osa-alue S) sijaitsee em. pellon ja järvenrannan välisen mäen itäosassa, n. 30 m (N-S) x 15 m laajalla tasanteella.

Mäen juurella, sen kaakkoispuolella kulkeva mökkitie on leikannut kalliosta osan ja tuhonnut siis myös muinaisjäännösalueen SE-osan. Tasanteen W-puolella on loivasti nouseva mäkirinne, S- ja NE-puolella hyvin jyrkästi laskevat kalliorinteet. Maasto on melko kivikkoista. Alueelta on aikaisemmin (1947) saatu kvartsi- ja piilöytöjä sekä havaittu *historiallisen ajan asutuksen* jälkiä (mm. kivikasoja, runsaasti tiilenpaloja, luita sekä liesien jäännöksiä). Tarkastuksen 2002 yhteydessä alueelle tehtiin koekuoppia, joista löydettiin kvartsi-iskoksia sekä historiallisen ajan toimintaan viittaavia löytöjä (ks. koekuoppakuvaukset alla).

V. Niirasen penkoman paikan kuvaukseen sopii osittain myös em. tasanteen alapuolella, mökkitien mutkan SE-puolella oleva rinne, jolla on puutarhaistutuksia. Paikan maaperä on savea, jonka pinnalta oli poimittavissa melko runsaasti tiilenpaloja. Alueella on myös suhteellisen paljon kiviä, joista osa on ehkä peräisin vanhojen rakennusten perustuksista tai kiukaista. Yksi Kampin talolle kuuluneista rakennuksista on perimätiedon mukaan sijainnut joskus mäen etelärinteellä, nykyisen mökkitien eteläpään W-puolella (kesämökin omistajan tiedonanto). Kuninkaan kartaston mukaan Kampin mäen alueella on sijainnut asumus.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveden itäpuolella, rannasta n. 60 m NE, Kampin talosta n. 180 m SE. Ns. Kampin mäki on kalliopohjainen, hyvin korkea ja jyrkkärinteinen.

Laajuusarvio ja perusteet: osa-alue N: n. 80 m (WNW-ESE) x 25-35 m, pinta-ala 0,2 ha; osa-alue S: n. 30 m (N-S) x 15 m, pinta-ala 0,05 ha.

Ehdotus suoja-alueeksi: kivikautisen asuinpaikan osalta 10 m säteellä sen osa-alueiden oletetuista rajoista.

Suojelutoimenpiteet kentällä: osa-alue S:n eteläosan maanomistajalle kerrottiin löydöistä ja niiden merkityksestä.

Luokitusehdotus perusteluineen: kivikautisen asuinpaikan osalta pidetään voimassa nykyinen luokitus (luokka 2). Kyseessä on pääosin tuhoutunut kivikautinen asuinpaikka, jonka tarkempi rajaus ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekavauksia).

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana kivikautisen asuinpaikan peltoalueen osalta huonot kuivan sään takia, eteläisellä osa-alueella kohtalaiset koekuopitettaessa.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Ala-Talja, kivikautinen irtolöytöpaikka, n. 300 m N.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Luokitusehdotus*

Lisätietoja: -

Koekuopat

Koekuoppa 1

Sijainti: 10 m mökkitiestä W, suunnilleen tilusrajan kohdalla, tasaisella maalla.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 35 cm.

Stratigrafia: turve 0-6 cm; harmaantummanruskea multa 6-30 cm; harmaa hiekka 30-35 cm.

Löydöt: 1 kvartsi-iskos (KM 33155:2) ja pari tiilenmurua (ei luetteloitu) multakerroksesta.

Koekuoppa 2

Sijainti: kk 1:stä 3,5 m S.

Mitat: 35 x 40 cm. Syvyys 35 cm.

Stratigrafia: turve 0-10 cm; harmaanruskea multa, jossa kaksi kiveä (halk. n. 20 cm) 10-25 cm; vaaleanharmaa hiekka 25-35 cm.

Löydöt: tiiltä, ikkunalasiasia ja historiallisen ajan keramiikan pala multakerroksesta (ei luetteloitu).

Koekuoppa 3

Sijainti: kk 1:stä 5 m WSW, samalla tasanteella, sen molemmista reunoista 10 m.

Mitat: 45 x 40 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; tummanruskea multa 5–20 cm; vaaleanruskea hiekka 20-40 cm.

Löydöt: vähän hiiltä ja huonolaatuinen kvartsi-iskos multakerroksesta (ei luetteloitu).

Koekuoppa 4

Sijainti: kk 1:stä 8 m N, tasanteen N-reunasta 10 m, E-reunasta 6 m.

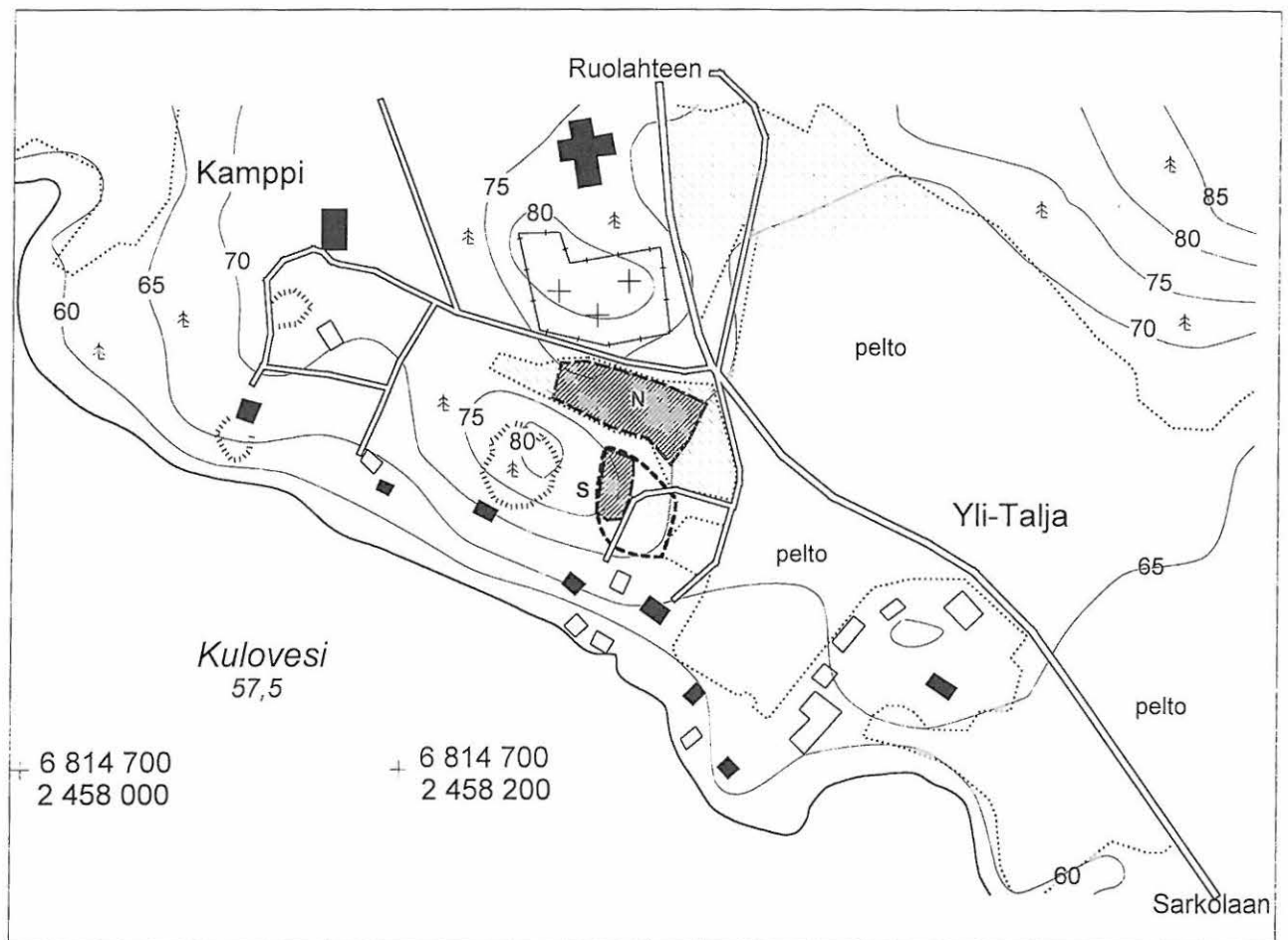
Mitat: 40 x 45 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: karike ja turve 0-10 cm; harmaa hiesumulta 10-36 cm; vaaleanharmaa savi 36-40 cm.

Löydöt: 3 kvartsi-iskosta (KM 33155:3), vanhaa tiiltä ja jonkin verran hiiltä (ei luetteloitu) hiesumullasta

Kamppi [28], kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan asutusjäännöksiä

Yleiskartta 1:4000

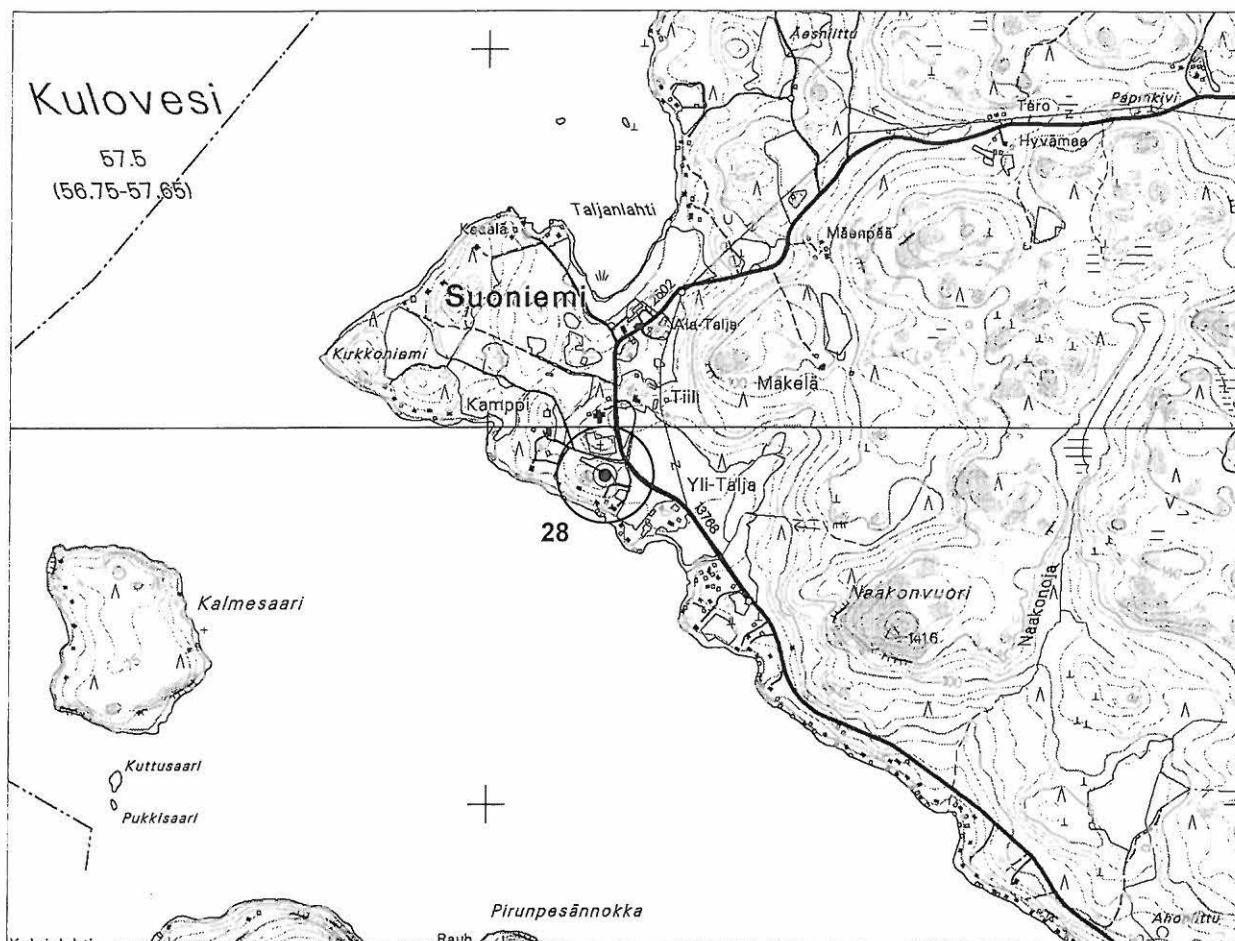

Kamppi [28], kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan asutusjäännöksiä

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI)

1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6814 88, Y = 2458 32, Z = n. 70-75)

4.1.3. Talola 1 [29], rautakautisia kiven- ja maansekaisia röykkiöitä

Kunta:	Nokia
Kylä:	Sarkola
Kohteen nimi:	Talola 1
Muinaisjäännöstyyppi:	röykkiöt
Tyypin tarkenne:	hautaröykkiöt
Lukumäärä:	3 (+1?)
Ajoitus:	rautakausi
Rauhoitusluokka:	1
Mj.rek.nro:	536 01 0029
Sijainti	
Peruskartta:	2123 02 SIURO
Koordinaatit:	X = 6811 51
	Y = 2460 37
	Z = 65-68
Koordinaattiselite:	röykkiöalueen keskipiste
Etäisyystieto:	Suoniemen kirkosta 4,1 km SE

Neg. 123262 Talola 1 [29]: yleiskuva röykkiöalueesta. Etualalla pellolla kivistä asuinpaikan Talola 2 [34] NE-osa; taustalla Talolan talo. E

Merkitty peruskartalle: on merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto:

Röykkiöalue on joutomaana tai laitumena. Suurin osa röykkiöistä on tutkittu tai tuhottu pellonraivauksessa. Kolme inventoinnissa säilyneeksi todettua röykkiötä on melko hyväkuntoisia. Alueen aluskasvillisuutta voisi kuitenkin harventaa mikäli sitä ei käytetä laitumena.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola
 Tila (RN:o/nimi): 11:39 Talola
 Omistaja: Talola Antti
 Osoite: Sarkolantie 591 as 1, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-434-0011-0039

Aiemmat tiedot: 9 kiven- ja maansekaista röykkiötä
 Tark. H. Salmo 1953 (1953)
 Kaiv. E. Sarasmo 1954 (1955)
 Kaiv. E. Renvall 1984 (1985)
 Inv. E. Renvall 1985 (1986, II:1)

Aiemmat löydöt: KM 13286, luuesine (naskali?), palanutta luuta, savenpaloja. Löyt. Matti Talola kesällä 1953 kivikkoista ketoa pelloksi raivatessaan pienestä kumpareesta (röykkiö 1:stä). Saatu kokoelmiin 16.9.1953. KM 13713:1-40, keramiikkaa, palanutta luuta, rautakuonaa, palanutta savea. Kaivauslöydöt 1954. TYA 258:1-274, keramiikkaa, palanutta luuta, rautakuonaa. Kaivauslöydöt 1984.

Inventointi 2002: tarkastus 28.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: -
Kartat: 1:20 000, 1:5000, 1:500
Negatiivit: 123262
Diat: 48749

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Röykkiöalue on metsän reunasta kaakkoon, peltojen keskelle pistävä viljelemätön kaistale. Loivasti itään viettävällä, heinää ja pensaikkaa kasvavalla kivikkoisella rinteellä on alun perin ollut ainakin 9 kiven- ja maansekaista röykkiötä tai kumpua.

Röykkiö 1, josta v. 1953 tulivat ensimmäiset löydöt, sekä röykkiöt 2 ja 5 tutkittiin v. 1954. Pääosin ennen kaivauksia tuhoutuneiden röykkiöiden 1 ja 2 kulttuurimaa-alueen laajuus oli vastaavasti n. 3 x 4 m ja 2 x 3,5 m; niiden kohdalla on nykyisin peltoa. Röykkiöalueen keskiosassa sijainnut kumpu 5 oli korkeudeltaan 0,3-0,4 m ja laajuudeltaan 4 x 4 m. Röykkiöistä löytyi polttokalmistoon viittaavaa esineistöä: rautakautista keramiikkaa, palanutta luuta, rautakuonaa, palanutta savea (Sarasmo 1955).

Kaivauksissa 1984 tutkittiin alueen N-osassa, puhelinlinjan alla sijainnut röykkiö 8 (kaivausalue 1, pinta-ala 80 m²) ja siitä n. 20-25 m kaakkoon, lähellä pellonreunaa ollut pieni kumpu (kaivausalue 2, 26 m²). Molemmat röykkiöt olivat hyvin matalia (korkeus enintään 0,2 m). Röykkiö 8:n mitat olivat Sarasmon mukaan 3 x 3 m; siitä ei löytynyt merkkejä hautauksesta, ja Renvallin mukaan kyseessä saattaa olla raudanvalmistukseen liittyvä rakenne. Kaivausalue 2 on sijainnut todennäköisesti Sarasmon röykkiöiden 4 ja 5 välissä; röykkiö tulkittiin polttohaudaksi (Renvall 1985). Röykkiöitä ei ennallistettu kaivausten jälkeen.

Inventoinnissa 2002 todettiin säilyneeksi kolme röykkiötä – Sarasmon mukaan nrot 3, 4 ja 7. Röykkiö 3 sijaitsee lähellä alueen eteläkärkeä, tiheässä vadelpensaikossa. Röykkiön mitat ovat 3 x 2 m, korkeus 0,6 m. Se on turvekerroksen peitossa, reunoilla erottuu kuitenkin

halkaisijaltaan 0,4-0,5 m kokoisia kiviä. Röykkiön SE-puolella kasvaa tuomi, N-puolella iso kataja, W-puolelle on kasattu pellosto raivattuja kiviä. Röykkiö 4 sijaitsee edellisestä n. 10 m N, rinteiden alaosassa, lähellä pellonreunaa, sähkölinjan alla. Mitat: 3 x 5 m, korkeus 0,4 m, kalteva. Ruohon alla erottuu muutama 0,3-0,4 m kokoinen kivi. Röykkiön NE-reunalla on isompi kivi, SW-osassa on kalliopaljastuma. Röykkiö 7 sijaitsee alueen NE-osassa, vain 2 m etäisyydellä pellonreunasta, n. 5 m puhelinlinjasta N. Se on lähes pyöreä, reunakehällinen, halkaisijaltaan 4 m, korkeudeltaan 0,6 m. Röykkiön W-reunalla kasvaa kataja ja E-reunalla kuusi.

Röykkiö 6 on sijainnut röykkiöalueen länsireunalla ja lienee tuhoutunut pellonraivauksessa. Pohjoisinta röykkiötä 9 ei tarkastuksessa 2002 löydetty, mahdollisesti runsaan aluskasvillisuuden takia. Kyseessä oli kuitenkin Sarasmon kartan mukaan vain 2 x 2 m laajuinen röykkiön pohja (?), joka on sijainnut röykkiöstä 8 n. 10 m NNE.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Röykkiöalue sijaitsee Kulovedestä kaakkoon pistävän Sarkolanlahden kaakkoispohjukassa, rannasta n. 40 m SSW, Muuringinnokka –nimisellä niemellä olevasta Talolan talosta n. 80 m SE, Sarkolantiestä n. 40 m NW, talolle vievästä kujasta 10-25 m NE. Alueen NW-puolella kivikkoisen rinne alkaa laskea melko jyrkästi koilliseen, järveen, ja kasvaa kuusivaltaista metsää.

Laajuusarvio ja perusteet: röykkiöalueen laajuus n. 60 m (NW-SE) x 15-30 m, pinta-ala n. 1150 m²; perusteena näkyvät rakenteet ja aikaisemmat kartoitukset (1954, 1984).

Ehdotus suoja-alueeksi: peltojen keskellä oleva viljelemätön alue, vähintään 60 m matkalla sen SE-kärjestä luoteeseen.

Suojelutoimenpiteet kentällä: keskustelu Talolan talon emännän kanssa.

Luokitusehdotus perusteluineen: pidetään voimassa nykyinen luokitus (luokka 1); kyseessä on arkeologisesti hyvin arvokas kohde ja ainoa varma rautakautinen röykkiökalmisto koko ent. Suoniemen alueella.

Havaintomahdollisuudet: suhteellisen huonot runsaan aluskasvillisuuden takia.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei uusia suunnitelmia; aluetta käytetään toisinaan laitumena.

Lähilöytöjä: Talola 2, kivikautinen asuinpaikka, välittömästi kohteen itäpuolella olevalla pellolla.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: (ks. *Hoito ja kunto*)

Lisätietoja: -

Koekuopat: -

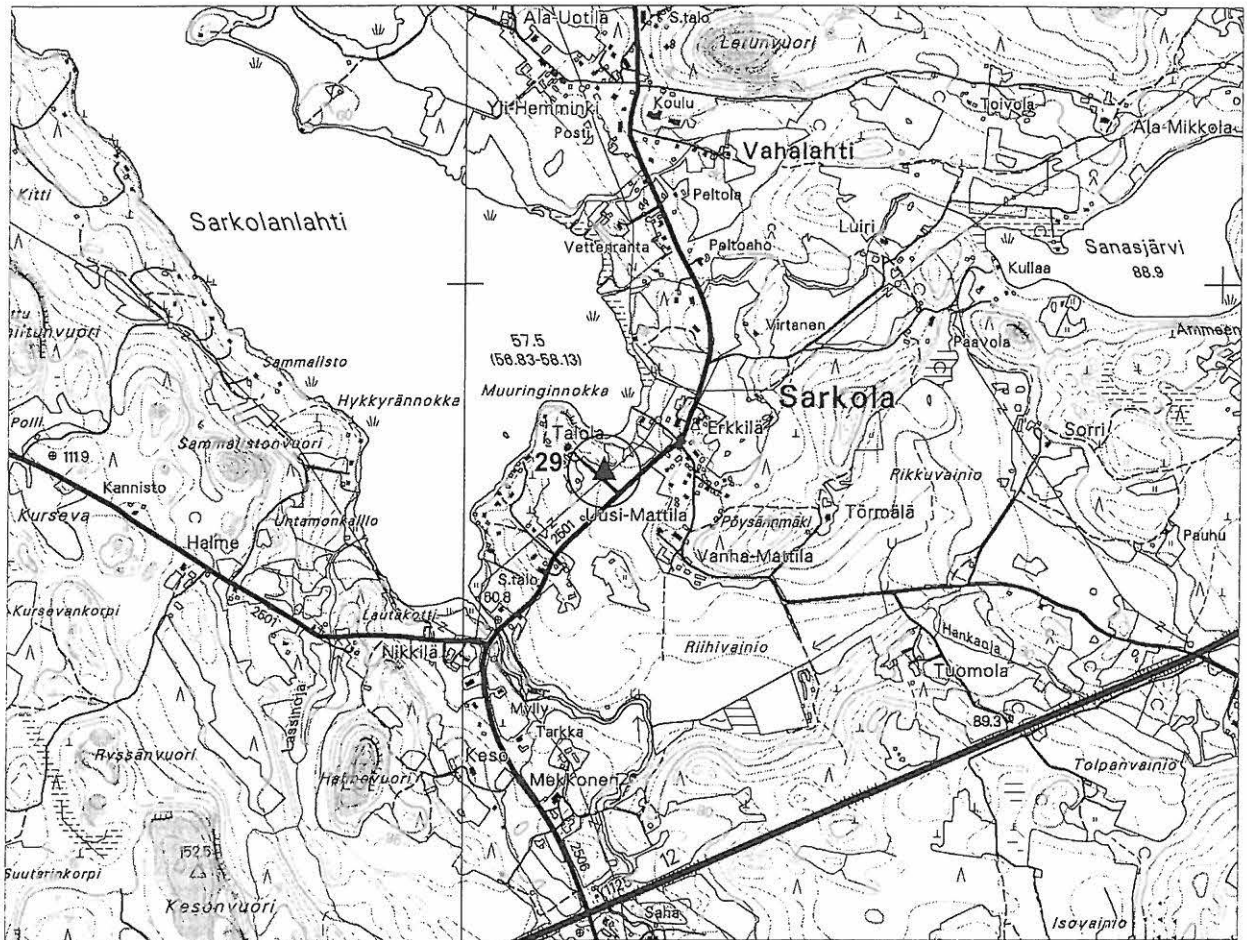
NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Talola 1 [29], rautakautisia kiven- ja maansekaisia röykkiöitä

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO). Mk 1:20 000

▲ röykkiöalue (keskipiste, X = 6811 51, Y = 2460 37, Z = 67-68)

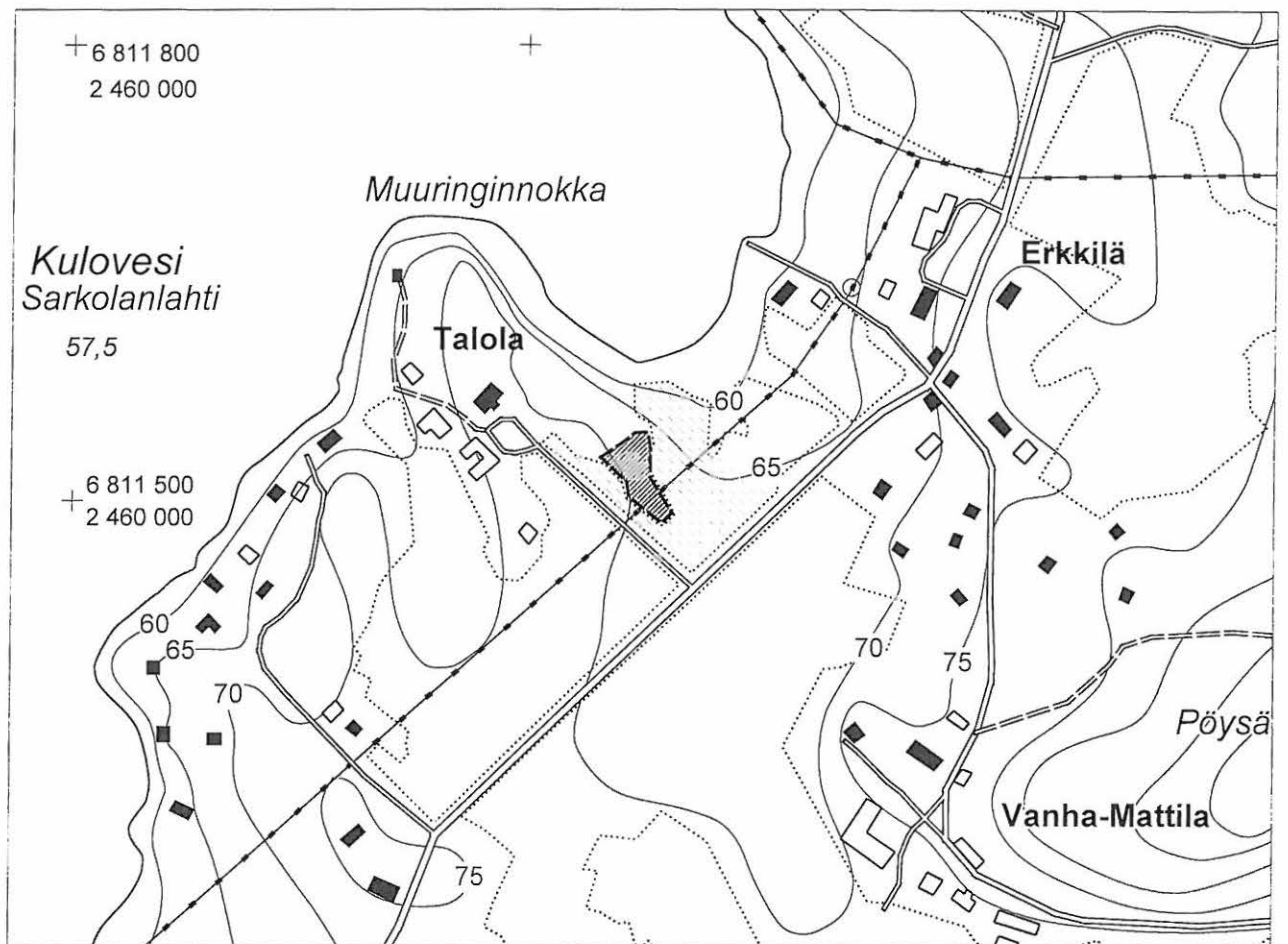
Talola 1 [29], rautakautisia kiven- ja maansekaisia röykkiöitä

Yleiskartta 1:5000

röykkiöalue

pintapoimittu alue

NOKIA
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

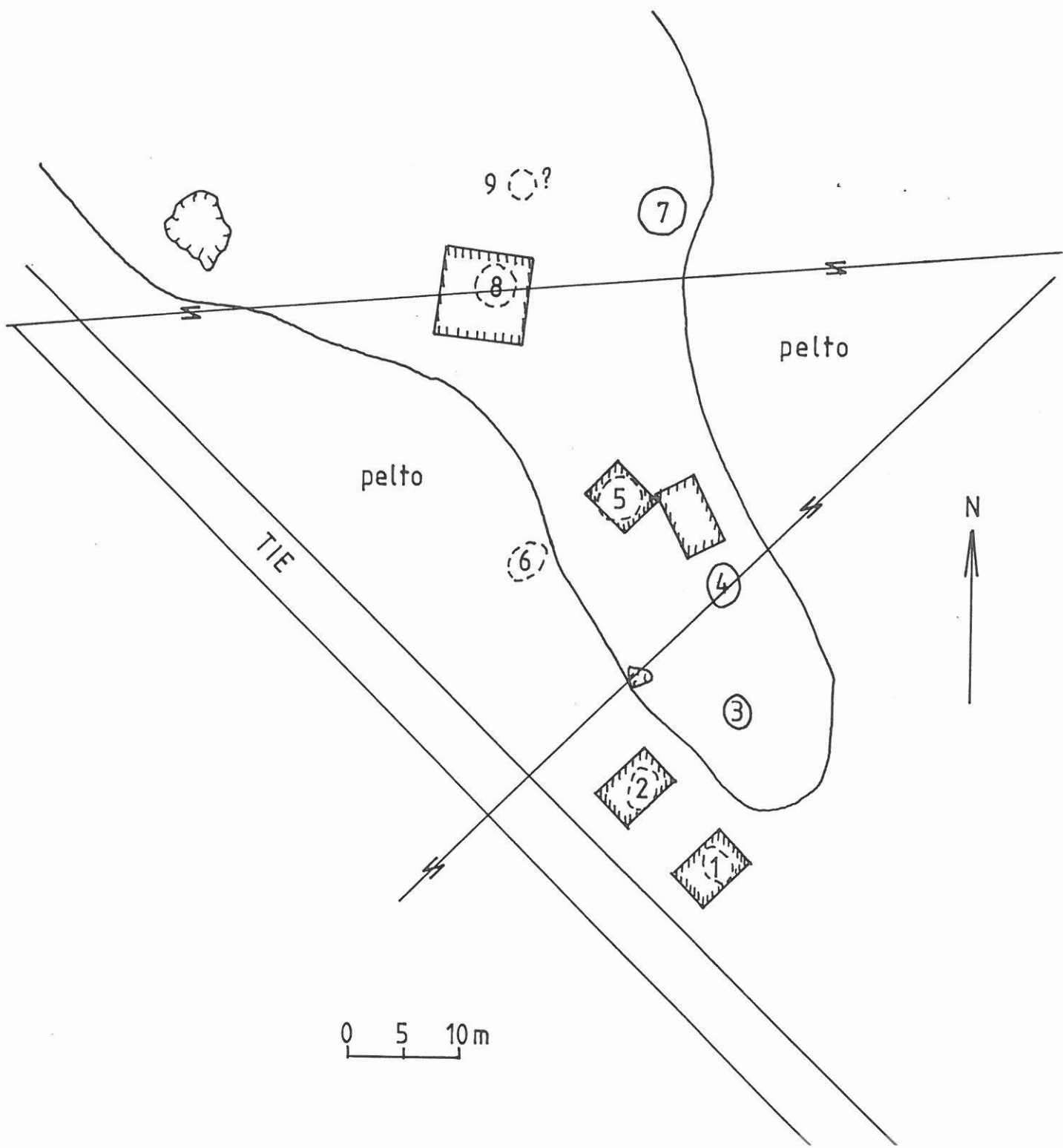
Talola 1 [29], rautakautisia kiven- ja maansekaisia röykkiöitä

Yleiskarttaluonnos 1:500

Piirt. V. Adel

Pohjana yleiskartat 1954 ja 1984

	säilynyt röykkiö		tuhoutunut tai tutkittu röykkiö
	kallio tai kivi		kaivausalue

4.1.4. Kulju 1 [30], kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan asutusjäännöksiä

Kunta: Nokia
Kylä: Kulju
Kohteen nimi: Kulju
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, asuinpaikat
Tyypin tarkenne: - talonpohjat
Lukumäärä: 1 ?
Ajoitus: kivikausi, uusi aika
Rauhoitusluokka: 2 -
Mj.rek.nro: 536 01 0030
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6819 05-14
 Y = 2464 44-49
 Z = 65-70
 Koordinaattiselite: kivikautisen asuinpaikan ääripisteet
 Etäisyystieto: Siuron kirkosta n. 500 m NW

Neg. 123271 Kulju 1 [30]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. SW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto:

Välittömästi asuinpaikan SE-puolelle ja mahdollisesti osittain sen päälle on tehty maasta ja kivistä korkeahko tasanne (ilmeisesti rakennuksen pohjaksi). Asuinpaikan NW-osa kasvaa nuorta haapametsää; kivikautinen kulttuurikerros on ainakin suureksi osaksi tuhoutunut peltotöissä. Alueella on lisäksi kaivo ja mahdollisen vesijohdon kaivutöiden merkkejä tietä pitkin. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kulju
 Tila (RN:o/nimi): 4:403 Koskenranta
 Omistaja: Nokian kaupunki
 Osoite: Harjukatu 23, 37100 NOKIA
 Kiinteistötunnus: 536-431-0004-0403

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka
 Tarkastus A.-L. Hirviluoto 1971 (ei raporttia)
 Inventointi E. Renvall 1985 (1986, I:12)

Aiemmat löydöt: KM ? Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Tarkastuslöydöt 1971.

Inventointi 2002: tarkastus 31.5.2002 Vadim Adel, tutkimusryhmässä Anna Väänänen ja Riia Siltanen

Löydöt: KM 33148 (kvartsi- ja pii-iskos)

Kartat: 1:20 000, 1:4000

Negatiivit: 123271

Diat: 48758

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka vanhalla pellolla, SW-NE-suuntaisen Massatehtaantien SE-puolella, Jokisjärven NW-puolella, n. 50 m rannasta. Vanhan pellon reunaa ja tietä pitkin kulkee samansuuntaisesti sähkölinja, josta erkaantuu asuinpaikan N-osan kohdalla haara luoteeseen. Maaperä on savea. Pellon päälle, välittömästi asuinpaikan SE-puolelle ja mahdollisesti osittain sen päälle on tehty maasta/sorasta ja kivistä korkeahko tasanne (ilmeisesti rakennuksen pohjaksi). Tasanteen korkeus järven puoleisella reunalla on n. 5 m, tien puolella, sähkölinjan kohdalla 1-2 m. Jäljellä oleva asuinpaikan NW-osa, 10-20 m leveä ja 90 m pitkä tien ja sähkölinjan välinen kaista, kasvaa nuorta lehtipuumetsää, maasto viettää loivasti kaakkoon. Asuinpaikan S-puolella maasto nousee jyrkemmin, myös vanha peltoalue tien E-puolella loppuu. Inventoinnin 2002 yhteydessä alueelle tehtiin koekuoppia muinaisjäännöksen laajuuden tarkentamiseksi (ks. *Koekuopat*).

Asuinpaikan paikan eteläosassa, entisen pellon reunalla on mahdollisesti ollut myös historiallisen ajan rakennus päätellen tiilen ja hiilen runsaudesta yhdessä koepistossa. Kivikautisesta asuinpaikasta n. 140 m etelään, tien itäpuolella, loivalla itärinteellä on *historiallisen* (uuden) *ajan* asutuksen jäännöksiä – kivikasoja, kivijalka (mitat n. 8 x 4 m, korkeus ja leveys keskimäärin 0,7 m) yms. Alueen – vanhan pihapiirin - laajuus on n. 30 x 30 m, ja se kasvaa nuorta koivikkoa; ympäröivä lehtipuumetsä on huomattavasti vanhempi. Paikalla on vanhan peruskartan mukaan (Hki 1975) vielä 1970-luvulla ollut ainakin yksi talo ja ulkorakennus. Paikalle vie tieltä polku, joka alkaa n. 7 m etelään Massatehtaantien ja siitä länteen lähtevän Tuomikujan risteyksestä.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Asuinpaikka sijaitsee Kuloveteen laskevan kapean Jokisjärven (60,6 m mpy) länsirannalla, sen eteläosassa, pienen lahdelman kohdalla, rannasta n. 50 m NW, Siuronkoskesta n. 0,2 km NW, Siuro-Salmi –tien sillasta n. 0,4 km NW. Asuinpaikan osittain säilyneen osan itäpuolella on aikaisemmin ollut hyvin loivasti järveen laskevaa peltoa, jonka päälle on nyt kasattu keinotekoinen tasanne. Muuten kohteen ympäristö on sekametsää, kohteen länsi- ja

lounaispuolella maasto nousee jyrkemmin. Välittömästi asuinpaikan NW-puolella kulkee tie. Matkaa Kuljunperälle vievään tiehen on n. 170 m (NW).

Laajuusarvio ja perusteet: kivikautisen asuinpaikan laajuus n. 90 m (SW-NE) x 10-20 m, pinta-ala n. 1200 m²; perusteena aikaisemmat inventointitiedot, maaston topografia ja koekuopitus.

Ehdotus suoja-alueeksi: tien ja sähkölinjan välinen kaistale luoteeseen lähtevästä sähkölinjahaarasta 70 m:n matkalla SW ja 30 m:n matkalla NE.

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: kivikautisen asuinpaikan osalta pidetään voimassa nykyinen luokitus (luokka 2). Kyseessä on pääosin tuhoutunut kivikautinen asuinpaikka, jonka tarkempi rajaus ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: huonot (alue on vanhaa peltoa, joka kasvaa lehtipuumetsää)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: asuinpaikan SE-reunalle tehdylle tasanteelle on ilmeisesti tarkoitus rakentaa.

Lähilöytöjä: Jyrä, kivikautinen irtolöytöpaikka; Siuronkoskesta on löytynyt 3 kivikautista esinettä: vasarakirveen teräkatkelma KM 2192:631, oikokirves KM 2503:5 ja kourutaltta KM 2503:6 (Miettinen 1974, 959).

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: (ks. myös *Hoito ja kunto*)

Lisätietoja: -

Koekuopat :

Koekuoppa 1

Sijainti: tien ylittävän sähkölinjan haarasta 17 m NE, tien reunasta 8 m E.

Mitat: 45 x 45 cm. Syvyys 37 cm.

Stratigrafia: tummanharmaa savinen peltomaa 0-35 cm; kiinteä, puhdas vaaleanharmaa savi 35-37 cm.

Löydöt: 1 kvartsi-iskos peltokerroksesta (KM 33148:1), piinpala, hevosenkenkänaula, 2 rautanaulan palaa (ei luetteloitu).

Koekuoppa 2

Sijainti: samasta sähkölinjahaarasta 33 m NE, tien reunasta 6 m E.

Mitat: 45 x 45 cm. Syvyys 37 cm.

Stratigrafia: harmaa savinen peltomaa 0-28 cm; hyvin vaalea ja puhdas, harmahtava savi 28-37 cm.

Löydöt: ei esihistoriallisia löytöjä.

Koekuoppa 3

Sijainti: tien NW-puolella, suunnilleen kk 1 ja 2 välissä, tien reunasta 5 m.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 30 cm.

Stratigrafia: ruskehtavanharmaa savinen peltomaa 0-20 cm; vaalea, kiinteä harmahtava savi 20-30 cm.

Löydöt: -

Koekuoppa 4

Sijainti: oletetun asuinpaikka-alueen S-reunalla, tien SE-puolella, sen reunan ja sähkölinjan välissä, lähellä ent. pellon kulmaa.

Mitat: 40 x 45 cm. Syvyys 46 cm.

Stratigrafia: turve 0-8 cm; ruskeanharmaa multa, jossa kiviä, 8-35 cm; vaalea, kiinteä savi 35-46 cm.

Löydöt: pii-iskos (KM 33148:2), tiiltä, 2 naulaa, metallinapin puolikas, raudan pala (ei luetteloitu).

Koepisto 1

Sijainti: kk 4:stä 3 m itään.

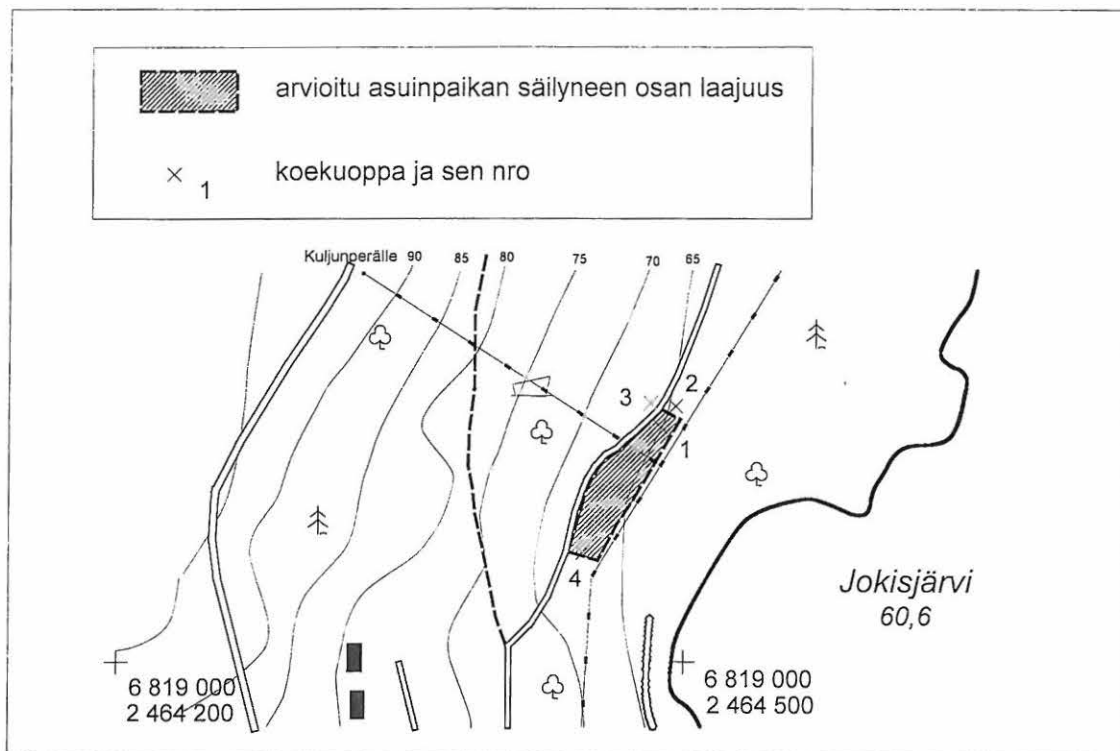
Stratigrafia: turpeen alla hiekkamultaa yli 30 cm.

Löydöt: runsaasti tiilen ja hiilen paloja.

NOKIA
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Kulju 1 [30], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:4000

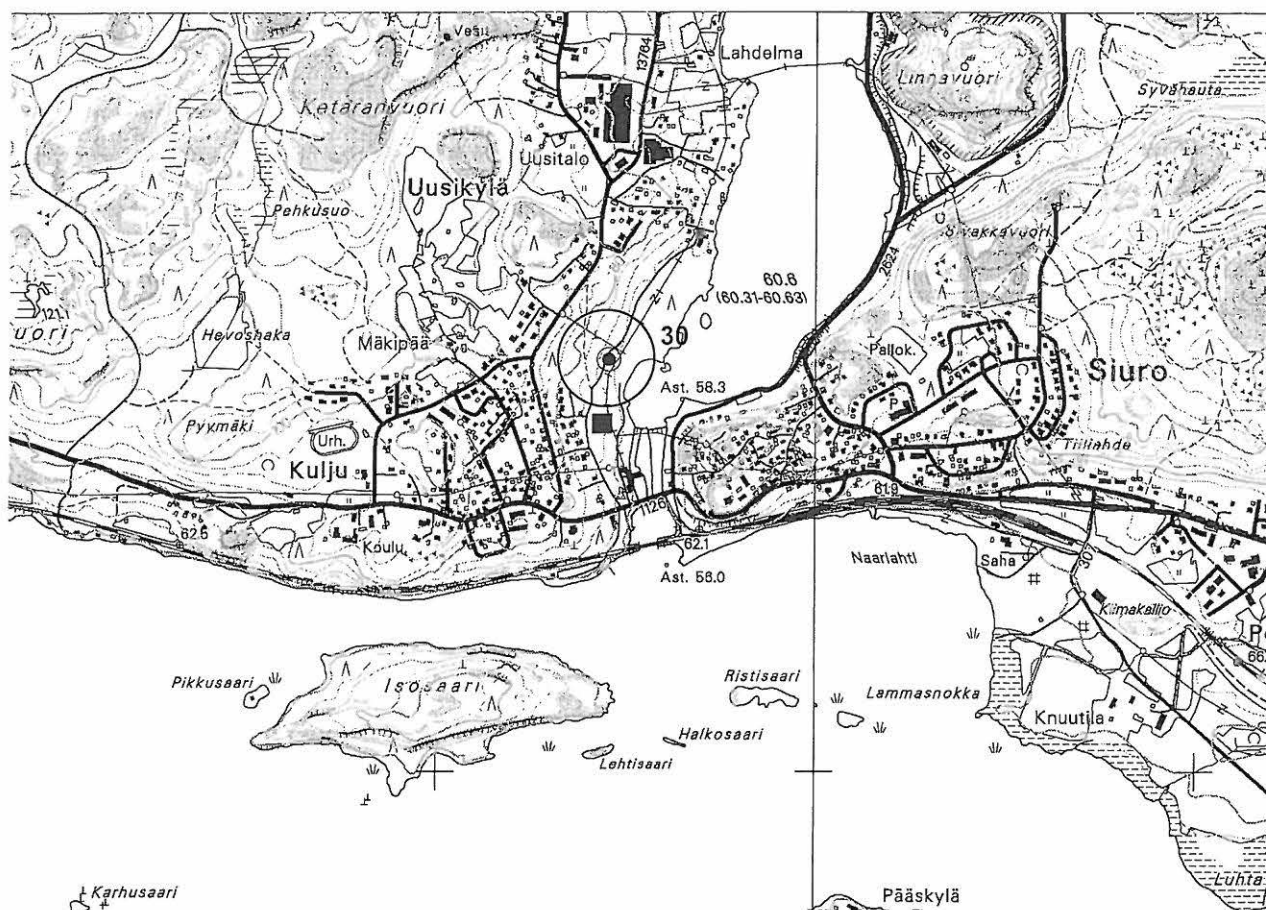
Kulju 1 [30], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

1:20 000

30 ● kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6819 10, Y = 2464 47, Z = 65-70)

■ historiallinen talon paikka

4.1.5. Talola 2 [34], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Talola 2
Muinaisjäännytystyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 2
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: 2
Mj.rek.nro: 536 01 0034
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: *osa-alue SW:* *osa-alue NE:*
 X = 6811 36 6811 50
 Y = 2460 24 2460 44
 Z = 70-75 65
 Koordinaattiselite: osa-alueiden keskipisteet inventointikartan 1985 perusteella
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 4,1 km SE

Neg. 123266 Talola 2 [34]. Kivikautisen asuinpaikan SW-osa. SE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Asuinpaikka sijaitsee pellolla, ja sen kulttuurikerros on ilmeisesti pääosin tuhoutunut peltotöissä. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola

Tila (RN:o/nimi): 11:39 Talola
 Omistaja: Talola Antti
 Osoite: Sarkolantie 591 as 1, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-434-0011-0039

Aiemmat tiedot: kaksi kivikautista asuinpaikkaa
 Inventointi E. Renvall 1985 (1986, I:6)

Aiemmat löydöt: TYA 301:1-4, kvartsi-, pii- ja mahdollisia kivilaji-iskoksia.
 Inventointilöytöjä 1985.

Inventointi 2002: tarkastus 28.-29.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:5000

Negatiivit: 123262, 123266

Diat: 48749, 48753

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kaksi kivikautista asuinpaikkaa hiesupellolla. Löytöalueet on inventointiraportissa 1985 ja muinaisjäännösrekisterissä käsitelty saman kohteen osa-alueina (SW- eli ylempi ja NE- eli alempi löytöalue). Asuinpaikat sijaitsevat Kulovedestä kaakkoon pistävän Sarkolanlahden kaakkoispuolella, rannasta n. 160-200 m (SW-alue) ja n. 100 m (NE-alue).

Osa-alue SW sijaitsee Muuringinnokka -nimisellä niemellä olevasta Talolan talosta n. 180 m SSW ja Sarkolantiestä n. 40 m NW, tasaisella maalla, pellon SW-osassa. Alueen laajuus inventointikartan 1985 perusteella on n. 80 m (SW-NE) x 40 m. Tarkastuksen 2002 aikana pelto kasvoi ruista eikä sitä voitu pintapoimia.

Osa-alue NE sijaitsee Talolan talosta n. 160 m SE ja Sarkolantiestä n. 20 m NW, loivalla pohjoisrinteellä. Alueen laajuus inventointikartan 1985 perusteella on n. 70-80 m (SW-NE) x 30-40 m. Tarkastuksen 2002 yhteydessä alueella tehtiin pintapoimintaa, mutta ei saatu löytöjä, mahdollisesti erittäin kuivan sään takia. Osa-alueiden välinen etäisyys on n. 180-190 m (SW-NE).

NE-alueesta n. 80 m NE, Erkkilän talosta n. 50 m SW, Sarkolantien NW-puolelta löydettiin v. 1937 peltoa raivattaessa veneenmuotoinen vasarakirves, n. 1 m:n syvyydestä kiven alta. Esine on kadoksissa. Unto Salo on tulkinnut löytöpaikan vasarakirveskulttuurin aikaiseksi haudaksi (Salo 1950). Inventoinnin 2002 yhteydessä paikalla ei todettu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Alue on tasaista savipeltoa.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kulovedestä kaakkoon pistävän Sarkolanlahden SE-puolella, rannan ja SW-NE-suuntaisen Sarkolantien välisellä peltoalueella.

Laajuusarvio ja perusteet: SW-alue: n. 80 m (SW-NE) x 40 m, pinta-ala 0,3 ha; NE-alue n. 70-80 m (SW-NE) x 30-40 m, pinta-ala 0,2 ha; perusteena aikaisemmat inventointitiedot (pintapoiminta 1984).

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m säteellä v. 1984 todettujen löytöalueiden rajoista.

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: pidetään voimassa nykyinen luokitus (luokka 2). Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka pellolla, jonka tarkempi rajaus ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: inventoinnin 2002 aikana huonot (SW-alue kasvoi viljaa, NE-alue oli pintapoimittavissa, mutta sitä vaikeutti erittäin kuiva sää)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä:

Lähes välittömästi NE-alueen länsipuolella, kivikkoisella viljelemättömällä rinteellä sijaitsee rautakautinen röykkiöalue Talola 1 [kohde 29], jonka kaivausten yhteydessä v. 1984 löytyi mm. kaksi palaa kampakeramiikkaa (TYA 258:41, Renvall 1985). Renvallin mukaan Talolan maalta on joskus löytynyt myös reikäkivi, joka on luovutettu Tyrvään seudun museoon.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: NE-alueen osalta pintapoiminta alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä asuinpaikan tarkempaa rajausta varten (kampakeraamiset astianpalat (ks. ed. kohta) viittaavat siihen, että paikka oli todennäköisesti asuttu neoliittisella kaudella, ja sen alarajan pitäisi näin ollen sijaita korkeintaan 60 m käyrän paikkeilla)

Lisätietoja: -

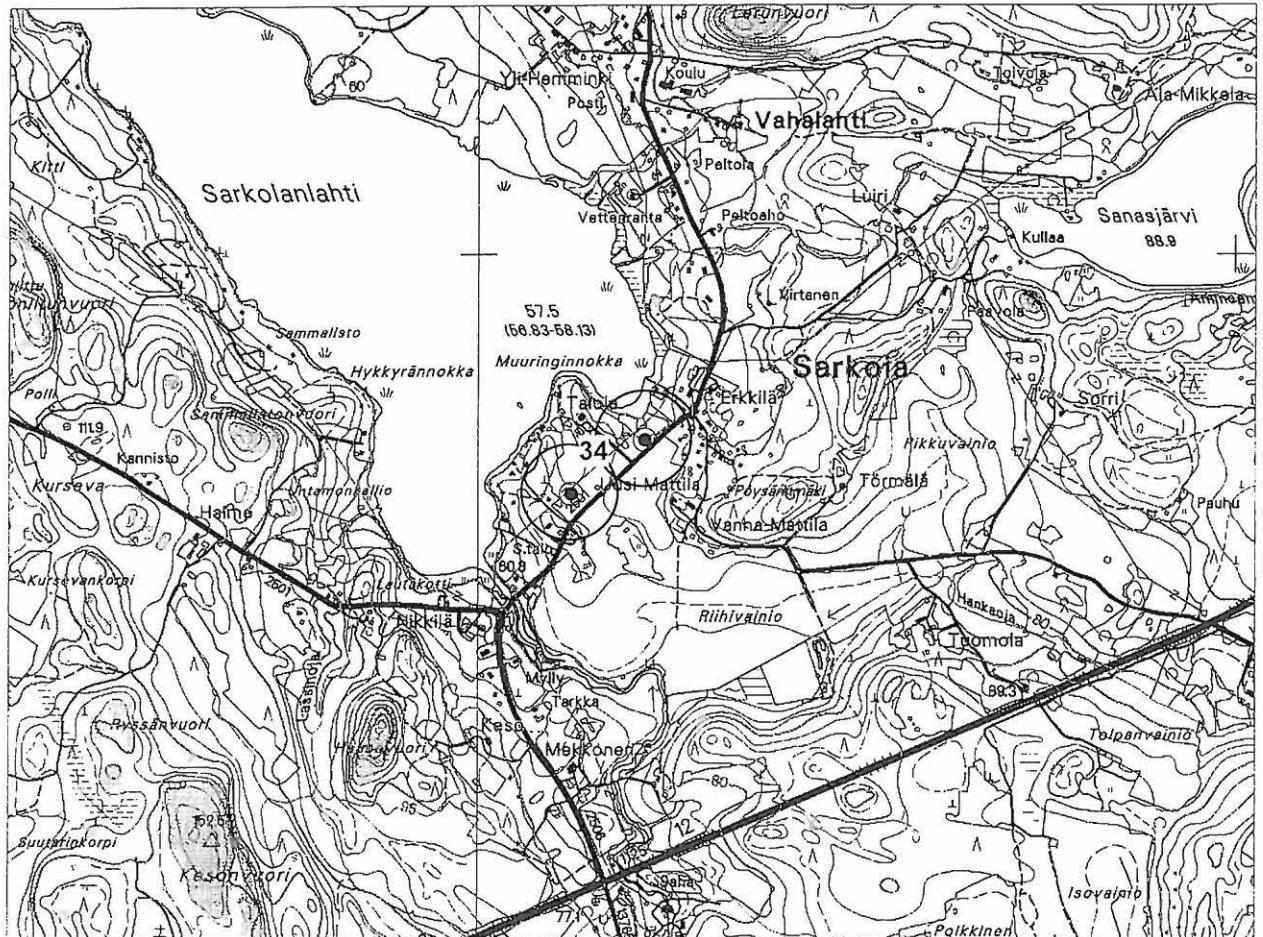
Koekuopat: -

Talola 2 [34], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI ja 2123 02 SIURO).

1:20 000

- kivikautisen asuinpaikan osa-alue (keskipisteet, X = 6811 36/ 6811 50, Y = 2460 24/ 2460 44, Z = 70-75/65)

Talola 2 [34], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:5000

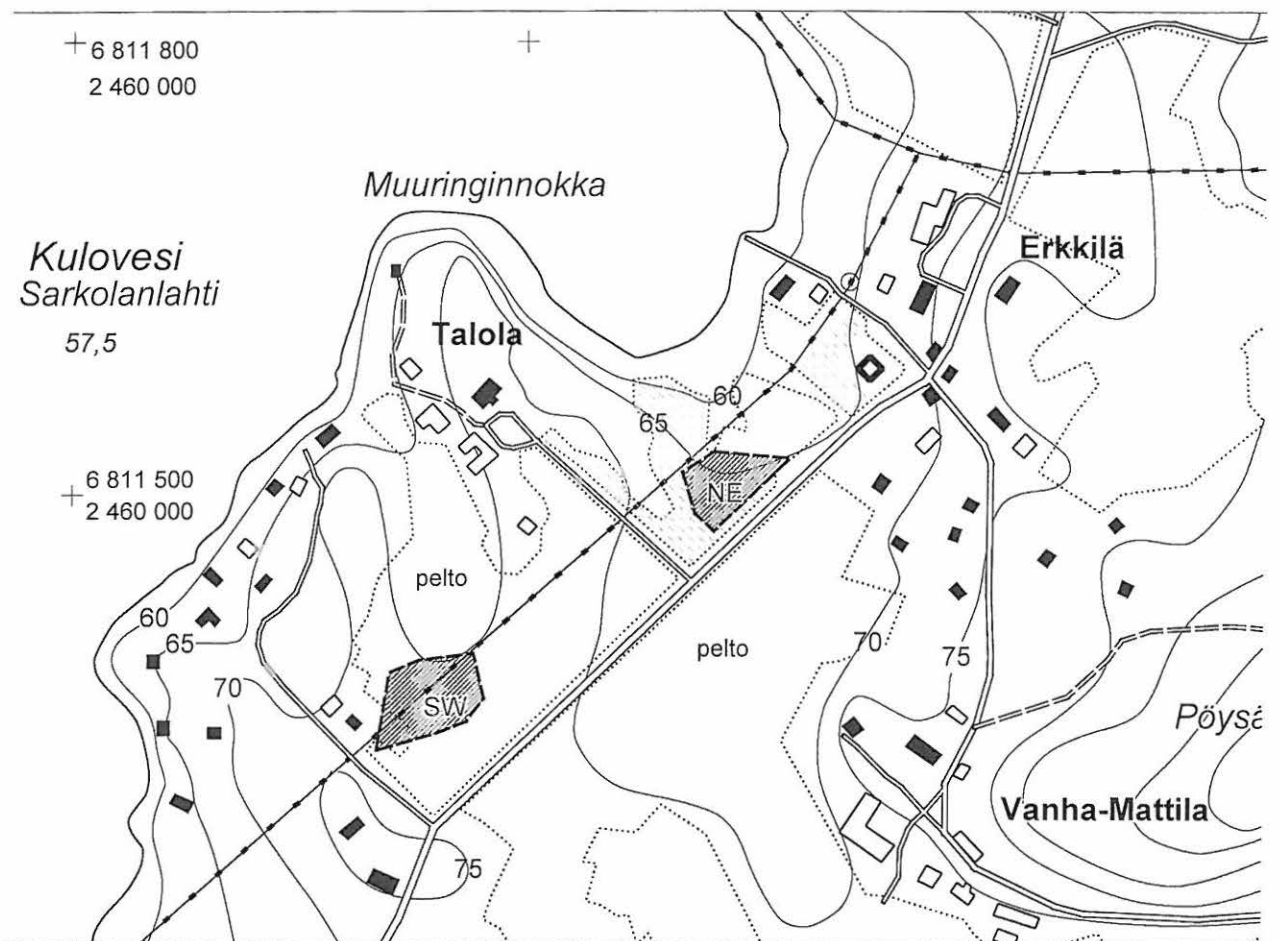

kivikautisen asuinpaikan osa-alue
inv. raportin 1985 mukaan

pintapöimittu alue 2002

vasarakirveen löytöpaikka (1937)

4.1.6. Pikkuvainio [36], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Pikkuvainio
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi (mesoliittinen kausi?)
Rauhoitusluokka: 2
Mj.rek.nro: 536 01 0036
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6811 66
 Y = 2461 38
 Z = 85-90
 Koordinaattiselite: keskipiste inv. raportin 1985 mukaan
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 4,6 km SE

Neg. 123265 Pikkuvainio [36]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. S

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Asuinpaikka sijaitsee pellolla, ja sen kulttuurikerros on ilmeisesti pääosin tuhoutunut peltotöissä. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola
Tila (RN:o/nimi): 9:60 Sorri
Omistaja: Tienpää Pentti

Osoite:	Ojalantie 44 as 1, 37140 NOKIA
Kiinteistötunnus:	536-434-0009-0060
Aiemmat tiedot:	kivikautinen asuinpaikka Inventointi E. Renvall 1985 (1986, I:7)
Aiemmat löydöt:	TYA 302:1-3, hioimen katkelma, pii-iskos, kvartsi-iskoksia. Inventointilöytöjä 1985.
Inventointi 2002:	tarkastus 28.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt:	-
Kartat:	1:20 000, 1:10 000
Negatiivit:	123265
Diat:	48752

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka loivasti länteen laskevalla savipellolla, Sorrin talon W- ja NW-puolella. Keskipiste ilmoittaa Renvallin mukaan hioimen löytökohdan, josta n. 100 m:n säteellä on tullut muita kivikautisia asuinpaikkalöytöjä (Renvall 1986). Asuinpaikan länsipuolella virtaa Niemojokeen laskeva oja. Löytöalueen yli kulkee NW-SE-suuntainen sähkölinja. Inventoinnin 2002 yhteydessä alueella tehtiin pintapoimintaa, mutta mitään kivikautisia löytöjä ei saatu, ilmeisesti erittäin kuivan sään takia.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Tampere-Turku -tiestä n. 0,8 km NW, Kuloveden Sarkolanlahden kaakkoispäästä n. 0,9 km E, pienen Sanasjärven (88,9 m mpy) SW-rannasta n. 250 m SW, N-S-suuntaisen ojanotkon itäpuolella, Sarkolan kylän Sorrin ja Paavolan talojen välisellä peltoalueella.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 200 m (NW-SE) x 150 m, perusteena aikaisemmat inventointitiedot ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m säteellä vuoden 1985 löytöalueen reunoista

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: pidetään voimassa nykyinen luokitus (luokka 2). Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka pellolla, jonka tarkempi rajausta ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (jatkotarkastus ja koekaivaukset).

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana huonot erittäin kuivan sään takia

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Pöysärinmäki, kivikautinen irtolöytöpaikka, n. 600 m SW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: jatkotarkastus ja pintapoiminta alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä kohteen tarkempaa rajausta varten.

Lisätietoja: Sorrin talo on autiona ja nykyisin vain kesäkäytössä

Koekuopat -

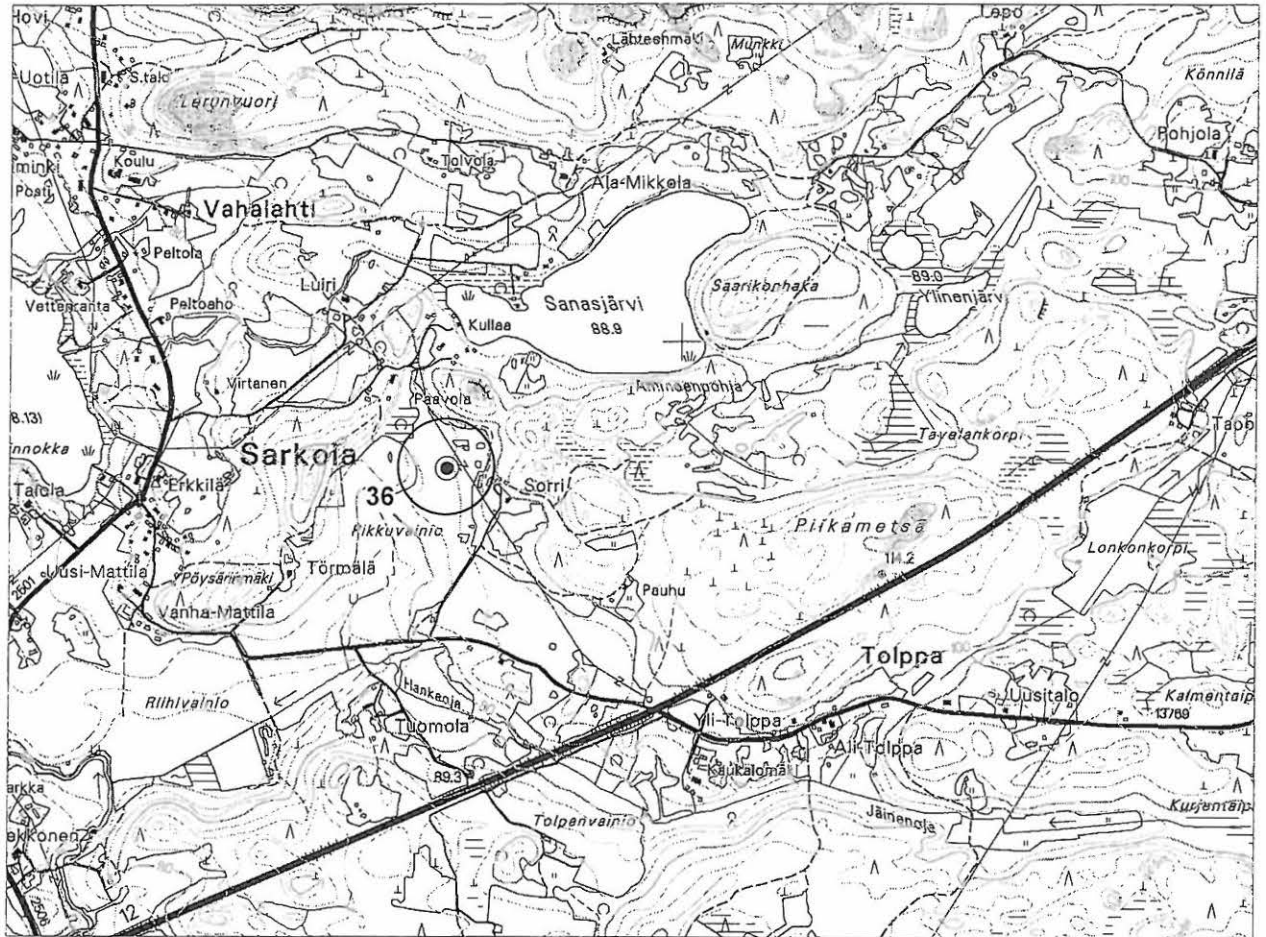
NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Pikkuvainio [36], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO). Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6811 66, Y = 2461 38, Z = 85-90)

NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

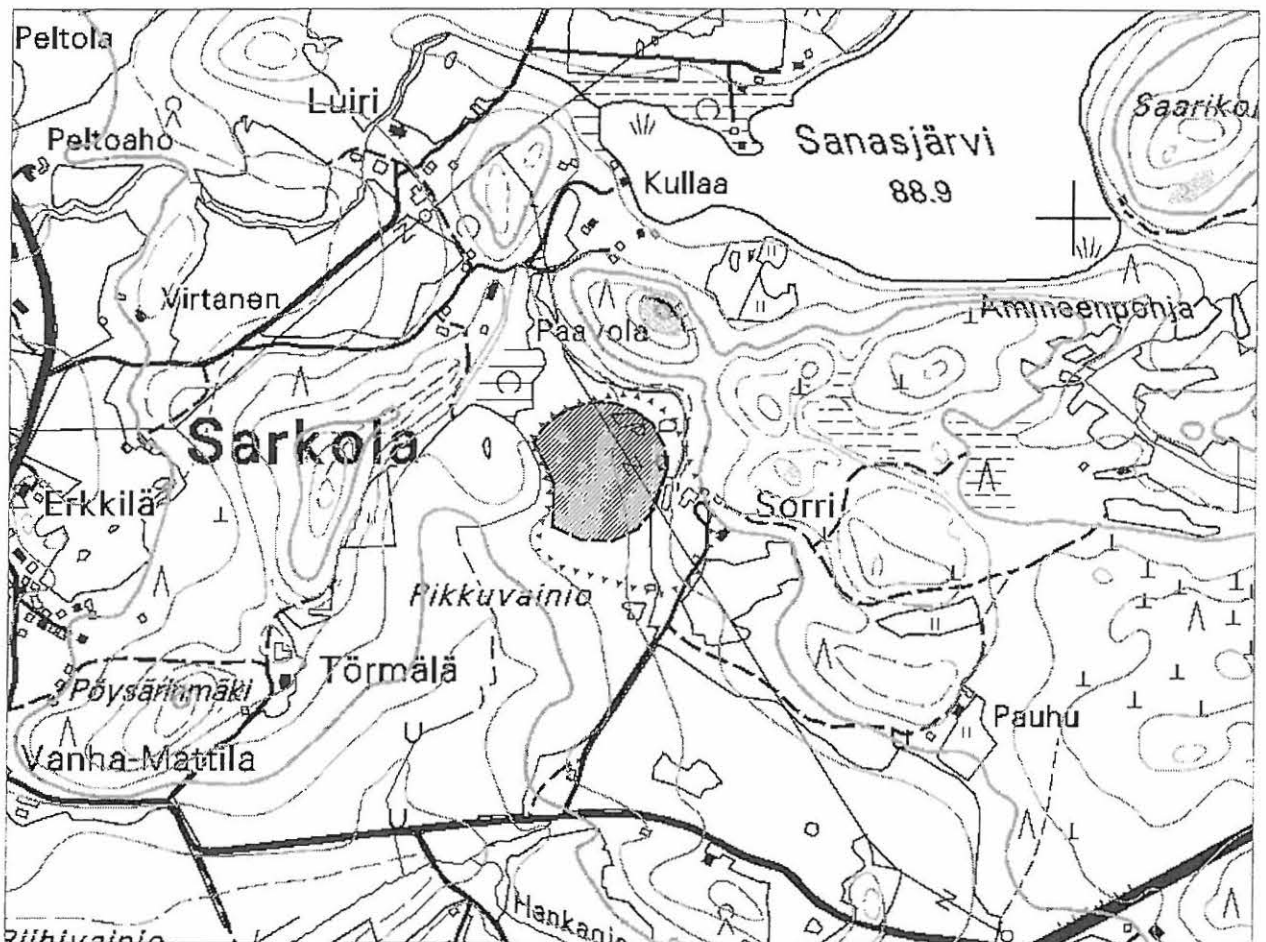
Pikkuvainio [36], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2123 02 SIURO). Mk 1:10 000

asuinpaikka-alue inv. raportin 1985 mukaan

***** v. 2002 tarkastetun alueen raja

2

4.1.7. Pleunannokka [41], epäilty rautakautinen røykkiökohte

Kunta: Nokia
Kylä: Ruolahti
Kohteen nimi: Pleunannokka
Muinaisjäännöstyyppi: røykkiöt (mj-rekisterin mukaan)/ ei mj.
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 2 (mj-rekisterin mukaan)/ei mj.
Ajoitus: rautakautinen (mj-rekisterin mukaan)/ei mj.
Rauhoitusluokka: 2 (nykyinen)/ei mj.
Mj.rek.nro: 536 01 0041
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6817 20
 Y = 2460 54
 Z = 70-75
 Koordinaattiselite: koordinaatit inv. raportin 1985 mukaan
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 3,1 km NE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: -**Tila- ja omistajatiedot**

Kylä: Ruolahti
Tila (RN:o/nimi): ?
Kiinteistötunnus: 536-433-?

Aiemmat tiedot: kaksi lähes maantasaista kiveystä
 Inventointi E. Renvall 1985 (1986, II:4)

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 22.5.2002 Vadim Adel, inventointiryhmässä Anna Väänänen ja Riia Siltanen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000

Negatiivit: -

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Vuoden 1985 inventointitietojen mukaan paikalla olisi ollut kaksi lähes maantasaista kiveystä, joiden pintaosista on löytynyt hiiltä. Kohde sijaitsee kallio- ja moreenipohjaisen mäen laella, jolle on rakennettu aitan näköinen rakennus (kesämökki?) ja jonka ympäristö on sekametsää. Toinen kiveys olisi Renvallin mukaan sijainnut "aitasta" 6 m W, toinen välittömästi "aitan" S-puolella. Kiveysten mitat olisivat vastaavasti 5 x 5 x 0,3 m ja 3 x 5 x 0,2 m. Renvallin ilmoittama koordinaattipiste osuu rakennuksen NE-puoleiselle rinteelle. Inventoinnin 2002 yhteydessä alueella ei havaittu mitään merkkejä muinaisjäännöksestä. Renvallin mainitsemien "kiveysten" sijalla on vain muutamia kiviä, jotka näyttävät kuuluvan alueen luontaiseen kivikkoon. Myöskään turvekerroksen alla ei ole todettavissa mitään kiveyksiä. Kummankin

”röykkiön” kohdalle tehtiin koekuoppa; mitään muinaisjäännökseen viittaavaa ei löytynyt, turvekerroksessa esiintyvä hiili on selvästi luontaista alkuperää.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveteen sen etelärannasta pistävän Pleunannokan ESE-puoleisella kivikkoisella mäellä, Kuovastenlahden NE-rannasta n. 70 m NE, kesämökkintontilla, sekametsän ympäröivällä aukealla.

Laajuusarvio ja perusteet: -

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: ei muinaisjäännös

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Pappila, kivikautinen irtolöytöpaikka, n. 1,5 km SE.

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: poistetaan kohde muinaisjäännösrekisteristä.

Lisätietoja: -

Koekuopat:

Koekuoppa 1

Sijainti: 3 m ”aitan” S-seinästä S.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 35 cm.

Stratigrafia: turve 0-10 cm; ruskea multa, jossa vähän hiilimurua, 10-20 cm; vaaleanruskea hiekka 20-35 cm, pohjalla iso maakivi tai peruskallio.

Löydöt: -

Koekuoppa 2

Sijainti: ”aitan” W-seinästä 7 m W.

Mitat: 40 x 50 cm. Syvyys 30 cm.

Stratigrafia: turve 0-8 cm; tummanruskea maa 8-30 cm, pohjalla peruskallio.

Löydöt: -

NOKIA

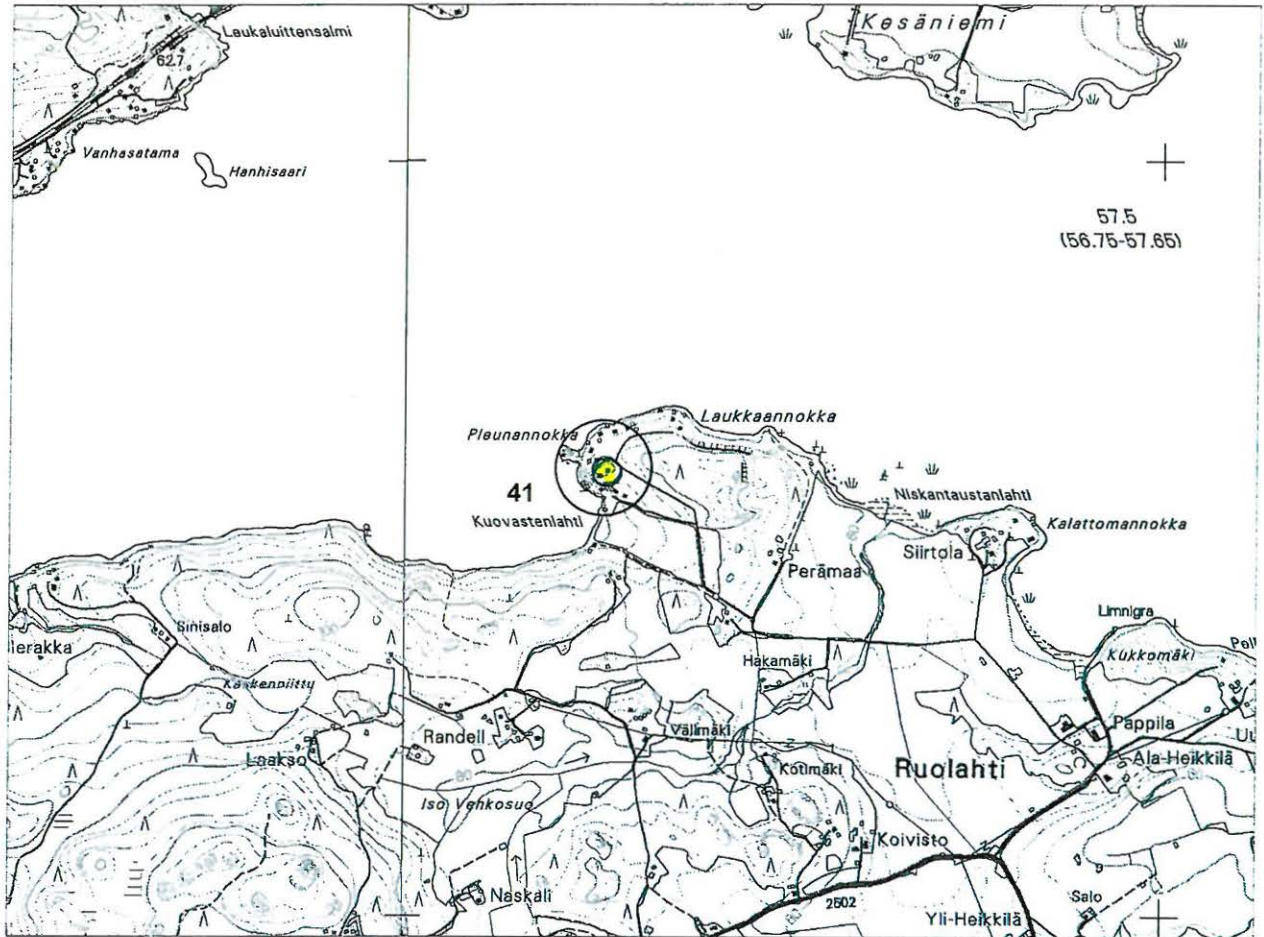
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Pleunannokka [41], epäilty rautakautinen röykkiökohde

Ote PerusCD:ltä *Häme*, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO). Mk 1:20 000

X = 6817 18, Y = 2460 54, Z = 72,5

 epäilty rautakautinen röykkiökohde

4.1.8. Peltoaho [42], rautakautisia ja historiallisia kiviröykkiöitä

Kunta:	Nokia
Kylä:	Sarkola
Kohteen nimi:	Peltoaho
Muinaisjäännöstyyppi:	röykkiöt, asuinpaikat (?)
Tyypin tarkenne:	hautaröykkiöt (?), viljelyröykkiöt
Lukumäärä:	yli 50
Ajoitus:	rautakausi/historiallinen aika
Rauhoitusluokka:	2
Mj.rek.nro:	536 01 0042
Sijainti	
Peruskartta:	2123 02 SIURO
Koordinaatit: X =	6812 07-19
Y =	2460 64-91
Z =	75-90
Koordinaattiselite:	röykkiöalueen ääripisteet
Etäisyystieto:	Suoniemen kirkosta 3,8 km SE

Neg. 123267 Peltoaho [42]. Röykkiöalueen W-osa. S

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto:

Röykkiöalue kasvaa lehtipuumetsää/sekametsää. Se on ollut Museoviraston muinaisjäännösten hoitoyksikön hoitokohteena eikä vaadi tällä hetkellä mittavia hoitotoimenpiteitä; aluskasvillisuuden/vesakon raivausta jossain määrin voisi harkita. Maanalainen rautakautinen kulttuurikerros on ilmeisesti osittain tuhoutunut peltotöissä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola
 Tila (RN:o/nimi): 4:20 Erkkilä
 Omistaja: Erkkilä Kari
 Osoite: Sarkolantie 561, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-434-0004-0020

Alueen itäreuna:

Tila (RN:o/nimi): 1:28 Luiiri
 Omistaja: Paavola Riku
 Osoite: Luirintie 62, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-434-0001-0028

Aiemmat tiedot: rautakautisia kiviröykkiöitä/röykkiökalmisto/viljelyröykkiöitä
 Inventointi E. Renvall 1985 (1986, II:3)
 Kartoitus O. Soininen 1993-94 (1994)

Aiemmat löydöt: TYA 309:1-2, palanutta savea, rautakuonaa, hiiltä. Inventointilöytöjä 1985.
 KM 28792:1-5, saviastianpaloja, palanutta savea, rautakuonaa, kvartsi-iskos. Tarkastuslöydöt 1993.

Inventointi 2002: tarkastus 29.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1: 10 000

Negatiivit: 123267

Diat: 48754

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Peltojen keskellä olevalla viljelemättömällä alueella on aikaisempien inventointi- ja kartoitustietojen perusteella yli 50 röykkiötä, joista suurin osa on pelkistä kivistä rakennettuja, ilmeisesti kaski- tai peltoraunioita. Röykkiöiden keskimääräinen halkaisija on 2,5 m, suurimman 6 m, röykkiöiden korkeus on keskimäärin n. 0,5 m. Röykkiöalueen länsiosassa, W-E-suuntaisella kivikkoisella harjanteella olevien röykkiöiden (nrot 4, 8, 13, 15, 16, 19 ja 52) vierestä, koekuopista on tullut rautakautisia löytöjä - saviastianpaloja, palanutta savea, rautakuonaa, kvartsi-iskos, hiiltä. Röykkiöalueen laajuus on n. 260 m (WSW-ENE) x 100 m, ja se kasvaa lehtipuumetsää. Alueen NE-osassa kasvaa koivu- ja kuusivaltaista sekametsää ja maasto nousee jyrkemmin koillissuunnassa.

Inventoinnin 2002 yhteydessä alueella tehtiin pintapuolinen tarkastus ja todettiin, että kohteen kunto ei todennäköisesti ole huomattavasti muuttunut edellisten tarkastusten jälkeen. Kaikkia karttoihin merkittyjä röykkiöitä ei kuitenkaan pystytty löytämään maastosta, mikä voi johtua runsaasta aluskasvillisuudesta tai em. kartoitusten epätarkkuudesta. Alueella todettiin melko runsaasti pelloilta raivattuja kiviä – kasoina ja yksittäisiä, joita kaikkia ei ole merkitty karttoihin. Suuri osa kartoitetuista röykkiöistä on pieniä tai hyvin epämääräisiä. Peltoröykkiöiden lisäksi alueella todettiin selkeitä vanhoja pelto-ojia. Alueen länsiosasta saadut löydöt viittaavat siihen, että paikalla on mahdollisesti sijainnut rautakautinen asuinpaikka tai tasaisen maan kalmisto, jonka päälle on myöhemmän toiminnan seurauksena kasaantunut kiviä. Selvästi kalmistoon viittaavia löytöjä paikalta ei kuitenkaan ole.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kulovedestä kaakkoon pistävän Sarkolanlahden itäpuolella, rannasta n. 300 m ENE, Sarkolantiestä n. 60 m NE, välittömästi Peltoahon tilan NE-puolella ja Vahalahden/Sarkolan kylärajan SE-puolella. Röykkiöaluetta rajaa etelässä pelto ja Sanasjärvestä Kuloveteen laskeva oja, koillisessa korkeahko, kuusimetsää kasvava mäki.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 260 m (WSW-ENE) x 100 m, pinta-ala 2,1 ha; perusteena aikaisemmat inventointi- ja kartoitustiedot, röykkiöiden näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m säteellä röykkiöalueen rajasta

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: pidetään voimassa nykyinen luokitus (luokka 2). Suurin osa röykkiöistä on ilmeisesti kaski- tai peltoraunioita. Maanalainen rautakautinen kulttuurikerros, johon koekuoppalöydöt viittaavat, on ilmeisesti osittain tuhoutunut peltotöissä; sen tulkinta (kalmisto/asuinpaikka), tarkempi rajausta ja sen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset (paikoin runsas aluskasvillisuus)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Vettenranta, historiallinen rajakivi, n. 100 m W; Erkkilä 1 ja 2, kivikautinen asuinpaikka ja kaksi kiven- ja maansekaista röykkiötä, n. 260 m SW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: (ks. *Luokitusehdotus* sekä *Hoito ja kunto*)

Lisätietoja: Erkkilän tila mainitaan asiakirjoissa 1600-luvulta lähtien (Teivas & Tulonen 2001, 105).

Koekuopat:

Tarkastuksen yhteydessä pellon W-puolelle, Peltoahon tontin S-puolelle, kivikkoisen mäkirinteen yläosaan tehtiin kaksi koepistoa, joissa ei todettu merkkejä muinaisjäännöksestä.

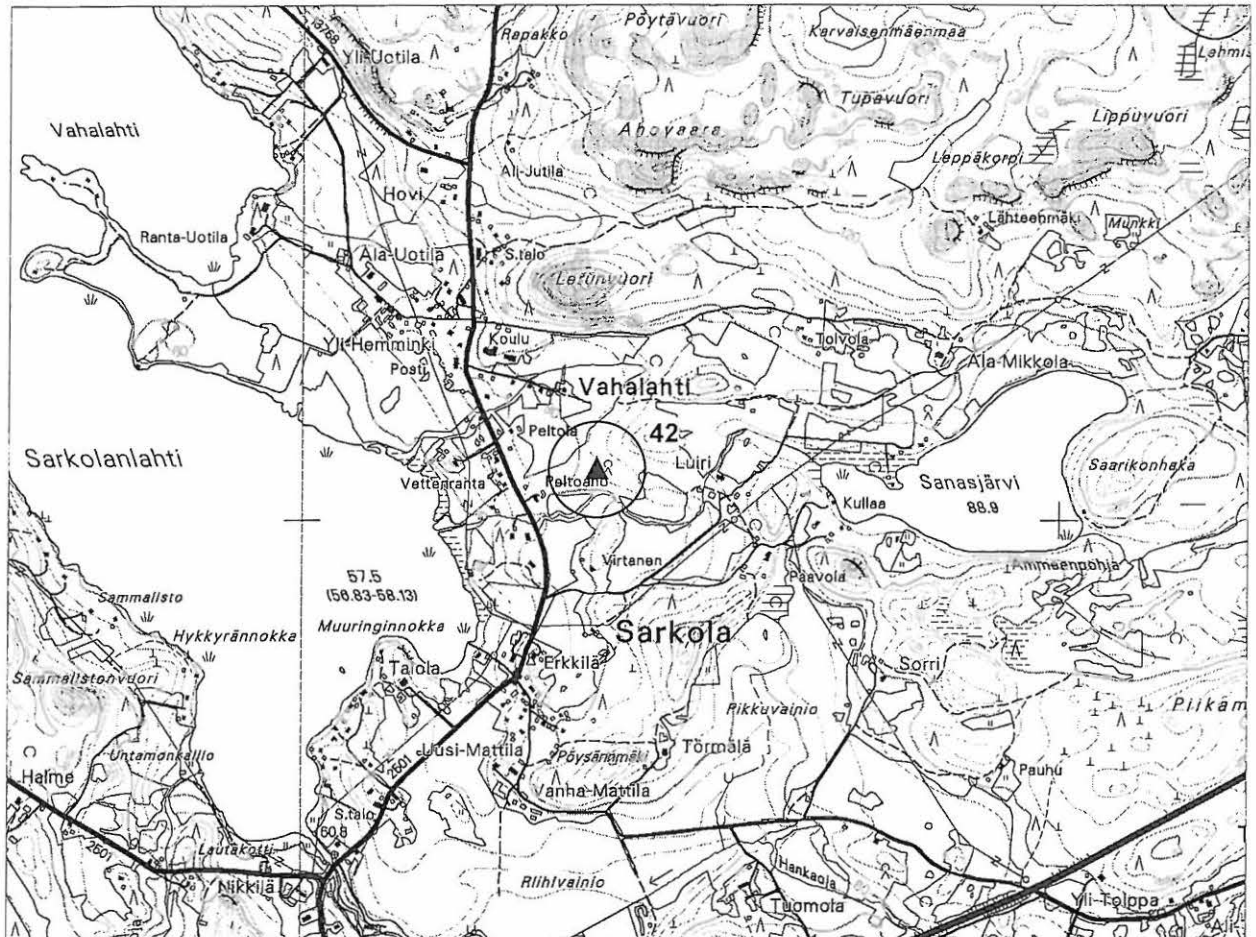
NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

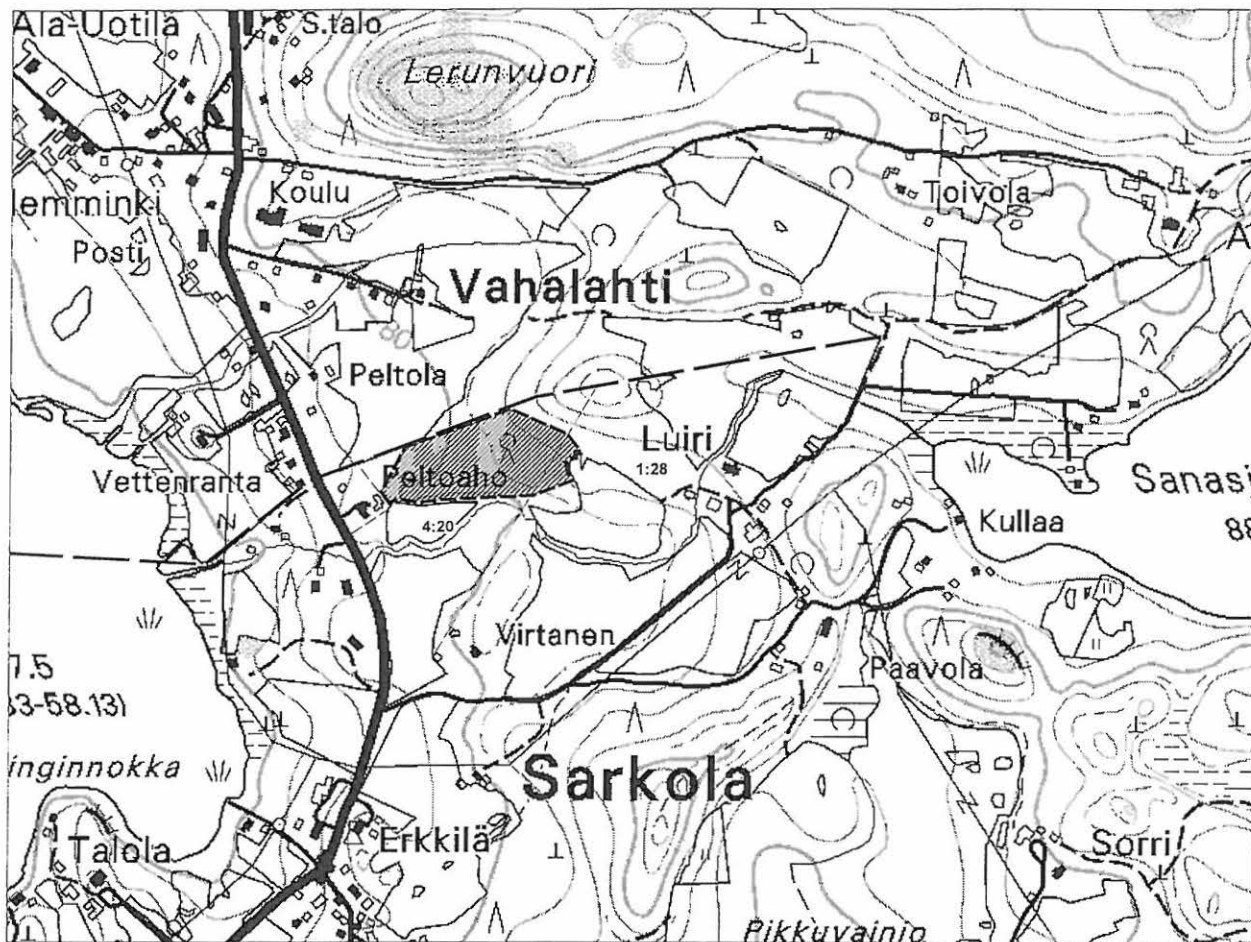
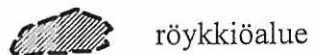
Peltoaho [42], rautakautisia ja historiallisia kiviröykkiöitä

Ote PerusCD:ltä *Häme*, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO). Mk 1:20 000

▲ röykkiöalue (keskipiste, X = 6812 13, Y = 2460 78, Z = 80-85)

Peltoaho [42], rautakautisia ja historiallisia kiviröykkiöitä
Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO). Mk 1:10 000

4.1.9. Erkkilä 1 [43], kaksi kiven- ja maansekaista röykkiötä

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Erkkilä 1
Muinaisjäännöstyyppi: röykkiöt
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 2
Ajoitus: rautakausi (?)
Rauhoitusluokka: 1
Mj.rek.nro: 536 01 0043
Sijainti
Peruskartta: 2123 02 SIURO
Koordinaatit: X = 6811 72
Y = 2460 52
Z = 60-65
Koordinaattiselite: keskipiste
Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 4,0 km SE

Neg. 123263 Erkkilä 1 [43]. Etualalla pienempi röykkiö 2, taustalla oikealla isompi röykkiö 1. NW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Röykkiöt sijaitsevat joutomaalla tai niityllä ja ovat turpeen/sammalen ja kasvillisuuden peitossa. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola
Tila (RN:o/nimi): 4:20 Erkkilä

Omistaja: Erkkilä Kari
 Osoite: Sarkolantie 561, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-434-0004-0020

Aiemmat tiedot: kaksi kiven- ja maansekaista röykkiötä
 Inventointi E. Renvall 1985 (1986, II:2)

Aiemmat löydöt: TYA 308:1, palanutta savea 11 kpl

Inventointi 2002: tarkastus 28.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:4000

Negatiivit: 123263

Diat: 48750

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kaksi kiven- ja maansekaista röykkiötä (kumpua) kahden pellon välisellä, heinää kasvavalla joutomaalla tai niityllä, Erkkilän talon NW-puolella. Isompi (eteläinen) *röykkiö 1* on pitkänomainen, SE-NW-suuntainen, mitoiltaan n. 8 x 5 m, korkeudeltaan n. 1,0 m; sen päällä kasvaa pihlaja, sembramänty sekä vadelmaa ja katajaa. Röykkiön SE-päästä on Erkkilän navettaan matkaa 40 m ja sen SW-puolella olevaan pienempään ulkorakennukseen 70 m.

Röykkiö 2 sijaitsee isomman röykkiön NW-reunasta 4 m NNW. Röykkiön mitat ovat 4 m (NW-SE) x 3 m, korkeus 0,7 m; sen NW-reunalla kasvaa iso kuusi. Röykkiö on sammalen peitossa, sen keskellä erottuu yksi isohko kivi (halk. n. 0,5 m), toinen samankokoinen on röykkiön eteläosassa. Röykkiö 2:n N-reunasta on sähkölinjan kulmauksessa olevaan tolppaan matkaa 25 m suuntaan 315 astetta.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kulovedestä kaakkoon pistävän Sarkolanlahden kaakkoispuolella, rannasta 40-50 m E, Erkkilän talosta n. 90 m NW, Sarkolantiestä 90-100 m WNW. Maasto viettää loivasti järveen.

Laajuusarvio ja perusteet: röykkiöiden laajuus 8 x 5 m ja 4 x 3 m, perusteena näkyvät rakenteet

Ehdotus suoja-alueeksi: 5 m säteellä röykkiöiden ulkoreunoista

Suojelutoimenpiteet kentällä: maastokatselmus maanomistajan kanssa

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Kyseessä on kaksi suhteellisen hyvin säilynyttä röykkiötä, joiden laadun (hautaröykkiöitä?) selvittäminen ja ajoituksen varmistaminen vaativat kuitenkin lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: kiviakautinen asuinpaikka Erkkilä 2 [57], n. 30 m N, pellolla.

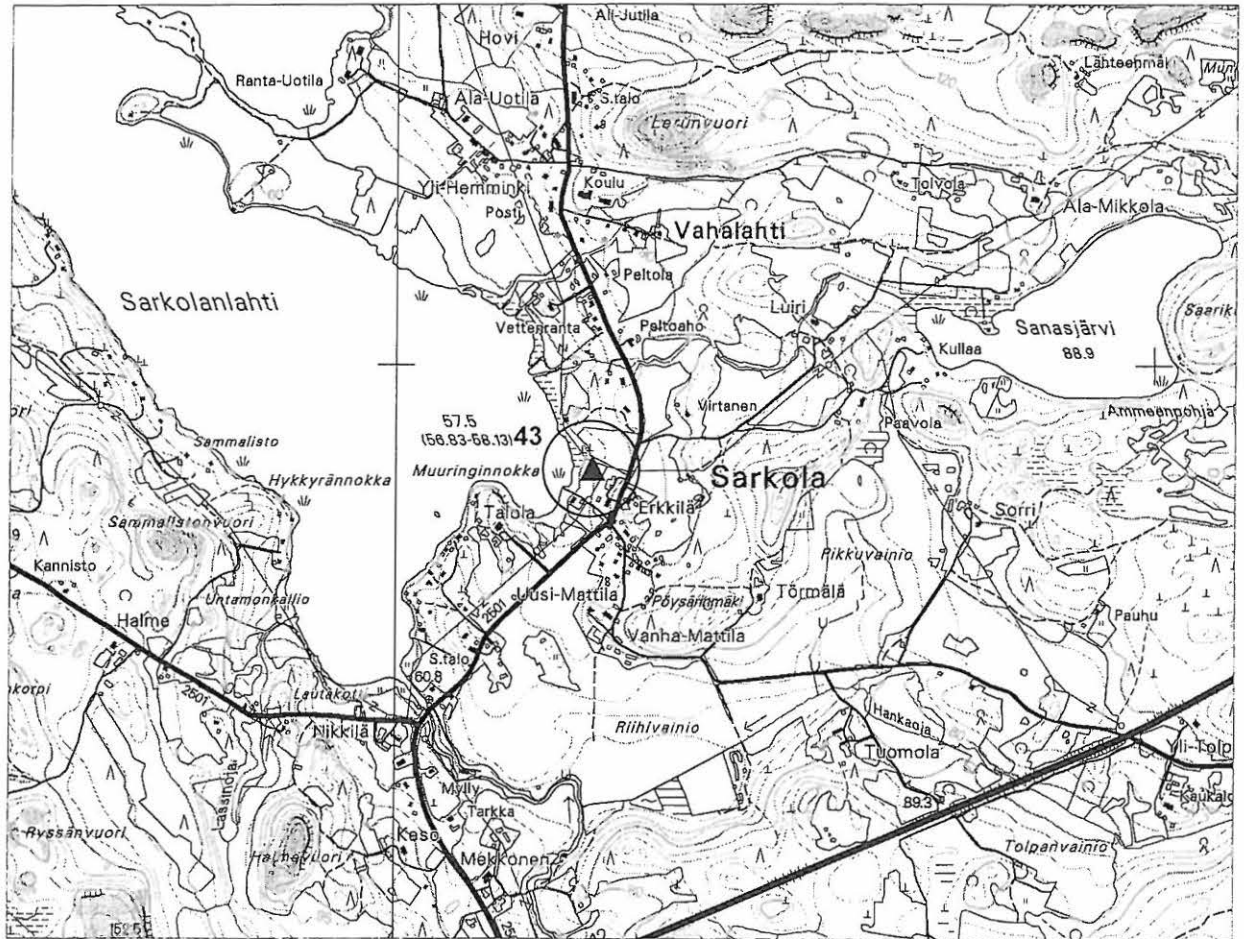
Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Luokitusehdotus*.

Lisätietoja: -

Koekuopat -

Erkkilä 1 [43], kaksi kiven- ja maansekaista röykkiötä
Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2123 02 SIURO). Mk 1:20 000

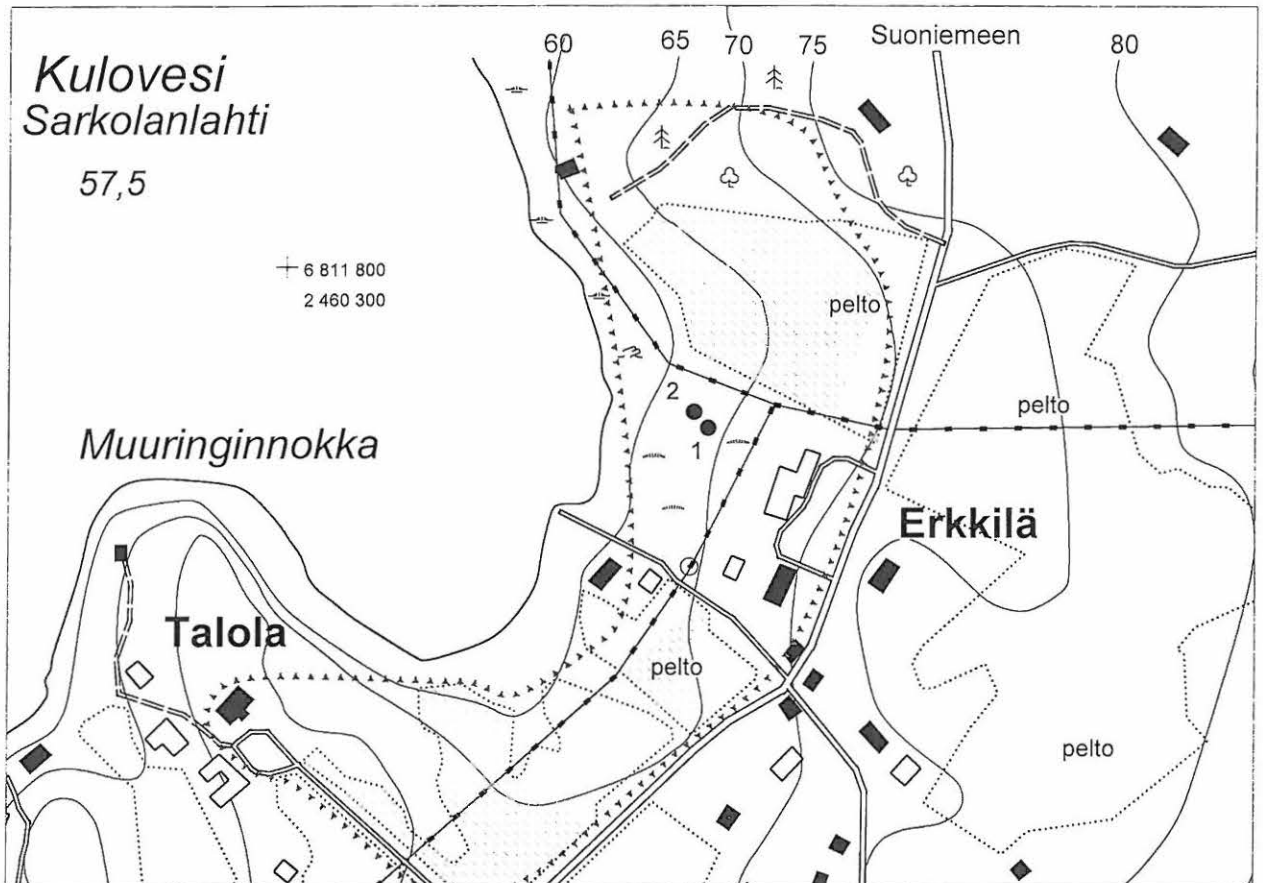
- ▲ röykkiökohde (keskipiste, X = 6811 72, Y = 2460 52, Z = 60-65)

Erkkilä 1 [43], kaksi kiven- ja maansekaista röykkiötä

Yleiskartta 1:4000

- röykkiö ja sen numero pintapoimittu alue ▲▲▲▲▲▲▲▲ tarkastetun alueen raja

Inventoinnissa löytyneet kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset

4.1.10. Kulju 2 [47], kivikautinen asuinpaikka

Kunta:	Nokia
Kylä:	Kulju
Kohteen nimi:	Kulju 2
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	-
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikausi (mesoliittinen kausi)
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)
Mj.rek.nro:	536 01 0047
Sijainti	
Peruskartta:	2123 02 SIURO
Koordinaatit:	X = 6818 57-64
	Y = 2463 53-63
	Z = 75-80
Koordinaattiselite:	ääripisteet
Etäisyystieto:	Siuron kirkosta 1,2 km W

Neg. 123274 Kulju 2 [47]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. S

Merkitty peruskartalle: ei merkitty

Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Asuinpaikka sijaitsee pääosin pellolla, ja sen kulttuurikerros on todennäköisesti pääosin tuhoutunut peltotöissä; pellon ulkopuolella, alueen SW- ja SE-reunoilla saattaa kuitenkin olla jäljellä myös koskematonta kivikautista kulttuurikerrosta. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kulju
 Tila (RN:o/nimi): 4:399 Kulju
 Omistaja: Elving Birgitta, Elving Crister, ja Berglund Antonia
 Osoite: Pursimiehenkatu 9 B 32, Kuljuntie 220, ?
 00150 HELSINKI 37200 SIURO
 Kiinteistötunnus: 536-431-0004-0399

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 31.5.2002 Vadim Adel, inventointiryhmässä Anna Väänänen ja Riia Siltanen

Löydöt: KM 33149 (kvartsi-iskoksia 22 kpl, kvartsin raaka-ainepaloja 5 kpl)

Kartat: 1:20 000, 1:5000

Negatiivit: 123274

Diat: 48761

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka loivasti lounaaseen laskevalla pellolla, Kuloveden pohjoisrannan ja W-E-suuntaisen Kuljuntien välissä. Asuinpaikan länsipuolella on hyvin korkea ja jyrkkärinteinen, sekametsää kasvava kalliomäki, ns. Kiimälän kallio. Myös kohteen itä- ja kaakkoispuolella on mäki, joka kasvaa lehtipuumetsää. Asuinpaikka-alueen eteläpuolella alkaa suhteellisen jyrkkä, n. 80 m pitkä (SW-NE) järveen viettävä rinne, jonka alaosassa kulkee rantaa pitkin Tampere-Pori –rautatie. Inventoinnin 2002 yhteydessä alueella tehtiin pintapoimintaa ja otettiin talteen kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, jotka keskittyivät pellon eteläosaan. Alueen maaperä on hiekkaa, kuten todettiin pellon N-reunalla olevassa ojassa.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee kahden metsäisen mäen välisellä pellolla, Kuljuntiestä n. 50 m S, Kuloveden (57,5 m mpy) N-rannasta n. 80 m, Kuljun koulusta 110-120 m W, Siuronkoskesta 0,9 km W.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 90 m (WNW-ESE) x 60 m, pinta-ala 0,4 ha; perusteena pintapoimintalöytöjen levintä ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m säteellä asuinpaikan oletetusta rajasta

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka pellolla, jonka tarkempi rajausta ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana kohtuulliset (kuiva sää vaikeutti pintapoimintaa)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Pyymäki, kivikautinen irtolöytöpaikka, n. 250 m W; hist. ajan kohteet Kuljun koulu/Kiimälä ja Pyymäki.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: (ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*)

Lisätietoja: -

Koekuopat: -

Kulju 2 [47], kivikautinen asuinpaikka

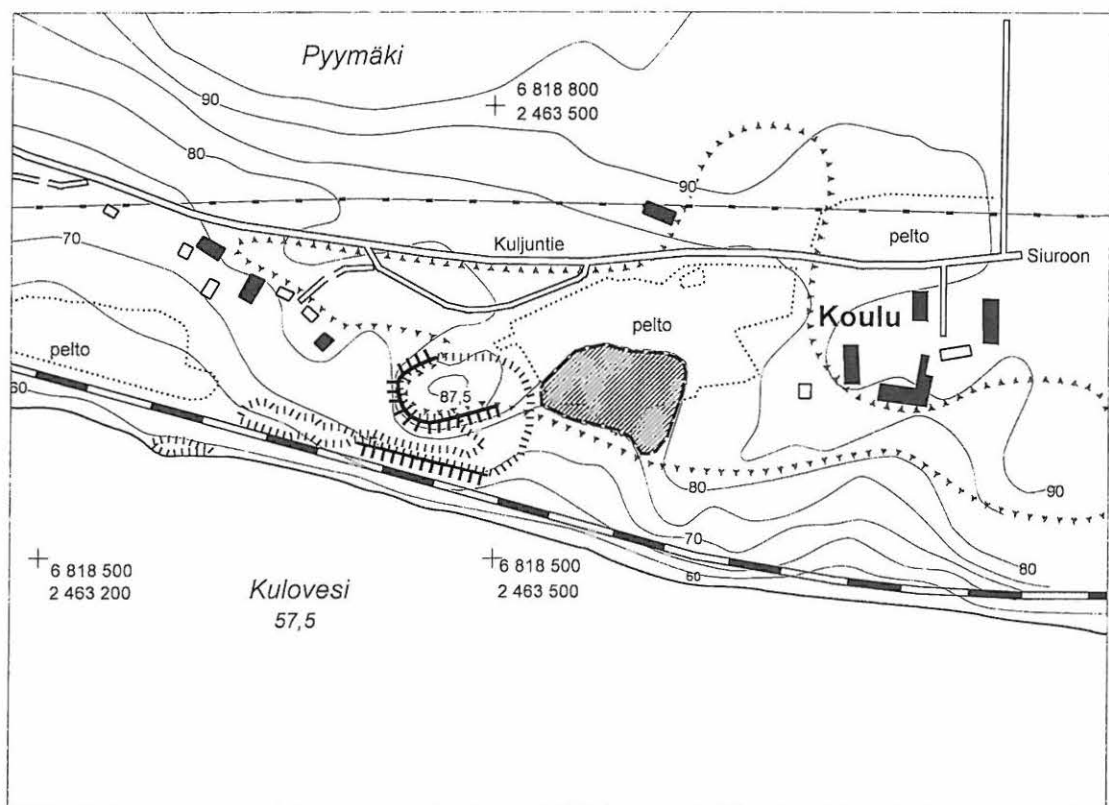
Yleiskartta 1:5000

arvioitu asuinpaikan laajuus

tarkastetun/pintapoimitun
alueen raja

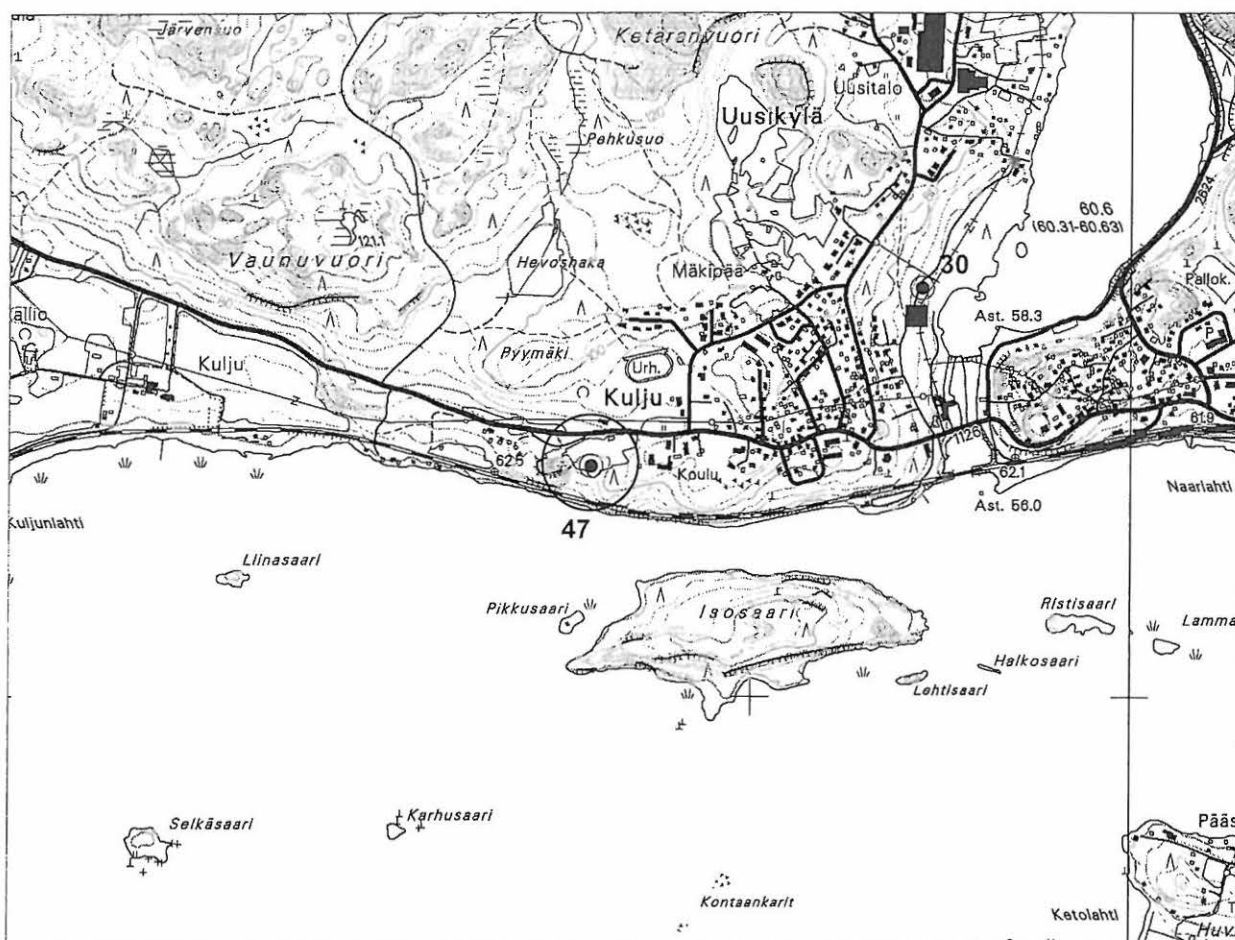

Kulju 2 [47], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6818 61, Y = 2463 58, Z = 75-80)

4.1.11. Kulju 3 [48], kivikautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan peltoröykkiö

Kunta:	Nokia	
Kylä:	Kulju	
Kohteen nimi:	Kulju 3	
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat,	röykkiöt
Tyypin tarkenne:	-	viljelyröykkiöt
Lukumäärä:	1	1
Ajoitus:	kivikausi,	historiallinen aika
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)	
Mj.rek.nro:	536 01 0048	
Sijainti		
Peruskartta:	2123 02 SIURO	
Koordinaatit:	X =	6818 80-86
	Y =	2461 75-82
	Z =	60-62,5
Koordinaattiselite:	ääripisteet	
Etäisyystieto:	Siuron kirkosta 3,0 km W	

Neg. 123278 Kulju 3 [48]. Yleiskuva asuinpaikasta; taustalla Piikkilänjärveä. NE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty

Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Asuinpaikka sijaitsee pääosin pellolla, ja sen kulttuurikerros on todennäköisesti pääosin tuhoutunut peltotöissä; pellon ulkopuolella, alueen eteläreunalla saattaa kuitenkin olla jäljellä myös koskematonta kivikautista kulttuurikerrosta. Historiallinen kivröykkiö sijaitsee metsikössä ja on osittain sammaloitunut. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kulju
 Tila (RN:o/nimi): 4:399 Kulju
 Omistaja: Elving Birgitta, Elving Crister, ja Berglund Antonia
 Osoite: Pursimiehenkatu 9 B 32, Kuljuntie 220, ?
 00150 HELSINKI 37200 SIURO
 Kiinteistötunnus: 536-431-0004-0399

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 5.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33150 (kvartsi-iskoksia 7 kpl, pii-iskos)
Kartat: 1:20 000, 1:4000
Negatiivit: 123278
Diat: 48765

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka Piikkilänjärven NE-rannalla, loivasti lounaaseen laskevalla hiesupellolla. Inventoinnin 2002 yhteydessä n. 60 (NW-SE) x 40 m laajalta alueelta poimittiin kivikautisia löytöjä. Löytöalue käsittää lähes kokonaan peltoulokkeen, jonka N- ja NE-puolella on W-E-suuntainen, lehtipuumetsää kasvava hiekkaharju. Asuinpaikka jatkuu mahdollisesti jonkin verran myös pellon S-puolella olevaan lehtipuumetsikköön, jossa sijaitsee historiallisen ajan *peltoröykkiö*. Röykkiö on halkaisijaltaan 3 m, korkeudeltaan n. 0,6 m, osittain sammaloitunut; kivien koko vaihtelee pääasiassa 0,3-0,4 m välillä.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee kapean (leveys n. 0,2-0,4 km) ja pitkän Piikkilänjärven NE-rannalla, vesirajasta 10-20 m, Kesäniemä aikoinaan mantereesta erottaneen, Piikkilänjärven ja Kuloveden välisen salmen NNW-puolella, siitä n. 250 m:n päässä, Rannan talosta n. 230 m SE. Alueen rantavyöhyke on soistunut ja heinittynyt; umpeenkasvaneen muinaisen salmen yli kulkee WSW-ENE-suuntaisesti Tampere-Pori –rautatie, josta on asuinpaikalle matkaa n. 250 m. Asuinpaikan tuulensuojana on sen N- ja NE-puolella oleva, n. 300 m pitkä hiekkaharju.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 60 (NW-SE) x 40 m, pinta-ala 0,2 ha; perusteena pintapoihintalöytöjen levinneisyys ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m:n säteellä oletetusta asuinpaikan rajasta; peltoröykkiön kohdalla lakisääteinen (2 m näkyvistä reunoista).

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2; kyseessä on kivikautinen asuinpaikka pellolla, jonka tarkempi rajaus ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisää kenttätutkimuksia (koekaivauksia). Myös peltoraunion iän ja arvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana huonot erittäin kuivan sään takia

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: kivikautiset asuinpaikat Kesäniemi 1 ja 2, 0,7 km SW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: (ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*)

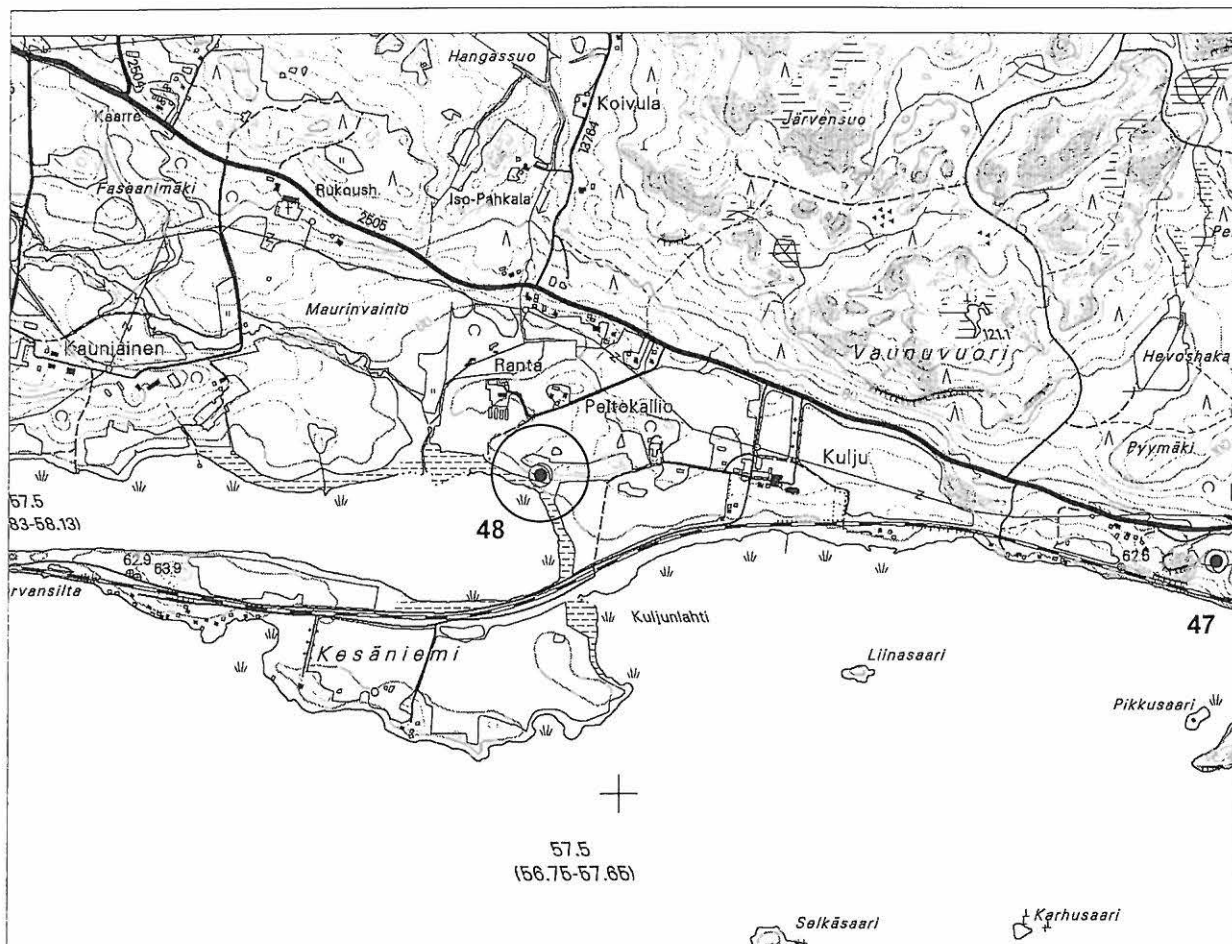
Lisätietoja: -

Koekuopat

Inventoinnin yhteydessä tehtiin muutama koekuoppa asuinpaikan NE-puoleiselle harjualueelle; mitään merkkejä muinaisjännöksistä ei löytynyt, kaikissa koekuopissa oli puhdasta, ruskehtavaa hiekkaa.

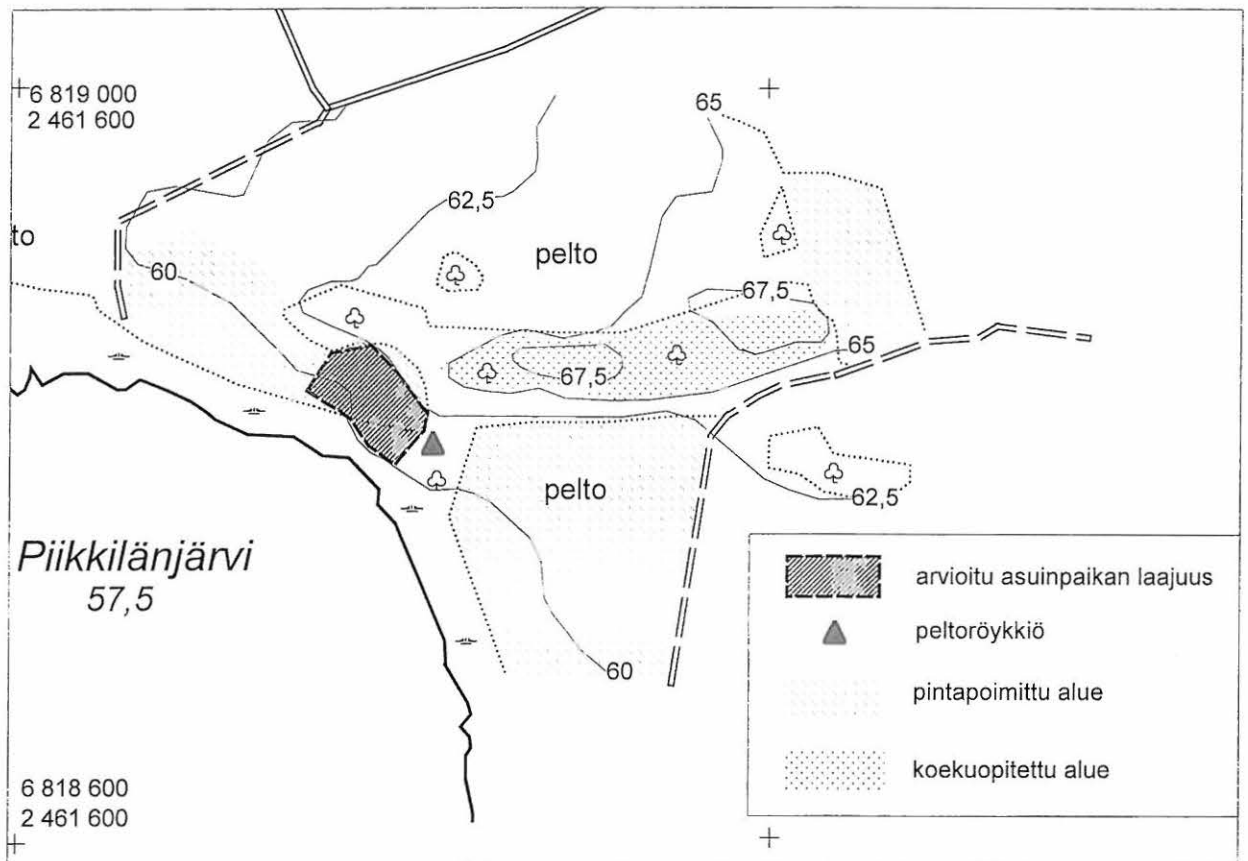
Kulju 3 [48], kiviakautinen asuinpaikka ja historiallisen ajan peltoröykkiö
Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO). Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6818 84, Y = 2461 79, Z = 60-62,5)

Kulju 3 [48], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:4000

4.1.12. Kesäniemi 1 [49], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Kulju
Kohteen nimi: Kesäniemi 1
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi (kampakeraaminen aika)
Rauhoitusluokka: 1 (ehdotus)
Mj.rek.nro: 536 01 0049
Sijainti
Peruskartta: 2123 02 SIURO
Koordinaatit: X = 6818 11
Y = 2461 62
Z = 60
Koordinaattiselite: keskipiste
Etäisyystieto: Siuron kirkosta 3,2 km WSW

Neg. 123260 Kesäniemi 1 [49]. Yleiskuva asuinpaikasta; taustalla Kulovettä. NW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kulju
Tila (RN:o/nimi): 4:399 Kulju
Omistaja: Elving Birgitta, Elving Crister, ja Berglund Antonia
Osoite: Pursimiehenkatu 9 B 32, Kuljuntie 220, ?
00150 HELSINKI 37200 SIURO

Kiinteistötunnus:	536-431-0004-0399
Aiemmat tiedot:	-
Aiemmat löydöt:	-
Inventointi 2002:	tarkastus 24.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt:	KM 33143 (2 keramiikanpalaa, 10 kvartsi-iskosta, palanutta luuta 17 kpl)
Kartat:	1:20 000, 1:4000
Negatiivit:	123260
Diat:	48747

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Suhteellisen pieni kivikautinen asuinpaikka Kuloveteen sen pohjoisrannasta pistävällä niemekkeellä, laajan peltoalueen eteläisimmän ulokkeen eteläpuolella, mäntyvaltaista sekametsää kasvavalla rantavyöhykkeellä, terassitasanteella, jonka laajuus on n. 30 x 30 m. Asuinpaikan W-, S- ja E-raja kulkee 60 m:n korkeuskäyrää pitkin, jonkin verran sen alapuolella; pohjoisrajana on pellonreuna. Inventoinnin 2002 yhteydessä asuinpaikan eteläosaan tehtiin koekuoppa, josta tuli neoliittisen kivikauden (ilmeisesti tyypillisen kampakeramiikan ajan) asuinpaikkalöytöjä. Kulttuurikerroksena on vaaleanruskea hiekka/hieta, joka sisältää hiiltä ja löytöjä. Asuinpaikan W-osassa, pellon SE-kulmasta n. 15 m S, tutkittiin kaatuneen männyn alta paljastunut maakerros, jossa todettiin hiiltä ja punertavaa, palanutta maata. Asuinpaikan N-puolella olevalta pelloilta ei löytynyt merkkejä muinaisjäännöksestä.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveden pohjoisosassa olevan, 1,7 km (WNW-ESE) x 0,4 km laajuisen Kesäniemen eteläisimmällä niemekkeellä, lähes koko niemen käsittävän peltoalueen ja rantaviivan välisessä metsikössä. Kesäniemi on muinaisuudessa ollut saarena, jota mantereesta erottanut salmi sijaitsee asuinpaikasta n. 450 m NE. Niemen N-osassa, asuinpaikasta n. 300 m:n etäisyydellä kulkee W-E-suuntainen Tampere-Pori –rautatie.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 30 x 30 m, pinta-ala 0,1 ha; perusteena maaston topografia, koekuopitus, pintapoininta ja kulttuurikerroshavainnot

Ehdotus suoja-alueeksi: n. 50 x 50 m laajuinen niemekealue, pellonreunasta rantaan, ja vähintään 15 m säteellä asuinpaikan oletetusta rajasta.

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 1; kyseessä on harvinaisen hyvin säilynyt kivikautinen asuinpaikka lähes alkuperäisessä ympäristössään, ainoa laatuaan koko ent. Suoniemen alueella.

Havaintomahdollisuudet: hyvät koekuopitettaessa

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kesäniemi 2, kivikautinen asuinpaikka, n. 250 m NW; Kesäniemi 3, rautakautinen raudankäsittelypaikka, n. 150 m WNW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Lisätietoja:

Peltoulokkeen reunan eteläpuolella, hieman asuinpaikkatasannetta alempana sijaitsee pitkänomainen *kivikko*, n. 10 x 2-5 m laaja, joka koostuu keskimäärin 0,5 m kokoisista ja pienemmistäkin kivistä (kiviä 1 kerros). Kivikon alkuperä on epäselvä (luontainen? osittain ihmisen tekemä?). Paikalla kasvaa muutama nuori puu, kivet ovat sammalen peitossa.

Asuinpaikasta n. 120-130 m ENE, toisella pienellä niemekkeellä, lähes välittömästi pellon kulman SE-puolella on pyöreä, halkaisijaltaan 5 m ja syvyydeltään n. 1,5 m oleva *kuoppa*, joka on perimätiedon mukaan syntynyt sodan aikana pudonneesta pommista.

Asuinpaikalla ja sen NE-puolella oleva *Kesäniemen lehto* on valtakunnallisesti arvokas luontokohde (Teivas & Tulonen 2001, 94).

Koekuopat :

Koekuoppa 1

Sijainti: pellon SE-kulmasta 25 m suuntaan 140 astetta, rantatörmästä n. 8 m.

Mitat: 45 x 35 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve ja tummanharmaa maa 0–12 cm; vaaleanruskea hiekka/hieta, jossa vähän hiiltä, 12-40 cm.

Löydöt: 2 keramiikanpalaa, 10 kvartsi-iskosta, palanutta luuta 17 kpl (KM 33143)
vaaleanruskeasta hiekasta

Kesäniemi 1 [49], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme*, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

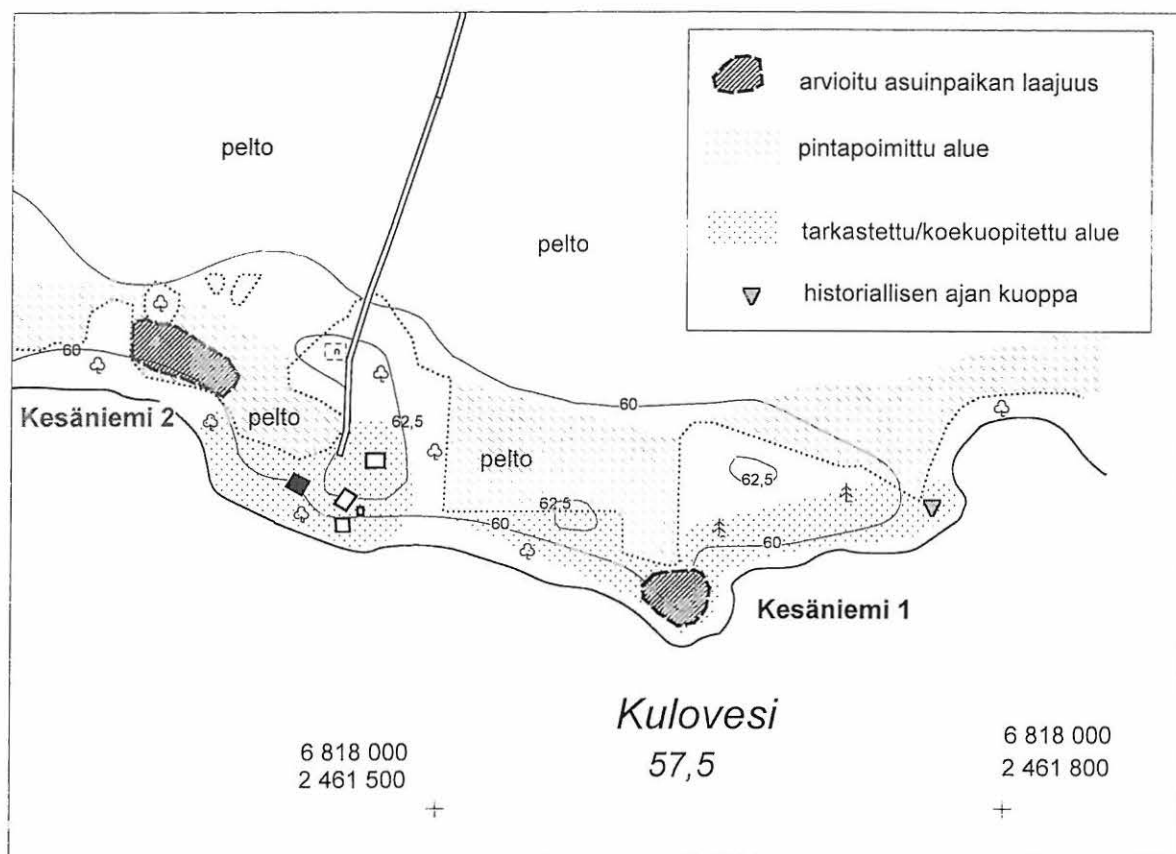
Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6818 11, Y = 2461 62, Z = 60)

Kesäniemi 1 [49], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:4000

4.1.13. Kesäniemi 2 [50], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Kauniainen
Kohteen nimi: Kesäniemi 2
Muinaisjäännytystyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Mj.rek.nro: 536 01 0050
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6818 22-26
 Y = 2461 34-40
 Z = 60
 Koordinaattiselite: ääripisteet
 Etäisyystieto: Siuron kirkosta 3,4 km WSW

Neg. 123259 Kesäniemi 2 [50]. Yleiskuva löytöalueesta. E

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Asuinpaikka sijaitsee pellolla, ja sen kulttuurikerros on todennäköisesti pääosin tuhoutunut. Pellon ulkopuolella, kohteen länsireunalla saattaa kuitenkin olla jäljellä myös koskematon kulttuurikerros. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kauniainen

Tila (RN:o/nimi): 32:28 Kesäniemi
 Omistaja: Elving Birgitta, Elving Crister, ja Berglund Antonia
 Osoite: Pursimiehenkatu 9 B 32, Kuljuntie 220,
 00150 HELSINKI 37200 SIURO
 Kiinteistötunnus: 536-430-0032-0028

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 24.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33144 (kvarttikaavin, 2 kvartsiydintä, 6 kvartsi-iskosta)
Kartat: 1:20 000, 1:4000
Negatiivit: 123259
Diat: 48746

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka pellolla, sen eteläreunan ja peltosaarekkeen välissä, tasaisella maalla, 15-20 m etäisyydellä pienen lahden rannasta. Inventoinnin yhteydessä n. 60 m (NW-SE) x 20-25 m laajalta alueelta poimittiin kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Asuinpaikan eteläpuolella on lehtipuumetsää kasvava rantarinne, myös länsipuolella on metsikkö.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveden pohjoisosassa olevan, 1,7 km (WNW-ESE) x 0,4 km laajuisen Kesäniemen etelärannalla, pienen lahden pohjukassa, lähes koko niemen käsittävän peltoalueen eteläreunalla. Kesäniemi on muinaisuudessa ollut saarena, jota mantereesta erottanut salmi sijaitsee asuinpaikasta n. 550 m NE. Niemen N-osassa, asuinpaikasta n. 200 m:n etäisyydellä kulkee W-E-suuntainen Tampere-Pori –rautatie. Asuinpaikasta n. 60 m SE sijaitsee omakotitalo.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 60 m (NW-SE) x 20-25 m, pinta-ala 0,1 ha; perusteena pintapoimintalöytöjen levintä ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: 15 m:n säteellä asuinpaikan oletetusta rajasta

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka pellolla, jonka tarkempi rajaus ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana kohtuulliset (monta päivää kestäneen lämpimän ja kuivan sään jälkeen alkoi sataa vettä)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kesäniemi 3, rautakautinen raudankäsittelypaikka, n. 70 m SE.

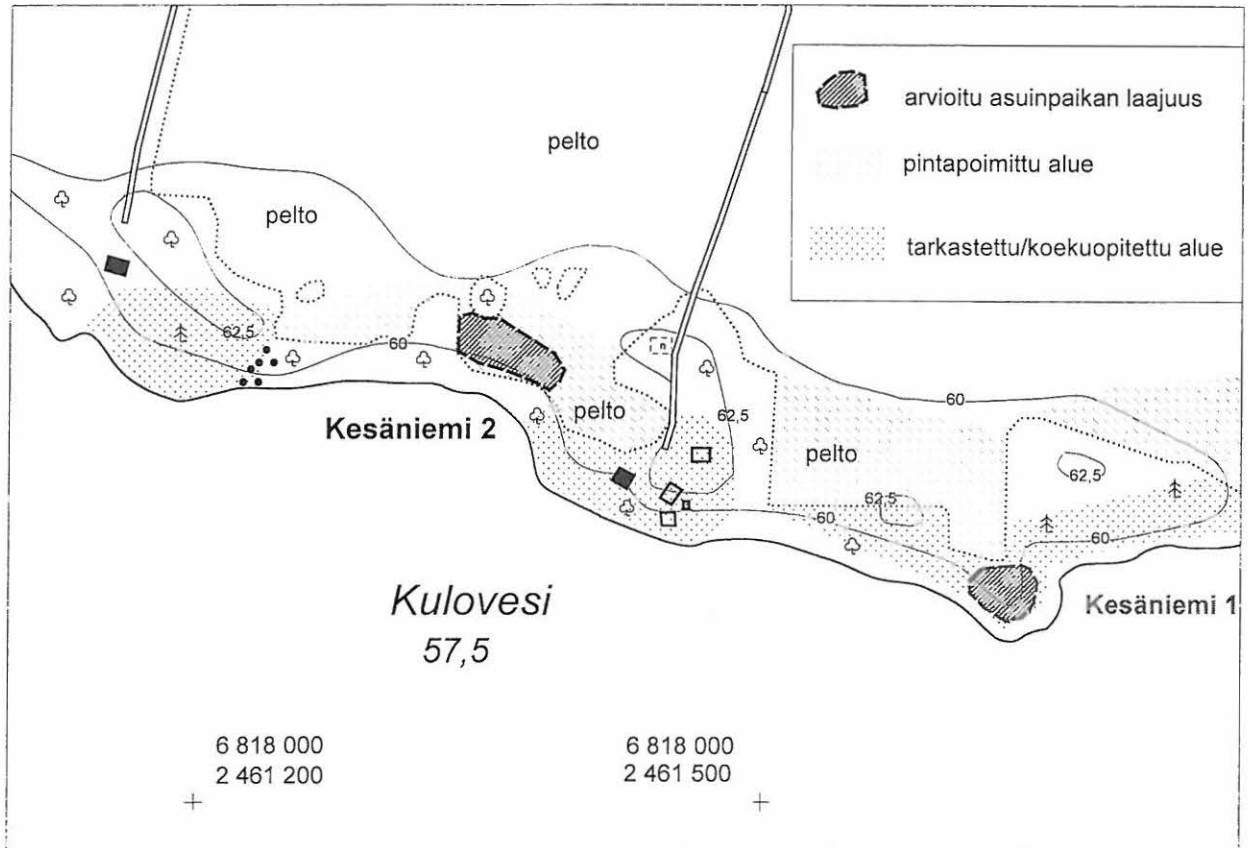
Suosittelavat jatkotoimenpiteet: (ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*)

Lisätietoja: -

Koekuopat: -

Kesäniemi 2 [50], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:4000

NOKIA

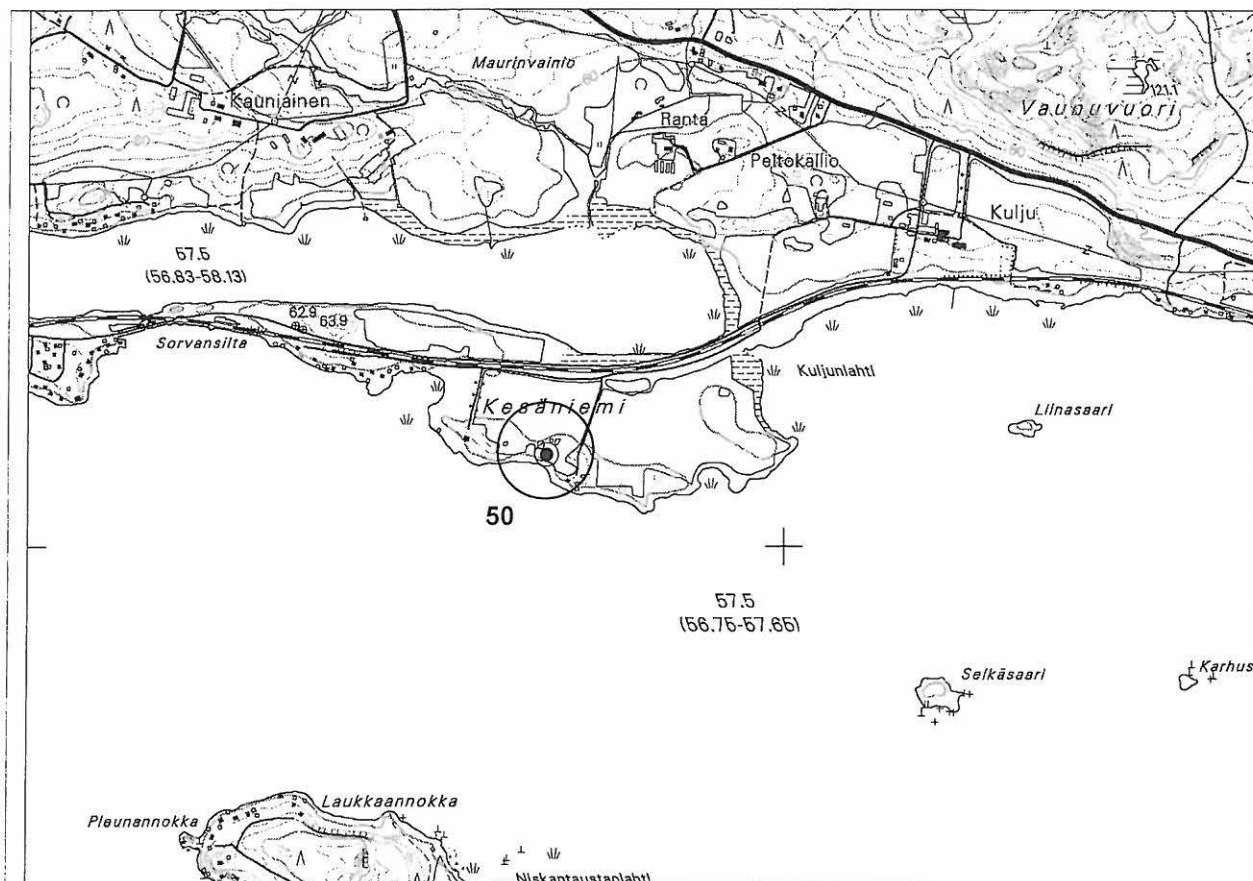
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Kesäniemi 2 [50], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:20 000

- asuinpaikka (keskipiste, X = 6818 24, Y = 2461 37, Z = 60)

4.1.14. Kesäniemi 3 [51], rautakautinen raudankäsittelypaikka ja röykkiöitä

Kunta:	Nokia	
Kylä:	Kauniainen	
Kohteen nimi:	Kesäniemi 3	
Muinaisjäännytystyyppi:	valmistuspaikat,	röykkiöt
Tyypin tarkenne:	raudansulatuspaikat/pajat (?)	-
Lukumäärä:	1	1 + 2
Ajoitus:	rautakausi,	rautakausi/historiallinen aika
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)	2 / -
Mj.rek.nro:	536 01 0051	
Sijainti		
Peruskartta:	2123 02 SIURO	
Koordinaatit:	X = 6818 17	
	Y = 2461 46	
	Z = n. 62,5	
Koordinaattiselite:	keskipiste	
Etäisyystieto:	Siuron kirkosta 3,3 km WSW	

Neg. 123257 Kesäniemi 3 [51]. Muinaisjäännyksen eteläosa (kk 1:n alue). Vasemmalla ulkorakennuksen S-seinää, taustalla kellari ja Kulovettä. W

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Muinaisjäännyksessä sijaitsee omakotitalon pihapiirissä ja on suureksi osaksi tuhoutunut ulkorakennuksen ja kellarin rakennustöiden yhteydessä. Sen alueella sijaitseva kiven- ja maansekainen röykkiö näyttää sen sijaan säilyneen melko hyvin. Alue kasvaa sekametsää. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kauniainen
 Tila (RN:o/nimi): 32:27 Pöllönnokka
 Omistaja: Sorjonen Maria, Hangaslahti Tapio ja Kaarina
 Osoite: Kuljuntie 12 B 7, 37200 SIURO ?
 Kiinteistötunnus: 536-430-0032-0027

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 24.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33145 (rautakuonaa 882 g, kvartsi-iskoksia ja –paloja 5 kpl, hiiltä)
Kartat: 1:20 000, 1:2500
Negatiivit: 123257-123258
Diat: 48744-48745

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Rautakautiseksi raudankäsittelypaikaksi tulkittu kohde sijaitsee pienen, mänty- ja koivuvaltaista sekametsää kasvavan mäen eteläosassa, pienellä tasanteella 62,5 m:n korkeuskäyrän tuntumassa, Pöllönnokka –nimisen omakotitalotontin itäreunassa, Kuloveden pohjoisrannasta n. 20 m. Inventoinnin yhteydessä talosta n. 20 m ESE sijaitsevan ulkorakennuksen SE-puolella, kellarin W-puolella todettiin n. 15 cm vahvuinen *kulttuurikerros* – vaaleanruskea hiekka, joka sisältää runsaasti rauta- ja savikuonaa, jonkin verran kvartsia (iskoksia ja muodoltaan epämääräisempiä paloja), sekä hiiltä ja palaneita kiviä. Muinaisjäännöksen laajuus on n. 25 (NNW-SSE) x 15 m, ja em. ulkorakennus sijaitsee osittain sen päällä, samoin kellari. Löytöalueen etelärajana on melko jyrkkä rinne, kohteen W- ja E-reunoilla maasto alkaa viettää loivasti vastaaviin ilmansuuntiin.

Alueen N-osassa, ulkorakennuksesta 7 m N, hyvin vanhan männyn juurella, sen W-puolella on pyöreähkö, *kiven- ja maansekainen rökkiö*, jonka halkaisija on 2 m ja korkeus n. 0,6 m. Näkyvissä on muutama halkaisijaltaan 0,3-0,4 m oleva sammaloitunut kivi, muuten rökkiö kasvaa heinää ja vesaa. Rökkiö kuuluu todennäköisesti samaan muinaisjäännökseen. Heti sen W-puolella on pieni tasanne - auton parkkipaikka, joka liittyy välittömästi pihaan tulevaan SSW-NNE-suuntaiseen tiehen.

Em. ulkorakennuksesta n. 25 m NNE, toisen ulkorakennuksen NW-puolella, siitä n. 5 m päässä sijaitsee hyvin matala, pelkistä kivistä kasattu rökkiö – todennäköisesti *peltorökkiö*, halkaisijaltaan 2 m ja korkeudeltaan 0,2 m oleva; sen keskellä kasvaa kuusi. Rökkiön NW-puolella on toinen, epämääräisempi peltorökkiö. Pellonreuna sijaitsee nykyään tien toisella puolella, rökkiöistä n. 10-15 m NW.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveden pohjoisosassa olevan, 1,7 km (WNW-ESE) x 0,4 km laajuisen Kesäniemen etelärannalla, pienen niemekkeen kohdalla, sekametsää kasvavalla mäellä. Kesäniemi on muinaisuudessa ollut saarena, jota mantereesta erottanut salmi sijaitsee kohteesta 0,5 km NE. Noin 300 m:n etäisyydellä, niemen N-osassa kulkee W-E-suuntainen Tampere-Pori –rautatie.

Laajuusarvio ja perusteet: rautakautiseksi raudankäsittelypaikaksi tulkitun, myös kiven- ja maansekaisen röykkiön sisältävän kohteen laajuus on n. 25 (NNW-SSE) x 15 m; perusteena koekuopitus, maaston topografia ja näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m:n säteellä oletetusta kohteen rajasta

Suojelutoimenpiteet kentällä: talon isännälle kerrottiin löydetyistä muinaisjäännöksestä ja siihen liittyvistä maankäyttörajoituksista

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Kyseessä on laadultaan harvinainen muinaisjäännös, joka on kuitenkin suureksi osaksi tuhoutunut ulkorakennuksen ja kellarin rakennustöiden yhteydessä.

Havaintomahdollisuudet: hyvät koekuopitettaessa

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kesäniemi 4, rautakautinen raudankäsittelypaikka, 250 m WNW; Kesäniemi 2, kivikautinen asuinpaikka, n. 70 m NW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Lisätietoja:

Kohteesta n. 60 m NNW, lehtipuumetsikössä tien W-puolella on *rakennuksen kivijalka*, joka Pöllönnokan isännän kertoman mukaan on peräisin navetasta.

Mäen itäpuolella olevan pellon SW-kulmasta löydettiin inventoinnin yhteydessä yksittäinen *kvartsi-iskos* (KM 33145:6)

Koekuopat :

Koekuoppa 1

Sijainti: ulkorakennuksen SE-kulmasta 4,5 m SE, kellarin W-kulmasta 2,5 m W, tasanteen S-osassa.

Mitat: 45 x 40 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-12 cm; vaaleanruskea hiekka, jossa löytöjä ja vähän hiiltä, 12-25/30 cm; tummankeltainen, puhdas soransekainen hieta 25/30-40 cm. Kuopassa oli myös muutama kivi, halk. 5-15 cm, muutama niistä näytti palaneelta.

Löydöt: runsaasti kuonaa, kvartsia 3 kpl, hiilinäyte (KM 33145:1-4)

Koekuoppa 2

Sijainti: kk 1:stä 10 m E, kellarin E-puolella, loivan itärinteen yläosassa, ulkorakennuksen NE-kulmasta 15 m suuntaan 128 astetta.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-12 cm, pohjaosassa vähän hiiltä; vaaleanruskea/tummankeltainen hieta (vaaleampaa, kuin kk 1:n löytökerros), jossa 2 isoa kiveä, 12-40 cm.

Löydöt: ei löytöjä.

Koekuoppa 3

Sijainti: ulkorakennuksen NE-kulmasta 10,2 m suuntaan 110 astetta, tasanteella.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 35 cm.

Stratigrafia: turve ja tummanruskea multa 0-15 cm; puhdas harmaantummankestainen hieta 15-35 cm.

Löydöt: -

Koekuoppa 4

Sijainti: ulkorakennuksen N-puolella, sen NE-kulmasta 6,5 m suuntaan 345 astetta, 2 m röykkiöstä SW.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve ja harmaanruskea multa 0-17 cm; vaaleanruskea hiekka 17-25 cm; vaaleanruskea/tummankeltainen hiekka/sora 25-40 cm.

Löydöt: kaksi kvartsinpalaa (KM 33145:5) vaaleanruskeasta hiekasta.

NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Kesäniemi 3 [51], rautakautinen raudankäsittelypaikka ja röykkiöitä

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

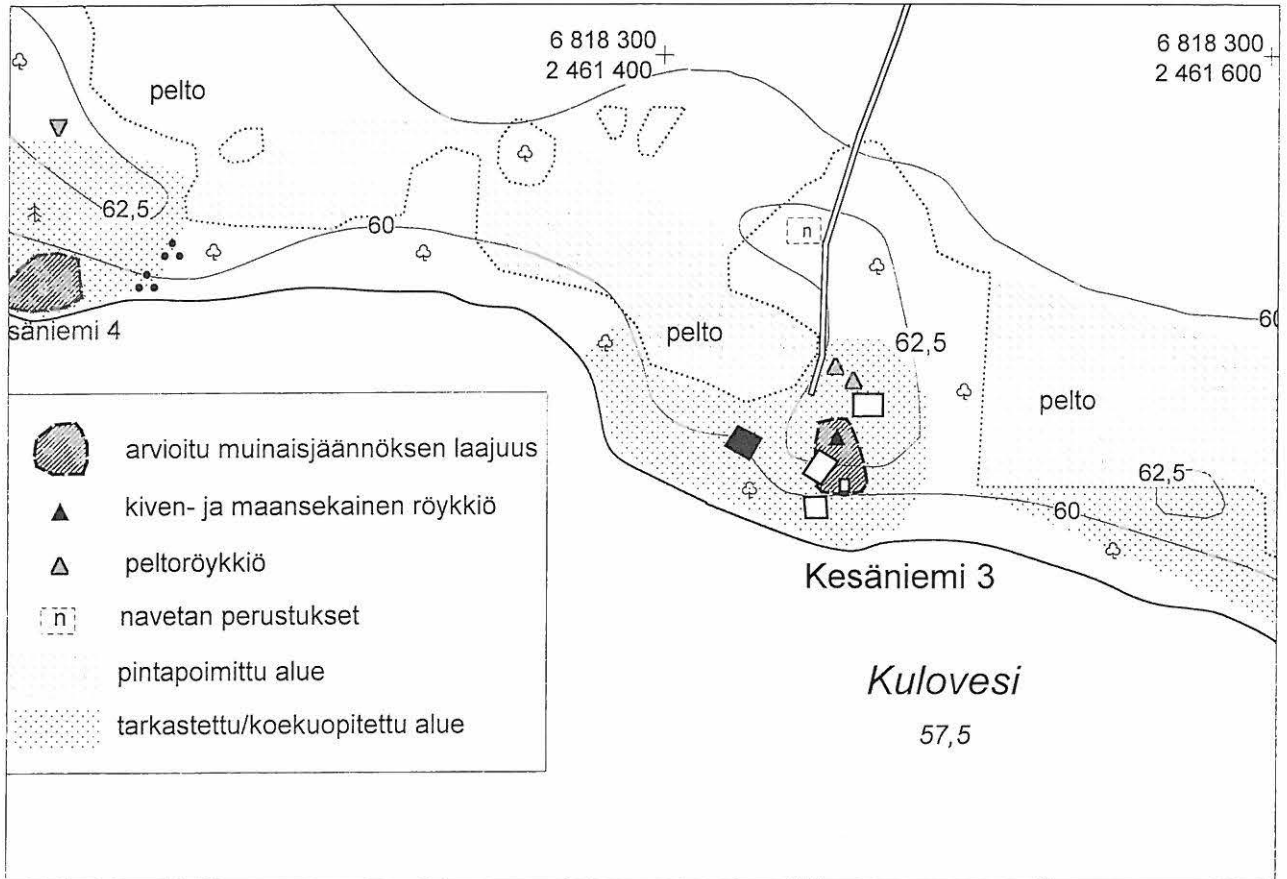
Mk 1:20 000

- ◆ raudankäsittelypaikka (X = 6818 17, Y = 2461 46, Z = n. 62,5)

Kesäniemi 3 [51], rautakautinen raudankäsittelypaikka ja röykkiöitä

Yleiskartta 1:2500

4.1.15. Kesäniemi 4 [52], rautakautinen raudankäsittelypaikka ja historiallisen ajan kuoppa

Kunta: Nokia
Kylä: Kauniainen
Kohteen nimi: Kesäniemi 4
Muinaisjäännytyystyyppi: valmistuspaikat, maarakenteet
Tyyppin tarkenne: raudansulatuspaikat/pajat (?), kuopat
Lukumäärä: 1 1
Ajoitus: rautakausi, historiallinen aika
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Mj.rek.nro: 536 01 0052
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6818 23
 Y = 2461 19
 Z = 58-60
 Koordinaattiselite: rautakautisen kulttuurikerrosalueen keskipiste
 Etäisyystieto: Siuron kirkosta 3,6 km WSW

Neg. 123276 Kesäniemi 4 [52]. Yleiskuva löytöalueesta; taustalla Kulovettä, oikealla huvimaja. N

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Muinaisjäännytykset sijaitsee metsässä, ja sen kulttuurikerros on säilynyt hyvin. Historiallisen ajan kuoppa sijaitsee metsikköä kasvavalla mäellä, joutomaalla. Kohteet eivät vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kauniainen
 Tila (RN:o/nimi): 32:19 Pöllöniemi
 Omistaja: Kirjonen Esteri
 Osoite: Kulovedentie 58, 37200 SIURO
 Kiinteistötunnus: 536-430-0032-0019

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 3.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33146 (3 keramiikanpalaa, rautakuonaa 401 kpl, 8 kvartsi-iskosta)
Kartat: 1:20 000, 1:2500
Negatiivit: 123276
Diat: 48763

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Rautakautiseksi raudankäsittelypaikaksi tulkittu kohde sijaitsee Kuloveden (57,5 m mpy) pohjoisrannalla, pienellä niemekkeellä, mäntyvaltaista sekametsää kasvavalla rantaterassilla. Maasto viettää hyvin loivasti järveen. Inventoinnin yhteydessä paikalla todettiin 15-30 cm vahva *kulttuurikerros* – vaalean- tai harmaanruskea hiekka/hieta, joka sisältää rauta- ja savikuonaa, rautakautista keramiikkaa, kvartsi-iskoksia ja hiiltä. Muinaisjäännöksen laajuus on n. 30 m (W-E) x 20 m. Etäisyys vesirajaan on n. 5 m. Kohteesta 50 m NW on vanha omakotitalo (ilmeisesti vain kesäkäytössä), jolle kuuluva vanha huvimaja sijaitsee muinaisjäännösalueen eteläreunalla, niemekkeen keskiosassa.

Talosta n. 35 m itään, NW-SE-suuntaisen harjanteen laella sijaitsee pyöreä, halkaisijaltaan 4 m ja syvyydeltään 1 m oleva *kuoppa*, jonka reunoilla kulkee 0,5 m leveä ja 0,2 m korkea maavalli. Kuoppa (kellarikuoppa?) liittyy selvästi paikan historiallisen ajan asutukseen.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveden pohjoisosassa olevan, 1,7 km (WNW-ESE) x 0,4 km laajuisen Kesäniemen etelärannalla, pienen niemekkeen kohdalla, sekametsää kasvavalla terassilla tai loivalla rinteellä, NW-SE-suuntaisen harjanteen juurella. Kesäniemi on muinaisuudessa ollut saarena, jota mantereesta erottanut salmi sijaitsee kohteesta n. 750 m NE. Noin 250 m:n etäisyydellä, niemen N-osassa kulkee W-E-suuntainen Tampere-Pori –rautatie. Kohteesta n. 40 m NE on pelto.

Laajuusarvio ja perusteet: rautakautiseksi raudankäsittelypaikaksi tulkitun kohteen laajuus on n. n. 30 m (W-E) x 20 m; perusteena koekuopitus ja maaston topografia

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m:n säteellä rautakautisen kohteen oletetusta rajasta; hist. ajan kuopan kohdalla lakisääteinen (vähintään 2 m ympäröivän vallin ulkoreunasta)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2; kohteen arvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: hyvät koekuopitettaessa

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kesäniemi 3, rautakautinen raudankäsittelypaikka, 250 m ESE; Kesäniemi 2, kivikautinen asuinpaikka, n. 130 m ENE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Lisätietoja:

Muinaisjäännöksen ja pellon SW-kulman välissä (koekuopista 2 ja 4 n. 10-15 m itään) on n. 10 x 10 m laaja kivikko, jossa on melko isoja (halk. keskimäärin 1 m) kalliolohkareita, ja joka jatkuu pellonkulman suuntaan n. 6 m leveänä röykkiönä. Monet kivet näyttävät louhituilta. Kyseessä on siis mahdollisesti Kuljun tai Kauniaisten kartanolle kuulunut jonkinlainen louhitun (ja jätise tuodun?) kiven varastointipaikka historialliselta ajalta.

Koekuopat :Koekuoppa 1

Sijainti: rantaterassilla, huvimajan W-puolella, rannasta 7 m.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 30 cm.

Stratigrafia: turve 0-7 cm; harmaanruskea hiekka 7-20 cm; tummankeltainen hiekka 20-30 cm.

Löydöt: 5 kvartsi-iskosta (KM 33146:1) ja melko runsaasti hiiltä harmaanruskeasta hiekasta

Koekuoppa 2

Sijainti: rantaterassilla, huvimajan itäpuolella, rannasta 8 m.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 47 cm.

Stratigrafia: turve ja tummanharmaa maa 0-15 cm; vaaleanruskea hieta ja muutama isohko kivi 15-47 cm; pohjalla isoja kiviä.

Löydöt: 3 keramiikanpalaa, 1 rautakuonan pala, 3 kvartsi-iskosta (KM 33146:2-4) ja hiiltä vaaleanruskeasta hiedasta.

Koekuoppa 3

Sijainti: kk 1 ja 2 välissä, mutta korkeammalla, huvimajan N-puolella, rannasta n. 15 m, kk 1:stä 12 m E, kk 2:stä 10 m W

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 30 cm.

Stratigrafia: turpeen ja tummanruskean multakerroksen alla (n. 15 cm) puhdasta tummankeltaista hietaa.

Löydöt: heti turpeen alla modernia pullolasia (ei luetteloitu).

Koekuoppa 4

Sijainti: talon SE-kulmasta 55 m SE, kk 2:sta 7 m N, korkeammalla samalla rinteellä

Mitat: 45 x 40 cm. Syvyys 37 cm.

Stratigrafia: turve 0-6 cm; harmahtavanruskea hiekka/hieta, jossa runsaasti kuonaa ja vähän hiilimurua, 6-30 cm; puhdas, vaalea hieta 30-37 cm. Kuopan SE-osassa oli iso kivi.

Löydöt: rauta- ja savikuonaa 400 kpl (KM 33146:5).

Koekuoppa 5

Sijainti: kk 4:sta 11 m NNW, korkeammalla samalla rinteellä

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 25 cm.

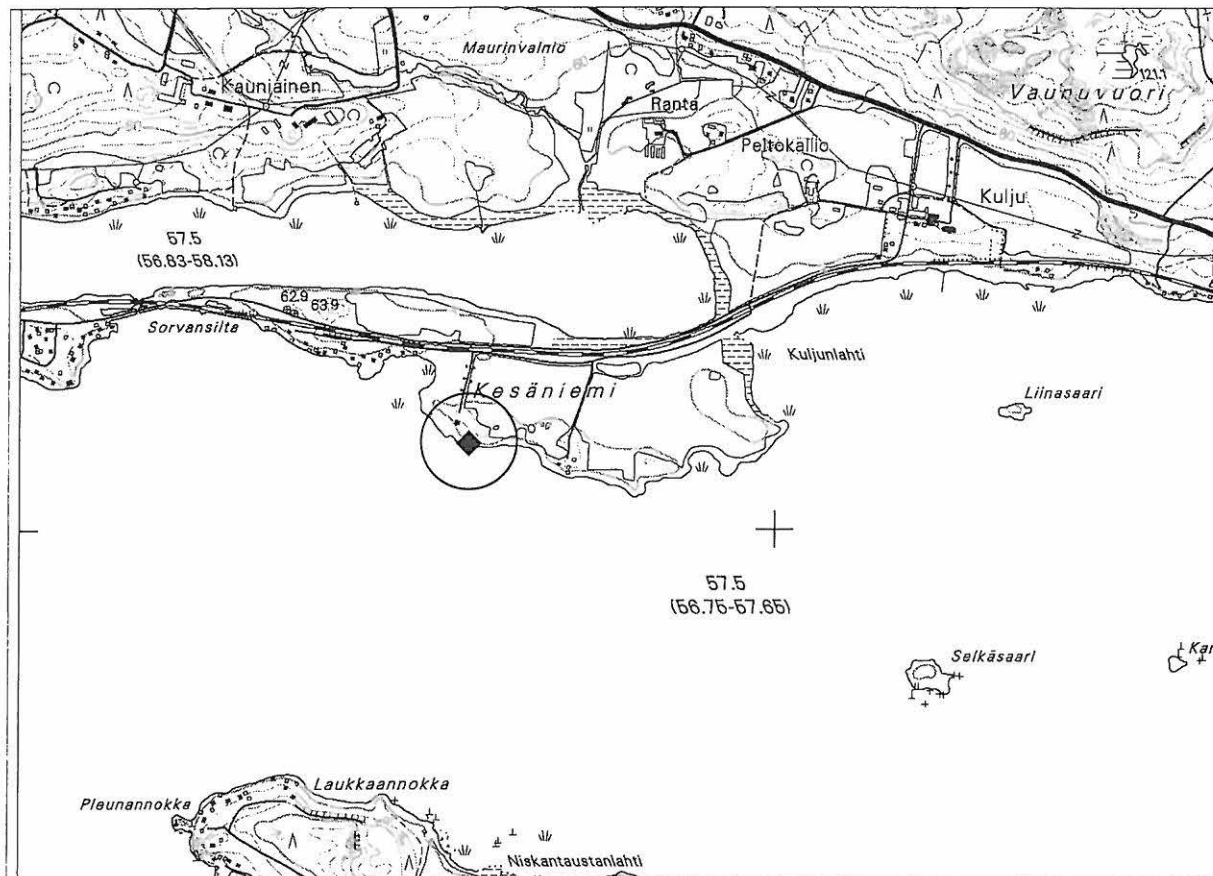
Stratigrafia: turve 0-5 cm; harmaa hiesu 5-15 cm; hyvin vaalea, puhdas hiesu 15-25 cm.

Löydöt: -

Kk 5:stä 6 m itään tehtiin koepisto 1, jossa ei todettu merkkejä muinajäännöksestä, maaperä on vaaleanharmaata hiesua. Koepisto 2 tehtiin mäen/harjanteen laelle, ja siitä tuli harmaata savimultaa, ei löytöjä.

Kesäniemi 4 [52], rautakautinen raudankäsittelypaikka ja historiallisen ajan kuoppa
Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).
Mk 1:20 000

- ◆ raudankäsittelypaikka (keskipiste, X = 6818 23, Y = 2461 19, Z = 58-60)

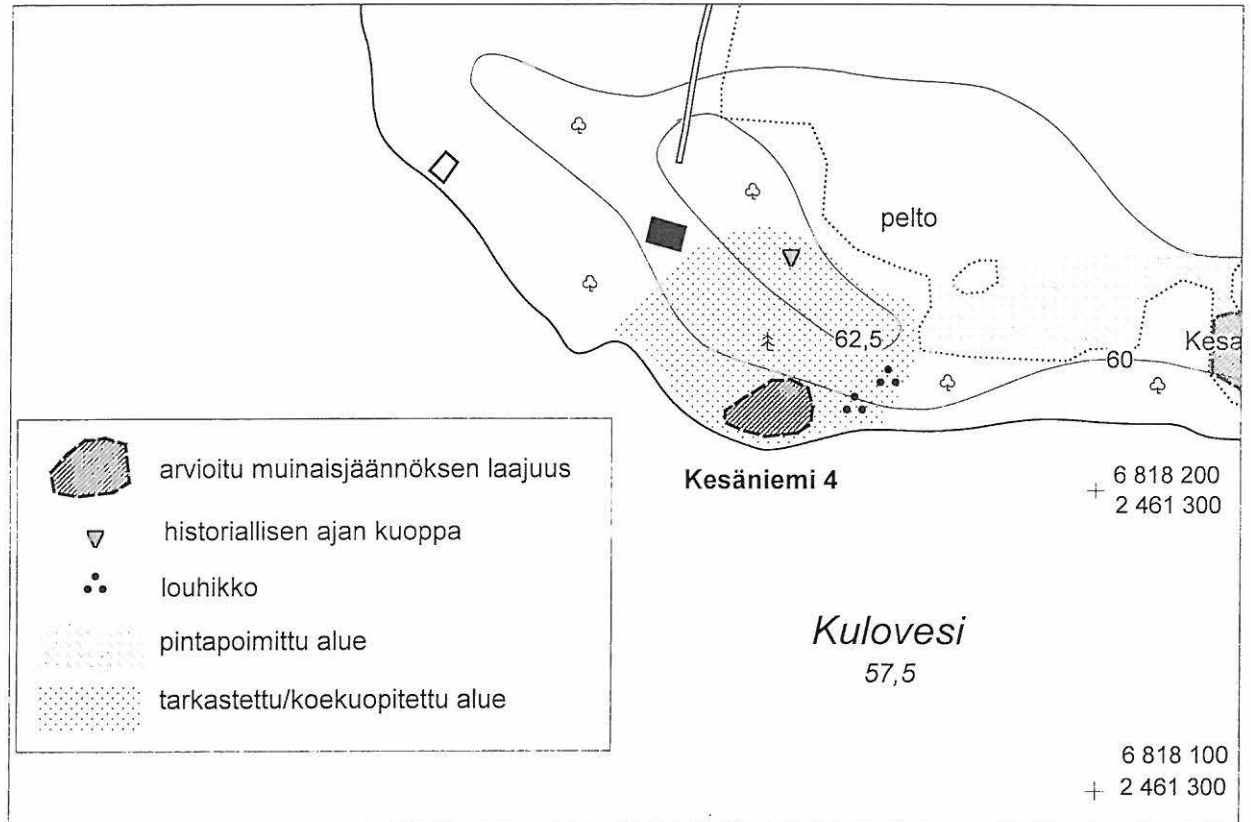

NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Kesäniemi 4 [52], rautakautinen raudankäsittelypaikka ja historiallisen ajan kuoppa

Yleiskartta 1:2500

4.1.16. Sadanleukaluut 1 [53], kivikautinen asuinpaikka ja historiallinen kivirakenne

Kunta: Nokia
Kylä: Kauniainen
Kohteen nimi: Sadanleukaluut 1
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, kivirakenteet
Tyypin tarkenne: - kiukaat?
Lukumäärä: 1, 1
Ajoitus: kivikausi (mesoliittinen kausi)
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Mj.rek.nro: 536 01 0053
Sijainti
 Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI
 Koordinaatit: X = 6818 54
 Y = 2459 69
 Z = 64
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 3,8 km NE

Neg. 123261 Sadanleukaluut 1 [53]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta; taustalla kesämökki nro 17, etualalla historiallinen kivirakenne. NE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee vanhan rautatiepohjan ja kesämökin välissä, ja sen kulttuurikerros on todennäköisesti osittain tuhoutunut historiallisen ajan toiminnassa. Kohde on maanalainen, sijaitsee metsikössä eikä vaadi hoitotoimenpiteitä. Samalla alueella oleva historiallinen kivirakenne on ilmeisesti pääosin tuhoutunut; sen alkuperäinen muoto hahmottuu osittain.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kauniainen
 Tila (RN:o/nimi): 4:99 Leukaluut
 Omistaja: VR-Yhtymä Oy, Tampereen kiinteistötoimi
 Osoite: VR-yhtymä Oy; Kiinteistöyksikkö; PL 788; 00100 Helsinki
 Kiinteistötunnus: 536-430-0004-0099

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 27.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: KM 33152 (kvartsi-iskoksia 9 kpl)

Kartat: 1:20 000, 1:4000

Negatiivit: 123261

Diat: 48748

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Hyvin pieni, n. 30 (WSW-ENE) x 20 m laajuinen *kivikautinen asuinpaikka* Sadanleukaluut – nimisen saaren (Elssansaaren) W-osassa, Leukaluittensalmen NE-puolella, kesämökkialueella, pienen, lehtimetsää kasvavan mäen laella. Aluetta rajaa pohjoisessa kallioon louhittu vanha rautatien pohja, jolla kulkee nykyään saaren W-päähän vievä mökkitie. Asuinpaikan S-rajalla on kesämökki, jonka kohdalla myös alkaa Kuloveteen viettävä rinne. Inventoinnin yhteydessä alueelle tehtiin koekuoppia, yhdessä niistä todettiin n. 20 cm paksuinen kellertävänharmaa, kvartsi-iskoksia ja hiilimuraa sisältävä hietakerros (ks. *Koekuopat*).

Asuinpaikan itäosassa, välittömästi kahden kesämökin välisen linjan N-puolella, koekuoppa 1:stä n. 6 m ENE, ison männyn juurella todettiin epämääräinen historiallisen ajan *kivirakenne*, mahdollisesti rakennuksen kiukaan perustus, jonka mitat ovat 4 x 4 m, korkeus n. 0,5 m. Raunio on muodoltaan lähes kolmiomainen, sen NE-kulma on suora ja melko selkeä, muuten rakenteen reunat ovat epämääräisiä. Vanha mänty kasvaa rakenteen keskellä. Kivet ovat 15-30 cm – kokoisia, lisäksi on pari isoa maakiveä tai kalliopaljastumaa männyn W-puolella. Raunion ympärillä, mäen laella on myös muutamia kiviä, joista osa saattaa olla kivijalan jäännöksiä. Rakenteen NW-osaan tehtiin koepisto, jossa kiven alla todettiin tummanruskea multakerros ja suhteellisen runsaasti hiilimuraa.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveden ja sen N-puolella olevan Piikkilänjärven välisellä, n. 0,9 (W-E) x 0,2 km kokoisella Sadanleukaluut –nimisellä saarella (Elssansaarella), n. 100-200 m leveän Leukaluittensalmen NE-puolella, Kuloveden rannasta n. 40 m NE, salmen yli ja saaren halki SW-NE-suuntaisesti kulkevasta Tampere-Pori –rautatiestä n. 40 m NW, vanhan ratapohjan S-puolella.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 30 (WSW-ENE) x 20 m, perusteena koekuopitus, maaston topografia ja näkyvät rakenteet (hist. ajan raunio).

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m:n säteellä asuinpaikan oletetusta rajasta

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Kyseessä on hyvin pieni kivikautinen asuinpaikka kesämökkialueella, jonka kulttuurikerros on ainakin osittain tuhoutunut historiallisen ajan toiminnassa ja jonka arvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia (koekaivauksia). Myös kivirakenteen iän, laadun ja suojeleuarvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset koekuopitettaessa (kivikautinen kulttuurikerros ilmeisesti vain osittain säilynyt, löytöjen levintä melko epätasainen); historiallisen ajan kivirakenteen osalta hyvät.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Hanhisaari [27], kivikautinen asuinpaikka, 0,6 km SSW; Kiviranta, kivikautinen irtolöytöpaikka, 0,6 km SW; Sadanleukaluut 2, esihistoriallinen irtolöytöpaikka, n. 250 m ESE.

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: -

Lisätietoja: -

Koekuopat :

Koekuoppa 1

Sijainti: talon nro 17 N-kulmasta 4,2 m NNW, lehtimetsää kasvavan mäen laella

Mitat: 40 x 35 cm. Syvyys 28 cm.

Stratigrafia: turve 0-6 cm; kellertävänharmaa hieta, jossa kvartseja ja hiilimurua, 6-28 cm; pohjalla kaksi isoa kiveä.

Löydöt: 8 kvartsi-iskosta (KM 33152:1).

Koekuoppa 2

Sijainti: itäpuoleisen kesämökin NW-kulmasta 4,5 m WNW, hist. ajan kivirakenteesta n. 5 m NE, nurmikolla, tasaisella maalla.

Mitat: 40 x 35 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; ruskeantummanharmaa savensekainen multa 5-25 cm; vaalea savi/hiesu 25-40 cm.

Löydöt: yksi kvartsi-iskos (KM 33152:2), pieni tiilenpala ja hiilenmuruja multakerroksesta (ei luetteloitu).

Koekuoppa 3

Sijainti: kesämökki nro 17:n W-kulmasta 8 m NW, nurmikolla, pihatiestä n. 5 m E.

Mitat: 50 x 50 cm. Syvyys 50 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; tummanharmaa savinen multa 5-30 cm; vaaleanruskea hieta 30-50 cm.

Löydöt: 1 pieni kvartsi-iskos ja jonkin verran moderneja löytöjä (ei luetteloitu).

NOKIA

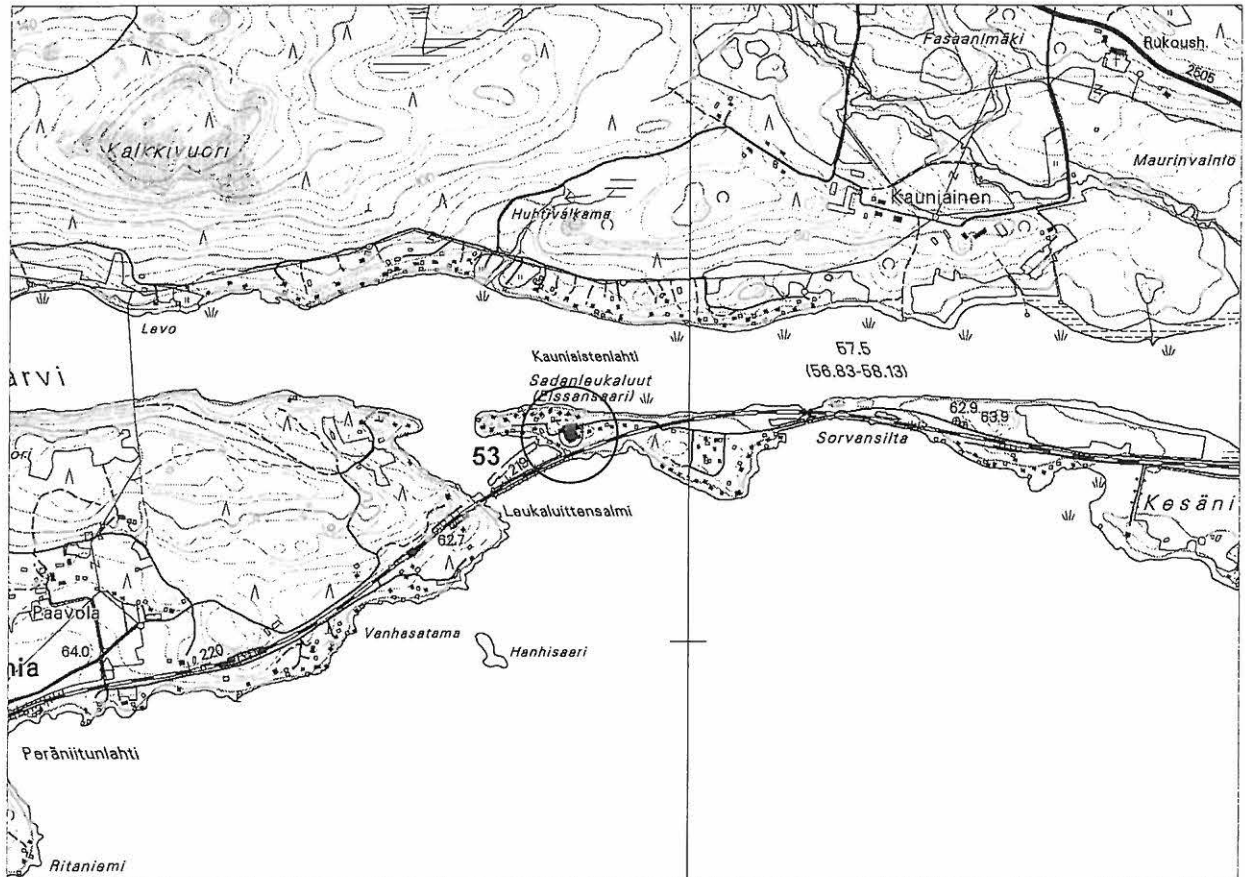
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Sadanleukaluut 1 [53], kivikautinen asuinpaikka ja historiallinen kivirakenne

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2121 11 SUONIEMI ja 2123 02 SIURO).

Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6818 54, Y = 2459 69, Z = 64)

Sadanleukaluut 1 [53], kivikautinen asuinpaikka ja historiallinen kivirakenne

Yleiskartta 1:4000

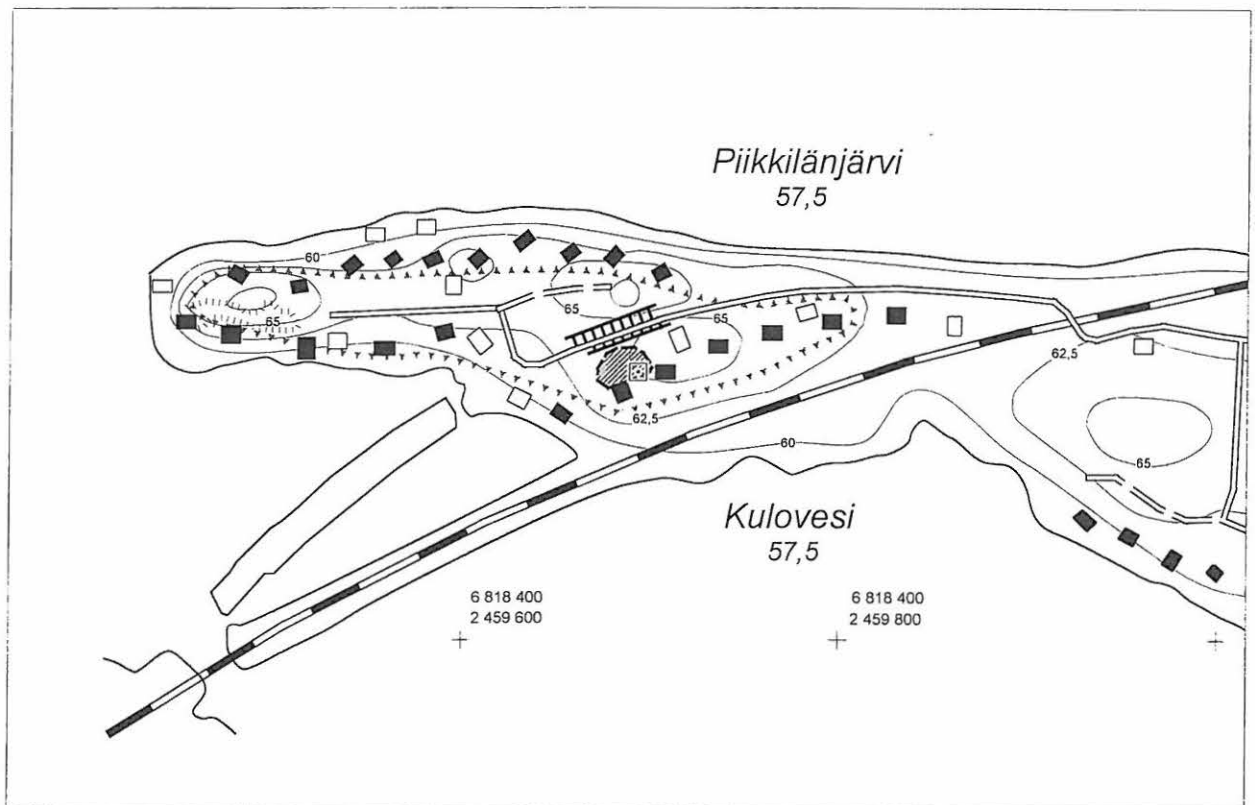
oletettu kivikautinen asuinpaikka-alue

tarkastetun alueen raja

historiallisen ajan kivirakenne

4.1.17. Saviannokka [54], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Kauniainen
Kohteen nimi: Saviannokka
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: 2
Mj.rek.nro: 536 01 0054
Sijainti
Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI
Koordinaatit: X = 6818 79-89
Y = 2457 75-84
Z = n. 58-62
Koordinaattiselite: ääripisteet
Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 3,8 km NNW

Neg. 123282 Saviannokka [54]. Yleiskuva asuinpaikasta. N

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Asuinpaikka sijaitsee pellolla, ja sen kulttuurikerros on todennäköisesti pääosin tuhoutunut. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kauniainen
Tila (RN:o/nimi): 4:104 Savia

Omistaja: Savia Pasi ja Mari
 Osoite: Saviantie 141, 37200 SIURO
 Kiinteistötunnus: 536-430-0004-104

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 7.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33147 (2 kvartsikaavinta, kaapimen teelmä, 4 kvartsiydintä, 21 kvartsi-iskosta, palanutta luuta 1 kpl)
Kartat: 1:20 000, 1:4000
Negatiivit: 123282
Diat: 48769

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka hiesupellolla, tasaisella maalla ja loivasti kaakkoon viettävällä rantarinteellä. Inventoinnin yhteydessä alue pintapoimittiin ja otettiin talteen suhteellisen paljon kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Löytöalueen laajuus on n. 100 m (SW-NE) x 80 m, sen W-puolella, n. 25 m:n päässä kulkee N-S-suunnassa Nokian ja Mouhijärven kunnan välinen raja, asuinpaikan N-puolella alkaa loivasti pohjoiseen, pieneen notkoon viettävä rinne; kohteen S- ja E-puolella on 5-10 m leveä pellonreunan ja vesirajan välinen vyöhyke.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee pitkän ja kapean (asuinpaikan kohdalla vain 260 m leveän) Piikkilänjärven pohjoisrannalla, Saviannokka -nimisen niemen itäosassa, Savian talosta n. 200 m SW, tasaisella maalla ja loivalla rantarinteellä pellon alaosassa. Niemen N-puolella, pellon N-osassa maasto alkaa nousta melko jyrkästi kohti korkean Salminvuoren huippua (yli 140 m mpy, n. 700 m kohteesta NNE). Piikkilänjärven vedenpinnan korkeus on 57,5 m mpy.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 100 m (SW-NE) x 80 m, perusteena pintapoimintalöytöjen levinneisyys ja maaston topografia

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m:n säteellä asuinpaikan oletetusta rajasta

Suojelutoimenpiteet kentällä: maanomistajalle kerrottiin löytyneestä muinaisjäänneksestä ja siihen liittyvistä maankäyttöasioista

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka pellolla, jonka tarkempi rajaus ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana kohtuulliset (kuiva sää vaikeutti pintapoimintaa)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei suunnitelmia

Lähilöytöjä: Hanhisaari [27], kivikautinen asuinpaikka, 1,9 km SE; Kiviranta, kivikautinen irtolöytöpaikka, 1,6 km SE.

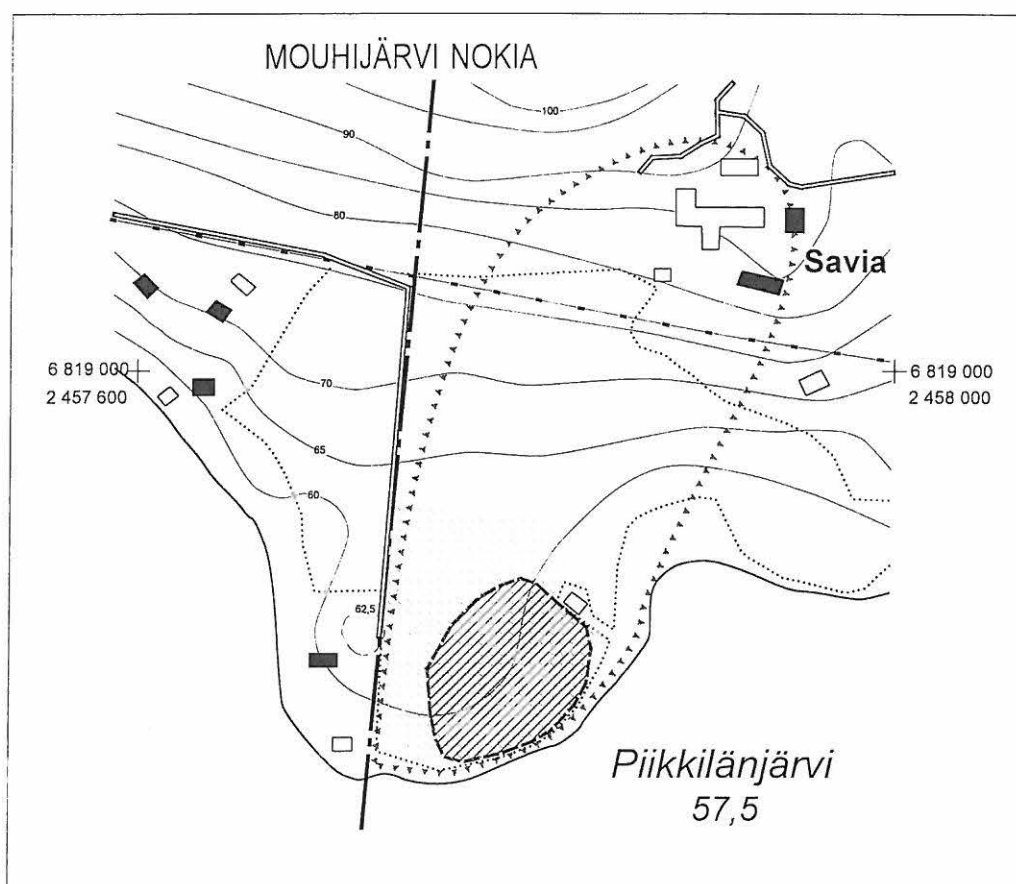
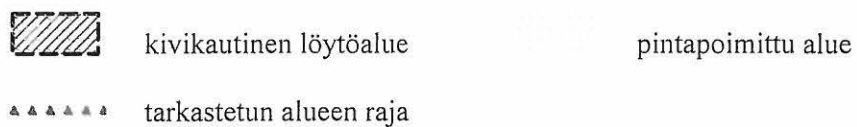
Suosittelavat jatkotoimenpiteet: (ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*)

Lisätietoja: -

Koekuopat: -

Saviannokka [54], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:4000

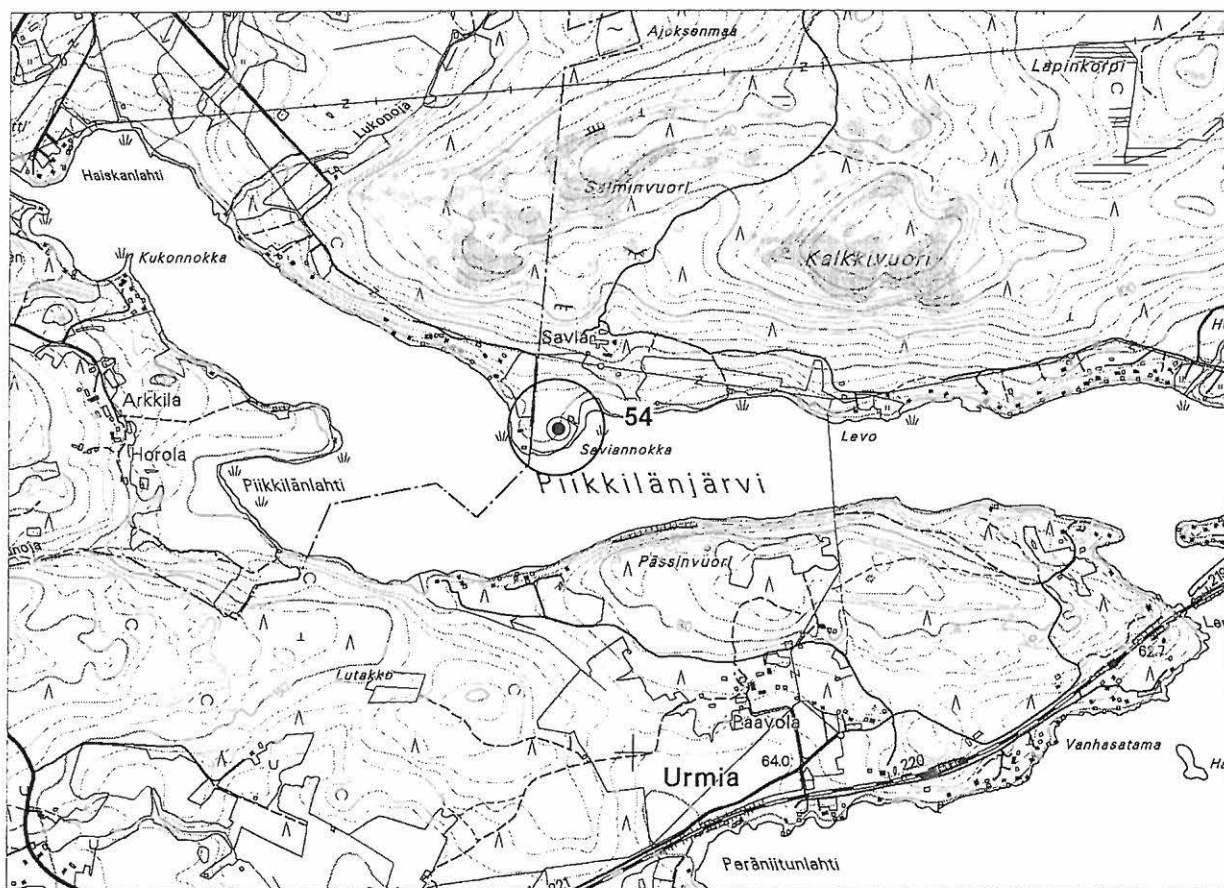

Saviannokka [54], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI)

Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6818 85, Y = 2457 80, Z = 60)

4.1.18. Miinanlahti [55], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Ruolahti
Kohteen nimi: Miinanlahti
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Mj.rek.nro: 536 01 0055
Sijainti
Peruskartta: 2123 02 SIURO
Koordinaatit: X = 6816 41-44
Y = 2462 44-56
Z = 58-59
Koordinaattiselite: ääripisteet
Etäisyystieto: Siuron kirkosta 3,2 km SW

Neg. 123256 Miinanlahti [55]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta; etualalla mökkitie, taustalla Kulovettä. NE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Asuinpaikka sijaitsee pellolla, ja sen kulttuurikerros on todennäköisesti pääosin tuhoutunut. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Ruolahti
Tila (RN:o/nimi): 1:46 Yli-Heikkilä

Omistaja: Yli-Heikkilä Jari
 Osoite: Suoniementie 162, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-433-0001-0046

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: KM 2460, matalakouruinen kivitalta. Löyt. metsänhoitaja Dahlström läheltä Suoniemen pappilaa.

Inventointi 2002: tarkastus 22.5.2002 Vadim Adel, inventointiryhmässä Anna Väänänen ja Riia Siltanen

Löydöt: KM 33156 (kvartsi-iskoksia 6 kpl, liuskehioin)

Kartat: 1:20 000, 1:5000

Negatiivit: 123256

Diat: 48743

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka tasaisella maalla, kapealla savipeltokaistaleella W-E-suuntaisen Suviniementien ja Kuloveden (57,5 mpy) Miinanlahden rantaheinikon välissä. Inventoinnin yhteydessä tehtiin pintapoimintaa tien eteläpuoleisella peltoalueella. Kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä (KM 33156:1) tuli n. 120 (W-E) x 10-20 m laajalta alalta. Tien pohjoispuoleinen pelto, joka oli tarkastushetkellä kesannolla, viettää jyrkemmin etelään. Asuinpaikka jatkuu sen sijaan mahdollisesti jonkin verran rantaheinikolle.

Inventoinnin yhteydessä pintapoimittiin myös pappilasta n. 200 m S, SSE-rinteellä oleva pelto, josta löytyi yksi kvartsi-iskos (ei luetteloitu, koord. X = 6816 22, Y = 2461 70, Z = 65-70) Lisäksi pintapoimittiin pappilasta n. 400 m NNW, rantaterassilla ja -rinteellä Siirtolan talon SE-puolella sijaitseva peltoalue; mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa ei havaittu.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kulovedestä etelään pistävän Miinanlahden luoteisrannalla, rantaviivasta 10-50 m, Ruolahden kylän keskellä olevasta Pappilasta Jutistennokkaan vievän Suviniementien eteläpuolella, Pappilasta n. 600 m ESE, laajan peltoalueen itäpäässä. Miinanlahden rannat ovat soistuneet ja heinittyneet.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 120 x 20 m, pinta-ala 0,2 ha; perusteena pintapoimintalöytöjen levinneisyys ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m:n säteellä asuinpaikan oletetusta rajasta

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka pellolla, jonka tarkempi rajaus ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana huonot (monta päivää kestänyt kuiva sää vaikeutti pintapoimintaa; pintapoimitun alueen eteläpuolella kasvoi heinää).

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: asuinpaikasta n. 150 m WSW löydettiin liuskehioin KM 33156:2; Pappilan läheltä on 1800-luvulla löytynyt kourutaltoa KM 2460.

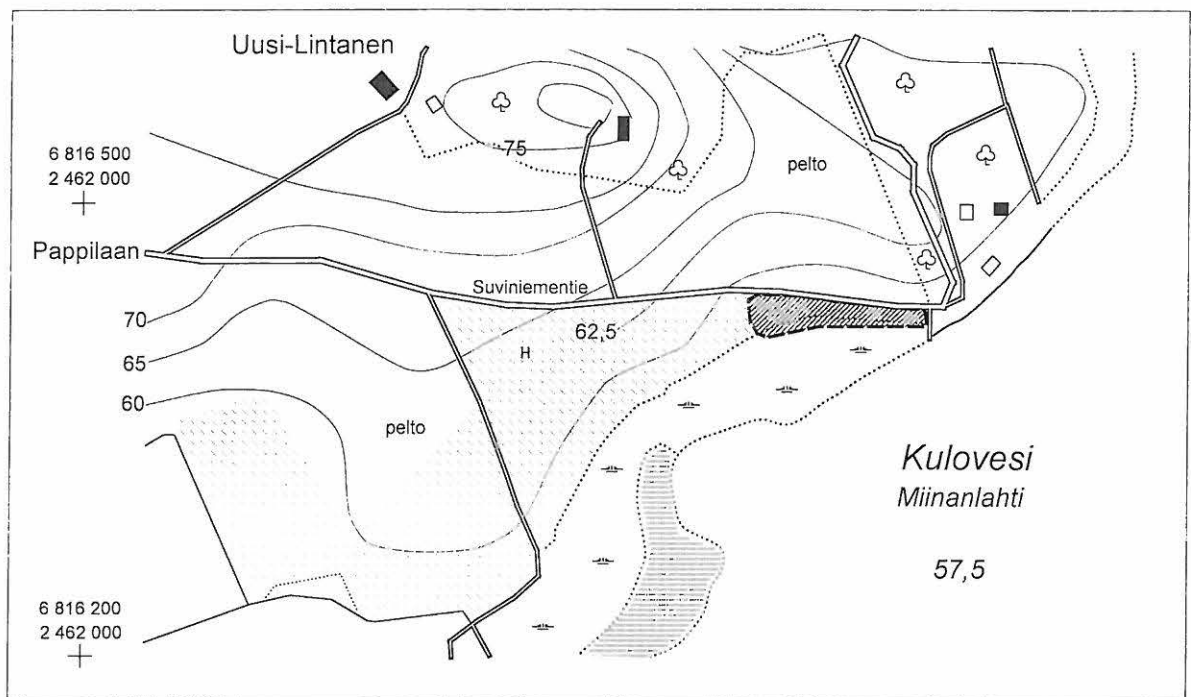
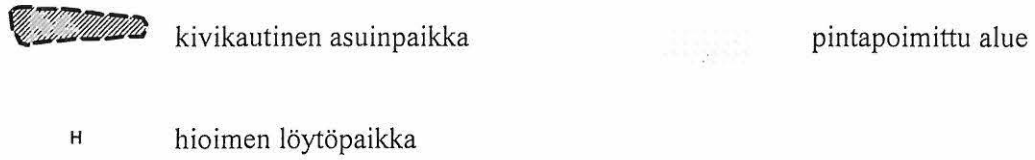
Suosittelavat jatkotoimenpiteet: (ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*)

Lisätietoja: -

Koekuopat: -

Miinanlahti [55], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:5000

NOKIA

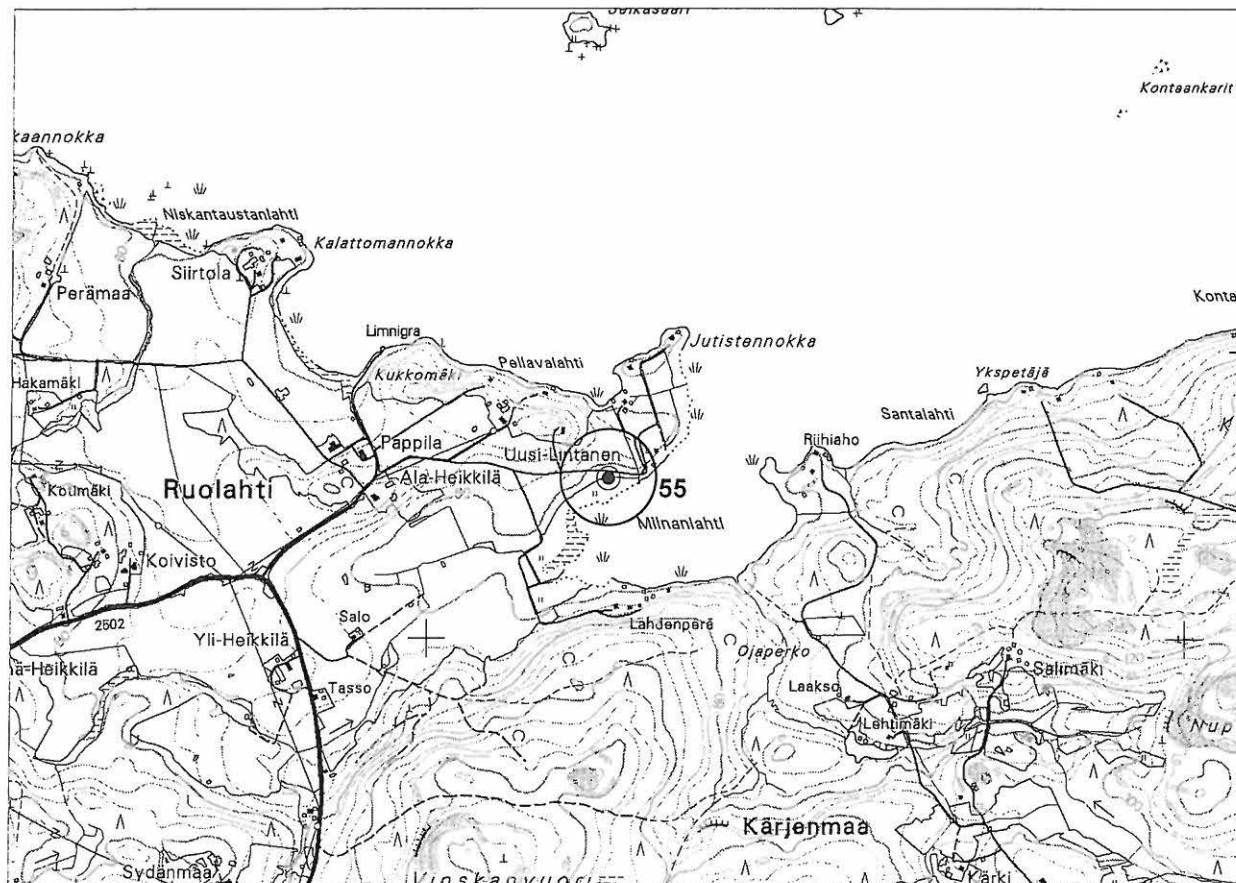
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Miinanlahti [55], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6 816 42, Y = 2 462 48, Z = n. 58-59)

4.1.19. Kalmesaari 1 [56], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Kalmesaari
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Mj.rek.nro: 536 01 0056
Sijainti
 Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI
 Koordinaatit: X = 6814 20-25
 Y = 2457 05-14
 Z = 60-65
 Koordinaattiselite: ääripisteet
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 1,4 km SW

Neg. 123270 Kalmesaari 1 [56]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. NW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kohde sijaitsee kahden kesämökin pihapiirissä. Asuinpaikan keskiosassa on ilmeisesti aikoinaan ollut pieni pelto, ja kivikautinen kulttuurikerros on siten todennäköisesti suureksi osaksi tuhoutunut. Asuinpaikan NE-osaan on rakennettu uusi kesämökki, ulkorakennus ja kasvihuone sekä kasattu rakennusmateriaaleja. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola

Asuinpaikan W-osa:

Tila (RN:o/nimi): 30:0 Peltosaari
 Omistaja: Pietarinen Harri
 Osoite: Rajalantie 205, 39150 PINSIÖ
 Kiinteistötunnus: 536-434-0030-0000

Asuinpaikan E-osa:

Tila (RN:o/nimi): 29:1 Hiekkaranta
 Omistaja: Pietarinen Ilkka
 Osoite: Pitkäniemen sairaala, rak. 12 A 9, 33380 PITKÄNIEMI
 Kiinteistötunnus: 536-434-0029-0001

Aiemmat tiedot: -**Aiemmat löydöt:** -

Inventointi 2002: tarkastus 30.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33158 (kvartsi-iskoksia 11 kpl)
Kartat: 1:20 000, 1:4000
Negatiivit: 123270
Diat: 48757

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Kalmesaaren kaakkoisrannalla, korkeiden kalliorinteiden ympäröimällä niemellä, kahden kesämökin pihapiirissä. Maasto viettää loivasti kaakkoon, Kuloveteen (57,5 m mpy). Asuinpaikan keskeinen osa sijaitsee lähes kivettömällä, heinää, vesaa ja omenapuun taimia kasvavalla tasanteella – ilmeisesti entisellä pellolla. Inventoinnin yhteydessä paikalle tehtiin koekuoppa (kk 1), josta löytyi kvartsi-iskoksia. Muinaisjäännöksen koillisosa sijaitsee toisella tontilla, jolle on tehty uusi kesämökki, ulkorakennus ja kasvihuone. Arvioitu asuinpaikan laajuus on n. 100 m (SW-NE) x 20-30 m. Sen ympärillä kasvaa koivu- ja mäntyvaltaista sekametsää, maasto on melko kivikkoista/kallioista ja epätasaista.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Noin 500 m (N-S) x 400 m kokoinen Kalmesaari sijaitsee Kuloveden keskiosassa, Suoniemen Kirkkoniemestä 0,7 km SW ja järven etelärannasta 0,5 km. Saaren rannat ovat jyrkkärinteisiä ja kallioisia, ja sen kaakkoispäässä oleva niemi on ainoa kivikautiselle asuinpaikalle sopiva kohta. Saaren etelä- ja itäosassa on joskus ollut peltoa (ks. kohde Kalmesaari 2 [74]). Nykyisin koko saari kasvaa havupuuvaltaista metsää, ja sen rannoilla on useita kesämökkejä.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 100 m (SW-NE) x 20-30 m, pinta-ala 0,2 ha; perusteena koekuopitus ja maaston topografia.

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m säteellä asuinpaikan oletetusta rajasta.

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka, joka sijaitsee osittain vanhalla pellolla ja jonka tarkempi raja- ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset koekuopitettaessa

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kamppi [28], kivikautinen asuinpaikka, 1,3 km NE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: (ks. myös *Hoito ja kunto*)

Lisätietoja: -

Koekuopat :

Koekuoppa 1

Sijainti: niemekkeellä, tasanteen keskellä, niemenkärjestä n. 40 m NW, kesämökistä n. 30 m SE.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 30 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; harmaanruskea savimulta (peltokerros?) 5-20 cm; vaaleanharmaa savi 20-30 cm.

Löydöt: kvartsi-iskoksia 11 kpl multakerroksesta (KM 33158)

Koekuoppa 2

Sijainti: kesämökistä 16 m SSE, loivan rinteeseen yläosassa.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 30 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; vaaleanharmaa savimulta 5-25 cm; vaaleanharmaa savi 25-30 cm.

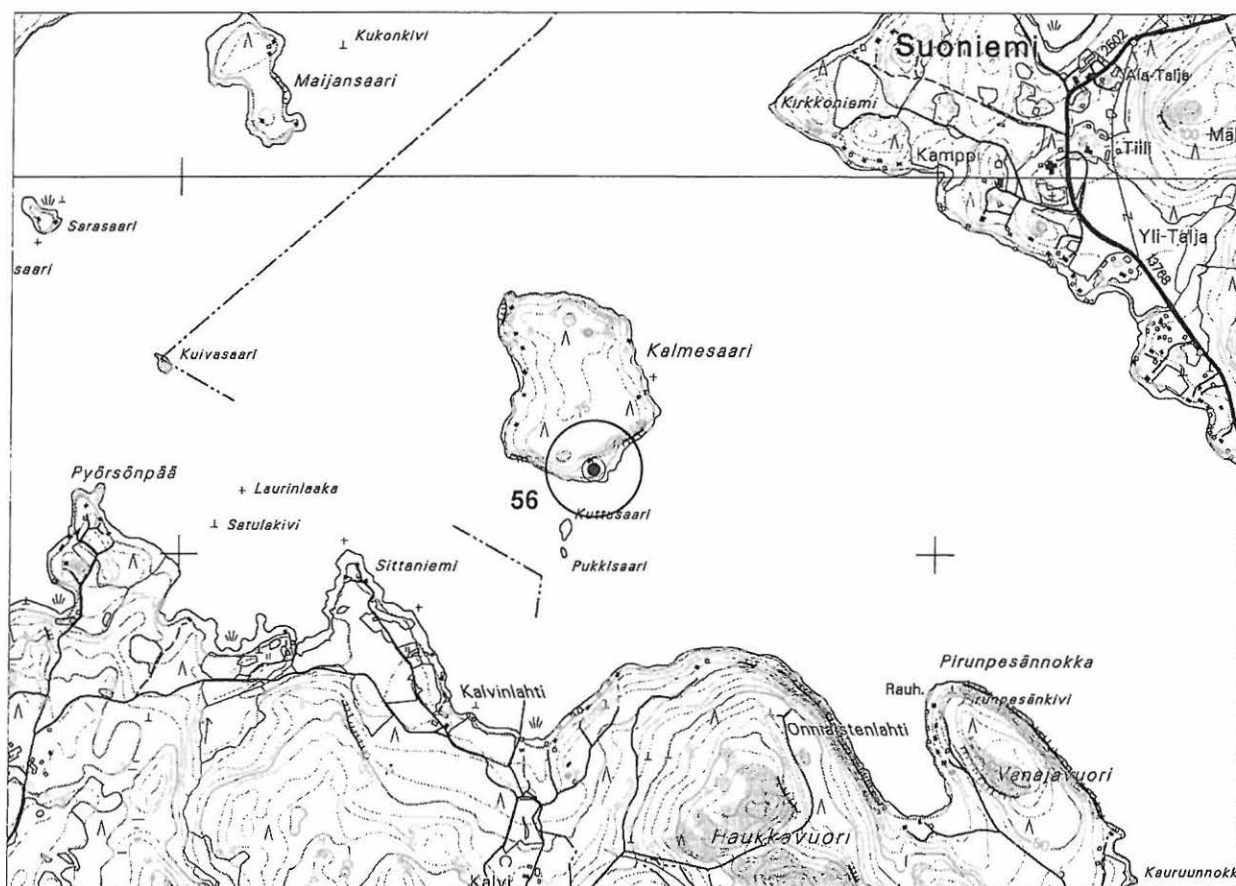
Löydöt: -

Kalmesaari 1 [56], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:20 000

- kivikautinen asuinpaikka (keskipiste, X = 6814 22, Y = 2457 10, Z = n. 60)

Kalmesaari 1 [56], kivikautinen asuinpaikka

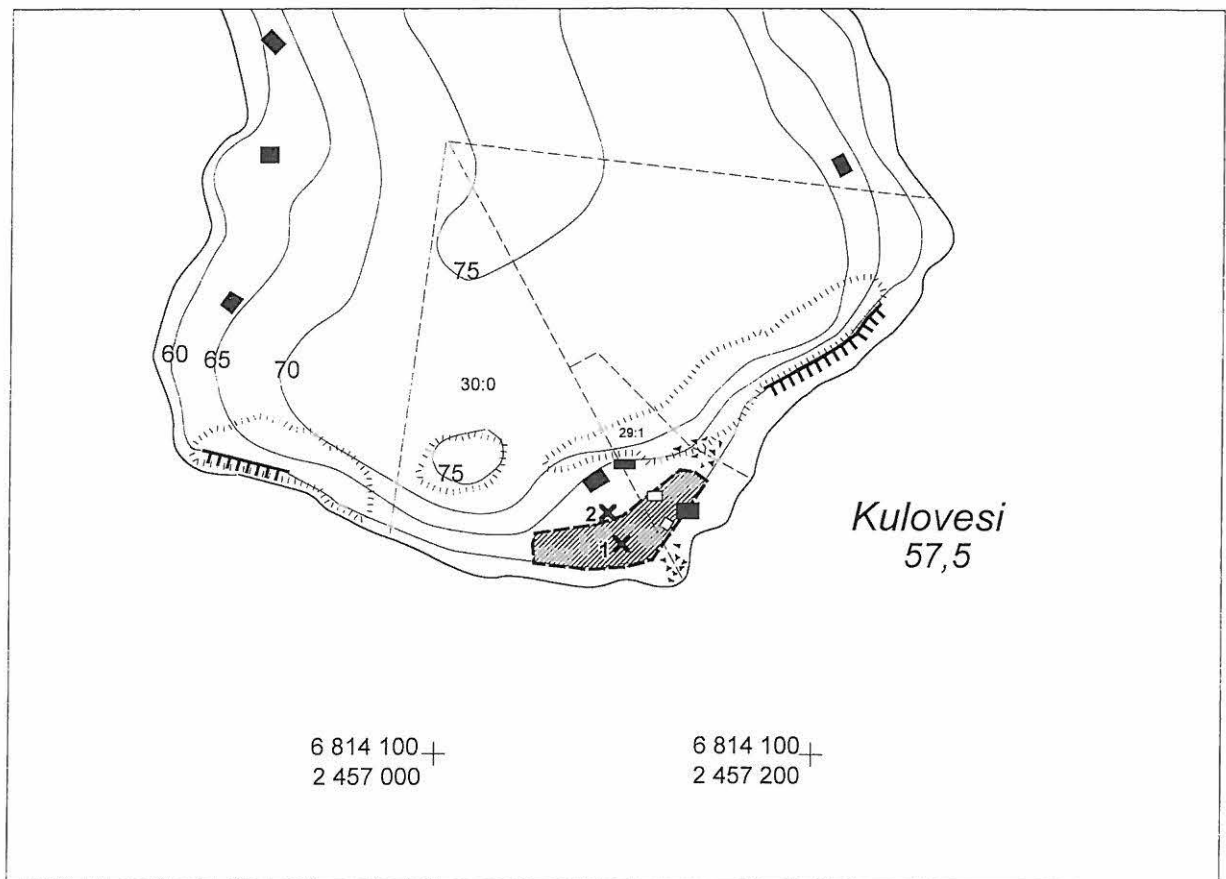
Yleiskartta 1:4000

arvioitu kivikautisen asuinpaikan laajuus

koekuoppa ja sen nro

4.1.20. Erkkilä 2 [57], kivikautinen asuinpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Erkkilä 2
Muinaisjännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: -
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: 2
Mj.rek.nro: 536 01 0057
Sijainti
Peruskartta: 2123 02 SIURO
Koordinaatit: X = 6811 75-83
Y = 2460 48-54
Z = 60-65
Koordinaattiselite: ääripisteet
Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 3,9 km SE

Neg. 123264 Erkkilä 2 [57]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. SE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Asuinpaikka sijaitsee pellolla, ja sen kulttuurikerros on todennäköisesti pääosin tuhoutunut. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola
Tila (RN:o/nimi): 4:20 Erkkilä

Omistaja: Erkkilä Kari
 Osoite: Sarkolantie 561, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-434-0004-0020

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 28.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33160 (kvartsi-iskoksia 9 kpl, palanutta luuta 1 kpl)
Kartat: 1:20 000, 1:4000
Negatiivit: 123264
Diat: 48751

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen asuinpaikka Erkkilän talon NW-puolella, Kuloveteen loivasti viettävällä hiesu/hietapellolla, terassilla. Inventoinnin yhteydessä alueella tehtiin pintapöimintää. Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä tuli n. 80 m (NW-SE) x 30 m laajalta alueelta, suurin osa sen N-osasta. Löytöalueen etäisyys vesirajasta on n. 30-50 m.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kulovedestä kaakkoon pistävän Sarkolanlahden kaakkoispohjukassa, sen itärannalla, SSW-NNE-suuntaisesta Sarkolantiestä n. 90 m NW, Erkkilän talosta n. 110-120 m NNW, kohti järvenrantaa laskevan pellon länsireunalla. Asuinpaikan N-puolella, mäkirinteellä kasvaa kuusivaltaista sekametsää; rantavyöhykkeellä kasvaa pensaikkoa ja muutamia lehtipuita; pellon S-puolella on heinikköä.

Laajuusarvio ja perusteet: n. 80 m (NW-SE) x 30 m, pinta-ala 0,2 ha; perusteena pintapöimintälöytöjen levinneisyys ja maaston topografia

Ehdotus suoja-alueeksi: 10 m:n säteellä asuinpaikan oletetuista rajoista

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka pellolla, jonka tarkempi rajausta ja kulttuurikerroksen säilyneisyyden selvittäminen vaativat lisätutkimuksia (koekaivauksia).

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana suhteellisen huonot (monta päivää kestänyt lämmin ja kuiva sää vaikeutti pintapöimintää).

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: vasarakirves (ks. kohde Talola 2), n. 150-170 m S

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja: Asuinpaikan N-puoleisella Riihimäellä on paikallisasukkaiden kertoman mukaan tehty tulikukkahavainnoja. U. Salon (1950) mukaan mäki on tunnettu myös nimellä Lapinkalmennokka ja tarinan mukaan paikalle olisi haudattu lappalaisia. Inventointien 1950 ja 2002 yhteydessä mäeltä ei kuitenkaan löytynyt mitään kalmistoon viittaavaa. Mäen juurella, rannalla, Erkkilän kesämökille/saunalle vievän tien länsipäässä on talon vanhan isännän kertoman mukaan joskus sijainnut talon paja.

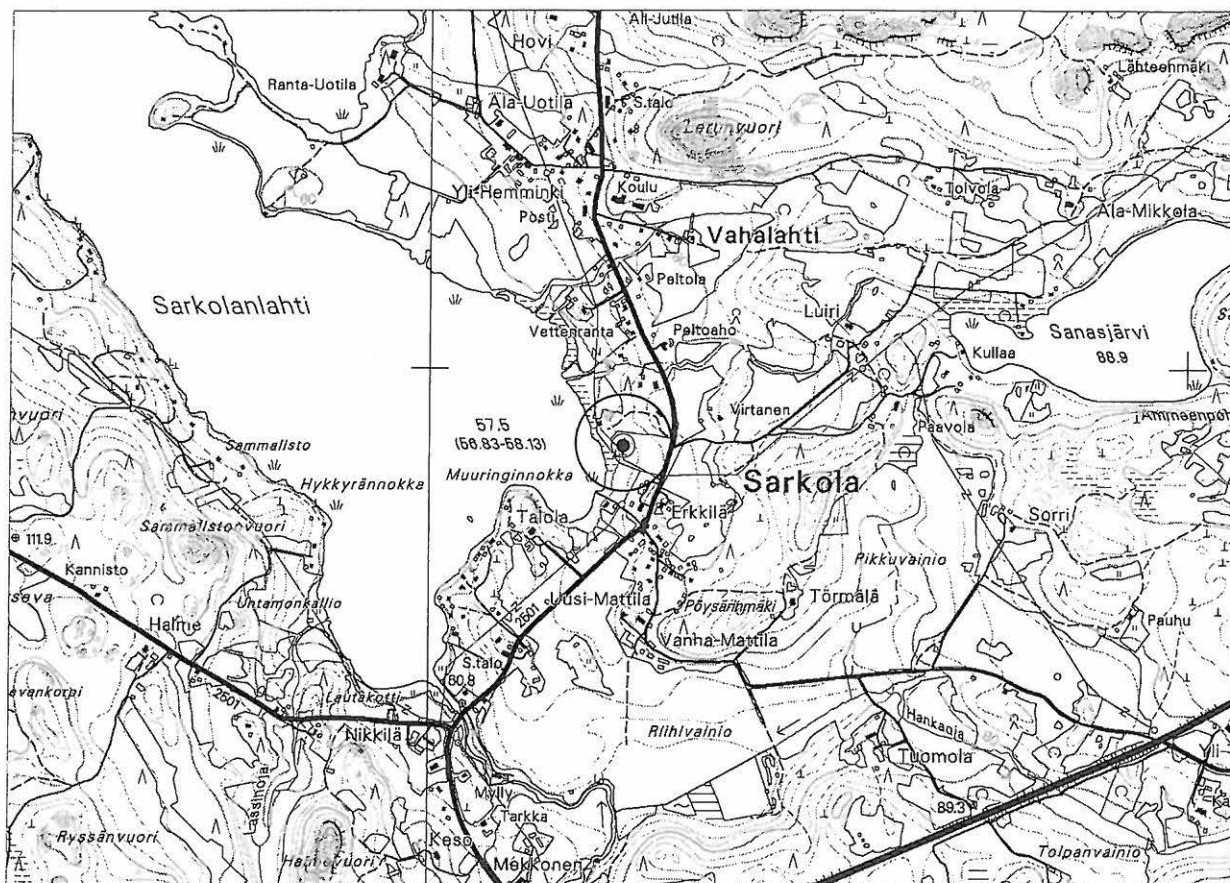
Koekuopat -

Erkkilä 2 [57], kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:20 000

- asuinpaikka (keskipiste, X = 6811 80, Y = 2460 51, Z = 60-65)

Erkkilä 2 [57], kivikautinen asuinpaikka

Yleiskartta 1:4000

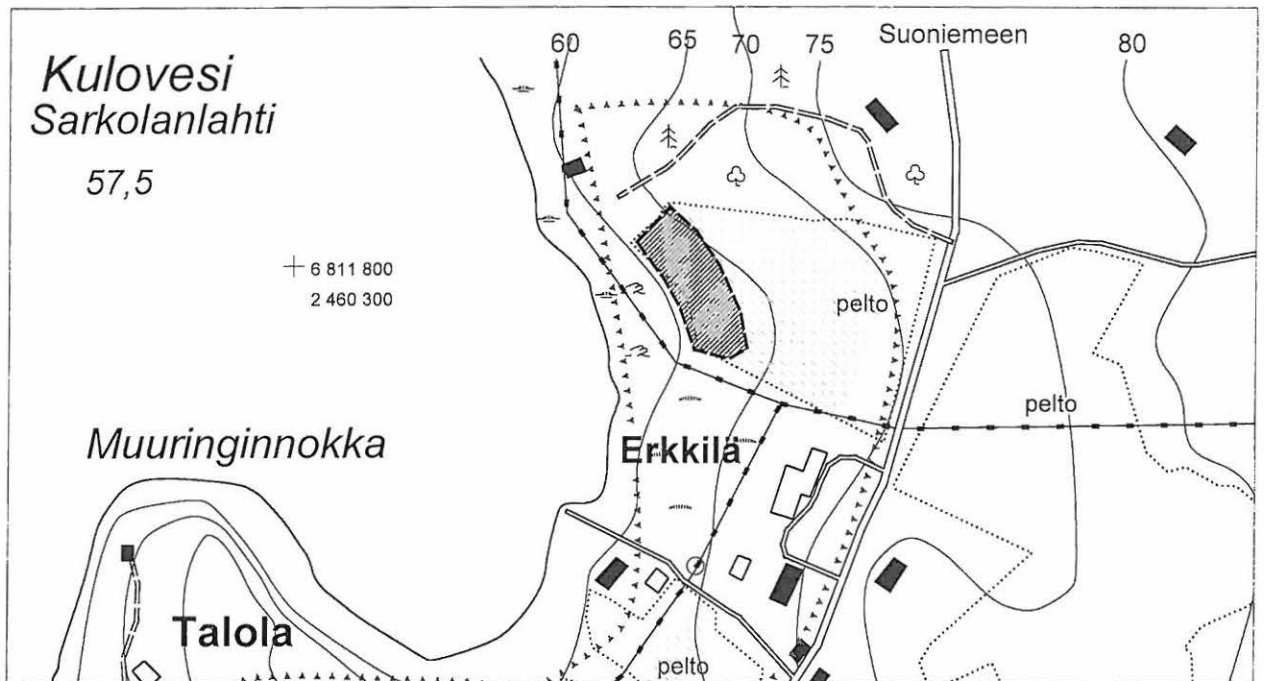
kivikautinen
asuinpaikka

pintapöimittu alue

tarkastetun alueen raja

4.2. ESIHISTORIALLISET IRTOLÖYTÖPAIKAT

4.2.1. Pakkala [58], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta:	Nokia
Kylä:	Pakkala
Kohteen nimi:	Pakkala
Muinaisjäännöstyyppi:	löytöpaikat
Tyypin tarkenne:	irtolöytöpaikka
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikausi
Rauhoitusluokka:	-
Mj.rek.nro:	-
Sijainti	
Peruskartta:	2121 11 SUONIEMI
Koordinaatit: X =	6817 43-54
Y =	2456 88-2457 02
Z =	n. 60-70
Koordinaattiselite:	löytöalueen 2002 ääripisteet
Etäisyystieto:	Suoniemen kirkosta 2,8 km NW

Merkitty peruskartalle: -

Maastomerkintä: -

Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä:	Pakkala
Tila (RN:o/nimi):	1:67 Mäkelä (pk 1996)

Aiemmat tiedot: mahdollinen kivikautinen irtolöytöpaikka (Salo 1950)

Aiemmat löydöt: Pakkalan kansakoulu, kivitalta sekä todennäköisesti kivikirves ja reikäkivi (kateissa) (Salo 1950)

Inventointi 2002: tarkastus 23.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: KM 33154 (2 pii-iskosta, 2 kvartsinpalaa)

Kartat: 1:20 000, 1:10 000

Negatiivit: -

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

U. Salon (1950) mainitsemien, aikoinaan Pakkalan koulussa säilytettyjen kivikautisten esineiden löytöpaikoista ei ole tietoa. Inventoinnin 2002 yhteydessä tarkastettiin topografisesti kivikautiselle asutukselle sopivia alueita Pakkalan kylän alueella ja pintapoimittiin kynnyksistä pelloista potentiaalisimmat. Loivasti itään, ojanotkoon laskevalta, Mäkelän talolle kuuluvalta savipelloilta löydettiin mahdollisesti kivikauteen viittaavia pii-iskoksia ja kvartsinpaloja.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Löytöpaikka sijaitsee peltoalueella Pakkalan kylän keskellä, Mäkelän talosta 160-300 m ESE-ENE, Kuloveden luoteisrannasta n. 350 m NW, muinaisen lahden NW-puolella.

Laajuusarvio ja perusteet: löytöalueen laajuus n. 160 m (SW-NE) x 60 m, perusteena pintapoiminta

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana huonot (monta päivää kestänyt kuivuus vaikeutti pintapoimintaa)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: 1,4 km SW mahdollinen kvartsi-iskos ojanotkoon laskevan pellon NE-kulmasta, X = 6816 90, Y = 2455 64, Z = 80 (ei luetteloitu)

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: jatkotarkastus ja pintapoiminta alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä (topografisesti kohde sopii kivikautiseksi asuinpaikaksi).

Lisätietoja: -

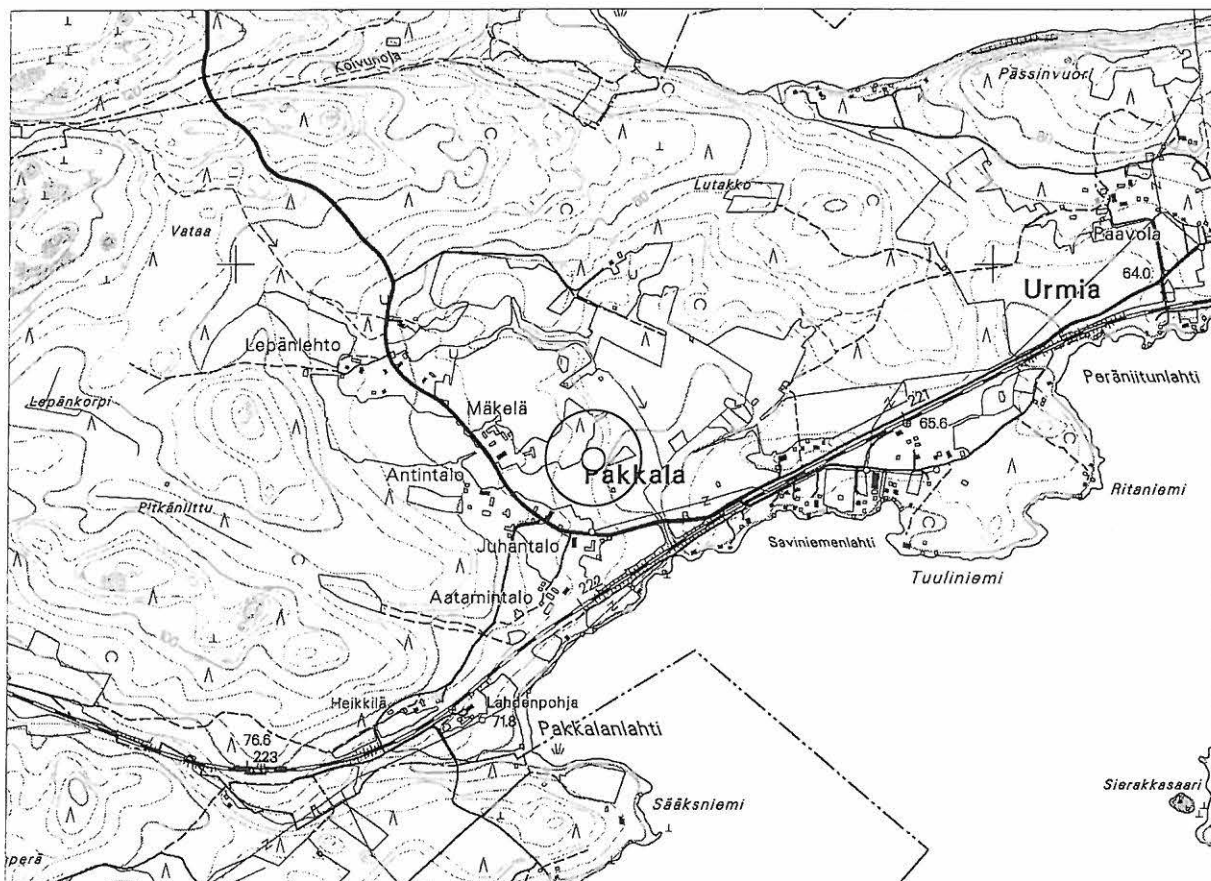
Koekuopat: -

Pakkala [58], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme*, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI)

Mk 1:20 000

○ löytöalue 2002 (keskipiste, X = 6817 49, Y = 2456 95, Z = n. 65)

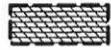
NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Pakkala [58], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI)

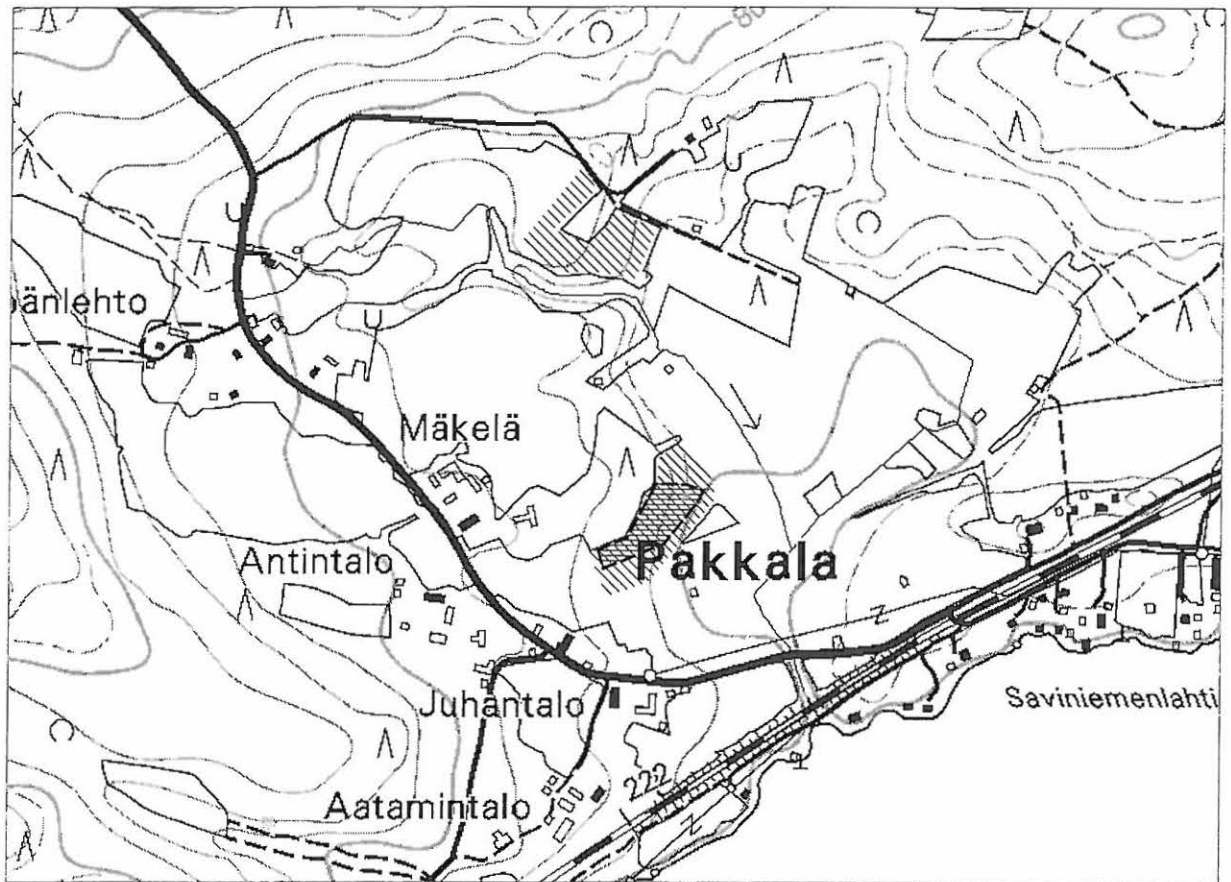
Mk 1:10 000

pii-iskosten ja kvartsinpalojen löytöalue

pintapöimittu alue

4.2.2. Kiviranta [59], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Urmia
Kohteen nimi: Kiviranta
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikka
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI
 Koordinaatit: X = 6818 12
 Y = 2459 26
 Z = 60
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 3,2 km NNE

Merkitty peruskartalle: -

Maastomerkintä: -

Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Urmia
Tila (RN:o/nimi): Kiviranta
Kiinteistötunnus: 536-437-?-?

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka
 Inventointi U. Salo 1950

Aiemmat löydöt: KM 12676, tuuramainen poikkikirves. Löyt. mv. Jaakko Mäkinen v. 1935 omistamansa Kivirannan tilan maalta, rantatörmän alta puutarhamaata tehdessään. Luovutettu U. Salolle Kansallismuseoon vietäväksi. Diar. 25.9.1950.

Inventointi 2002: tarkastus 3.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:4000

Negatiivit: -

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikirveen löytöpaikka sijaitsee nykyisin vain kesäkäytössä olevan talon pihapiirissä, puutarhan/kasvimaan eteläreunalla, rantaterassin reunalla tai sen juurella. Tarkastuksen 2002 yhteydessä alueella tehtiin pintapoimintaa ja kaivettiin yksi koekuoppa. Mitään merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä ei todettu. Maaperä on savea.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee kesämökki- ja omakotitaloalueella, Kuloveden (57,5 m mpy) NW-rannalla, Hanhisaaren vastapäätä, Leukaluittensalmesta 0,3 km SW, Tampere-Pori –rautatiestä n. 80 m SE.

Laajuusarvio ja perusteet: -

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana kohtuulliset (tehtiin pintapöimintää ja koekuopitusta)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Hanhisaari [27], kivi- ja kivikautinen asuinpaikka, n. 260 m SE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Lisätietoja: -

Koekuopat : tehtiin 1 koekuoppa puutarhamaalle, terassille: maaperä savea, ei löytöjä.

NOKIA

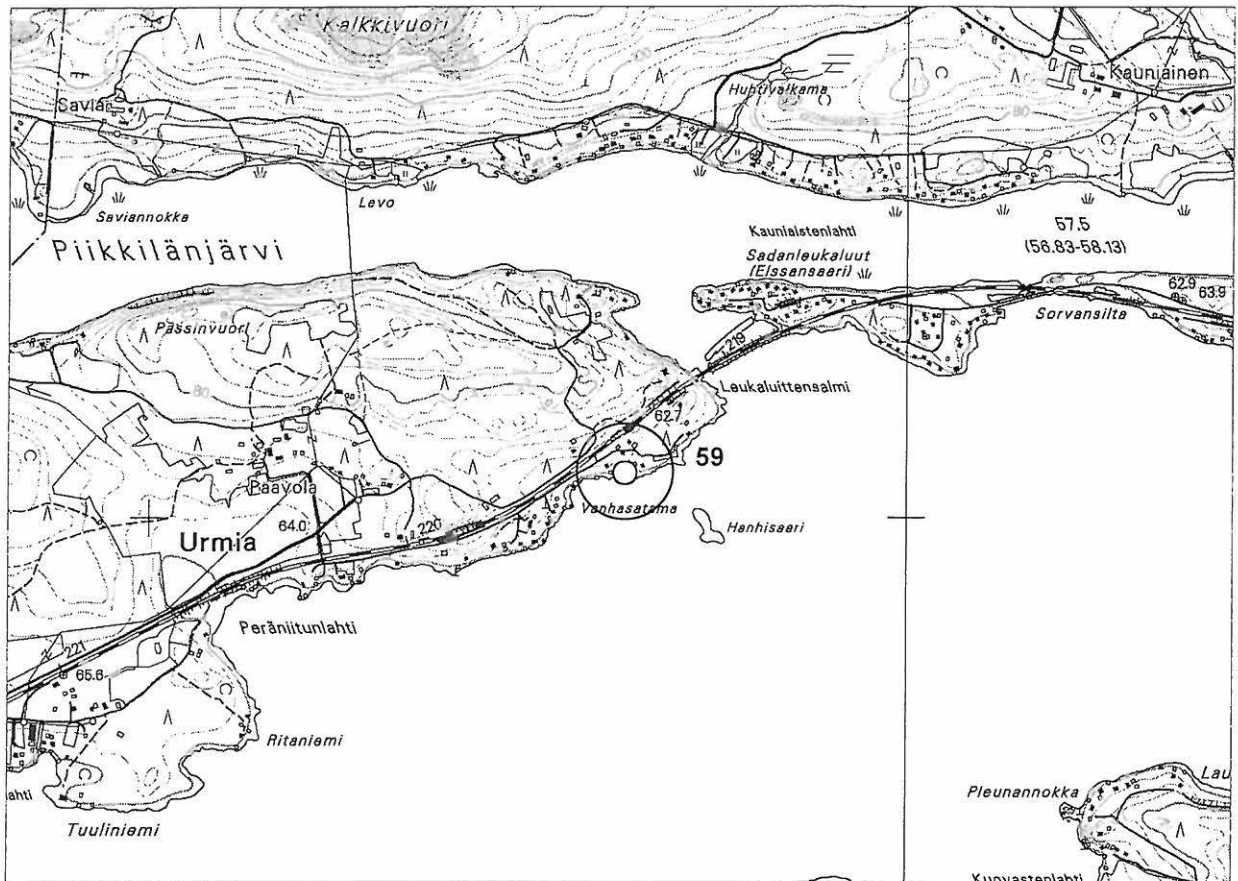
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Kiviranta [59], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI ja 2123 02 SIURO)

Mk 1:20 000

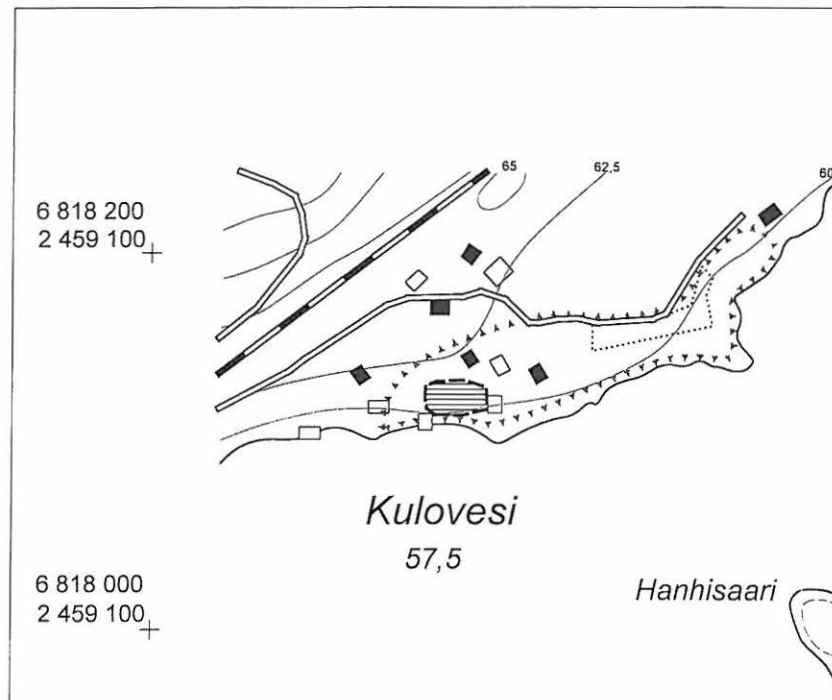
○ löytöpaikka

Kiviranta [59], kivikautinen irtolöytöpaikka

Yleiskartta 1:4000

 kivikirveen löytöpaikka tarkastetun alueen raja

4.2.3. Sadanleukaluut 2 [60], esihistoriallinen/rautakautinen irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännöksiä

Kunta:	Nokia		
Kylä:	Kauniainen		
Kohteen nimi:	Sadanleukaluut 2		
Muinaisjäännöstyyppi:	löytöpaikat,	röykkiöt,	työpaikat
Tyypin tarkenne:	irtolöytöpaikat,	-	pellot
Lukumäärä:	2,	2	1
Ajoitus:	esihistoriallinen aika/rautakausi, historiallinen aika		
Rauhoitusluokka:	-	2 (ehdotus),	-
Mj.rek.nro:	-		
Sijainti			
Peruskartta:	2121 11 SUONIEMI		
Koordinaatit:	X =	6818 48	
	Y =	2459 94	
	Z =	n. 60-62,5	
Koordinaattiselite:	esihistoriallinen irtolöytöpaikka 2002		
Koordinaatit:	X =	6818 49/51	
	Y =	2459 92/87	
	Z =	n. 60-62,5/60	
Koordinaattiselite:	hist. ajan röykkiö 1/röykkiö 2		
Etäisyystieto:	Suoniemen kirkosta 3,8 km NE		

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Vanha pelto kasvaa metsää. Kiven- ja maansekainen röykkiö sijaitsee kesämökin pihapiirissä, pelkistä kivistä kasattu peltoröykkiö on metsässä. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kauniainen
 Tila (RN:o/nimi): 4:99 Leukaluut
 Omistaja: VR-Yhtymä Oy, Tampereen kiinteistötoimi
 Osoite: ?
 Kiinteistötunnus: 536-430-0004-0099

Aiemmat tiedot: rautakautinen irtolöytöpaikka
 Inventointi U. Salo 1950

Aiemmat löydöt: Satakunnan museo 10148-10149, tikarilehtinen keihäänkärki ja suorahamarainen väkipuukko (saksimiekka) merovingiajalta. Löytyneet Sadanleukaluunsaaresta (Salo 1950, 5-6; Salmo 1952, 477-478)
 Tuluskivi ”hiukan ruskean värisestä ja kuullakasta ukonkivistä”. Löydetty v. 1880 ”Leukaluunniittyä pelloksi tehdessä” ja säilytetty Paavolan talossa (Maukonen 1951, 32). Satakunnan museo 2533 (?)

Inventointi 2002:	tarkastus 27.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt:	KM 33153 (kvartsi-iskos, palanutta luuta 18 kpl)
Kartat:	1:20 000, 1:4000
Negatiivit:	-
Diat:	-

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Sadanleukaluut –nimisen saaren *rautakautisista aselöydöistä* ei ole tarkempaa paikkatietoa. Voidaan kuitenkin olettaa, että esineet on löydetty joko saaren keskiosassa sijainnutta peltoa raivattaessa tai saaren halki WSW-ENE-suuntaisesti kulkevan Tampere-Pori –rautatien rakentamisen yhteydessä. J. Maukosen (1951, 32) mukaan ”Leukaluunniittyä pelloksi tehdessä” löydettiin v. 1880 *tuluskivi*. Inventoinnin 1950 yhteydessä saarelta ei löydetty mitään kalmistoon viittaavaa, sen sijaan todettiin lukuisia peltoraunioita metsittyneen pellon reunoilla sekä maakumpu ja talon perustukset (Salo 1950, 5-6). Inventoinnin 2002 yhteydessä saarella tarkastettiin rautakautisen kalmiston löytymisen kannalta potentiaalisimmat paikat ja tutkittiin mm. em. vanhan pellon ympäristö saaren keskiosassa, radan SE-puolella. Metsittyneen pellon S-puolella, kesäasutusalueella, luoteisimman kesämökin puutarhassa, mökkitien SW-puolella, Kuloveden rannasta n. 30 m NE todettiin *esihistoriallinen irtolöytöpaikka* (palanutta luuta, kvartsi-iskos). Löydöt tulivat koekuopituksessa puutarhan multakerroksesta ja ovat voineet joutua paikalle täytemaan kanssa jostain muualta, muttei välttämättä kovin kaukaa. On siis mahdollista, että pellonraivauksessa tuhoutunut rautakautinen hauta tai kalmisto on sijainnut jossain lähistöllä.

Vanha pelto sijaitsee pienen mäen loivalla länsirinteellä ja on laajuudeltaan n. 120 m (W-E) x 80 m; pohjoisessa se rajautuu rautatiehen, lounaassa rantaan ja kaakossa mökkitiehen. Maatuneet, matalat pelto-ojat kulkevat n. 12 m välein. Alue kasvaa kuusi- ja koivuvaltaista sekametsää, arviolta 50-80 v. vanhaa. Pellon eteläreunalla, mökkitien W-päästä 10 m, em. kesämökin N-kulmasta 20 m NW, loivalla lounaisrinteellä sijaitsee *kiven- ja maansekainen röykkiö* (R 1 yleiskartalla), jonka halkaisija on 2 m ja korkeus 0,5 m. 10-30 cm:n kokoisten kivien seassa on runsaasti tiilenpaloja ja jonkin verran hiiltä (ei otettu talteen). Röykkiön W-osaan tehdyssä koepistossa todettiin tiiltä ja jonkin verran hiiltä sisältävä ruskeantummanharmaa multakerros ja sen alla (n. 40 cm) vaaleanruskea hiekka. Vanhan pellon W-päässä, sen SW-reunalla, rantaterassilla, pienen poukaman lähellä sijaitsee 0,2-0,5 m kokoisista kivistä kasattu ja karikkeen peittämä *peltoröykkiö* (R 2), jonka halkaisija on 3 m ja korkeus 0,3 m. Myös vanhan pellon S-reunalla, mökkitien N-puolella on pellonraivauskivikko.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveden ja sen N-puolella olevan Piikkilänjärven välisellä, n. 0,9 (W-E) x 0,2 km kokoisella Sadanleukaluut –nimisellä saarella (Elsansaarella), sen keskiosan etelärannalla, kesämökkialueella, Kuloveden rannasta n. 20-30 m NE, saaren halki WSW-ENE-suuntaisesti kulkevasta Tampere-Pori –rautatiestä n. 40-100 m SE.

Laajuusarvio ja perusteet: historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännösalueen laajuus on n. 120 m (W-E) x 80 m, perusteena näkyvät rakenteet

Ehdotus suoja-alueeksi: röykkiöiden kohdalla lakisääteinen (vähintään 2 m säteellä näkyvistä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: historiallisen ajan röykkiöt: luokka 2 (röykkiöiden iän ja suojeluarvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia).

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Sadanleukaluut 1, kivikautinen asuinpaikka, 0,2 km WNW.

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja:

Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin myös Kaisa Kirkko-Jaakkolan ilmoittama tulikukkahavaintopaikka saaren W-kärjessä, sen N-rannalla, korkean kalliomäen juurella, Ulla Anttilan omistaman kesämökin edessä (S-puolella). Alue kasvaa mänty- ja koivuvaltaista kangasmetsää. Ei merkkejä muinaisjäännöksestä.

Koekuopat :

Koekuoppa 1

Sijainti: luoteisimman kesämökin itäkulmasta 13,3 m NNE, puutarhan nurmikolla, hyvin loivalla lounaisrinteellä.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; harmaantummanruskea multa, jossa palanutta luuta ja modernia roskaa, 5–25/30 cm; puhdas, keltainen hiekka 25/30-40 cm.

Löydöt: palanutta luuta 18 kpl ja kvartsi-iskos (KM 33153:1-2).

Koekuoppa 2

Sijainti: kk 1:stä 2 m NE

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 37 cm.

Stratigrafia: turve 0-5 cm; harmaantummanruskea multa, jossa vähän palanutta luuta, 5–30 cm; puhdas tummankeltainen hiekka 30-37 cm.

Löydöt: palanutta luuta 3 kpl (KM 33153:3)

Koekuoppa 3

Sijainti: kk 1:stä ja 2:sta itään, loivasti kaakkoon viettävällä rinteellä, seuraavan kesämökin NW-kulmasta 13,5 m N.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 25 cm.

Stratigrafia: turve ja harmaa multa 0-10 cm; puhdas keltainen hiekka ja kiviä 10-25 cm.

Löydöt: -

Koekuoppa 4

Sijainti: ensimmäisen kesämökin N-kulmasta 17,7, m NNE, loivalla NW-rinteellä, nurmikolla.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-7 cm; harmaa multa 7-15 cm; vaaleanharmaa, hieman kellertävä, puhdas hieta 15-40 cm.

Löydöt: -

Koekuoppa 5

Sijainti: kk1:stä 14 m NE, mäen laella, tasaisella maalla, mökkitiestä 5 m S.

Mitat: 45 x 40 cm. Syvyys 32 cm.

Stratigrafia: turve ja ruskeantummanharmaa multa 0–20 cm; puhdas, tummankeltainen hiekka 20-32 cm.

Löydöt: -

NOKIA

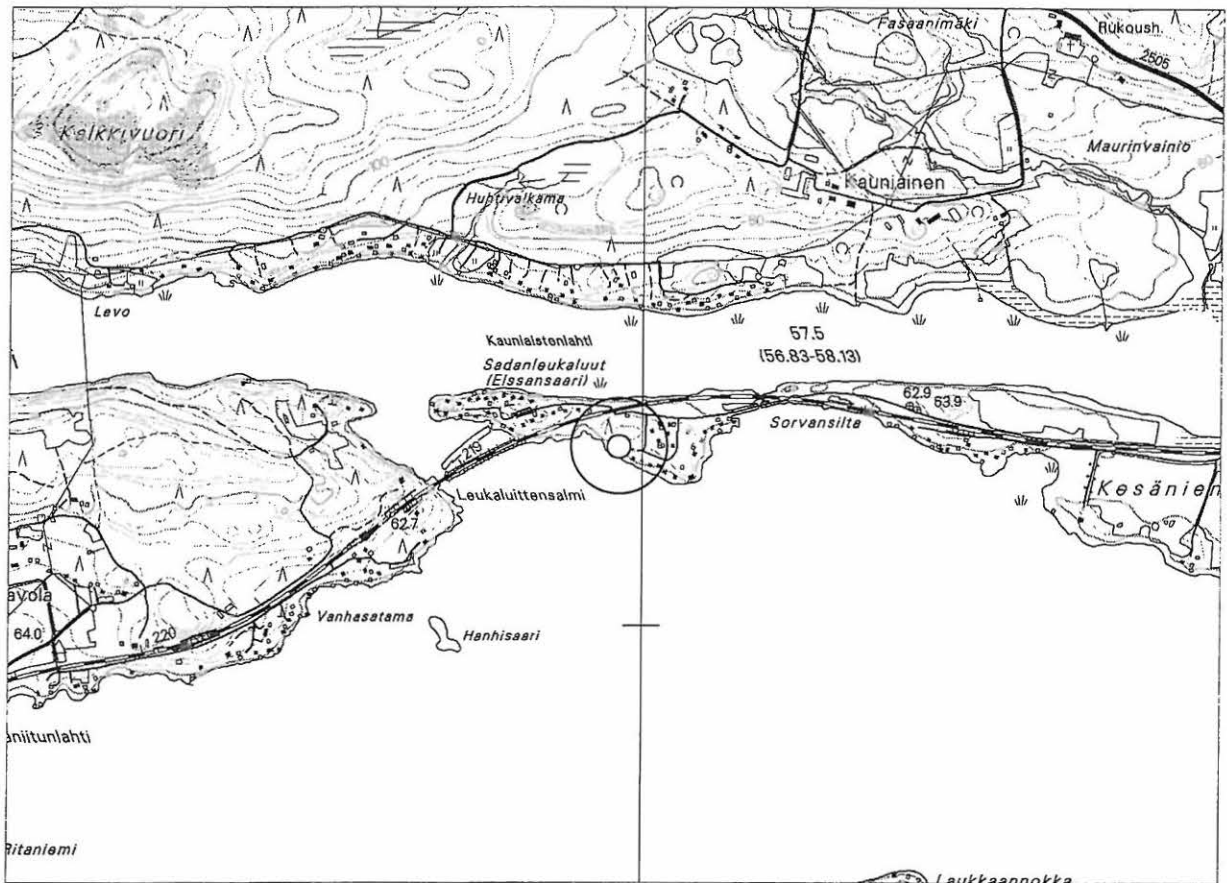
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Sadanleukaluut 2 [60], esihistoriallinen/rautakautinen irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännöksiä

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2121 11 SUONIEMI JA 2123 02 SIURO).

Mk 1:20 000

○ esihistoriallinen löytöpaikka (2002)

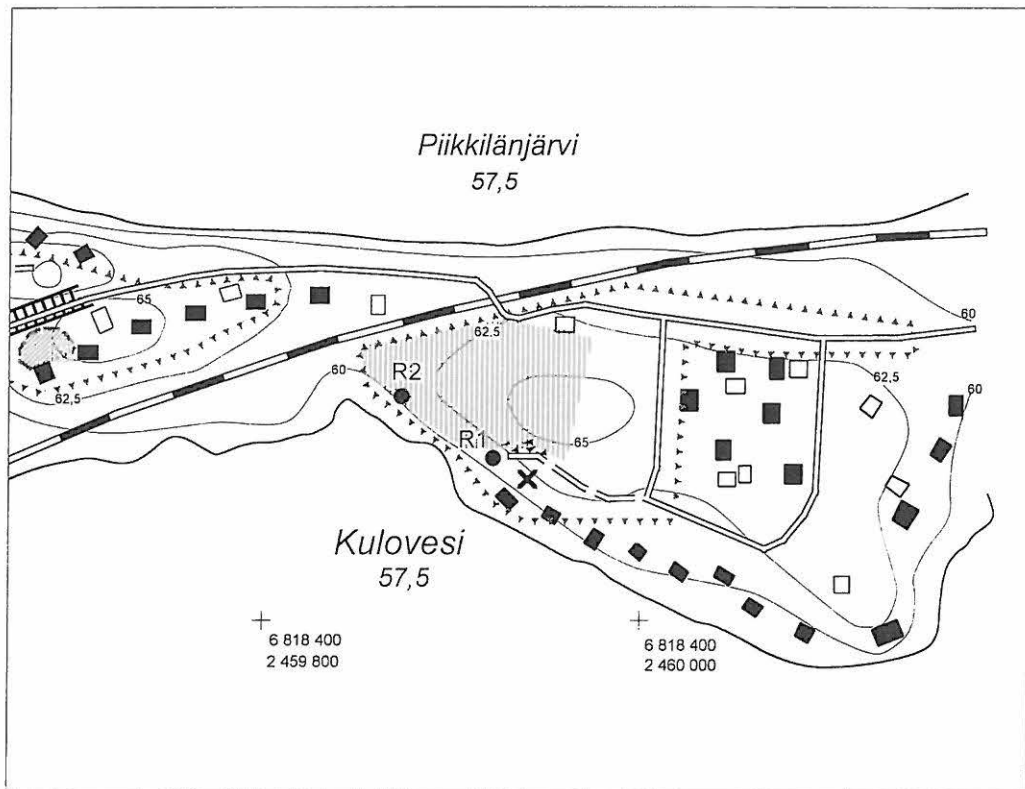

Sadanleukaluut 2 [60], esihistoriallinen/rautakautinen irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan asutus- ja viljelyjäännöksiä

Yleiskartta 1:4000

✕ löytöpaikka 2002 ● röykkiö

||||| vanha pelto ▲▲▲▲▲ tarkastetun alueen raja

4.2.4. Pyymäki [61], kivilautinen irtolöytöpaikka sekä historiallinen (?) kivilatomus ja peltoröykkiöitä

Kunta: Nokia
Kylä: Kulju
Kohteen nimi: Pyymäki
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat, kivirakenteet, röykkiöt
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat, latomukset, viljelyröykkiöt
Lukumäärä: 1, 1, 4
Ajoitus: kivikausi historiallinen? uusi aika
Rauhoitusluokka: - 2 (ehdotus)
Mj.rek.nro: -

Sijainti

Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6818 65
 Y = 2463 26
 Z = n. 60-65
 Koordinaattiselite: kivilautinen irtolöytöpaikka (keskipiste)
 Etäisyystieto: Siuron kirkosta 1,5 km W

Koordinaatit: X = 6818 69
 Y = 2463 29
 Z = n. 70
 Koordinaattiselite: kivilatomuksen koordinaatit

Koordinaatit: X = 6818 68-71
 Y = 2463 15-41
 Z = n. 65-80
 Koordinaattiselite: historiallisen ajan kiviröykkiöalueen ääripisteet

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kivilatomus sijaitsee omakotitalon pihapiirissä joutomaalla ja on lähes kokonaan turpeen ja ruohon peitossa. Peltoröykkiöt sijaitsevat metsittyneiden peltojen reunoilla, ja niiden päällä kasvaa sammalta ja vesaa. Röykkiöiden osalta kasvillisuuden harventamista voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kulju
Tila (RN:o/nimi): 4:399 Kulju
Omistaja: Elving Birgitta, Elving Crister, ja Berglund Antonia
Osoite: Pursimiehenkatu 9 B 32, Kuljuntie 220, ?
 00150 HELSINKI 37200 SIURO
Kiinteistötunnus: 536-431-0004-0399

Aiemmat tiedot: ”kivikiuas” Pyymäen torpan länsipuolella, ladon takana (Maukonen 1951, 30-31)

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002:	tarkastus 31.5. ja 5.6.2002 Vadim Adel, inventointiryhmässä Anna Väänänen ja Riia Siltanen (31.5.)
Löydöt:	KM 33151 (piikaavin, kvartsi-iskos)
Kartat:	1:20 000, 1:4000
Negatiivit:	-
Diat:	-

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautinen irtolöytöpaikka sijaitsee entisen Pyymäen torpan alapuolella (SW-puolella) olevalla pienellä pellolla, sen N-reunan lähellä, Tampere-Pori –rautatiestä n. 40 m NE ja samansuuntaisesta Kuljuntiestä n. 90 m SW, Kuloveden pohjoisrannasta n. 65 m NE. Maasto viettää loivasti järveen. Inventoinnin yhteydessä pelto pintapöimittiin ja ent. torpan ympäristö tarkastettiin visuaalisesti.

Ent. torpan pihapiirissä todettiin *kivilatomus*. Rakenne sijaitsee päärakennuksen SW-kulmasta 18 m SSW ja ulkorakennuksesta lähes suoraan etelään, heinikolla, loivalla lounaisrinteellä, joka heti rakenteen S-puolella alkaa viettää melko jyrkästi kohti peltoa ja Kuloveden rantaa. Latomus on lähes neliönmuotoinen, mitoiltaan 4,8 m (N-S) x 4,4 m, korkeudeltaan 0,4 m. Kivien halkaisija vaihtelee 0,2-0,5 m välillä, suurin osa niistä on 0,4-0,5 m kokoisia. Isoja kiviä on ilmeisesti vain yksi kerros ja pääasiassa rakenteen reunoilla ja jonkin verran keskiosassa, niiden lisäksi on erotettavissa muutama pienempi kivi. Rakenne on lähes kokonaan turpeen ja ruohon peitossa, sen W-reunalla on iso ja vanha lehtipuu (?) sekä pari maakiveä. Tarkastuksen yhteydessä latomuksen itäosaan tehtiin pieni koekuoppa, josta tuli melko runsaasti tiiltä, lasia, jonkin verran punasavikeramiikkaa, palamatonta luuta ja pieni muovin pala. Kyseessä on siis todennäköisesti historiallisen ajan rakenne. Se on ehkä liian laaja kiukaan pohjaksi (paitsi jos kyseessä on esimerkiksi iso riihen kiuas) ja melko epätavallinen myös rakennuksen pohjaksi; molempia tulkintavaihtoehtoja vastaan puhuu myös rakenteen sijainti rinteellä ja sen kaltevuus. Mikäli kyseessä on sama ”kiuas” kuin J. Maukosen 1880-luvun alussa löytämä (Maukonen 1951, 30-31), se on ollut alun perin huomattavasti isompi: Maukosen mukaan rakenne oli 20 x 18 jalkaa (n. 6,0 x 5,4 m) kokoinen, ja siitä oli jo silloin otettu kiviä torpan rakennustarpeisiin.

Talosta n. 80-90 m ESE, Kuljuntien ja sivutien (ent. päätien mutkaosan) läntisestä risteyksestä 25 m S, vanhan pellon SW-reunalla sijaitsee *peltoröykkiö 1*. Melko tasaisella pellolla kasvaa nykyään haapoja, arviolta vähintään 50 v. vanhoja. Röykkiön S-puolella maasto viettää jyrkemmin järveen. Rakenteen pituus (ESE-WNW) on 7,5 m, leveys 1,5-2,0 m, korkeus 0,8 m. Kivien koko vaihtelee 0,2-0,5 m välillä, ja suurin osa niistä on rakenteen NW-osassa, missä on myös sen korkein kohta. Röykkiö on karikkeen ja sammalen peitossa, sen N-reunalla kasvaa hyvin vanha haapa ja ympärillä myös nuoria haapoja. Röykkiön kohdalla maasto laskee kaakkoon, joten sen SE-pää on alempana, kuin NW-osa.

Talosta n. 150 m länteen, sen eteläpuoleiselle pellolle vievän kärrytien varrella on kolme kiviröykkiötä – nekin todennäköisesti peltoröykkiöitä. Alue kasvaa lehtipuumetsää. Maasto viettää loivasti etelään. Röykkiöiden N-puolella on tasaista maata, koivikkoja kasvavaa vanhaa peltoa. *Röykkiö 2* sijaitsee pellon NW-kulmasta n. 50 m NW, tiestä 3 m W. Se on pyöreähkö, halkaisijaltaan 3 m, korkeudeltaan 0,4 m, suurin osa kivistä 30-40 cm:n kokoisia; röykkiön N-osassa on kuitenkin iso maakivi, n. 1,2 x 1,0 x 0,6 m kokoinen. Rakenne on sammalen ja karikkeen peitossa, sen itäreunalla kasvaa koivu.

Röykkiö 3 sijaitsee tien toisella (itä-) puolella, edellisen vastapäätä, tien reunasta n. 6 m. Röykkiön halkaisija on 6 m, korkeus 0,7 m. Sen keskiosassa on kaksi isoa maakiveä, molemmat

mitoiltaan n. 1,2 x 0,7 x 0,7 m, muuten röykkiön korkeus on n. 0,4 m ja kivien koko 10-30 cm. Rakenne on karikkeen ja risujen sekä osittain sammalen peitossa, sen päällä ja ympärillä kasvaa tuomen ja pihlajan vesaa.

Peltoröykkiö 4 on rinteiden alaosassa, käytössä olevan pellon N-puolella, peltotien itäpuolella. Röykkiö on melko tiheän pihlaja- ja tuomivesakon peitossa, sen halkaisija on 3 m, korkeus 0,4 m, keskiosassa on runsaasti pieniä (halk. 10-15 cm) kiviä, reunoilla myös isompia, halkaisijaltaan 0,4 m olevia kiviä. Rakenne on osittain sammalen peitossa.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohteet sijaitsevat Kuloveden (57,5 m mpy) pohjoisrannalla, rantaa pitkin kulkevan Tampere-Pori –rautatien ja korkeammalla samansuuntaisesti kulkevan Kuljuntien välissä, omakotitalon (ent. Pyymäen torpan) pihapiirissä ja sen alapuolella olevalla pellolla sekä lehtipuumetsässä, torppaa ympäröivien vanhojen peltojen reunoilla, järveen viettävillä rinteillä.

Laajuusarvio ja perusteet: historiallisen ajan kivirakennealueen laajuus n. 260 m (W-E) x 50 m, perusteena näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: kivirakenteiden kohdalla lakisääteinen (vähintään 2 m säteellä näkyvistä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: kivilatomus: luokka 2. Kivirakenteiden (varsinkin kivilatomuksen) iän ja suojeluarvon selvittäminen vaativat lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana melko huonot (monta päivää kestänyt kuiva sää vaikeutti pintapöimintää pellolla; muualla runsas aluskasvillisuus ja lehtipuusto vaikeuttivat röykkiöiden ym. rakenteiden havaitsemista).

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kiimälän torpan paikka, ent. Pyymäen torpasta n. 330 m ENE; kiviaita koulun SW-puolella, ent. Pyymäen torpasta 400 m ESE; Vaunuvuori, historiallisia (?) kiviröykkiöitä, n. 350 m NW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: kivikautisen löytöpaikan osalta pintapöimintä alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä (topografisesti kohde sopii kivikautiseksi asuinpaikaksi).

Kivirakenteiden osalta ks. *Hoito ja kunto* sekä *Luokitusehdotus perusteluineen*.

Lisätietoja: Pyymäen torppa on maakunnallisesti merkittävä rakennusryhmä 1800-luvulta (Teivas & Tulonen 2001).

Koekuopat -

NOKIA

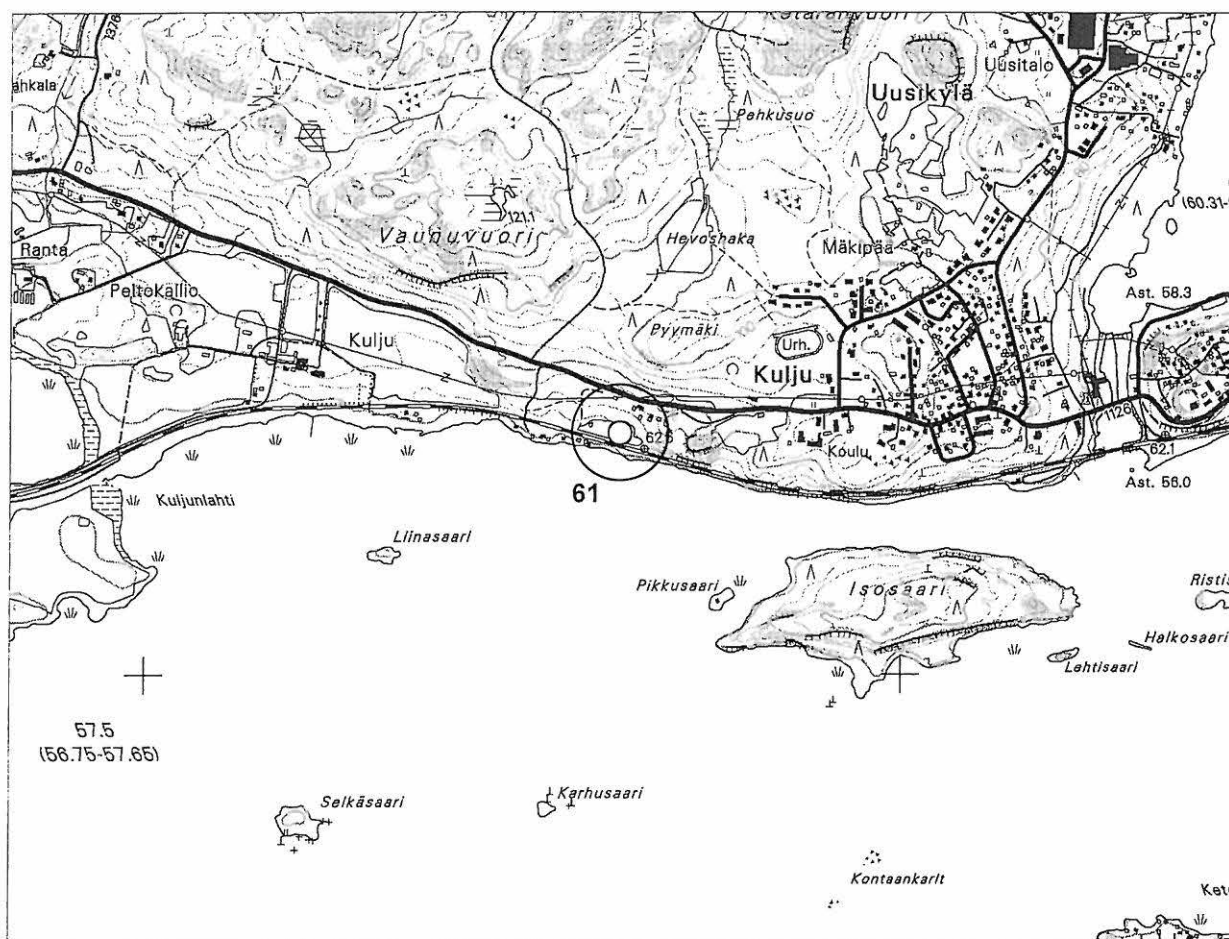
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Pyymäki [61], kivikautinen irtolöytöpaikka sekä historiallinen (?) kivilatomus ja peltoröykkiöitä

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:20 000

- kivikautinen löytöpaikka (X = 6818 65, Y = 2463 26, Z = n. 60-65)

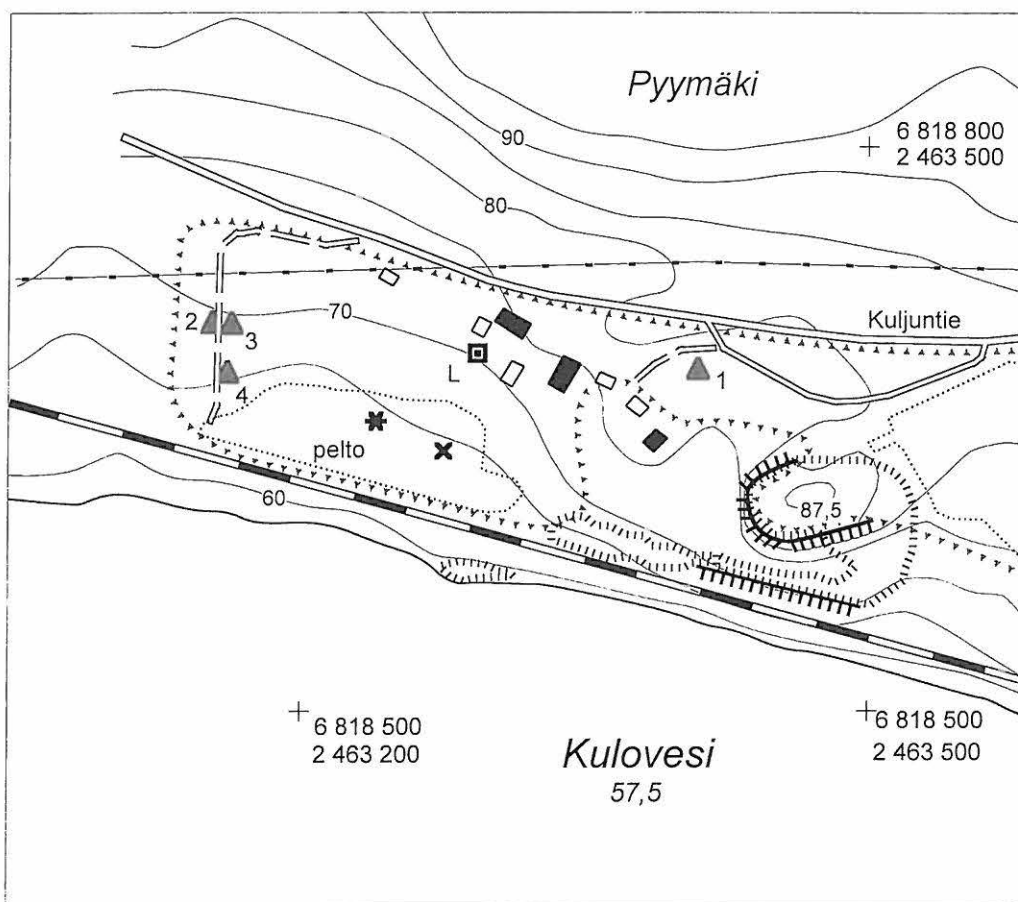
NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Pyymäki [61], kivikautinen irtolöytöpaikka sekä historiallinen (?) kivilatamus ja peltoröykkiöitä

Yleiskartta 1:4000

- ✱ piikaapimen löytöpaikka
- ✕ kvartsi-iskoksen löytöpaikka
- L □ kivilatamus
- 1 ▲ kivistörykkiö ja sen nro
- ▲▲▲▲▲ tarkastetun alueen raja

4.2.5. Jyrä [62], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Kulju
Kohteen nimi: Jyrä
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi (keskineoliittinen kausi)
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = n. 6819 59
 Y = n. 2464 41
 Z = n. 80-85
 Koordinaattiselite: oletetun löytöpaikan keskipiste
 Etäisyystieto: Siuron kirkosta 0,9 km NNW

Merkitty peruskartalle: -

Maastomerkintä: -

Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kulju
Tila (RN:o/nimi): 4:22 Uusitalo (?) (pk 1991)
Omistaja: ?
Kiinteistötunnus: 536-431-?-?

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka

Aiemmat löydöt: KM 11868, veneenmuotoinen vasarakirves ("uutismuodostelma").
 Löyt. Eino Jyrä v. 1936 Jyrän tilan maalta, n. 12 m Kuljun kylätieltä länteen ja n. 0,5 km Jokisjärven rannalta, auranviillon syvyydestä, savesta. Diar. 22.5.1948.

Inventointi 2002: tarkastus 23.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:10 000

Negatiivit: -

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Ainoa vasarakirveen löytöpaikkatietoja vastaava pelto sijaitsee nykyisin Siuronkoskesta 0,6-0,8 km NNW, Kuljunperälle vievän Jokisjärventien W-puolella, Alumiinitien kohdalla, tehtaan vastapäätä, Uusitalon SE-puolella. Jyrän torppa on vanhojen karttojen perusteella sijainnut etelämpänä, alle 1 km:n etäisyydellä ko. pellosta (alue on nykyisin tiheään rakennettua taajamaa). Pellon SE-osaan on tehty tehtaan pysäköintialue. Inventoinnin yhteydessä pintapoimittiin n. 10 m leveä kaista pellolla, tienreunaa pitkin sekä parkkialueen NW-puoleinen puskutraktoreilla myllätty alue; muu pellon osa kasvoi heinää. Mitään merkkejä

muinaisjäännöksestä ei havaittu; maaperä on savea. Myöskään topografisesti alue ei sovi vasarakirveskulttuurin aikaiseksi asuinpaikaksi.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Siuronkoskesta 0,6-0,8 km NNW, Jokisjärven W-rannasta 0,3-0,5 km NW. Maasto viettää itään. Pellon W- ja S-puolella on metsää kasvavia kalliomäkiä.

Laajuusarvio ja perusteet: -

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana melko huonot (vain osa peltoa oli pintapoimittavissa, ja monta päivää kestänyt kuiva sää vaikeutti havaintojen tekoa)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kulju 1 [30], kivikautinen asuinpaikka, 0,4 km S.

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: -

Lisätietoja: -

Koekuat -

NOKIA

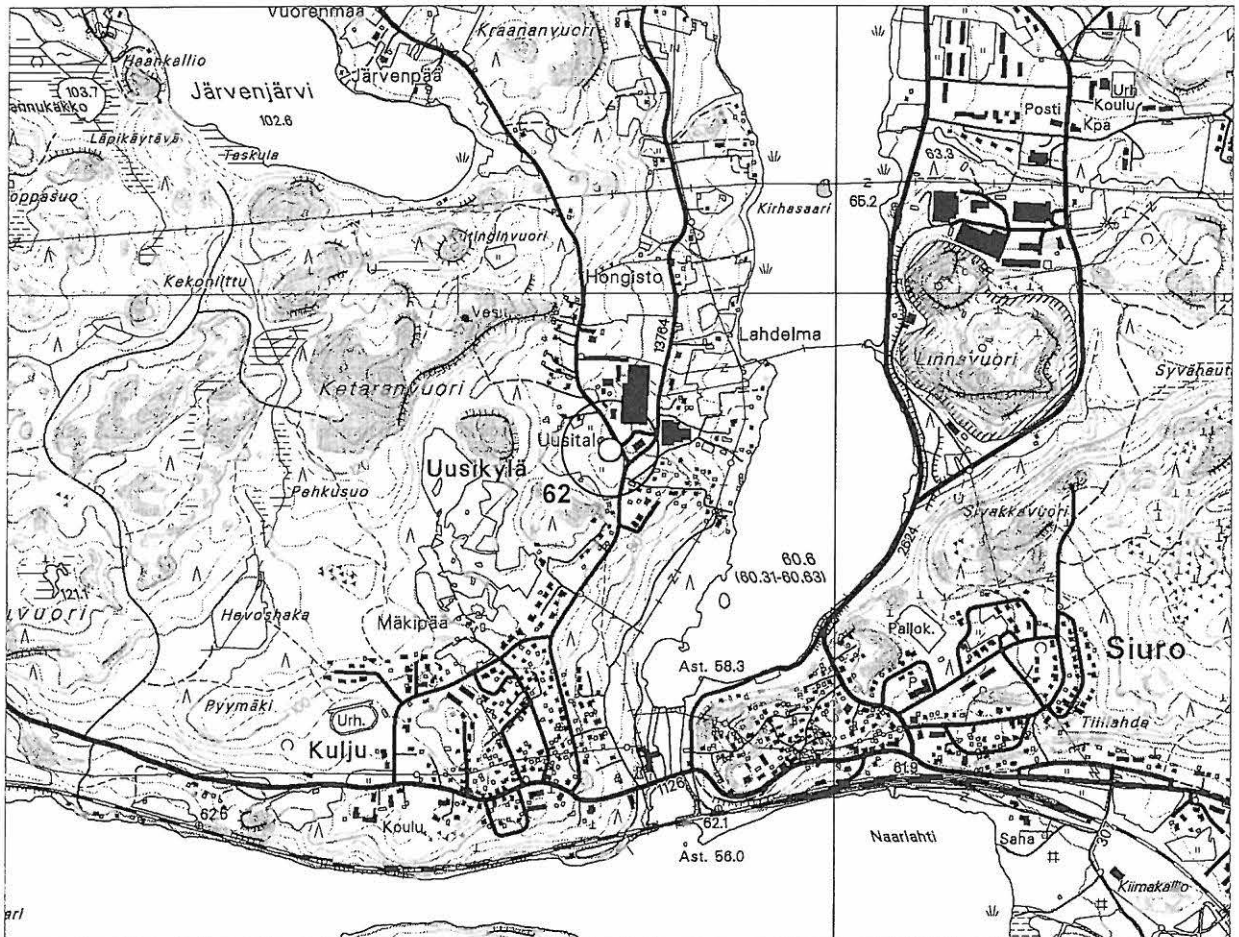
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Jyrä [62], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2123 03).

Mk 1:20 000

- kivikautinen irtolöytöpaikka (X = n. 6819 59, Y = n. 2464 41, Z = n. 80-85 m)

NOKIA

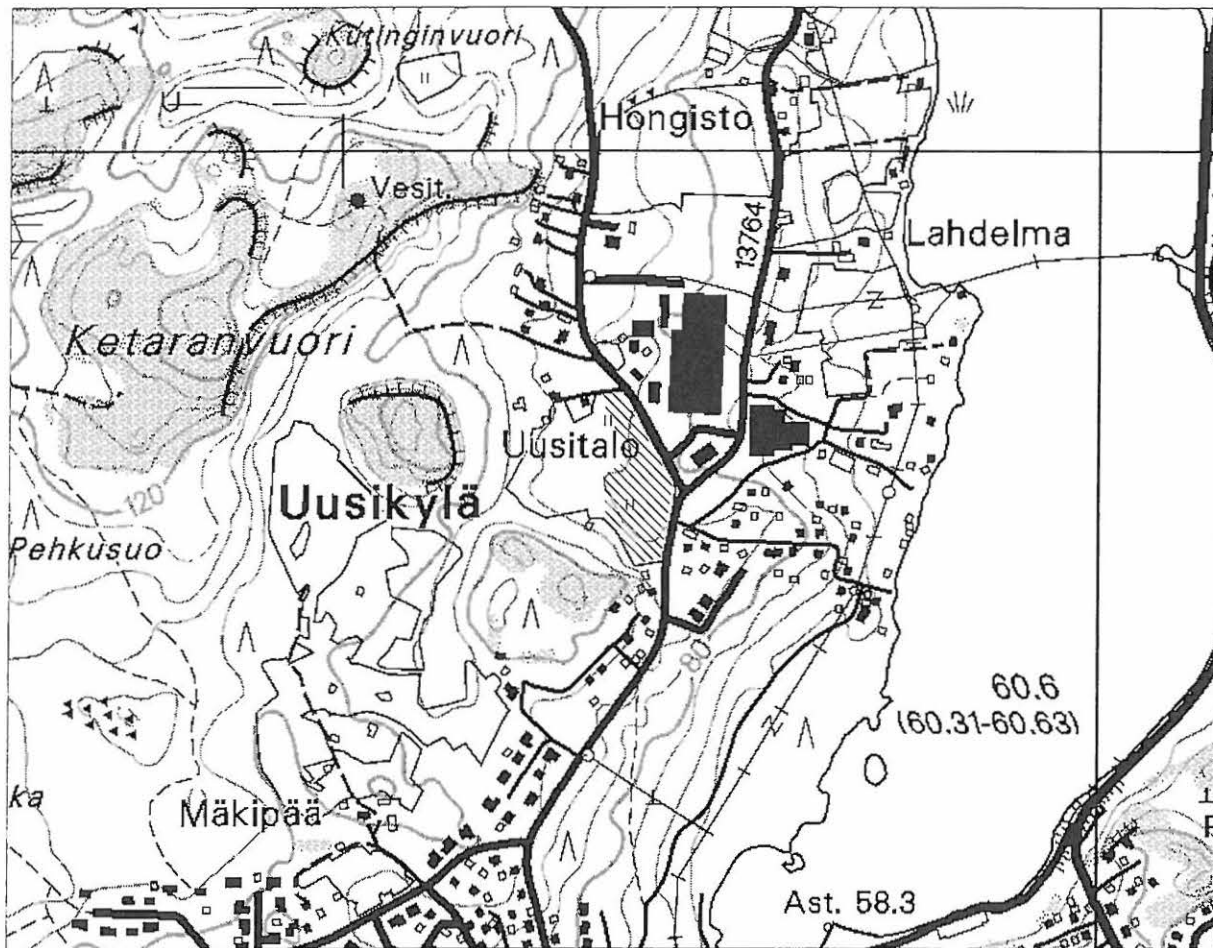
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Jyrä [62], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme*, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:10 000

 tarkastettu alue

4.2.6. Sierakka [63], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Suoniemi
Kohteen nimi: Sierakka
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI
 Koordinaatit: X = 6816 57-87
 Y = 2458 74- 2459 17
 Z = n. 65-70
 Koordinaattiselite: oletetun löytöalueen ääripisteet
 Etäisyystieto: Siuron kirkosta n. 1,8 km NE

Merkitty peruskartalle: -
Maastomerkintä: -
Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Suoniemi
Tila (RN:o/nimi): 3:56 Sierakka (?) (pk 1996)
Omistaja: ?
Kiinteistötunnus: 536-435-?-?

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka (Maukonen 1951, 32)
Aiemmat löydöt: KM 2047:(5?), pieni tasataltta (Maukosen mukaan kourutaltoa). Löyt. Suoniemen kylän talollinen Antti Tiili 1870-luvun alussa ”pari virstaa kirkolta pohjaseen päin olevasta moisista eli metsäpellosta” ja v. 1880 ”antanut lahjana maisteri A. O. Heikelille”(Maukonen 1951, 32). Diar. 9.12.1880.

Inventointi 2002: tarkastus .5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: -
Kartat: 1:20 000, 1:10 000
Negatiivit: -
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Löytöpaikkatietoja vastaavat pellot sijaitsevat Suoniemen kylän maiden pohjoisreunalla, Sierakan talon SW- ja E-puolella, Kuloveden kaakkoisrannasta 150-200 m. Inventoinnin yhteydessä pintapoimittiin lounaispuoleinen pelto löytämättä mitään merkkejä muinaisjäännöksestä. Tiilin talo sijaitsee Suoniemen kirkon lähellä, sen NE-puolella, ja sen vieressä olevat pellot myös tutkittiin (ks. irtolöytökohde *Ala-Talja*).

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Oletettu löytöpaikka sijaitsee metsäisten mäkien ympäröimillä pelloilla Kuloveden SE-rannalla.

Laajuusarvio ja perusteet: -

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana huonot (monta päivää kestänyt kuivuus vaikeutti pintapöimintää)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Hanhisaari [27], kiviakautinen asuinpaikka, n. 1,3 km NE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: peltojen pintapöimintä alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä, Sierakan talon itäpuoleisen pellon tarkastus (ojan pohjoispuoli).

Lisätietoja: -

Koekuopat: -

NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Sierakka [63], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:20 000

- löytöpaikka (oletetun löytöalueen keskipiste, X = 6816 72, Y = 2458 96, Z = n. 65-70)

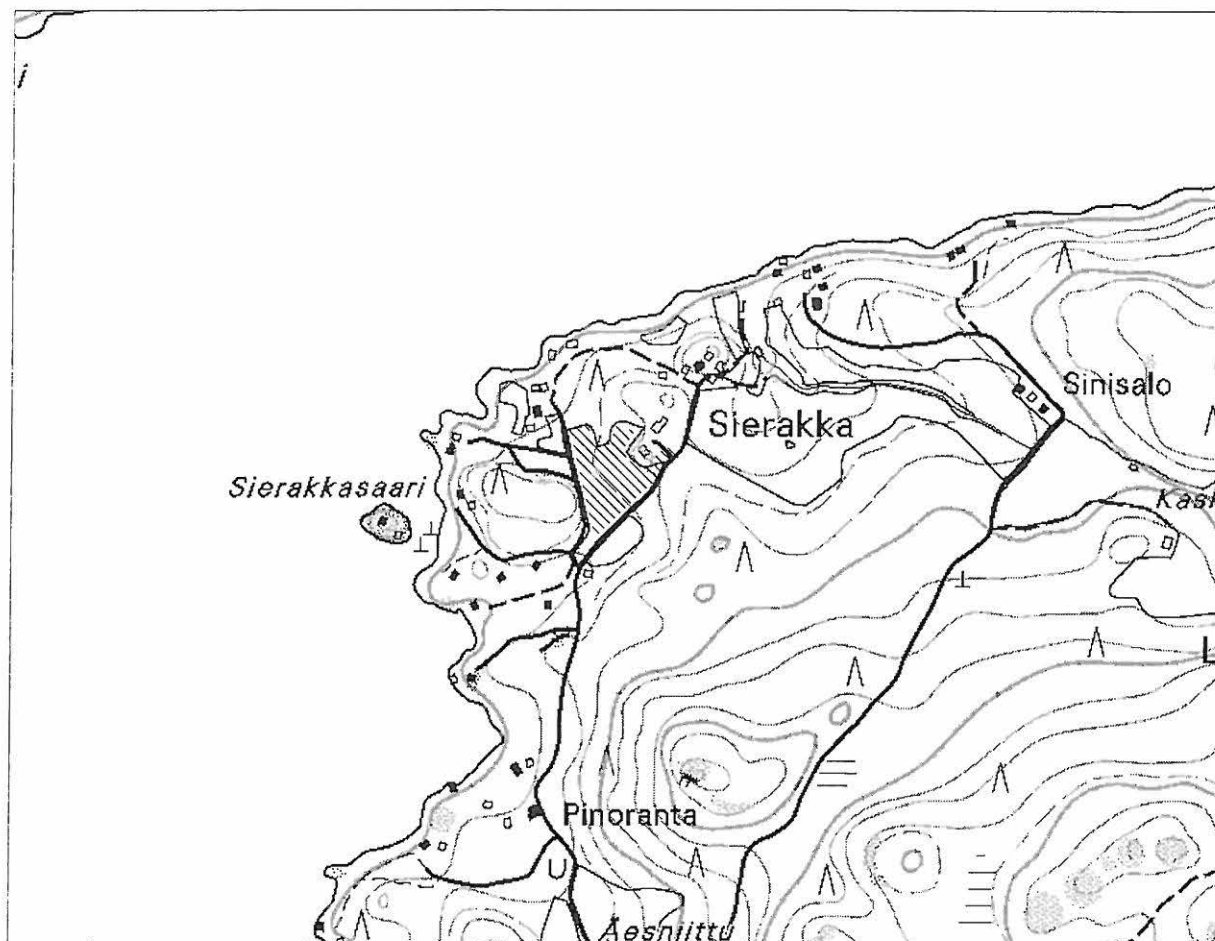

Sierakka [63], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä *Häme*, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:10 000

 tarkastettu alue

4.2.7. Ala-Talja [64], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Suoniemi
Kohteen nimi: Ala-Talja
Muinaisjännöstyyppi: löytöpaikat
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI
 Koordinaatit: X = 6815 24
 Y = 2458 30
 Z = 60-65
 Koordinaattiselite: löytöpaikan koordinaatit inv. raportin 1985 mukaan
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 0,2 km N

Merkitty peruskartalle: -

Maastomerkintä: -

Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Suoniemi
Tila (RN:o/nimi): 1:46 Ala-Talja (pk 1996)
Omistaja: ?
Kiinteistötunnus: 536-435-?-?

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka
 Inventointi E. Renvall 1985 (1986, I:1)

Aiemmat löydöt: TYA 300:1-2, hioimen katkelma ja kvartsi-iskoksia 6 kpl.
 Inventointilöytöjä 1985.

Inventointi 2002: tarkastus 21.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:10 000

Negatiivit: -

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Inventoinnissa 1985 todettu kivikautinen löytöalue sijaitsee E. Renvallin (1986) mukaan koilliseen kohti Taljanlahtea viettävällä pellolla, Kesälään vievän tien SW-puolella, Ruolahteen vievän tien risteyksestä 20-40 m Kesälään päin, Ala-Taljan tilan päärakennuksesta n. 100 m WSW ja Suoniemen kirkosta 140 m N. Renvall on tulkinnut kohteen mahdolliseksi kivikautiseksi asuinpaikaksi. Inventoinnin 2002 yhteydessä kyseinen hiesupeltoalue pintapoimittiin, muttei löydetty mitään muinaisjännökseen viittaavaa. Lisäksi tarkastettiin ja koekuopitettiin kaksi peltosaareketta löytöpaikan W-puolella samanlaisin tuloksin. Myös Ala-Taljan tilan ulkopuolella olevat topografisesti sopivat paikat pintapoimittiin.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Suoniemen kirkonkylässä, Kulovedestä (57,5 m mpy) etelään pistävän Taljanlahden perukassa, rannasta n. 100 m.

Laajuusarvio ja perusteet: -

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana melko huonot (kuiva sää vaikeutti pintapoimintaa)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kamppi [28], kivikautinen asuinpaikka, 0,3 km S

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: pintapoiminta alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä kohteen laadun varmistamiseksi

Lisätietoja: -

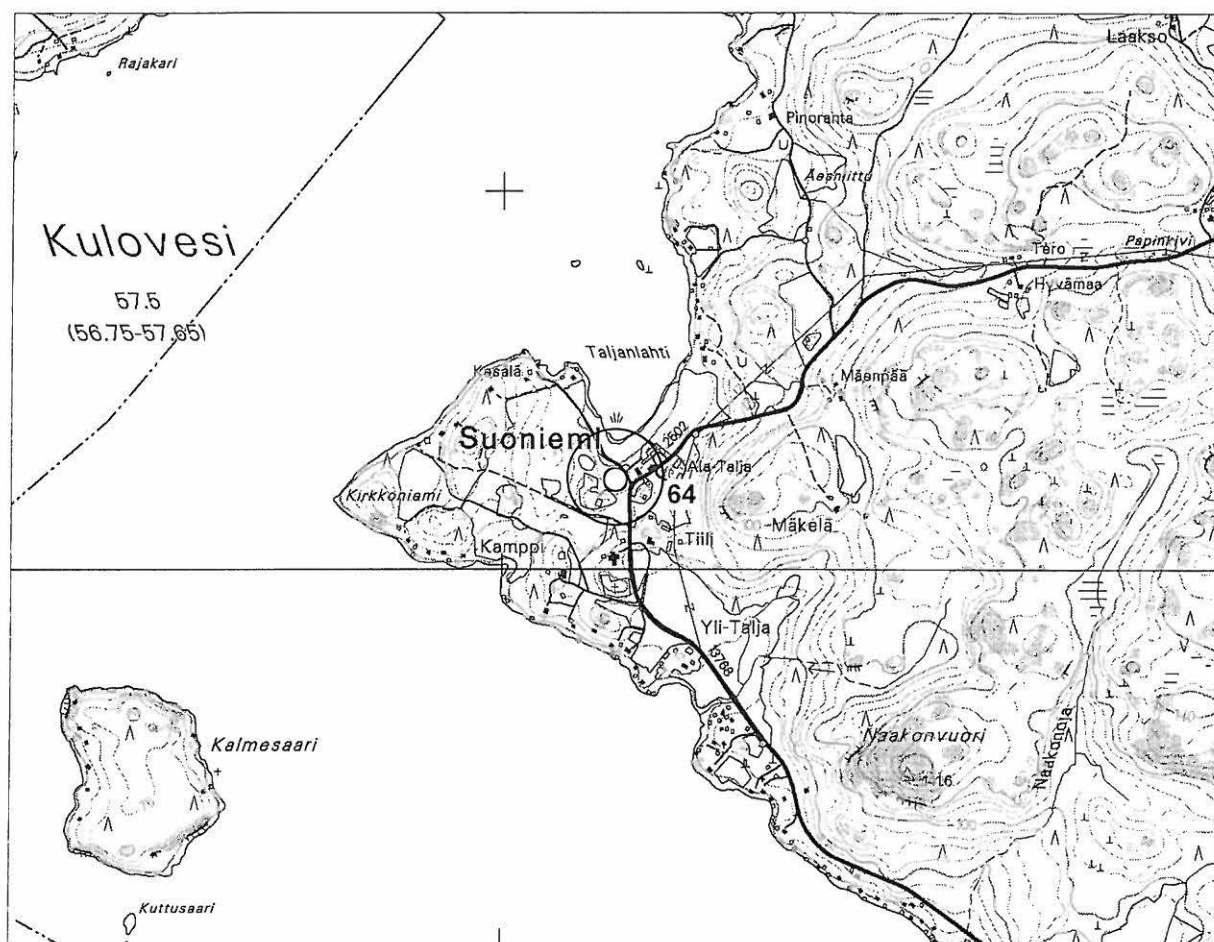
Koekuopat

Ala-Talja [64], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:20 000

- löytöpaikka (inv. raportin 1985 mukaan, X = 6815 24, Y = 2458 30, Z = 60-65)

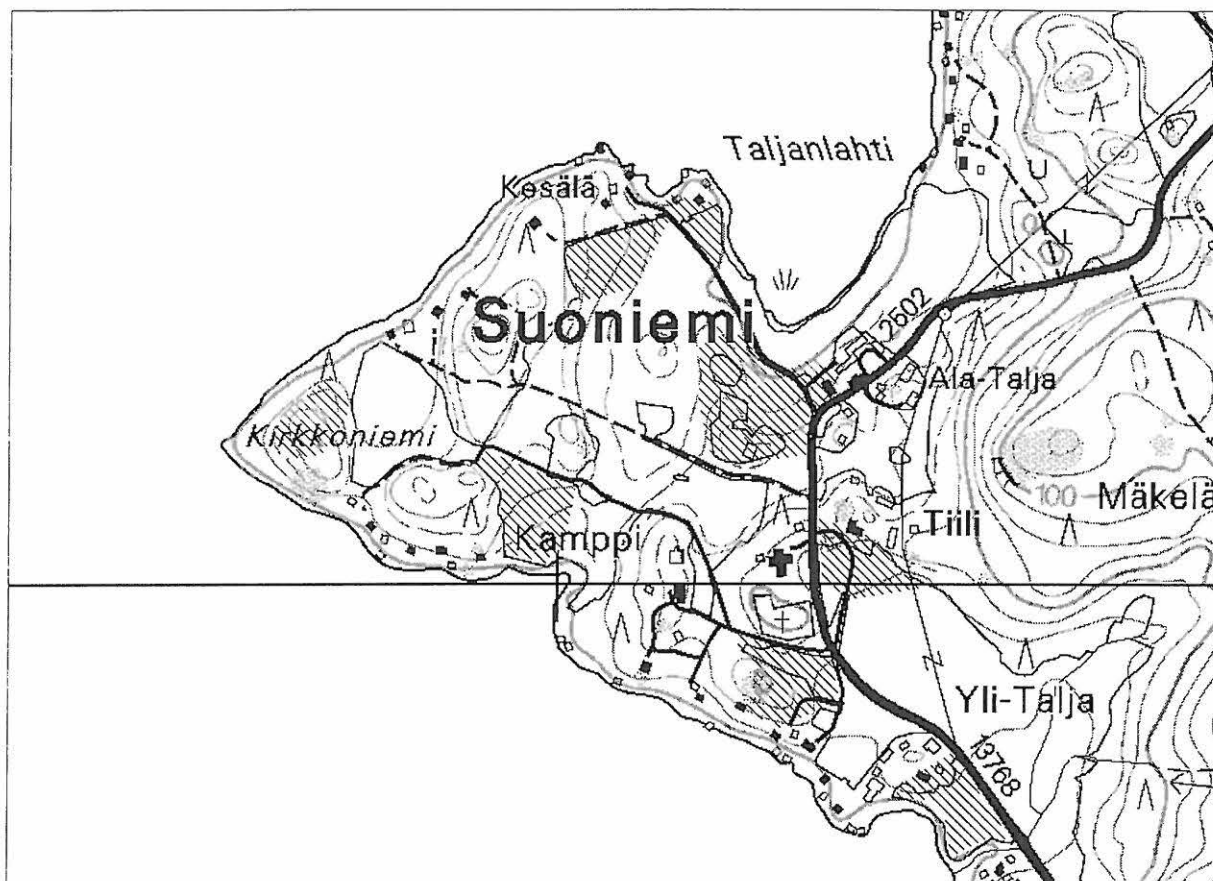

Ala-Talja [64], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:10 000

 tarkastettu alue

4.2.8. Kakkuri [65], kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita

Kunta:	Nokia		
Kylä:	Vahalahti		
Kohteen nimi:	Kakkuri		
Muinaisjäännöstyyppi:	löytöpaikat,	kivirakenteet,	röykkiöt
Tyypin tarkenne:	irtolöytöpaikat,	kiviaidat/rakennuksen perustukset,	viljelyröykkiöt
Lukumäärä:	1,	6 / 2	yli 10
Ajoitus:	kivikausi,	uusi aika,	uusi aika
Rauhoitusluokka:	-		
Mj.rek.nro:	-		
Sijainti			
Peruskartta:	2123 02 SIURO		
Koordinaatit:	X =	6814 20	
	Y =	2460 92	
	Z =	130	
Koordinaattiselite:	ent. Kakkurin torpan päärakennuksen koordinaatit		
Etäisyystieto:	Suoniemen kirkosta 2,7 km ESE		
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty		
Maastomerkintä:	ei merkintää		

Hoito ja kunto: Kivirakenteet sijaitsevat kesäkäytössä olevan ent. torpan pihapiirissä ja metsässä, vanhan pellon reunoilla. Rakenteet ovat osittain tai kokonaan sammalen peitossa. Yhden kiviaidan yli kulkee metsätie. Riihen paikalla aluskasvillisuuden raivaamista voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Vahalahti

Ent. torpan pihapiiri:

Tila (RN:o/nimi): 6:21 Kakkuri
 Omistaja: Lundgren Emma Aliina
 Osoite: ei tietoa
 Kiinteistötunnus: 536-438-0006-0021

Metsäalue:

Tila (RN:o/nimi): 6:30 Kakkurila
 Omistaja: Hettula Muisto
 Osoite: Peltomaantie 57, 35220 ERÄJÄRVI
 Kiinteistötunnus: 536-438-0006-0030

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka
Aiemmat löydöt: KM 2525:282, tasataltta. Löyt. Vahalahden kylän Kerttulan torppari Kaakkuri metsästä. Toim. S. Wilskman 20.4.1887.

Inventointi 2002: tarkastus 6.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen ja oppaana Ulla Koskinen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:5000

Negatiivit: -
 Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivikautisen tasataltan tarkkaa löytöpaikkaa ei tunneta. Entinen Kakkurin torppa sijaitsee Kulovedestä (57,5 m mpy) kaakkoon pistävän Vahalahden koillisrannasta 1,5 km NE, korkeassa ja kallioisessa metsämaastossa, n. 130 m mpy. Alue ei siten sovi kivikautiselle asuinpaikalle. Torpan SE-puolella, SW-NE-suuntaista Sarkola-Ruolahti -tietä pitkin kulkee kuitenkin oja, joka laskee Vahalahteen. Tätä vesireittiä pitkin kivitalta onkin todennäköisesti kulkeutunut löytöpaikalleen.

Inventoinnin yhteydessä Kakkurin alueella tarkastettiin lukuisia historiallisen ajan rakenteita. Talon S-puolella, loivalla itärinteellä, päätiestä n. 50 m NW on kaksi kiviaitaa, joiden välissä, n. 4 m leveällä palstalla on aikoinaan kasvatettu taimia. Aitojen S- ja SE-puolella on ollut pelto. Koko alue kasvaa nykyään tiheää vesakkoa. Eteläisen *kiviaidan* pituus (W-E) on 10 m, leveys 1,2 m, korkeus 0,6 m. Kivien koko vaihtelee 0,3-0,8 m, ja ne ovat osittain sammalen peitossa; kiviä on 2-3 kerrosta. Pohjoisen *kiviaidan* pituus on 16 m (NW-SE), leveys 1,0-1,5 m, korkeus 0,7-1,0 m (itäpää). Aita koostuu 2-4 kivikerroksesta ja on osittain sammalen peitossa; kivien koko on 0,2-0,6 m. Aidan SE-päässä on kaksi isoa maakiveä (halkaisija ja korkeus yli 1 m). Kiviaidan NW-pään yli kulkee W-E-suuntaisesti traktoritie; aita on mahdollisesti alun perin jatkunut vielä n. 1,5 m sen toiselle puolelle, rajapyykin nro 5 kohdalle saakka. Aidan NW-pää sijaitsee talon SE-kulmasta 17 m suuntaan 145 astetta ja 20 m talolle vievän pihatien risteyksestä; aidan SE-pää on samasta risteyksestä 6 m W. N-aidan NW-pään ja S-aidan W-pään välinen matka on 7,5 m.

Kolmas *kiviaita* sijaitsee talon SE-puolella, sen eteläpää on metsätien reunasta 3 m, pohjoispää on talon S-kulman vieressä. Aidan pituus (NNE-SSW) on 10 m, leveys 1 m, korkeus 0,5-0,8 m. Sen keskiosa on ladottu melko huolellisesti (poikkileikkaus suorakulmainen). Rakenne on sammaloitunut, sen ympärillä kasvaa vesakkoa. Neljäs *kiviaita* sijaitsee talon SW-puolella. Sen S-päässä on iso maakivi (2 x 1,5 x 1,2 m). Aita on sammaloitunut, kiviä on 2-3 kerrosta ja niiden koko vaihtelee välillä 0,3-0,5 m. Rakenteen leveys on 1,2 m, korkeus 0,7 m. 3. ja 4. kiviaidan välissä on joskus ollut kaali- tai kasvimaata, ja sen reunaa pitkin myös kulkee matala ja muodoltaan suhteellisen epämääräinen *kiviaita*.

Talon N-puolella oleva ulkorakennuksen NE-seinän edessä sijaitsevat *navetan perustusten* jäännökset: n. 5 x 5 m laajalla alueella on muodoltaan epämääräinen kivikko, jossa muutama isohko kivi (halk. 0,5 m ja suurempi), ja kaksi kivikasaa, joiden halkaisija on 1,5-2,0 m ja korkeus 0,5-0,7 m. Paikka on pihlajien peitossa. Navetta on ollut paikalla 1960-luvulle asti (Ulla Koskisen tiedonanto).

Riihen perustusten jäännökset sijaitsevat talon vierestä luoteeseen kulkevan metsätien N-puolella, vanhan pellon koillisreunalla, heinää kasvavalla aukealla, talosta n. 100 m NW. Maasto viettää loivasti etelään, kohteen ympärillä kasvaa mänty- ja kuusimetsää, sen N-puolella maasto alkaa nousta jyrkemmin kohti korkean kalliomäen lakea. Paikalla on *kaksi kiviröykkiötä*, jotka sijaitsevat n. 5 m tienreunasta. Isomman rakenteen mitat ovat 3 x 3 m, korkeus 1 m. Kivien koko on 0,2-0,4 m. Rakenteen yläosassa hahmottuu kaksi suoraa kulmaa. Röykkiön päällä kasvaa vadelmaa. Tästä 6 m länteen sijaitsee toinen, pienempi kiviröykkiö: mitat 2 x 2 x 0,9 m, muoto neliömäinen, kivien koko 0,2-0,5 m (suurimmat ovat nurkissa), rakenteen päällä kasvaa heinää yms. Molempien röykkiöt ovat mahdollisesti kiukaiden perustuksia tai kuuluvat riihen kivijalkaan. Pienemmästä röykkiöstä 3 m NE on *kuoppa*, suorakaiteen muotoinen, SSE-NNW-

suuntainen, mitoiltaan 2,5 x 1,5 m, syvyydeltään 0,7 m. Kyseessä on mahdollisesti kellarikuoppa. Sen S-puolella, maakiven päällä sijaitsee iso kivilaatta (n. 1,0 x 1,0 x 0,4 m) – mahdollisesti riihen nurkkakivi. Riihen paikalla on myös kolme vanhaa kantoa (puut kaadettu ennen riihen rakentamista?). Riihi on perimätiedon mukaan ollut paikalla vielä 1920-luvulla. Kohteen koordinaatit GPS:n mukaan: X = 6814 260, Y = 2460 844.

Isommasta riihen paikalla olevasta kivikasasta 6 m itään, metsätiestä 8 m N sijaitsee *peltoröykkiö*, jonka mitat ovat n. 4,0 m (W-E) x 1,5 m, korkeus 0,5 m. Kivien koko vaihtelee 0,1-0,5 m välillä. Rakenne on sammalen ja karikkeen peitossa. Riihen paikasta lounaaseen, tien S-puolella, siitä 6 m sijaitsee alueen suurin *peltoröykkiö*, mitoiltaan 6 x 5 x 1,4 m, lähes täysin sammalen peitossa oleva. Sen SW-puolella on vanha pelto, joka kasvaa kuusimetsää, aluskasvillisuutena saniaista. Röykkiön koordinaatit GPS:n mukaan: X = 6814 257, Y = 2460 830. Sen NW-puolella on pieni *röykkiö*, halkaisijaltaan n. 1,0 m, korkeudeltaan 0,7 m.

Riihen paikan ja suurimman peltoraunion WNW-puolella, tien molemmin puolin, 5-15 m etäisyydellä siitä, todettiin n. 150 m:n matkalla useita *peltoröykkiöitä*, joiden halkaisija on 1-5 m ja korkeus 0,5-1,0. Suurin osa röykkiöistä sijaitsee tien N-puolella, etelärinteellä. Niiden joukossa on yksi aitamainen, n. 5 m pitkä raunio (koordinaatit GPS:n mukaan 6814 262/ 2460 775). Viimeinen (läntisin) röykkiö on mitoiltaan n. 5 (W-E) x 2 x 0,5 m, osittain sammaloitunut (GPS –koordinaatit: 6814 305/ 2460 705). Röykkiöitä on yhteensä toistakymmentä. Lisäksi alueella on yksi *kiviaita*, joka sijaitsee tien S-reunalla, metsätieristeyksen kohdalla. Kiviaidan mitat ovat 17 x 1 x 0,7 m ja koordinaatit GPS:n mukaan 6814 275/ 2460 734. Tien S-puolella, tasaisella maalla jatkuu vanha pelto, joka kasvaa kuusimetsää; paikoin näkyy matalia, maatuneita pelto-ojia. Pelto oli perimätiedon mukaan käytössä 1930-luvulle saakka.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kulovedestä (57,5 m mpy) kaakkoon pistävän Vahalahden koillisrannasta 1,5 km NE, korkeassa ja kallioisessa metsämaastossa, Sarkola-Ruolahti –tien NW-puolella. Vanha pelto sijaitsee kahden kalliomäen välisellä tasanteella, kosteassa WNW-ESE-suuntaisessa notkossa, jonka halki kulkee NW-SE-suuntainen metsätie. Kivirakenteet ovat ent. Kakkurin torpan pihapiirissä ja vanhan pellon NE-reunalla, loivalla etelä- tai kaakkoisrinteellä.

Laajuusarvio ja perusteet: historiallisen ajan kivirakennealueen laajuus on n. 300 m (NW-SE) x 30-50 m, perusteena näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: kivirakenteiden kohdalla lakisääteinen (vähintään 2 m näkyvistä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: kivirakenteet: luokka 2? Kyseessä on laaja ja suhteellisen hyvin säilynyt viljely- ja asutusjäännöskokonaisuus, johon liittyy myös vanhaa rakennuskantaa ja joka kuvaa hyvin 1800-luvun torppariasutusta ja –taloutta. Rakenteiden suojeluarvon määrittäminen vaatii kuitenkin lisäselvityksiä.

Havaintomahdollisuudet: kivirakenteiden osalta hyvät tai kohtalaiset (paikoin runsas aluskasvillisuus haittaa)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Uusi-Pirjola, historiallinen kiviaita, 0,6 km NE.

Suosittelvat jatkoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto* sekä *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja: Kakkuri oli asuttu viimeistään 1820-luvulta lähtien (Ulla Koskisen tiedonanto, puh. 03-2613089)

Koekuopat -

NOKIA

LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Kakkuri [65], kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:20 000

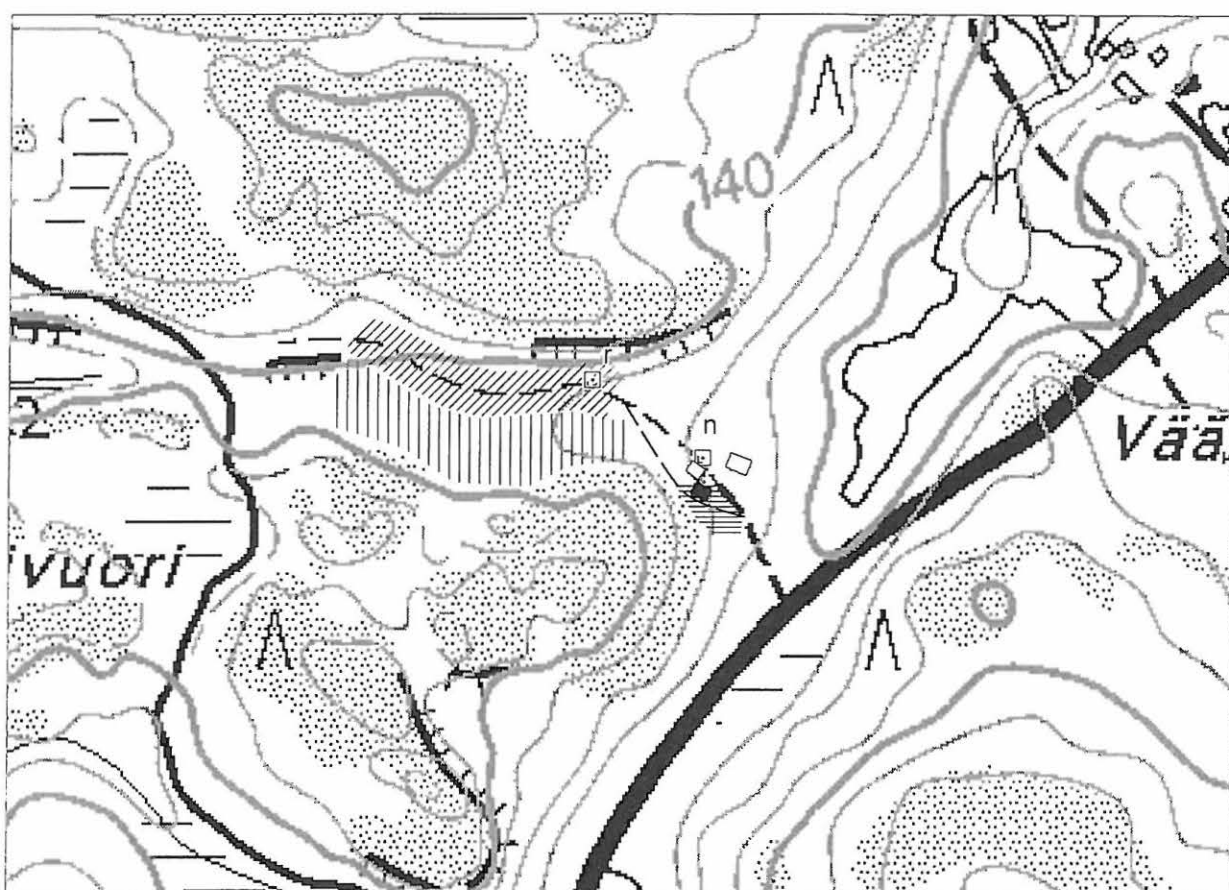
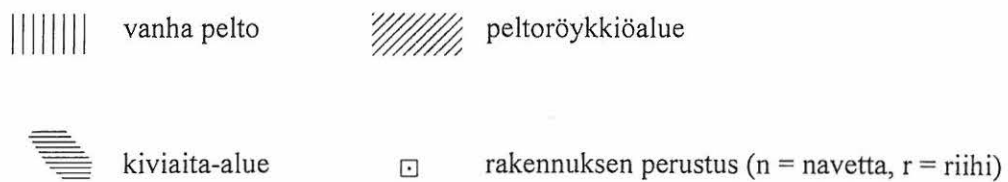
○ ent. Kakkurin torppa

Kakkuri [65], kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:5000

4.2.9. Ala-Uotila [66], kivikautinen irtolöytöpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Vahalahti
Kohteen nimi: Ala-Uotila
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat
Lukumäärä: 3
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI ja 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6812 55- 6813 07
 Y = 2459 86- 2460 11
 Z = n. 58-65
 Koordinaattiselite: irtolöytöalueen ääripisteet
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 2,6 km SE

Merkitty peruskartalle: -
Maastomerkintä: -
Hoito ja kunto: -

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Vahalahti
Tila (RN:o/nimi): 13:16 Ala-Uotila (pk 1996)
Omistaja: ?
Osoite: Vahalahdentie, 37180 SARKOLA
Kiinteistötunnus: 536-438-?-?

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka
Aiemmat löydöt: KM 2525:283, tasatalta. Löyt. Vahalahden kylän talokas Erland Knuutilalta. Toim. S. Wilskman 20.4.1887.
 KM 8186, kivitalta. Löyt. mv. Juho Kunnas Ranta-Uotilan talosta n. 200 m etelään, Sarkolanlahden N-rannasta, suosta, savikerroksesta, jonka päälle on ajettu n. 1 m vahvuinen ruoppakerros. Diar. 30.5.1923.

Inventointi 2002: tarkastus 21.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33161 (kvartsiydin, kvartsi-iskos ja kvartsinpala)
Kartat: 1:20 000, 1:10 000
Negatiivit: -
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kivitaltan KM 8186 löytöpaikka sijaitsee 60 m:n korkeuskäyrän alapuolella, tasaisella, vetisellä niityllä, joka kasvoi tarkastusaikana heinää. Inventoinnin yhteydessä pintapoisesti löytöpaikan itäpuolella, Ala-Uotilan talon W- ja SW-puolella oleva hiesu-/savipelto, jolloin löydettiin kvartsiydin ja muodoltaan epämääräisempi kvartsin pala (KM 33161:1-2). Maasto viettää loivasti lounaaseen, Kuloveden Sarkolanlahteen.

Ent. Knuutilan pelto, joka kuuluu nykyään myös Ala-Uutilan talolle, sijaitsee siitä n. 100-150 m pohjoiseen, loivalla lounaisrinteellä, n. 65 m korkeudella mpy. Inventoinnin yhteydessä paikalla tehtiin pintapöimintä ja löydettiin yksi kvartsi-iskos (KM 33161:3).

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Löytöpaikat sijaitsevat Kulovedestä (57,5 m mpy) kaakkoon pistävän Sarkolanlahden NE-puolella ja sen N-puolella sijaitsevan pienemmän Vahalahden SE- ja E-puolella, pellolla ja kostealla niityllä, loivalla rinteellä ja tasaisella maalla. Etäisyys vesirajaan on n. 100-300 m, Ruolahteen vievä tie kulkee 300-600 m E.

Laajuusarvio ja perusteet: -

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana suhteellisen huonot: kuiva sää vaikeutti pintapöimintää; kivitaltan KM 8186 löytöpaikka on kostealla niityllä ja sen päälle on jo 1920-luvulla ajettu n. 1 m:n paksuinen maakerros.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Yli-Hemminki, esihistoriallinen (?) irtolöytöpaikka, n. 250 m SE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: pintapöimintä uusilla löytöpaikoilla alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä (topografisesti kohteet sopivat kivikautisiksi asuinpaikoiksi).

Lisätietoja: Ranta-Uutilan talosta n. 100 m ESE, Katkelmuksentien varrella, sen NE-puolella, tienristeyksestä 25 m ESE sijaitsee suuri kalliolohkare - ns. *Vahakivi* tai ”Tyttikivi”, johon liittyy tarina pirusta (Järventausta 1965, 45-46). Kiven mitat ovat 3 x 2 m, korkeus n. 3,5 m, eteläsivussa n. 40 x 40 x 30 cm kokoinen syvennys (”pirun jalanjälki”).

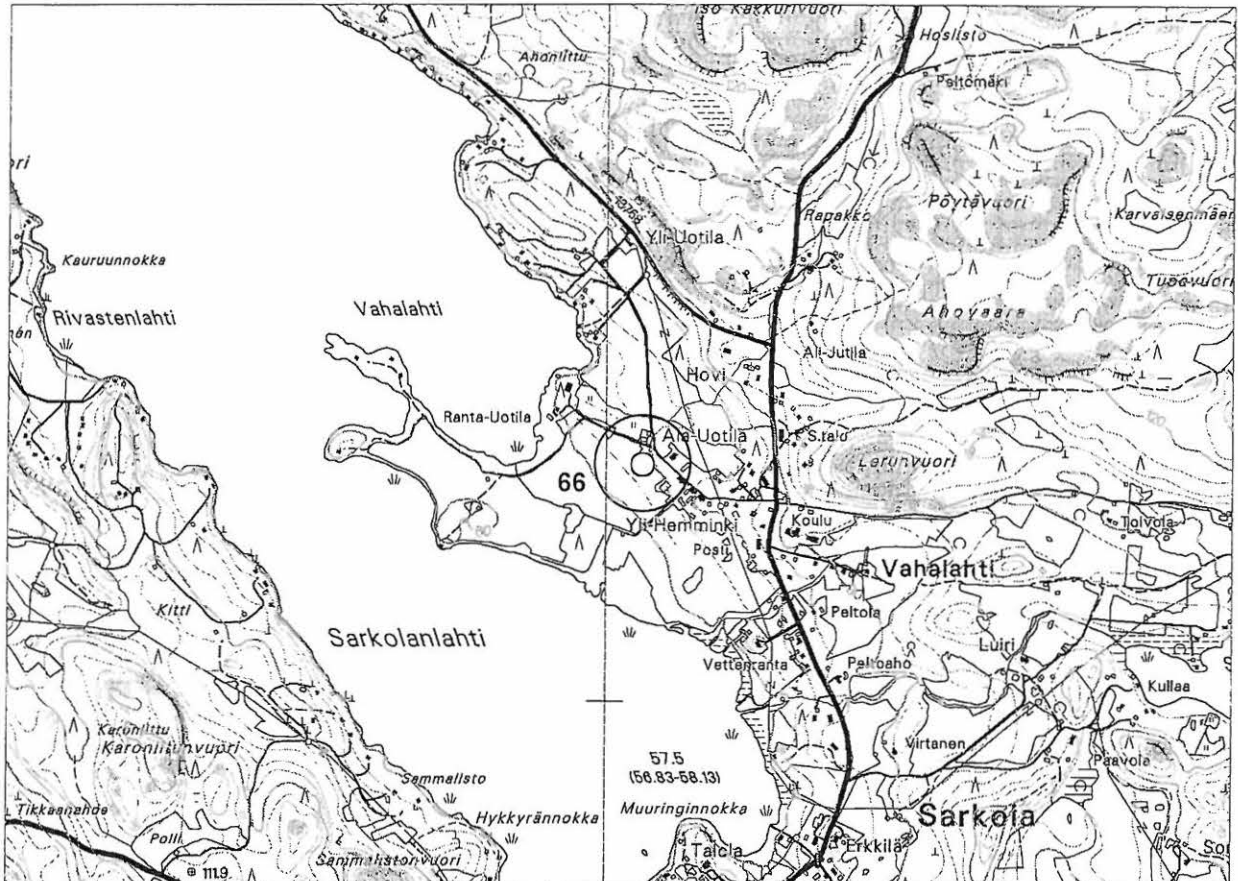
Koekuopat -

Ala-Uotila [66], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:20 000

- kvartsiytimen KM 33161:1 löytöpaikka (X = 6812 63, Y = 2460 10, Z = n. 62,5-65)

NOKIA

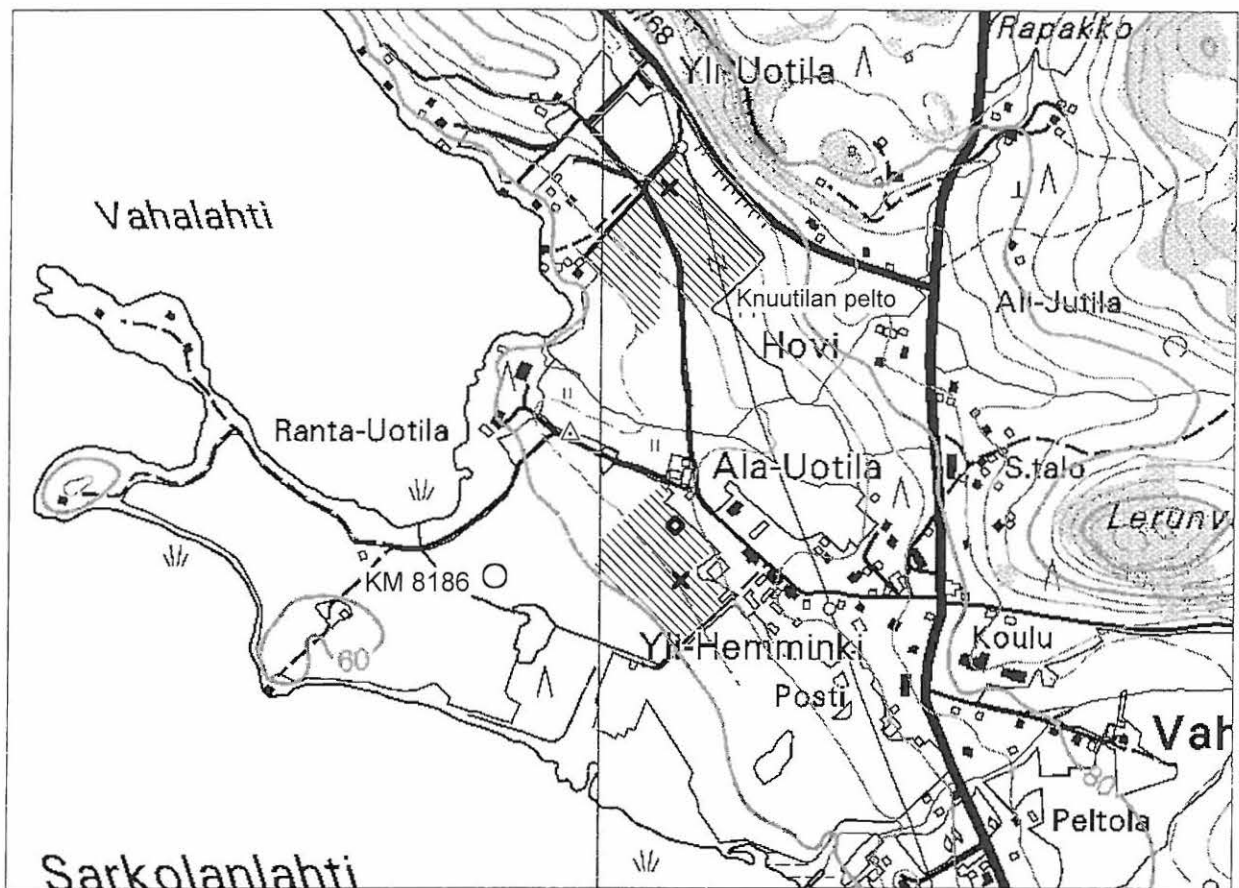
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Ala-Uotila [66], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:10 000

○	arvioitu kivitaltan KM 8186 löytöpaikka	▨	pintapoimittu alue
◆	kvartsiytimen löytöpaikka	✕	kvartsi-iskoksen tai -palan löytöpaikka
△	tarinakivi (ns. Vahakivi tai ”Tyttikivi”)		

4.2.10. Yli-Hemminki [67], esihistoriallinen(?) irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan maarakenteita

Kunta: Nokia
Kylä: Vahalahti
Kohteen nimi: Yli-Hemminki
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat, maarakenteet
Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat, kummut, kuopat
Lukumäärä: 1 1 1
Ajoitus: kivikausi, historiallinen aika
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6812 24-36
 Y = 2460 22-31
 Z = n. 60-65
 Koordinaattiselite: löytöalueen ääripisteet
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 3,3 km SE

Merkitty peruskartalle: -

Maastomerkintä: -

Hoito ja kunto: Historiallisen ajan kuoppa sijaitsee joutomaalla, koivikossa. Kuoppaan on kasaantunut risuja yms. ja kasvaa puita, reunavalli on pensaikon peitossa. Kiven- ja maansekainen kumpu sijaitsee melko tiheän kasvillisuuden peittämällä peltosaarekkeella. Kasvillisuuden harventamista voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kuoppa talon NE-puolella:

Kylä: Vahalahti
Tila (RN:o/nimi): 6:50 Hamppumaa
Omistaja: Hemmo Matti
Osoite: Välikuja 2 as. 27, 37100 NOKIA, puh. 0500-409507 ja 03-3405010
Kiinteistötunnus: 536-438-0006-0050

Peltoalue:

Kylä: Vahalahti
Tila (RN:o/nimi): 2:23 (?) Yli-Hemminki (pk 1991)
Omistaja: Matti Hemmo
Osoite: Vahalahdentie 20, 37180 SARKOLA
Kiinteistötunnus: 536-438-?-?

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 22.5., 28.5. ja 6.6.2002 Vadim Adel, inventointiryhmässä Anna Väänänen ja Riia Siltanen

Löydöt: KM 33163 (hioimen pala, kivilajiesineen teelmä, 2 kvartsinpalaa)

Kartat: 1:20 000, 1:10 000

Negatiivit: -
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Mahdollisesti *esihistoriallisia* (kivikautisia?) löytöjä poimittiin inventoinnin yhteydessä Yli-Hemmingin talon eteläpuolella olevalta pellolta, joka laskee loivasti lounaaseen, Kuloveden Sarkolanlahteen. Hioimen katkelma ja kvartsinpalat löytyivät kahden peltosaarekkeen välistä, 65 m:n korkeuskäyrän molemmin puolin, talosta n. 200 m SSE, rannasta 150-180 m. Kivilajiesineen teelmä löytyi isomman (lounaispuolisen) saarekkeen S-päästä n. 50 m S, 60 m:n käyrän tienoilta, rannasta n. 40 m. Pellolta löytyi myös kuonaa ja yksi piinpala (ei luetteloitu).

Em. isomman peltosaarekkeen SW-osassa todettiin halkaisijaltaan n. 8 m oleva, melko tiheään kasvillisuuden peittämä *kiven- ja maansekainen kumpare*, jonka koekuopituksessa löydettiin tiilenpaloja, hiiltä ja kiviä sisältävä, n. 20 cm paksu, ruskea hietamultakerros. Kumpareen lähellä on vanha tiilikasa. Kyseessä on historiallisen ajan jäännös.

NW-SE-suuntaisen Vahalahdentien NE-puolella, Yli-Hemmingin vanhan asuinrakennuksen vastapäätä, ns. Hamppumaalla, humalatarhan takana, koivikossa, n. 15 m tiestä sijaitsee historiallisen ajan *kuoppa*, jonka mitat ovat n. 8 x 3 m, syvyys 1 m. Kuoppaa ympäröi 1 m leveä ja 0,5 m korkea kiven- ja maansekainen valli (perustus?), jonka päällä kasvaa viinimarjapensaita. Itse kuopassa on risuja yms. ja kasvaa koivuja (vanhin arviolta n. 50 v. vanha). Talon emännän kertoman mukaan kuoppa on ollut nykyisessä tilassaan vähintään 50 vuotta, ja sen paikalla on perimätiedon mukaan ollut joskus kellari. Paikan maaperä on hiekkaa. Kuopan SE-puolelle tehdystä koekuopasta löytyi vähän tiiltä.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Löytöalue sijaitsee Kulovedestä (57,5 mpy) kaakkoon pistävän Sarkolanlahden NE-rannalla, Sarkolasta Suoniemeen ja Ruolahteen vievän SSE-NNW-suuntaisen tien W-puolella, loivalla peltorinteellä. Historiallisen ajan kuoppa sijaitsee korkeammalla, pienen mäen laella, päätiestä länteen lähtevän Vahalahdentien varrella.

Laajuusarvio ja perusteet: esihistoriallisen (?) löytöalueen laajuus n. 160 m (SW-NE) x 30 m, perusteena pintapoiminta; historiallisen ajan rakenteiden mitat: n. 8 x 8 ja 8 x 3 m, perusteena näkyvät rakenteet.

Ehdotus suoja-alueeksi: historiallisen ajan rakenteiden kohdalla lakisääteinen (vähintään 2 m rakenteen näkyvistä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: kiven- ja maansekainen kumpu peltosaarekkeella ja kellari(?)kuoppa: luokka 2? Kyseessä on kaksi historiallisen ajan asutukseen liittyvää jäännöstä, joiden iän ja suojeluarvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: kiinteiden rakenteiden osalta hyvät; monta päivää kestänyt kuivuus vaikeutti pintapoimintaa.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Ala-Uotila [66], kivikautinen irtolöytöpaikka, n. 150-250 m W-NW; Koulu, historiallinen kiviaita, n. 150 m NE.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: mahdollisen esihistoriallisen löytöalueen osalta jatkotarkastus ja pintapoiminta alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä (topografisesti kohde sopii kivikautiseksi asuinpaikaksi); hist. ajan kohteet: ks. *Luokitusehdotus perusteluineen* sekä *Hoito ja kunto*.

Lisätietoja:

Hemmingin talo on yksi Vahalahden raitin kolmen talon rivistä vanhalla (sarkajaon aikaisella) kylän paikalla. Kohde on maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö (Teivas & Tulonen 2001, 103-105). Ulla Koskisen mukaan alueella on joskus (arviolta viimeistään 1900-luvun alussa) sijainnut *paja*, josta tarkastuksen yhteydessä ei havaittu mitään merkkejä. Talon emäntä oletti, että se on voinut sijaita kellarikuopan NW-puolella, nykyisin heinää ja harvaa koivikkoa kasvavalla joutomaalla. Hamppumaalla, tien reunalla on myös tehty *tulikukkahavainto* (Matti Hemmo).

Koekuopat :

Löytöalueen SW-osassa, peltosaarekkeella olevalle kumpareelle tehtiin kolme koepistoa:

- 1) kummun NE-rinteellä: karikkeen alla keskiruskea hieta ja kiveystä, n. 20 cm, siitä vähän hiiltä; pohjalla kallio (tai iso kivi);
- 2) kummun laella, sen itäosassa: vähän tiiltä (ei luetteloitu).
- 3) saarekkeen W-osassa, loivalla rinteellä: hiiltä ja tiiltä ruskeasta mullasta/hiedasta.

NOKIA

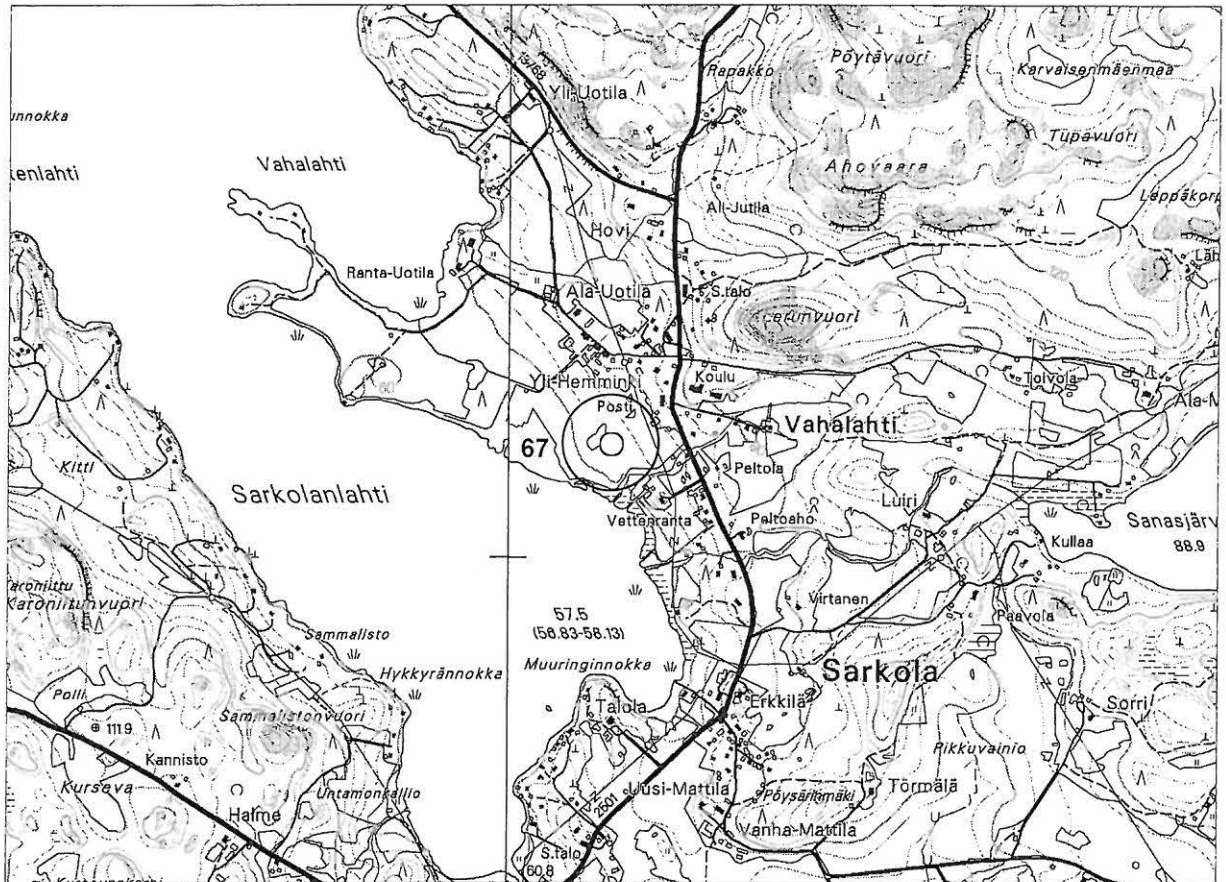
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Yli-Hemminki [67], esihistoriallinen(?) irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan maarakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:20 000

- löytöalueen keskipiste (X = 6812 30, Y = 2460 27, Z = n. 60-65)

NOKIA

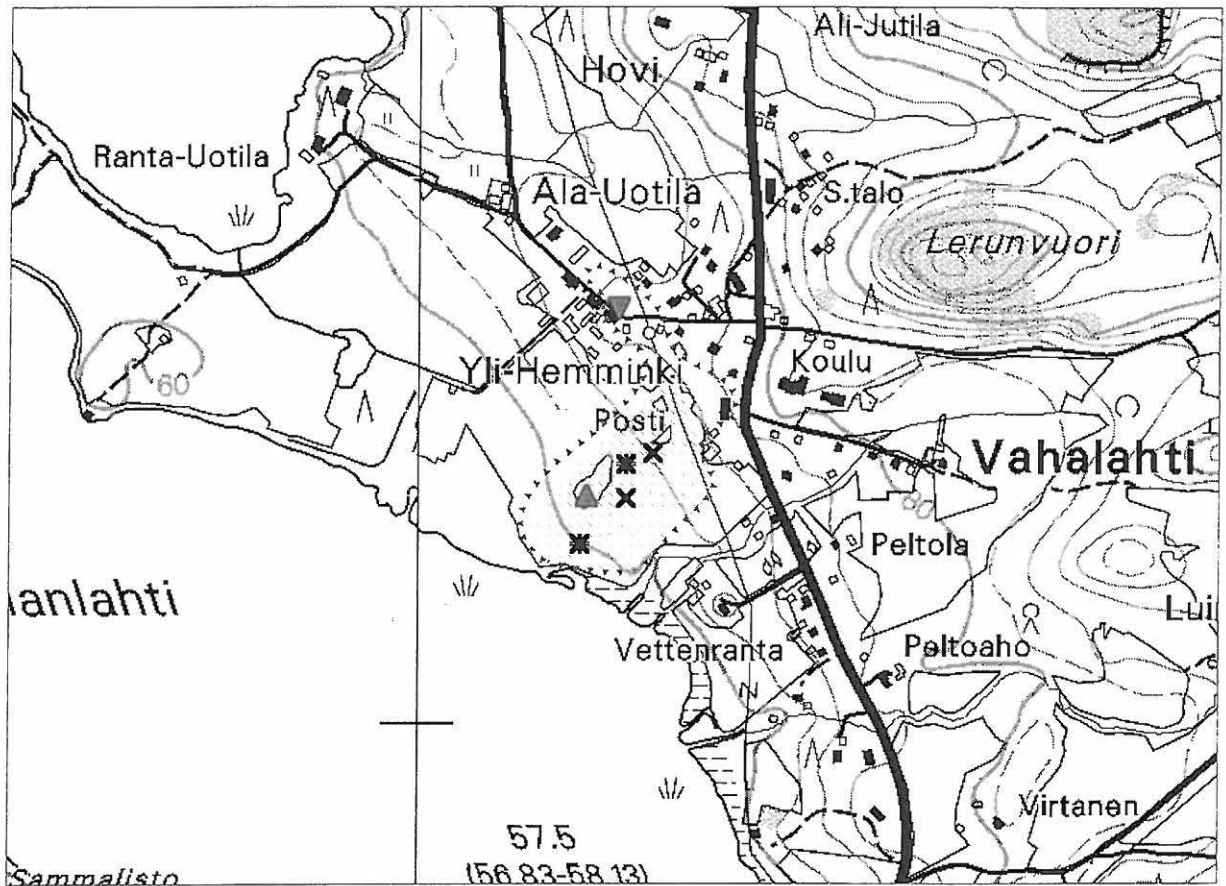
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Yli-Hemminki [67], esihistoriallinen(?) irtolöytöpaikka sekä historiallisen ajan maarakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:10 000

	pintapöimittu alue		tarkastetun alueen raja
	kiviesineen katkelman tai teelmän löytöpaikka		kiven- ja maansekainen kumpare
	kvartsinpalan löytöpaikka		kuoppa

4.2.11. Pöysärinmäki [68], kivistä irtolöytöpaikka

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Pöysärinmäki
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyyppin tarkenne: irtolöytöpaikat
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi (mesoliittinen kausi?)
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6811 23-25
 Y = 2460 84-85
 Z = 75-80
 Koordinaattiselite: löytöpaikan ääripisteet
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 4,6 km SE

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola
Tila (RN:o/nimi): 12:20 (?) (pk 1991)
Omistaja: ?
Kiinteistötunnus: 536-434-?-?

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 20.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33162 (2 kvartsi-iskosta)
Kartat: 1:20 000, 1:5000
Negatiivit: -
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kvartsilöytöpaikka sijaitsee etelään, ojanotkoon viettävällä peltorinteellä, ison siirtolohkareen W- ja NW-puolella (ei merkitty karttoihin). Inventoinnin yhteydessä alueella tehtiin pintapöimintää.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee n. 350 (SW-NE) x 250 m laajan ja yli 20 m korkean (100 m mpy), metsää kasvavan Pöysärinmäen etelärinteellä, laajan peltoalueen NW-reunalla, kohti Niemojokea laskevan WSW-ENE-suuntaisen notkon (muinaisen lahden) N-puolella, Sarkolasta Tampere-Turku -tielle ja Tottijärveen vievän Tynnyrkiventien NE-puolella, mutkan kohdalla, tienreunasta n. 25-35 m NE, Törmälän talolle vievästä tiestä 10-20 m SE. Etäisyys Kuloveden Sarkolanlahden rantaan on n. 600 m (NW).

Laajuusarvio ja perusteet: -

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana huonot (kuiva sää vaikeutti pintapoimintaa)

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Talola 2 [34], kivikautinen asuinpaikka, n. 500 m NW; Vanha-Mattila, historiallisen ajan rakenteita ja löytöpaikka, n. 300 m WNW.

Suosittelvat jatkotoimenpiteet: jatkotarkastus ja pintapoiminta alkukevällä tai loppusyksyllä kostealla säällä (topografisesti alue voisi sopia kivikautiseksi asuinpaikaksi).

Lisätietoja: -

Koekuopat: -

NOKIA

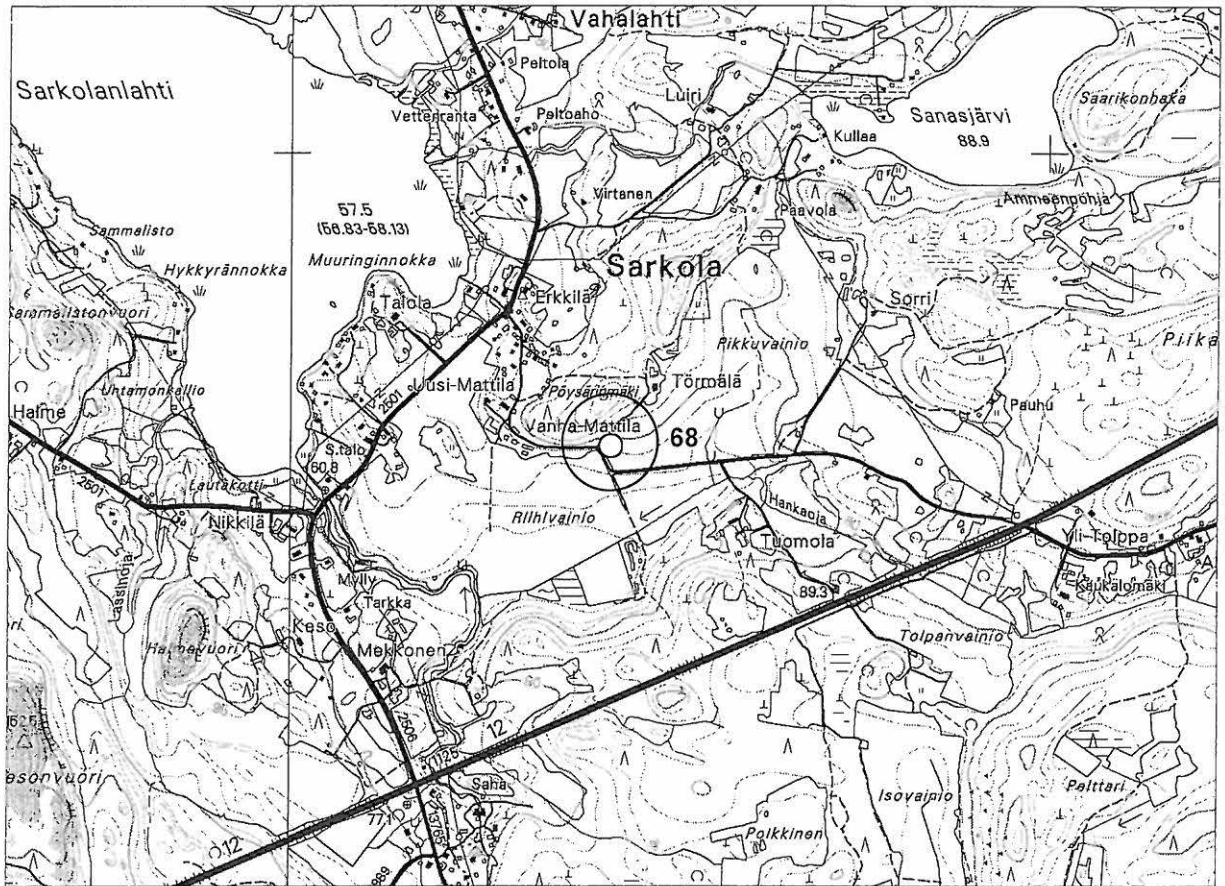
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Pöysärinmäki [68], kivikautinen irtolöytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI).

Mk 1:20 000

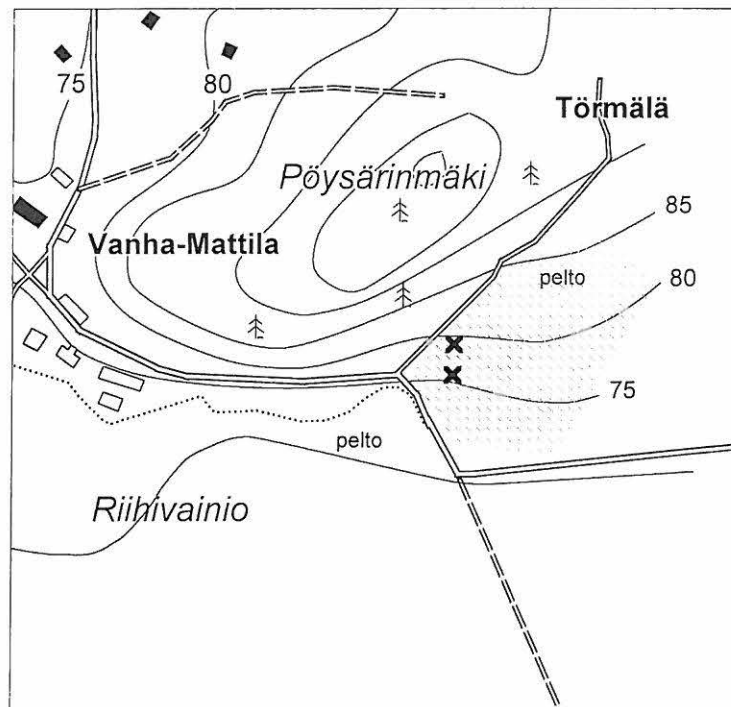
- löytöpaikka (keskipiste, X = 6811 24, Y = 2460 85, Z = n. 75-80)

Pöysärinmäki [68], kivikautinen irtolöytöpaikka

Yleiskartta 1:5000

 pintapoimittu alue kvartsi-iskoksen löytöpaikka

4.2.12. Tolpanvainio [69], kivikautinen irtolöytöpaikka/tuhoutunut asuinpaikka (?)

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Tolpanvainio
Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat/asuinpaikat (?)
Tyyppin tarkenne: irtolöytöpaikat
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi (mesoliittinen kausi?)
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6810 54-82
 Y = 2461 68-86
 Z = 80-95
 Koordinaattiselite: löytöalueen 1985 ja 2002 ääripisteet
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 5,4 km SE

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola
Tila (RN:o/nimi): 21:5 (?) (pk 1991)
Omistaja: ?
Kiinteistötunnus: 536-434-?-?

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytöpaikka/mahdollinen asuinpaikka
 Inventointi E. Renvall 1985 (1986, I:8)

Aiemmat löydöt: TYA 303:1, kvartsi-iskoksia. Inventointilöytöjä 1985.

Inventointi 2002: tarkastus 20.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: KM 33159 (4 kvartsi-iskosta)
Kartat: 1:20 000, 1:10 000
Negatiivit: -
Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kvartsilöytöpaikka koilliseen, kohti Hankaojaa viettävällä hiesupellolla, Tampere-Turku –tien SE-puolella. Inventoinnin 1985 yhteydessä pellon SE-osasta poimittiin kvartsi-iskoksia. Renvallin (1986) mukaan kyseessä on mahdollinen kivikautinen asuinpaikka, jonka koordinaatit ovat: X = 6810 54-74, Y = 2461 86 – (?), Z = n. 80 – (?). Kyseinen alue oli tarkastuksen 2002 aikana kesannolla, ja pintapoimintaa pystyttiin tekemään vain paikoin, pääasiassa traktoriurilla, 10-40 m:n välein. Pellon yläreunasta (SW-reunasta), tiestä n. 250 m SE ja ojasta n. 170 m SW löydettiin tällöin kaksi kvartsi-iskosta. Lisäksi pintapoimittiin pellon NW-osa, joka oli äestetty ja kylvetty; siitäkin löytyi kaksi kvartsi-iskosta, joista toinen, hyvin iso (KM 33159:2), tuli jonkin verran 80 m:n korkeuskäyrän alapuolelta, tiestä n. 80 m SE ja ojasta n. 40 m SW, ja toinen, pieni iskos edellisestä n. 50 m SW.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Niemojokeen laskevan WNW-ESE-suuntaisen Hankaojan SW-puolella, Tampere-Turku –tien SE-puolella, länteen, Sarkolaan, ja itään, Tottijärveen vievän

Tynnyrkiventien risteyksestä n. 300-400 m SW. Löytöalueen SW- ja E-puolella on lehtipuumetsää kasvavia mäkiä.

Laajuusarvio ja perusteet: löytöalueen/mahdollisen tuhoutuneen asuinpaikan laajuus on n. 330 m (NW-SE) x 160 m, perusteena pintapoiminta, aikaisemmat inventointitiedot ja maaston topografia

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: irtolöytöpaikka tai mj-luokka 3. Löytömäärä on liian pieni alueen suureen pinta-alaan nähden. Kyseessä saattaa kuitenkin olla peltotöissä tuhoutunut asuinpaikka. Asian varmistaminen vaatii lisätutkimuksia kentällä.

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana melko huonot (vuoden 1985 löytöalue oli kesannolla).

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Pikkuvainio [36], kivikautinen asuinpaikka, ja Pöysärinmäki [68], kivikautinen irtolöytöpaikka, 1,0 km NW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: jatkotarkastus ja pintapoiminta alkukevällä tai loppusyksyllä kohteen laadun (irtolöytöpaikka/tuhoutunut asuinpaikka?) varmistamiseksi.

Lisätietoja: -

Koekuopat: -

NOKIA

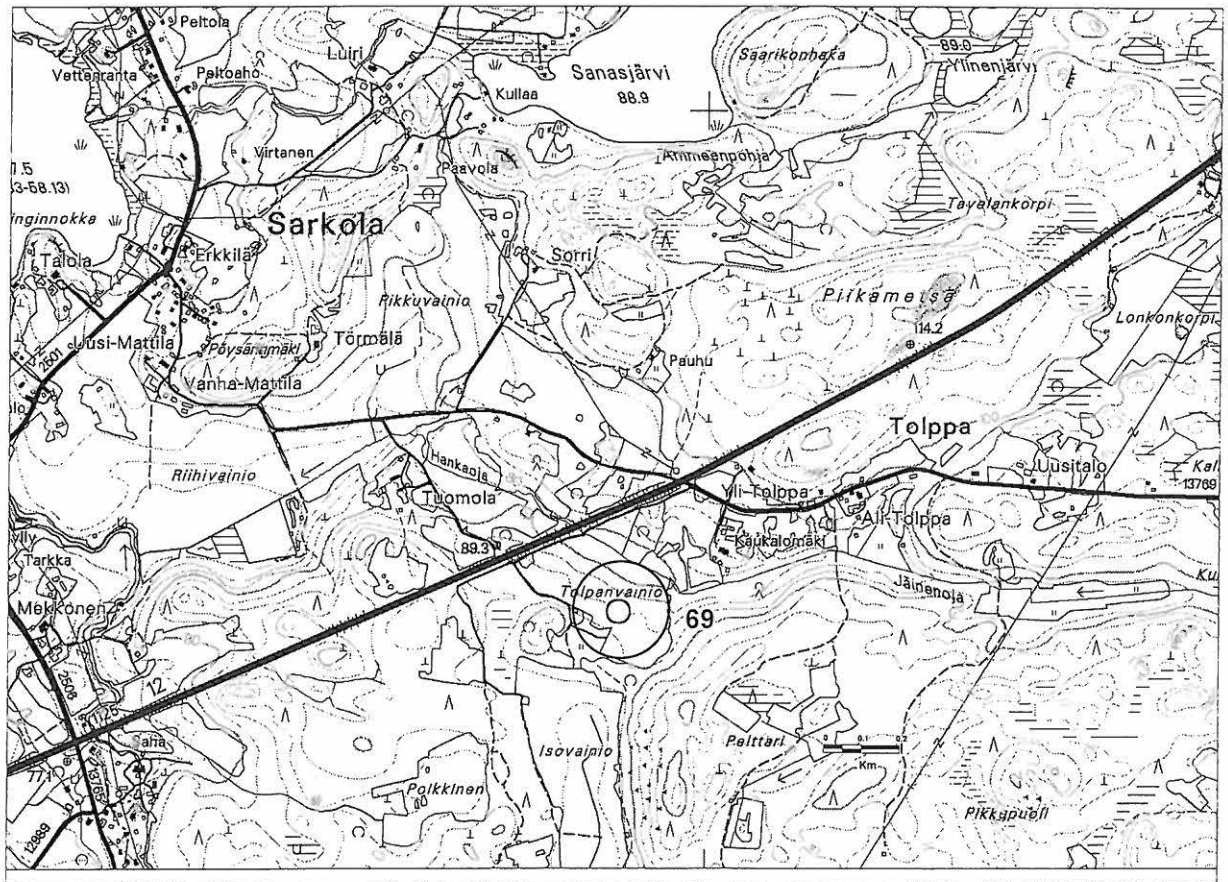
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Tolpanvainio [69], kivikautinen irtolöytöpaikka/tuhoutunut asuinpaikka (?)

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:20 000

- löytöalueen keskipiste (X = 6810 68, Y = 2461 77, Z = n. 85-90)

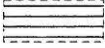

NOKIA

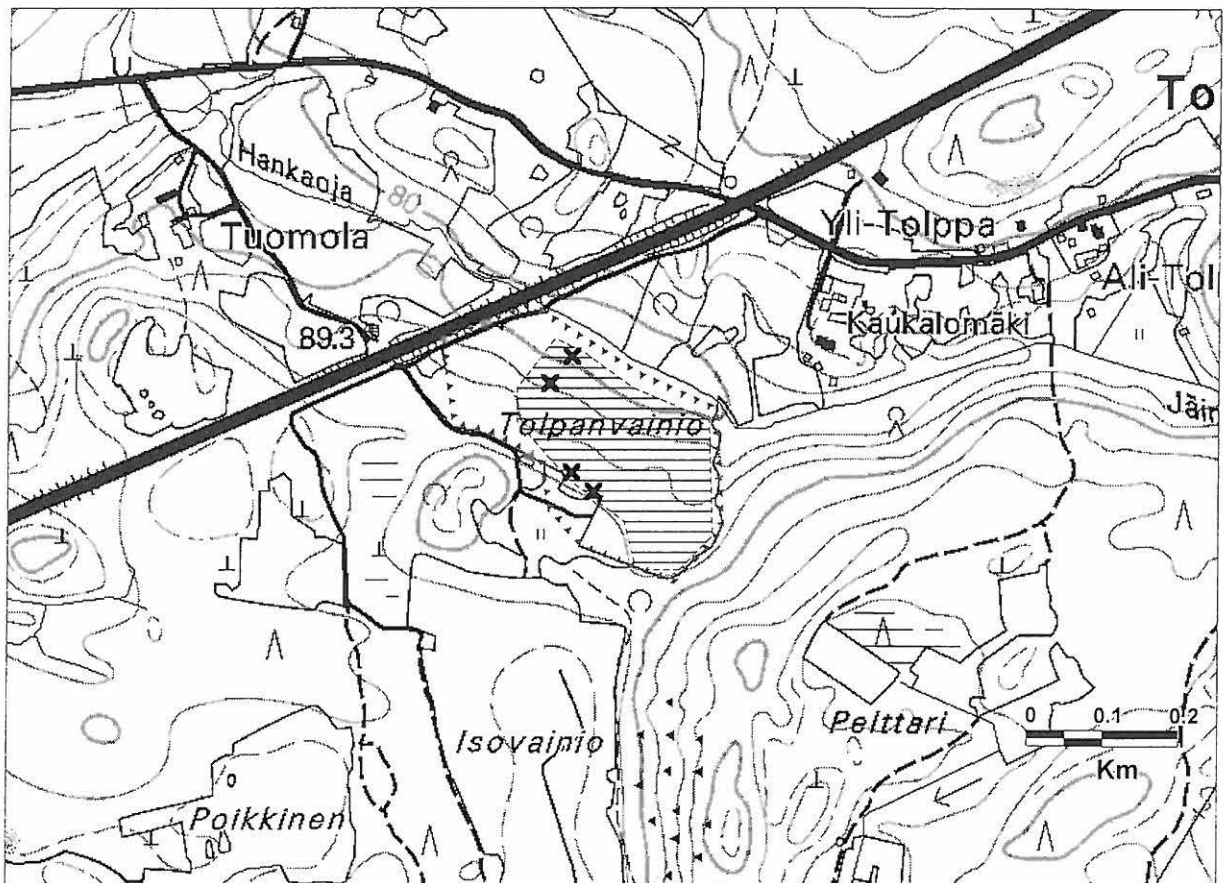
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Tolpanvainio [69], kivikautinen irtolöytöpaikka/tuhoutunut asuinpaikka (?)

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO).

Mk 1:10 000

- löytöalue 1985 ja 2002/mahdollinen tuhoutunut asuinpaikka
- tarkastetun alueen raja
- kvartsi-iskoksen löytöpaikka (2002)

4.3. HISTORIALLISEN AJAN KOHTEITA

(ks. myös kohteet)

4.3.1. Vanha-Mattila [70], historiallisen ajan kivirakenteita

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Vanha-Mattila
Muinaisjännöstyyppi: kivirakenteet, asuinpaikat
Tyypin tarkenne: kiviaidat, kellarit, talonpohjat
Lukumäärä: 1, 2, 1
Ajoitus: historiallinen aika
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6811 29-39
 Y = 2460 50-57
 Z = 75-80
 Koordinaattiselite: kivirakennealueen ääripisteet
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 4,3 km SE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty

Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kivirakenteet ovat säilyneet melko hyvin ja osittain sammaloituneet. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola
Tila (RN:o/nimi): 35:0 Vanha-Mattila
Omistaja: Mattila Jaakko ja Auli
Osoite: Tynnyrkiventie 148 as 1, 37180 SARKOLA
Kiinteistötunnus: 536-434-0035-0000

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 20.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: historiallinen rautaesine (löyt. Jaakko Mattila), tiilenpaloja ja takonauloja 2 kpl (ei luetteloitu)

Kartat: 1:20 000, 1:4000

Negatiivit: 123254

Diat: 48741

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Inventoinnin yhteydessä Vanhan-Mattilan tilan alueella, pihapiirissä ja sen lähiympäristössä, tarkastettiin maanomistajan opastuksella seuraavat historiallisen ajan rakenteet:

- 1) *Kiviaita* tai kivetty terassin reuna. Sijaitsee tilan päärakennuksesta n. 50 m W, lähes välittömästi Uusi-Mattilan talon W- ja NW-puolella. Kiviaita kulkee SSE-NNW- (eteläosa) ja SW-NE-suuntaisesti (pohjoisosa) pellonreunaa pitkin n.10-25 m:n etäisyydellä siitä.

Maasto viettää länteen, pellolle. Rakenteen ylä- eli itäpuolelle on tehty terrassimainen tasanne, jolla on talon piha, vanha perunamaa ja nurmikko. Kiviaidan pituus on n. 100 m, korkeus ja leveys on 1 m, kivien koko vaihtelee 0,3-1,5 m välillä. Rakenne on osittain sammaloitunut.

- 2) *Rakennuksen pohja* (merkitty yleiskarttaan 1:4000 yhdessä alempana kuvatun kellarin kanssa). Arviolta n. 10 x 5 m kokoinen pytinki- tai juhlarakennus on maanomistajan mukaan sijainnut Vanhan-Mattilan päärakennuksen W-puolella, Uusi-Mattilan talolle vievän pihatien NE-puolella, pienen mäen tasaisella laella. Paikalla kasvaa nuoria koivuja ja pensaita. Tienreunalla todettiin runsaasti tiilenpaloja.
- 3) Em. rakennuksen pohjan alla, sen NE-osassa on iso, vanha *kellari*, jolla on holvattu kivikatto. Kellarin sisäpinta-ala on 4,8 x 3,3 m, korkeus 2,5 m. Sisäänkäynti on NE-puolelta, oviaukon koko on n. 1,5 x 1 m; NE-seinä on muurattu, pituus 5 m, korkeus n. 1,0-1,7 m. Kellarin päällä kasvaa ruohoa.
- 4) Toinen vanha *kellari* sijaitsee tontin NE-rajalla tuntumassa, kuusimetsikköä kasvavalla NW-rinteellä, talosta n. 50 m NNE, tiestä n. 30-40 m W. Kellarin seinät ovat kylmämuurattuja, katto on kivilaatat. Sisätilan mitat ovat n. 2,0 x 1,3 x 1,5 m. Avonaisen eteiskäytävän mitat ovat 2 x 1 m.

Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin myös historiallisen *rautaesineen löytöpaikka*, joka sijaitsee Tynnyrkiventien SW-puolella, mutkan kohdalla, tien reunasta n. 5 m, tilan päärakennuksesta n. 60 m SSE, pellolle laskevalla lounaisrinteellä. Paikalla on esineen löytäjän, Jaakko Mattilan (puh. 03-3405210) kertoman mukaan aina ollut kivikkoisen rinne, ”karikko”, jota nurmikoksi tasoitettaessa juuri ennen inventoinnin alkua esine löydettiin. Löytö tuli n. 0,5 m syvältä, kiven juurelta. Tarkastuksen yhteydessä paikalta löytyi tiilenpaloja ja kaksi takonaulaa (ei luetteloitu). Maaperä on ruskeaa multaa, jossa erikokoisia kiviä; mitään kiinteää rakennetta ei todettu. Lähes välittömästi löytöpaikan alapuolella (SW-puolella) sijaitsee vanhan *saunan betoniperustus*. Itse rautaesine muistuttaa muodoltaan keihäänkärkeä, mutta sen todellinen funktio jäi epäselväksi. Museovirasto ei ottanut löytöä kokoelmiinsa.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kulovedestä kaakkoon pistävän Sarkolanlahden kaakkoisperukasta n. 300 m SE, Sarkolantiestä n. 130 m SE, korkean Pöysärinmäen W-puolella, Tynnyrkiventien ja pellon välisellä alueella, kahden talon pihapiirissä.

Laajuusarvio ja perusteet: kivirakennealueen laajuus yhteensä n. 130 m (SW-NE) x 50 m.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen (vähintään 2 m muinaisjäännöksen näkyvistä ulkoreunoista).

Suojelutoimenpiteet kentällä: tarkastus tehtiin maanomistajan kutsusta ja opastuksella

Luokitusehdotus perusteluineen: kivirakenteet: luokka 2?; melko hyvin säilyneitä historiallisen ajan kivirakenteita, joiden iän ja arvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Pöysärinmäki [68], kiviakautinen irtolöytöpaikka, n. 300 m ESE.

Suosittelavat jatkoimenpiteet: ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja: Vanhan-Mattilan talo sijaitsee vanhan ryhmäkylän laidalla. Päärakennus on n. v:lta 1872, talusrakennukset ovat 1800- ja 1900-luvun alusta. Kohde on maakunnallisesti merkittävä (Teivas & Tulonen 2001, 106).

Koekuopat -

Vanha-Mattila [70], historiallisen ajan kivirakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:20 000

- historiallinen kivirakennealue (keskipiste, X = 6811 35, Y = 2460 52, Z = 75-80)

Vanha-Mattila [70], historiallisen ajan kivirakenteita

Yleiskartta 1:4000

kiviaita

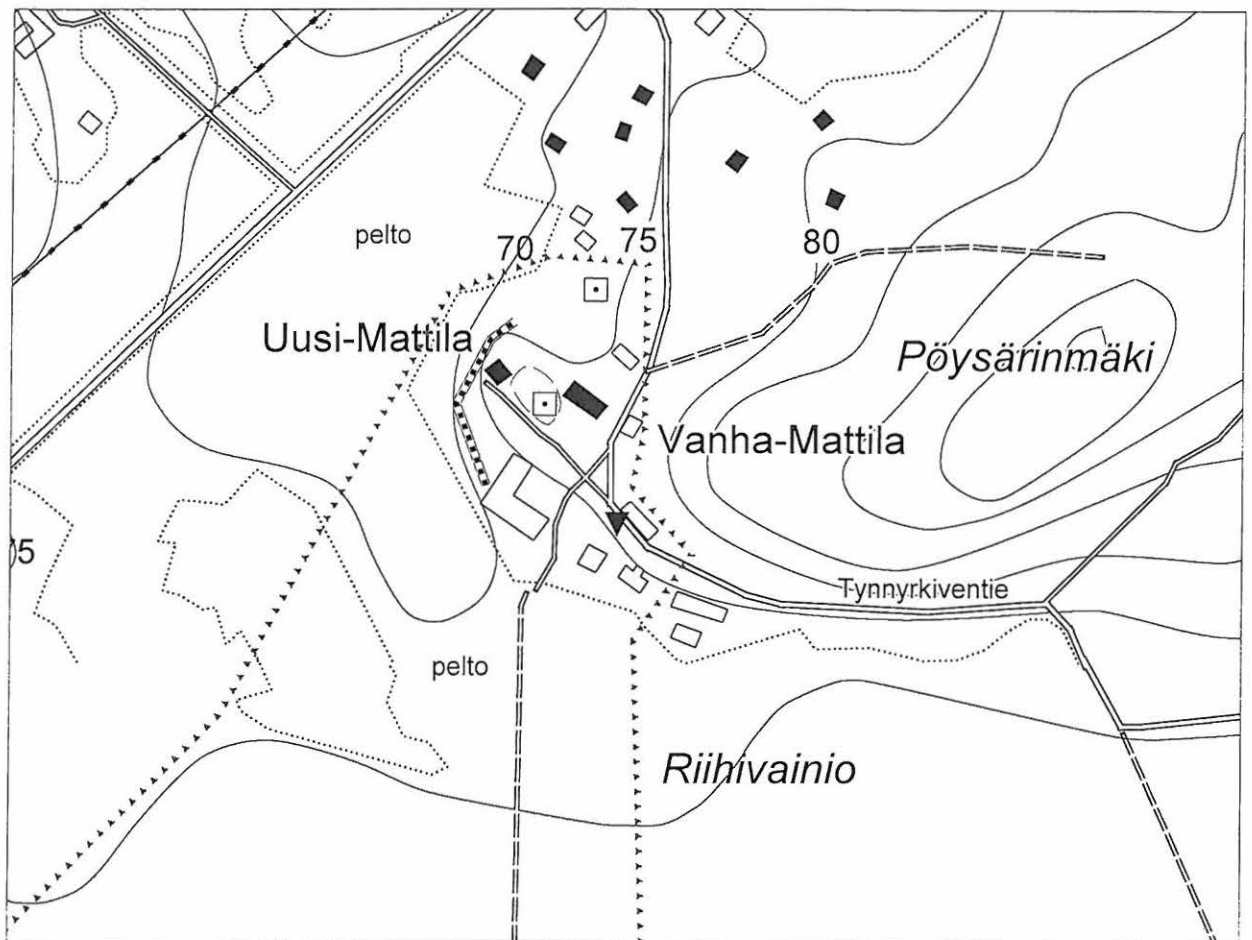
kivikellari/rakennuksen pohja

rautaesineen löytöpaikka

tarkastetun alueen raja

4.3.2. Vettenranta [71], historiallinen rajakivi

Kunta: Nokia
Kylä: Vahalahti
Kohteen nimi: Vettenranta
Muinaisjäännytystyyppi: muistomerkit
Tyypin tarkenne: hakkaukset
Lukumäärä: -
Ajoitus: 1782 jKr.
Rauhoitusluokka: 2 (ehdotus)
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2123 02 SIURO
 Koordinaatit: X = 6812 08
 Y = 2460 53
 Z = 70
 Koordinaattiselite: rajakiven peruskoordinaatit
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 3,7 km SE

Neg. 123280 Vettenranta [71]. Yleiskuva rajakivistä; taustalla Sarkolanlahtea. E

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää
Hoito ja kunto: Hakkaukset ja itse kivi ovat säilyneet melko hyvin. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Vahalahti
Tila (RN:o/nimi): 7:23 Karimaa
Omistaja: Suokas Tanja

Osoite: Sarkolantie 513, 37180 SARKOLA
 Kiinteistötunnus: 536-438-0007-0023

Aiemmat tiedot: -
Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 6.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen, oppaana Ulla Koskinen

Löydöt: -
Kartat: 1:20 000, 1:5000
Negatiivit: 123279, 123280
Diat: 48766, 48767

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Rajakivi (ns. ”vahakivi”) sijaitsee Sarkolan ja Vahalahden kylien välisellä rajalla, NW-SE-suuntaisesta Sarkolantiestä n. 25 m SW, välittömästi kesämökkien NW-puolella, omakotitalon S-kulmasta n. 2,5 m S. Kiven mitat: 3,3 m (SW-NE) x 2,2 m, korkeus 1,5 m. Sen SE-sivun yläosaan on hakattu: $1782 \times$ Kiven laella lukee: **678** Lakiosan SW-sivulla lukee: **N**
 4

Lakiosan W-sivuun on hakattu: \ PB

Hakkaukset ovat 4-10 mm syviä.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kulovedestä kaakkoon pistävän Sarkolanlahden itärannalla, vesirajasta n. 170 m, Sarkolantiestä n. 25 m SW, rantapellon E-kulman vieressä, mökkien NW-reunalla, omakotitalon pihapiirissä, Vettenrannan talosta n. 140 m SE. Maasto viettää loivasti lounaaseen, Kuloveteen (57,5 m mpy).

Laajuusarvio ja perusteet: kiven mitat 3,3 m (SW-NE) x 2,2 m

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen (vähintään 2 m:n säteellä kiven näkyvistä ulkoreunoista).

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2; historiallinen rajakivi, jossa on hyvin säilyneitä hakkauksia.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Peltoaho [42], rautakautisia ja historiallisia röykkiöitä, n. 120 m E.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: -

Lisätietoja: toinen samantyyppinen (?) rajamerkki, ns. ”vahakivi”, nimeltään *Maijankivi* sijaitsee U. Koskisen saamien tietojen mukaan Sarkolanlahden toisella eli länsipuolella, rannalla, samalla kylärajalalla, Vettenrannan kivistä n. 1,3 km W. Kohdetta ei tarkastettu.

Koekuopat -

Vettenranta [71], historiallinen rajakivi

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:20 000

■ rajakivi (X = 6812 08, Y = 2460 53, Z = 70)

Vettenranta [71], historiallinen rajakivi

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:5000

△ rajakivi (X = 6812 08, Y = 2460 53, Z = 70)

4.3.3. Vahalahden koulu [72], historiallinen kiviaita

Kunta:	Nokia
Kylä:	Vahalahti
Kohteen nimi:	Vahalahden koulu
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	kiviaidat
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen aika
Rauhoitusluokka:	-
Mj.rek.nro:	-
Sijainti	
Peruskartta:	2123 02 SIURO
Koordinaatit:	X = 6812 47 Y = 2460 46 Z = n. 75-80
Koordinaattiselite:	kiviaidan peruskoordinaatit
Etäisyystieto:	Suoniemen kirkosta 3,3 km SE

Merkitty peruskartalle: ei merkitty

Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kivirakenne on säilynyt melko hyvin ja sijaitsee tien varrella, koulupihan reunalla. Kohde ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä:	Vahalahti
Tila (RN:o/nimi):	6:57 Kerttula
Omistaja:	Nokian kaupunki
Osoite:	Harjukatu 23, 37100 NOKIA
Kiinteistötunnus:	536-438-0006-0057

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 6.6.2002 Vadim Adel, inventointiryhmässä Anna Väänänen ja Ulla Koskinen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:5000

Negatiivit: -

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kiviaita sijaitsee koulupihan portin N-puolella, S-N-suuntaisen Sarkolantien E-puolella, bussipysäkin kohdalla, 5 m tienreunasta. Aidan pituus on 13 m, leveys n. 1,0-1,5 m, korkeus 0,7 m. Koostuu kahdesta kerroksesta 0,3-0,7 m kokoisia kiviä, osittain sammaloitunut. Kiviaidan itäpuolelle on tehty terassitasanne, joten aidan itäreunaa ei näy. Tasanteella kasvaa metsikkö.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Vahalahden kylän keskellä, Sarkolantien itäreunalla, koulutontin NW-kulmassa, Kulovedestä (57,5 m mpy) kaakkoon pistävän Sarkolanlahden NE-rannasta 370 m NE.

Laajuusarvio ja perusteet: 13 x 1-1,5 m, perusteena näkyvät rakenteet

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen (vähintään 2 m muinaisjäännöksen näkyvistä ulkoreunoista).

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2?; melko hyvin säilynyt historiallisen ajan kivirakenne, jonka iän ja suojeluarvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Yli-Hemminki [67], historiallisen ajan kuoppa, n. 190 m NW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja: Vahalahden koulu perustettiin v. 1909. Kohde on maakunnallisesti merkittävä (Teivas & Tulonen 2001, 105).

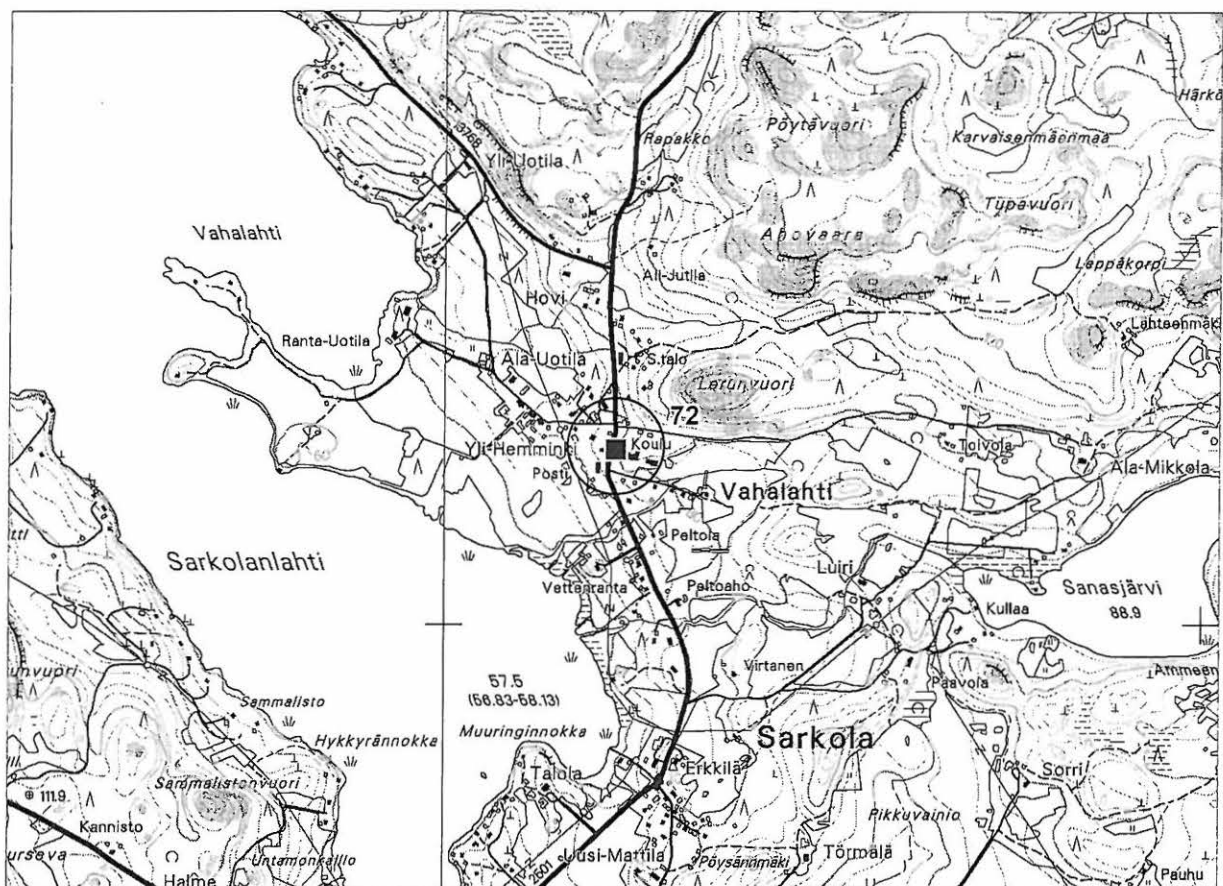
Koekuopat -

Vahalahden koulu [72], historiallinen kiviaita

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2123 02 SIURO ja 2121 11 SUONIEMI)

Mk 1:20 000

- kiviaita (X = 6812 47, Y = 2460 46, Z = n. 75-80)

Vahalahden koulu [72], historiallinen kiviaita
Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)
Mk 1:5000

kiviaita

4.3.4. Uusi-Pirjola [73], vanha pelto, peltoröykkiöitä ja kiviaitoja

Kunta:	Nokia		
Kylä:	Vahalahti		
Kohteen nimi:	Uusi-Pirjola		
Muinaisjäännöstyyppi:	työpaikat,	kivirakenteet,	röykkiöt
Tyypin tarkenne:	pellot,	kiviaidat,	viljelyröykkiöt
Lukumäärä:	1,	5,	3
Ajoitus:	uusi aika		
Rauhoitusluokka:	-		
Mj.rek.nro:	-		
Sijainti			
Peruskartta:	2123 02 SIURO		
Koordinaatit:	X = 6814 52		
	Y = 2461 46		
	Z = n. 115-117,5		
Koordinaattiselite:	alueen keskipiste		
Etäisyystieto:	Suoniemen kirkosta 3,2 km ESE		

Merkitty peruskartalle: ei merkitty

Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kohde sijaitsee metsäalueella. Vanha pelto kasvaa vesakkoa. Kivirakenteet ovat osittain tai kokonaan sammalen ja muun aluskasvillisuuden peitossa; muuten niiden kunto on melko hyvä. Kasvillisuuden harventamista alueella voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä:	Vahalahti
Tila (RN:o/nimi):	3:3 Takkula
Omistaja:	Takkula Anna
Osoite:	Suoniementie 58, 37180 SARKOLA
Kiinteistötunnus:	536-438-0003-0003

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 6.6.2002 Vadim Adel, inventointiryhmässä Anna Väänänen ja Ulla Koskinen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:10 000

Negatiivit: -

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Vesakkoa kasvava, n. 60 m (NW-SE) x 10-15 m laaja *vanha pelto* sijaitsee mäellä, kahden kumpareen välisessä notkossa, Sarkolasta Ruolahteen vievän SSW-NNE-suuntaisen tien itäpuolella, n. 10 m siitä. Peltoa ympäröivät kolmelta sivulta kiviaidat tai kiviaidanmuotoisiksi kasatut pellonraivauskivikot ja tavallisemmat, muodoltaan epämääräiset peltoröykkiöt. Maasto viettää itäkaakkoon.

Vanhan pellon SW-puoleisen *kiviaidan* pituus (ESE-WNW) on 40 m, leveys 0,5-1,2 m. Rakenne on katkonainen ja muodoltaan epäsäännöllinen, koostuu 1-3 kerroksesta 0,3-0,8 m kokoisia kiviä, jotka ovat osittain sammaloituneet. Aidan länsipää on 27 m tien reunasta. Itäpäässä rakenne muuttuu 3 m leveäksi ja 0,7 m korkeaksi *kiviröykkiöksi*. Röykkiö on tasalakinen, lähes täysin sammalen ja turpeen peitossa, koostuu 0,2-0,5 m kokoisista kivistä, ja sen pohjoisosassa kasvaa vanha (arviolta yli 70 v. vanha) kuusi.

Vanhan pellon NE-puoleisen *kiviaidan* NW-pää sijaitsee 17 m tienreunasta ja 22 m pellon SW-puoleisen kiviaidan NW-päästä NNW, kumpareen laella. Rakenteen leveys on n. 0,5-1,0 m, korkeus 0,3-1,0 m. Rakenne on katkonainen ja muodoltaan epäsäännöllinen, koostuu 0,3-0,7 m kokoisista kiviä, jotka ovat osittain sammalen ja pensaikon peitossa. Kumpareen laella olevan ”aidan” osan pituus on n. 15 m (ESE-WNW). Sen itäpäässä, n. 4 m:n pituisen aukon jälkeen on *kiviröykkiö*, joka on halkaisijaltaan 3 m, korkeudeltaan 0,5 m, muodoltaan epämääräinen, kasattu 0,3-0,6 m kokoisista kivistä, osittain sammalen ja karikkeen peittämä. Röykkiöstä n. 10 m ESE, vanhan pellon ENE-reunan itäpäässä oleva *kiviaidan* osa muodostaa suoran kulman, ja sen pituus on 5 m (W-E) + 4 m (N-S). Aidan itäpäässä on vielä yksi muodoltaan epämääräinen *kiviröykkiö*, halkaisijaltaan 3 m ja korkeudeltaan 0,7 m oleva; etäisyys pellon SW-puoleisen kiviaidan itäpäästä on 16 m, pellon itäkulmaan on matkaa n. 20 m. Viimeksi mainitusta röykkiöstä 5 m N, kahden maakiven välissä sijaitsee 5 m pitkä, 1,2 m leveä ja 0,7 m korkea *kivaiita*.

Vanhan pellon itäreunalla, n. 15 m tilan rajasta, kulkee SSW-NNE-suuntaisesti 12 m pitkä, 1,0-1,2 m leveä ja 0,4 m korkea *kivaiita*, joka on täysin sammalen, mustikan ja vesakon peitossa.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee kuusimetsää kasvavalla, n. 300 x 200 m laajalla mäellä, sen itäosassa, mäen halki kulkevan tien itäpuolella, Uusi-Pirjolan talosta n. 200 m ENE. Mäen ympärillä on Mustaniemen kylän taloja ja peltoja.

Laajuusarvio ja perusteet: koko viljelyjäännösalueen laajuus on n. 60-70 m (NW-SE) x 20-25 m, perusteena näkyvät rakenteet

Ehdotus suoja-alueeksi: vanhan pellon aukea ja vähintään 2 m:n vyöhyke kivirakenteiden ympärillä

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2?; melko hyvin säilyneitä historiallisen ajan viljelyjäännöksiä, joiden suojeluarvon määrittäminen vaatii lisäselvityksiä.

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana hyvät, muulloin aluskasvillisuus saattaa paikoin vaikeuttaa havaintojen tekoa.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kakkuri [65], kivikautinen irtolöytöpaikka ja historiallisen ajan kivirakenteita, 0,6 km SW.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Luokitusehdotus perusteluineen ja Hoito ja kunto*.

Lisätietoja: vanha pelto on kuulunut Takkulan torpalle, joka perustettiin todennäköisesti 1800-luvun loppupuolella (U. Koskisen tiedonanto). Takkulan talo sijaitsee kohteesta n. 400 m N.

Koekuopat -

NOKIA

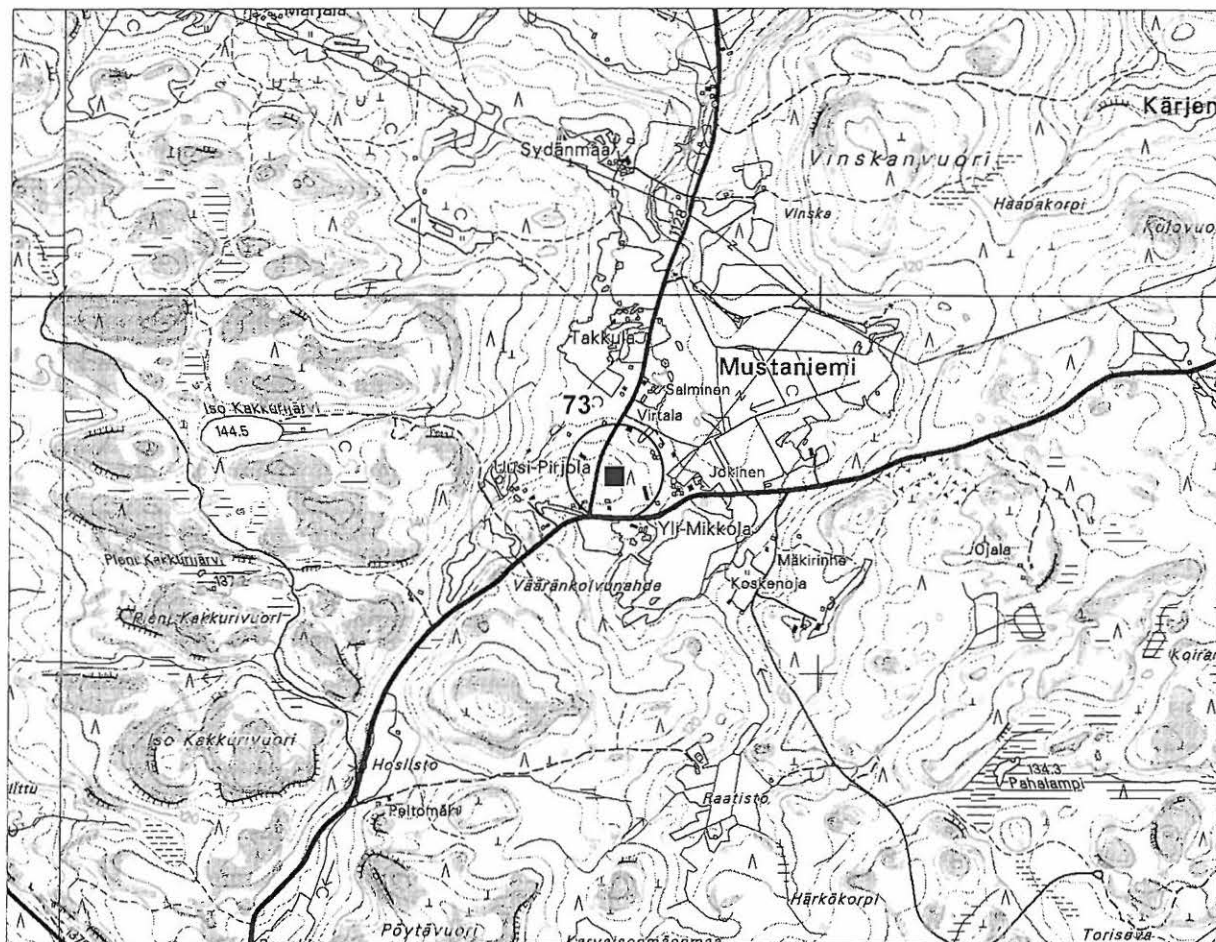
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Uusi-Pirjola [73], vanha pelto, peltoröykkiöitä ja kiviaitoja

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:20 000

- vanha pelto, peltoröykkiöitä ja kiviaitoja
(alueen keskipiste, X = 6814 52, Y = 2461 46, Z = n. 115-117,5)

NOKIA

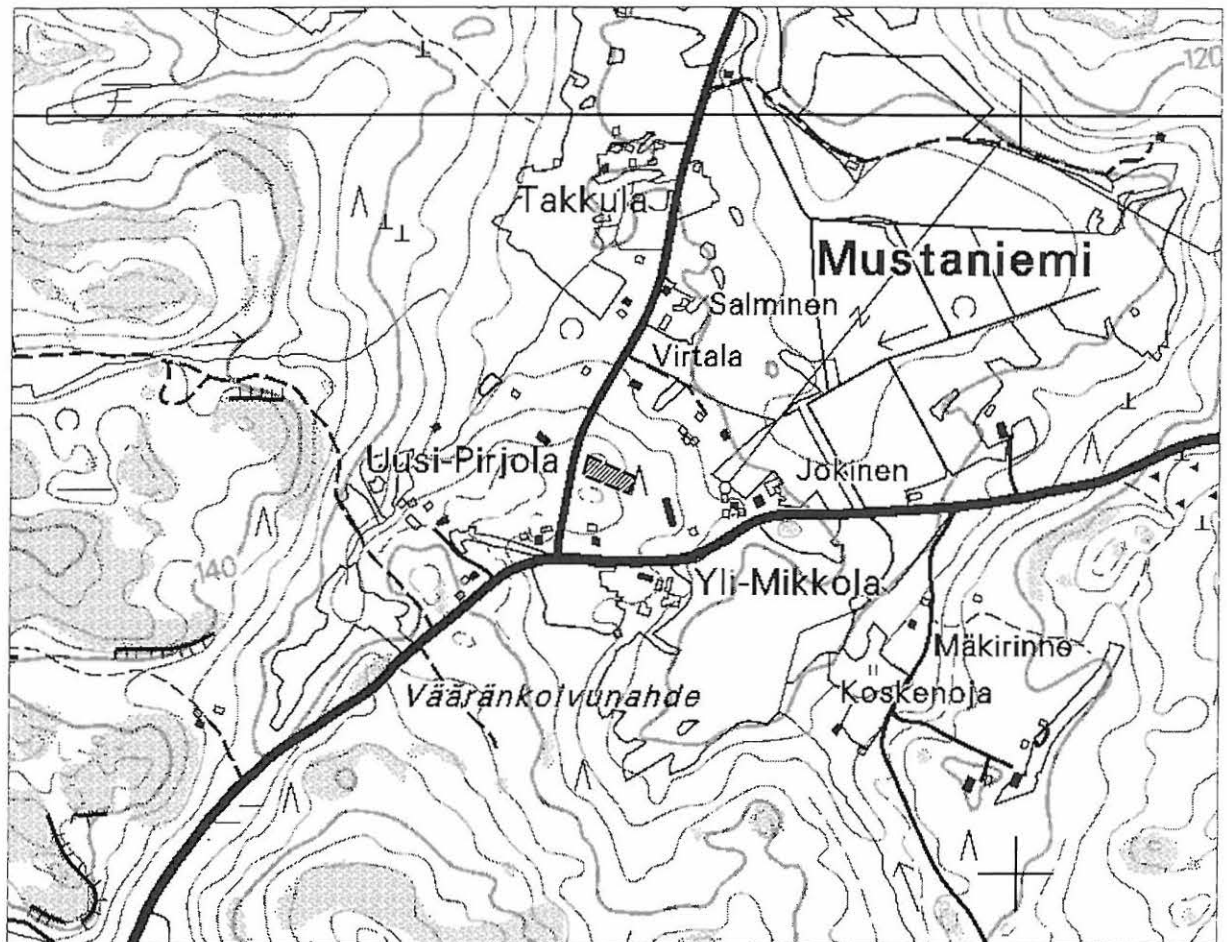
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Uusi-Pirjola [73], vanha pelto, peltoröykkiöitä ja kiviaitoja

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:10 000

 historiallinen viljelyjäännösalue

4.3.5. Kalmesaari 2 [74], vanha pelto ja peltoröykkiötä

Kunta: Nokia
Kylä: Sarkola
Kohteen nimi: Kalmesaari 2
Muinaisjäännöstyyppi: työpaikat, röykkiöt
Tyypin tarkenne: pellot, viljelyröykkiöt
Lukumäärä: 1, 3
Ajoitus: uusi aika
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -
Sijainti
 Peruskartta: 2121 11 SUONIEMI
 Koordinaatit: X = 6814 28-52
 Y = 2456 99 - 2457 15
 Z = 70-75
 Koordinaattiselite: vanhan peltoalueen ääripisteet

 Koordinaatit: X = 6814 37
 Y = 2457 05
 Z = n. 75
 Koordinaattiselite: röykkiöiden koordinaatit GPS:n mukaan (Z peruskartan mukaan)
 Etäisyystieto: Suoniemen kirkosta 1,4 km SW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Vanha pelto kasvaa kuusimetsää. Peltoröykkiöt ovat sammalen, karikkeen ja vesakon peitossa. Aluskasvillisuuden raivaamista niiden päältä voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Sarkola

Alueen SW-osa:

Tila (RN:o/nimi): 30:0 Peltosaari
 Omistaja: Pietarinen Harri
 Osoite: Rajalantie 205, 39150 PINSIÖ
 Kiinteistötunnus: 536-434-0030-0000

Alueen keskiosa:

Tila (RN:o/nimi): 29:2 Kalliosaari
 Omistaja: ?
 Kiinteistötunnus: 536-434-0029-0002

Alueen NE-osa:

Tila (RN:o/nimi): 23:13
 Omistaja: ?
 Kiinteistötunnus: 536-434-0023-0013

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt:	-
Inventointi 2002:	tarkastus 30.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen, oppaana Heikki Karttunen (puh. 3411497).
Löydöt:	-
Kartat:	1:20 000, 1:5000
Negatiivit:	123269
Diat:	48756

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Vanha, nykyään kuusimetsää kasvava *pelto* sijaitsee Kalmesaaren kesiosassa olevan mäen S-, SE- ja E-puolella, tasanteella. Alueella on vielä näkyvissä maatuneita vanhoja pelto-ojia, n. 0,4 m syviä ja 0,5 m leveitä. Sarkojen leveys on n. 8 m. Maaperä on savea. Pelto raivattiin perimätiedon mukaan 1800-luvun loppupuolella, ja se on ollut käytössä 1960-luvulle saakka (H. Karttusen tiedonanto).

Vanhan pellon NW-reunalla, loivan rinteeseen yläosassa, SW-NE-suuntaisen harjanteen juurella on *kolme peltoröykkiötä*. Röykkiö 1:n mitat ovat 6 m (NW-SE) x 4,5 m, korkeus 0,5 m, kivien koko on 0,2-0,6 m, röykkiön päällä kasvaa heinää. Röykkiö 2 sijaitsee edellisestä 3 m SW, se on samansuuntainen, mitoiltaan 6,5 m x 4,5 m, korkeudeltaan 0,5 m, kivien koko on 0,2-0,5 m, rakenteen päällä kasvaa puolukkaa sekä kuusen ja pihlajan vesaa. Röykkiön NW-puolella kasvaa hyvin vanha (arviolta yli 100 v.) koivu. Röykkiö 3 sijaitsee edellisestä 2 m SSW, ison maakiven NE-puolella. Se on pyöreähkö, halkaisijaltaan 2,5 m ja korkeudeltaan 0,4 m. Röykkiöt ovat sammalen ja karikkeen peitossa. Pellolta raivattuja kiviä on kasaantunut epätasaisesti myös muualle pellon reunoille.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Noin 500 m (N-S) x 400 m kokoinen Kalmesaari sijaitsee Kuloveden keskiosassa, Suoniemen Kirkkoniemestä 0,7 km SW ja järven etelärannasta 0,5 km. Saaren kallioisilla rannoilla on useita kesämökkejä.

Laajuusarvio ja perusteet: vanhan peltoalueen laajuus on n. 250 m (SSW-NNE) x 90 m; röykkiöiden laajuus: ks. *Kohteen kuvaus*.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen röykkiöiden kohdalla (vähintään 2 m säteellä röykkiöiden ulkoreunoista).

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2?; historiallisen ajan viljelyjäännöksiä, joiden suojeluarvon määrittäminen vaatii lisäselvityksiä.

Havaintomahdollisuudet: tarkastusaikana hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kalmesaari 1 [56], kivikautinen asuinpaikka, n. 70-150 m S.

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto* sekä *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja: Saaren itäosassa, peltoalueen itäreunalla on vanhan (1900-luvun alkupuolen) tiluskartan mukaan sijainnut *riihi* (koord. X = n. 6814 41; Y = n. 2457 17). Paikalla on jäljellä tiiliä sen kiukaasta (H. Karttusen tiedonanto).

Tarinan mukaan Kalmesaarelle on aikoinaan talvisin tuotu arkuissa lähikylistä vainajia, jotka on säilytetty saarella talven yli ja kuljetettu keväisin veneillä Sastamalan kirkolle (H. Karttusen tiedonanto).

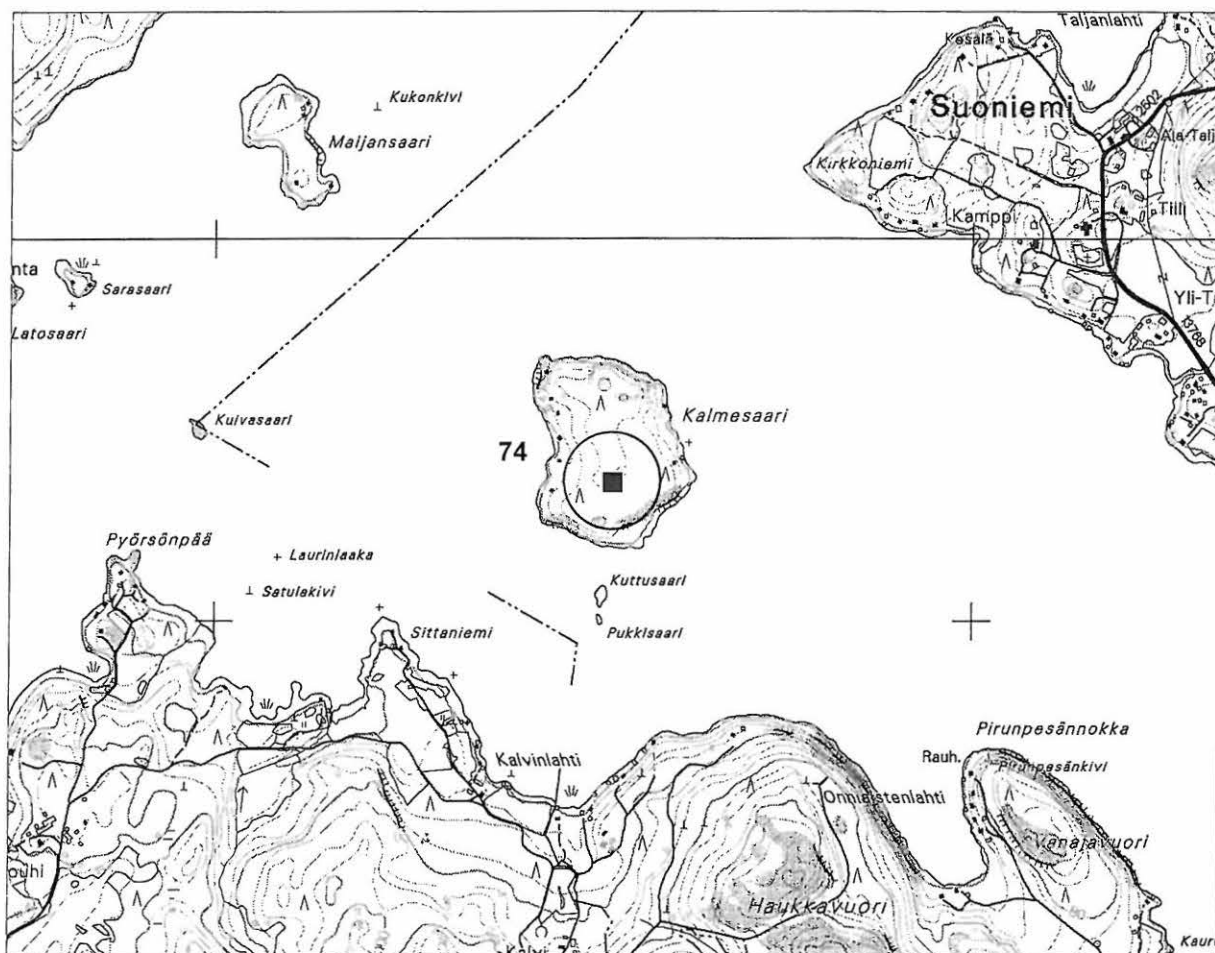
Koekuopat -

Kalmesaari 2 [74], vanha pelto ja peltoröykkiöitä

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:20 000

- peltoröykkiöitä (X = 6814 37, Y = 2457 05, Z = n. 75)

Kalmesaari 2 [74], vanha pelto ja peltoröykkiöitä

Yleiskartta 1:5000

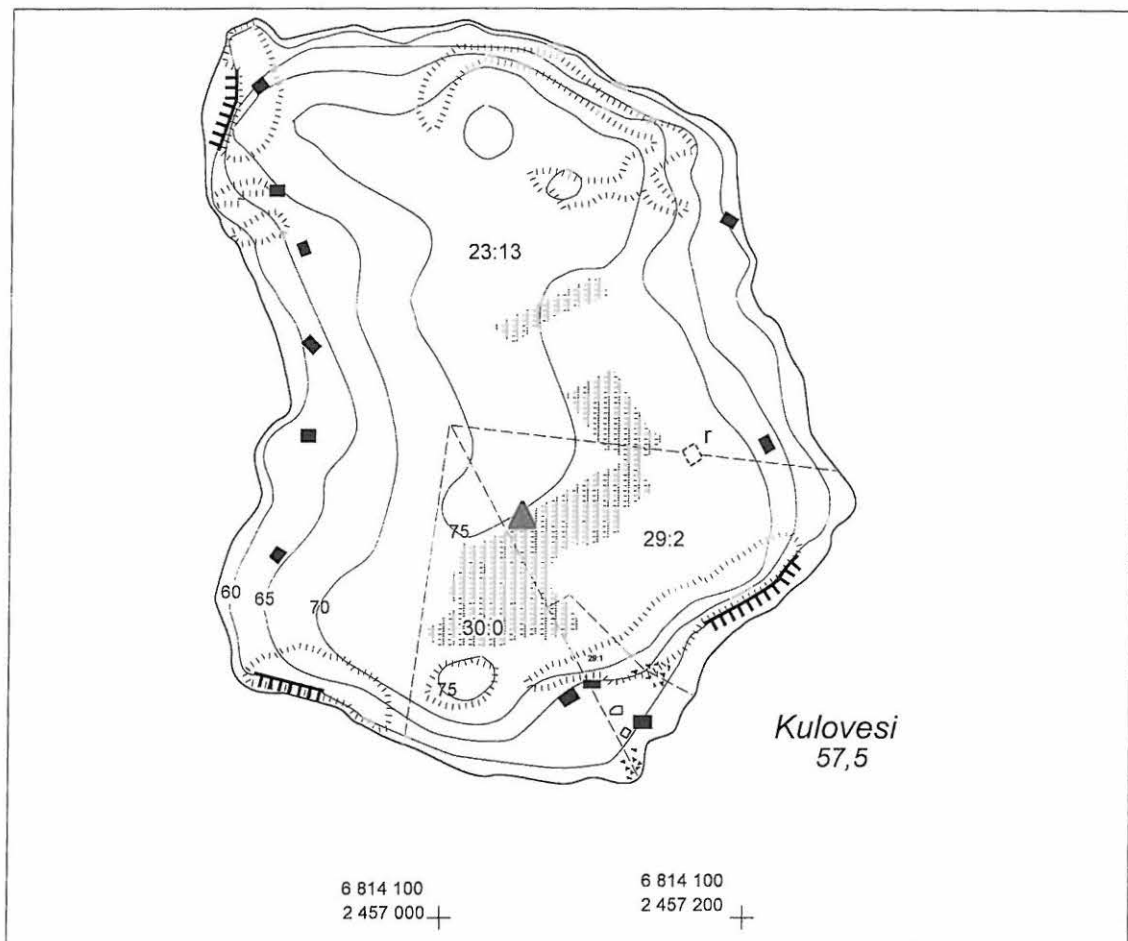
vanha peltoalue (1900-luvun
alkupuolen tiluskartan mukaan)

peltoröykkiöitä

riihen paikka
(vanhan kartan mukaan)

4.3.6. Kauniainen [75], epäilty hautapaikka ja historiallisen ajan kivi- ja maarakenteita

Kunta:	Nokia		
Kylä:	Kauniainen		
Kohteen nimi:	Kauniainen		
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet,		maarakenteet
Tyypin tarkenne:	kiviaidat, rakennuksen perustukset,	kiukaat (?),	kuopat
Lukumäärä:	2, 5,	1,	useita
Ajoitus:	historiallinen aika (uusi aika?)		
Rauhoitusluokka:	-	-	2 (ehdotus), 2 (ehdotus)
Mj.rek.nro:	-		
Sijainti			
Peruskartta:	2123 02 SIURO		
Koordinaatit:	X = 6819 08 Y = 2460 76 Z = 80		
Koordinaattiselite:	kartanon päärakennus		
Etäisyystieto:	Siuron kirkosta 4,0 km WNW		
Koordinaatit:	X = 6819 01-70 Y = 2460 45-98 Z = 70-90		
Koordinaattiselite:	kivi- ja maarakennealueen ääripisteet		

Neg. 123281 Kauniainen [75]. Historiallinen kiviröykkiö Fasaanimäellä. WSW

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kivi- ja maarakenteet sijaitsevat laidun- ja joutomailla kartanon läheisyydessä. Mahdollinen kiukaan jäännös on kokonaan kasvillisuuden peitossa. Kasvillisuuden harventamista tässä kohteessa (F) voisi harkita. Muut kohteet eivät vaadi hoitotoimenpiteitä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kauniainen
 Tila (RN:o/nimi): 32:96 Kauniais
 Omistaja: Rosenlew Johan
 Osoite: Kartanonkuja 72, 37200 SIURO
 Kiinteistötunnus: 536-430-0032-0096

Aiemmat tiedot: epäilty historiallinen hautapaikka ja puolustusvarustus (Maukonen 1951, 36)

Aiemmat löydöt: palamatonta luuta. Löydetty v. 1879 hiekanotossa kartanosta kiviheiton päästä sen luoteispuolelta, pellon laidasta (Maukonen 1951, 36).

Inventointi 2002: tarkastus 7.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: ei luetteloitavia löytöjä (ks. *Koekuopat*)
Kartat: 1:20 000, 1:10 000
Negatiivit: 123281
Diat: 48768

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

J. Maukosen mainitsema *epäilty hautapaikka* sijaitsee todennäköisesti päärakennuksesta n. 50 m NW, tien ja pellolle laskevan törmän välissä. Paikalla on 1930-luvun asuinrakennuksen *kivijalka*, n. 10 x 10 m laaja, leveydeltään n. 0,5 m, korkeudeltaan 0,5-1,5 m. Sen vieressä on toinen, pääosin tuhoutunut *talon perustus*. Paikalla on runsaasti tiilenpaloja (**kohde A** yleiskartassa). Alue kasvaa lehtipuita ja heinää. Inventoinnin yhteydessä perustusten viereen, tien NW-puolelle tehtiin kaksi koekuoppaa, joista tuli pääasiassa moderneja löytöjä sekä jonkin verran palamatonta luuta. Luita ei ole analysoitu; ne tulivat kuitenkin sekoittuneesta kerroksesta, jossa ei todettu mitään kiinteitä rakenteita. On kuitenkin mahdollista, että paikalla on joskus sijainnut ruumishauta (tai pieni kalmisto?), joka on myöhemmin tuhoutunut hiekanotossa ja muun kartanon toiminnan yhteydessä. Maukosen mainitsemasta maavallista ei tarkastuksen yhteydessä löytynyt mitään merkkejä. Kartanon asukkailla ei ollut mitään tietoa tai havaintoja ko. muinaisjäännöksistä.

Inventoinnin yhteydessä kartanon ympäristö tarkastettiin ja todettiin em. kohteiden lisäksi seuraavat historiallisen ajan kivi- ja maarakenteet:

Kiviaita (kohde B yleiskartassa). Sijaitsee ison tiilinetan SE-puolella, laitumen itälaidalla. Koostuu 3-4 kerroksesta pääasiassa louhittuja kiviä, joiden läpimitta on 0,4-0,7 m. Aidan pituus (N-S) on n. 25 m, leveys 0,5-0,7 m, korkeus n. 1,0 m. E-puolella harvaa haapametsää, maasto viettää loivasti itään. W-puolelle on tehty terassi, jolla sijaitsee pieni kaatopaikka.

Kiviaita (kohde C yleiskartassa). Sijaitsee päärakennuksesta n. 200 m W, toisesta asuinrakennuksesta n. 20 m S. Aidan pituus on n. 35 m, leveys 0,5 m, korkeus 0,7 m. Koostuu 3-4 kivikerroksesta. Kiviaidan molemmissa päissä on portaat, jotka laskevat aidan N-puolella olevalta terassilta etelään.

Pajan perustus (kohde D yleiskartassa). Sijaitsee tasanteella, laajan aidatun laidunalueen halki rantaan kulkevan N-S-suuntaisen kärrytien W-puolella, päärakennuksesta n. 200 m WSW. Mitat: n. 7 x 4 m, kivijalan leveys ja korkeus n. 0,4 m, kivet ovat louhittuja (poran jälkiä). Rakenne on osittain sammaloitunut. Perustuksen keskellä näkyy lahonneiden hirsien tai lautojen osia, sen vieressä on tiilikasa.

Rakennusten perustuksia (kohde E yleiskartassa). Kohde sijaitsee lammen N-puolella, Siuro-Salmi –tielle vievän N-S-suuntaisen tien W-puolella, peltosaarekkeella, päärakennuksesta n. 250-300 m NE. Saarekkeen keskiosassa sijaitsevat suuren talousrakennuksen (tai –rakennusten) perustukset: n. 30 x 30 m laajalla alueella on louhituista kivistä tehtyjä kivipylväitä riveissä, 2,5-3 m välein. Lisäksi paikalla on betonirakenteita ja tiilirakenne (uunin perustus?). Saarekkeen N-osassa on pienempi rakennuksen perustus (kulmakiviä), lisäksi betoni- ja tiilirakenne (uuni?).

Siuro-Salmi –tien ja NW-SE-suuntaisen ojan välissä sijaitsevan Fasaanimäen laella (**kohde F** yleiskartassa), lehtipuita kasvavan peltosaarekkeen W-osassa on epämääräisiä *kaivantoja* ja *kivikasoja*. Saman saarekkeen itäosassa, kartanon päärakennuksesta n. 600 m NNW on useita matalia, turpeen peittämiä *kuoppia*, muodoltaan neliömäisiä tai pyöreähköjä, joiden leveys ja pituus on 1-2 m, syvyys 0,3-0,7 m. Lisäksi alueella on vähintään kaksi isompaa, pitkänomaista kuoppaa (mitat n. 3 x 1 x 0,7 m). NE-rinteellä, n. 30 m saarekkeen N-kulmasta S sijaitsee *kiven- ja maansekainen röykkiö*, jonka muoto on neliömäinen, kulmat pyörityneet, mitat n. 2,0 x 2,0 x 0,5 m. Nelikulmaisuus hahmottuu jonkin verran raunion yläosassa, n. 1,3 x 1,3 m alalla, ja saattaa viitata kiukaan jäännöksiin. Rakenne on täysin sammalen, turpeen ja pihlajan vesan peitossa. Röykkiön SW-reunalla, sen päällä on vanha, lahonnut kanto; myös NE-reunalla on lahonnut kanto. Tarkastuksen yhteydessä rakenteen N-osasta pois otetun kiven alla todettiin ruskeanvaaleanharmaa, tiilenpaloja sisältävä multakerros. Röykkiön koordinaatit GPS:n mukaan: X = 6819 680, Y = 2460 579.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kauniaisten kartano sijaitsee kapean (leveys n. 0,2-0,4 km) ja pitkän Piikkilänjärven (57,5 m mpy) pohjoisrannalla, n. 1,6 m pitkän ja melko korkean (huippukorkeus 102,5 m mpy), W-E-suuntaisen harjun itäpäässä, rannasta alle 200 m. Kartanorakennusten ja rannan välinen vyöhyke on laitumena. Salmi-Siuro –tie kulkee WNW-ESE-suuntaisesti kartanosta 0,6 km NE. Harjun NE-puolella on laaja peltoalue, jonka halki virtaa SE-suuntaan, järveen laskeva oja. Ojan varrella, kartanon päärakennuksen NE-puolella on keinotekoinen lampi.

Laajuusarvio ja perusteet: koko kivirakennealueen laajuus on n. 700 m (N-S) x 550 m; Fasaanimäen saarekkeen laajuus on n. 150 m (W-E) x 100 m.

Ehdotus suoja-alueeksi: Fasaanimäen laella oleva peltosaareke.

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: Fasaanimäen kivi- ja maarakenteet (kohde F): luokka 2.

Historiallisen ajan muinaisjäännöksiä, joiden laadun ja iän selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: paikoin huonot runsaan aluskasvillisuuden takia

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kesäniemi 4 [52], rautakautinen raudankäsittelypaikka, 0,9 km SSE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto* sekä *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja:

Kauniaisten oletetaan asutetun 1300-luvun vaiheilla. Kartano perustettiin 1690-luvulla. Päärakennuksen vanhin osa on peräisin n. vuodesta 1810. Tiilinavetta on rakennettu 1920. Kohde on valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö (Teivas & Tulonen 2001, 94-95).

Kuninkaan kartaston mukaan Fasaanimäellä on 1700-luvun lopulla ollut asumuksia.

Kartanon N-puolella olevaan ns. Murhakedonvainioon liittyy tarina nuijasodan aikaisista sotatoimista (Skogman 1951, 28).

Koekuopat :Koekuoppa 1

Sijainti: kartanon päärakennuksen NW-seinän keskeltä n. 50 m suuntaan 310 astetta, tien reunasta 5 m NW, rakennuksen perustuksen itäpuolella, pellolle laskevasta jyrkästä rinteestä 4 m SE, betonisesta kaivosta 3 m SW.

Mitat: 40 x 40 cm. Syvyys 55 cm.

Stratigrafia: turve 0-3 cm; harmaa savinen kerros 3–17 cm; tummanruskea vanha turvekerros 17–25 cm; sekoittunut ruskehtavanharmaa hieta tai hietamulta 25–45 cm; vaalea, kiinteä savi 45-55 cm.

Löydöt: palamatonta luuta, tiiltä, rautanauvoja, lasia ruskehtavanharmaasta hiedasta/hietamullasta (ei luetteloitu).

Koekuoppa 2

Sijainti: kk 1:stä 12 m SW, tien ja rakennuksen perustuksen välissä, tiestä 5 m NW, (pää-)tien ja pihatien risteyksen kohdalla.

Mitat: 45 x 40 cm. Syvyys 40 cm.

Stratigrafia: turve 0-9 cm; ruskehtavanharmaa hiekkamulta 9–16 cm; tummankeltainen hiekka 16–24 cm; vaaleanharmaa savi 24-40 cm.

Löydöt: tiilenpaloja 2 kpl ja modernia lasia ruskeanharmaasta mullasta (iso tiilen pala – osittain keltaisesta hiekasta) (ei luetteloitu).

NOKIA

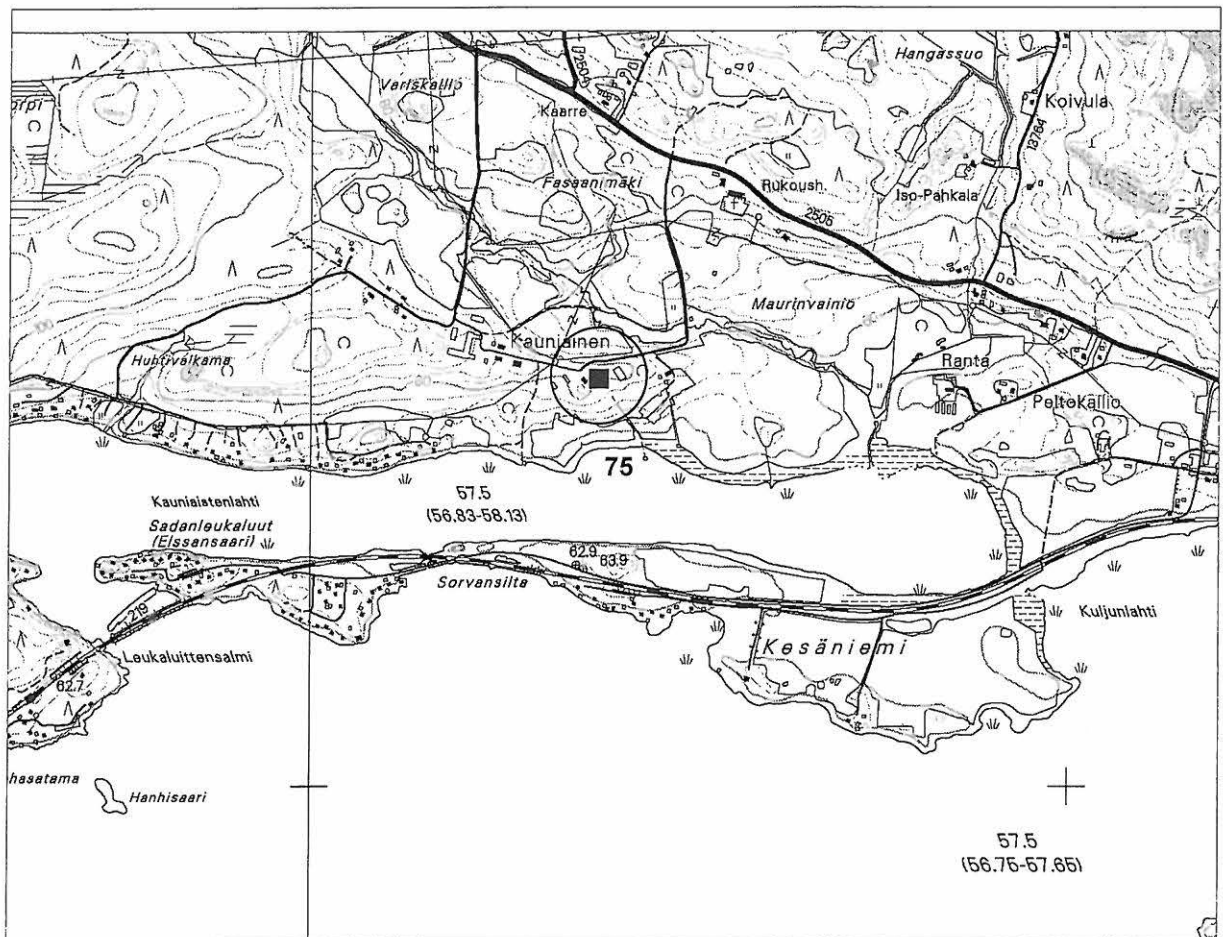
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Kauniainen [75], epäilty hautapaikka ja historiallisen ajan kivi- ja maarakenteita

Ote PerusCD:ltä *Häme*, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:20 000

- kartanon päärakennus (X = 6819 08, Y = 2460 76, Z = 80)

NOKIA

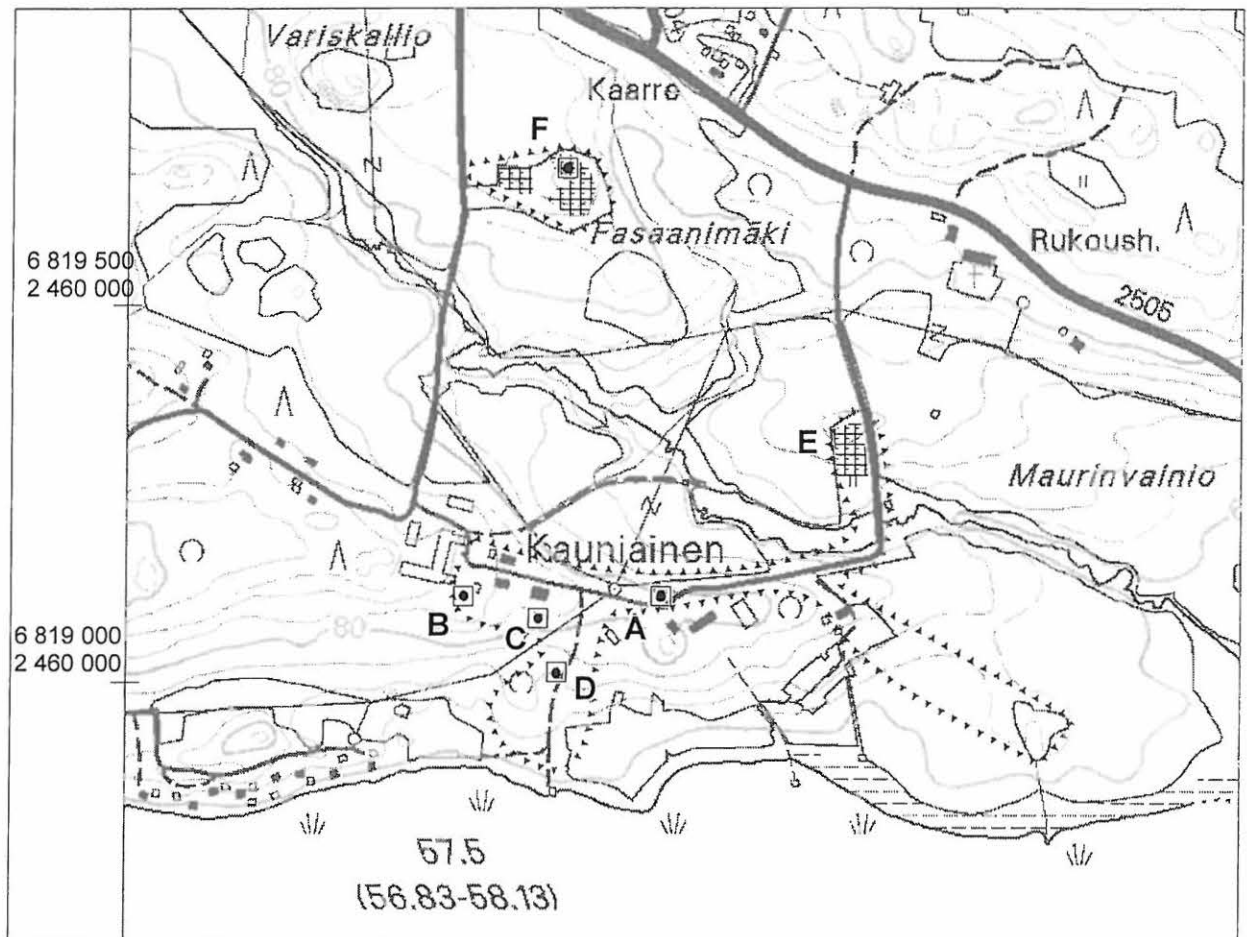
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

Kauniainen [75], historiallisen ajan kivi- ja maarakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:10 000

- kivirakenne ▤ kivi- tai maarakennealue ▲▲▲▲▲ tarkastetun alueen raja

4.3.7. Vaunuvuori [76], historiallisen ajan (?) kivirakenteita

Kunta:	Nokia
Kylä:	Kulju
Kohteen nimi:	Vaunuvuori
Muinaisjäänöstyyppi:	röykkiöt/kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	viljelyröykkiöt (?)/kiukaat (?)
Lukumäärä:	5
Ajoitus:	historiallinen aika (?)
Rauhoitusluokka:	2 (ehdotus)
Mj.rek.nro:	-
Sijainti	
Peruskartta:	2123 02 SIURO
Koordinaatit:	X = 6818 86-92 Y = 2462 99- 2463 03 Z = n. 80-90
Koordinaattiselite:	kivirakennealueen ääripisteet
Etäisyystieto:	Siuron kirkosta 1,8 km WNW

Neg. 123273 Vaunuvuori [76]. Röykkiö 4. E

Merkitty peruskartalle: ei merkitty
Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kivirakenteet ovat sammalen, karikkeen ja vesakon peitossa. Osa niistä on joutunut metsätien alle ja osittain tuhoutunut. Suositellaan kasvillisuuden harventamista kivirakenteiden kohdalla ja metsätien siirtämistä pois niiden päältä.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kulju

Tila (RN:o/nimi): 4:399 Kulju
 Omistaja: Elving Birgitta, Elving Crister, ja Berglund Antonia
 Osoite: Pursimiehenkatu 9 B 32, Kuljuntie 220, ?
 00150 HELSINKI 37200 SIURO
 Kiinteistötunnus: 536-431-0004-0399

Aiemmat tiedot: yleisöilmoitus kiviraunioista
Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 31.5.2002 Vadim Adel, tutkimusryhmässä Anna Väänänen ja Riia Siltanen

Löydöt: -
Kartat: 1:20 000, 1:5000
Negatiivit: 123272, 123273
Diat: 48759, 48760

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Tarkemmin ajoittamattomia, todennäköisesti historiallisia kiviröykkiöitä kuusimetsässä, Vaunuvuoren juurella, loivalla etelärinteellä. Rinteen keskiosassa, NW-SE-suuntaisen metsätien varrella ja sen yläpuolella (NE-puolella) on useita suhteellisen epämääräisiä röykkiöitä (kaskiraunioita?), jotka koostuvat melko pienistä kivistä. Lisäksi alueella on paikoin näkyvissä muinaista rantakivikkoa (kivien halkaisija alle 20 cm), joten ihmisen kasaamien röykkiöiden erottaminen ei ole aina mahdollista. Inventoinnin yhteydessä pyrittiin dokumentoimaan selkeimmät, ihmisen tekemät rauniot (röykkiöt 1-3). Lisäksi rinteen alaosassa, Kuljuntien N-puolella on todettu kaksi röykkiötä (nrot 4-5), joista ainakin yksi on mahdollinen kiukaan perustus.

Röykkiö 1. Sijaitsee metsätiellä, sen keskellä ja W-reunalla, risteyksestä 42 m N. Röykkiön pituus (W-E) on 2,5 m, leveys 1,5 m, korkeus on n. 0,3 m (W-osa); keskellä tietä oleva itäosa on melkein kokonaan tuhoutunut. Kivien koko vaihtelee 10-30 cm:n välillä, suurin osa niistä on halkaisijaltaan n. 15 cm, sammalen peitossa. Röykkiön S-reunaan, tien W-reunaan tehtiin pieni koekuoppa, jossa oli harmaantummanruskeaa maata ja runsaasti pieniä kiviä; ei löytöjä.

Risteyksestä 50 m, metsätien SW-puolella on epämääräisen muotoinen, sammaloitunut *röykkiö 2*, halkaisijaltaan n. 4 m. Kivet ovat keskimäärin 20-25 cm kokoisia. Röykkiön keskellä ja ympärillä kasvaa tiheää vesakkoa.

Röykkiöön 3 on edellisestä matkaa 9 m NW metsätietä pitkin ja siitä edelleen 11 m suuntaan 10 astetta. Röykkiö on kehämäinen, melkein neliönmuotoinen, NW-NE-SE-SW-suuntainen, mitoiltaan 3,5 x 3,5 m, korkeudeltaan 0,4 m. Raunion keskellä on n. 1 x 1 m kokoinen kuopanne, syvyydeltään n. 0,3 m. Kivien koko on 10-30 cm. Röykkiö on sammalen ja karikkeen peitossa, sen NW-puolella kasvaa iso koivu, NW-reunan päällä on nuori kuusi. Rakenteen SE-reunaan tehtiin pieni koekuoppa, jossa oli pieniä kiviä ja vaaleanharmaata hiesua; ei löytöjä. Röykkiö 3:sta 7 m NW metsätietä pitkin, sen keskellä on vielä yksi, epämääräisempi röykkiö tai kivikko, jonka päällä tie kulkee. Röykkiö on 2,5 m leveä, maantasainen; kivien koko on 10-20 cm

Rinteen alaosassa, päätien varrella olevista röykkiöistä isompi (nro 4) on kooltaan 2,2 (NE-SW) x 1,4 m, korkeudeltaan 0,3 m, muodoltaan lähes neliömäinen. Kivien koko vaihtelee 20-40 cm:n

välillä. Rakenne on lähes kokonaan karikkeen ja sammalen peitossa. Kyseessä on mahdollinen *kiukaan perustus*. Etäisyys päätiestä on 13 m N, sivutiestä 25 m WNW.

Pienempi *röykkiö 5* on mitoiltaan 1,5 x 1,3 m, korkeudeltaan 0,3 m. Sekin on sammalen ja karikkeen peitossa. Kivien koko on keskimäärin 30 cm. Etäisyys päätiestä on 16 m, edellisestä röykkiöstä 13 m WNW. Rakenne on melkein neliönmuotoinen, sijaitsee pienessä painanteessa, joka on leveydeltään n. 4 m ja syvyydeltään enintään 0,5 m, tien suuntainen (WNW-ESE). Painanteen reunoilla on isoja kiviä (halkaisija 0,5-0,6 m), jotka saattavat olla rakennuksen kivijalan osia. Painanteessa ja sen reunoilla kasvaa eri-ikäisiä mäntyjä, kuusia ja yksi hyvin vanha, ainakin 100 v. ikäinen koivu.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Kuloveden pohjoisrannasta n. 200 m NE, WNW-ESE-suuntaisen Kuljuntien N-puolella, korkean ja kallioisen Vaunuvuoren juurella, SW-NE-suuntaisen sivutien NW-puolella, siitä NW-suuntaan lähtevän metsätien varrella ja alempana, Kuljuntien varrella, metsässä.

Laajuusarvio ja perusteet: röykkiöalueen laajuus n. 80 m (SW-NE) x 30-40 m.

Ehdotus suoja-alueeksi: 5 m säteellä jokaisen röykkiön reunoista

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2. Tarkemmin ajoittamattomia, todennäköisesti historiallisia kivirakenteita, joiden laadun ja iän selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: paikoin huonot runsaan kasvillisuuden takia

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: kohde [61] Pyymäki, historiallisia kivirakenteita, 0,2 km SE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto* sekä *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja: inventoinnin yhteydessä myös etsittiin J. Maukosen (1951) mainitsemia ”kivikiukaita” Kuljuntien S-puolella; mitään merkkejä muinaisjäännöksistä ei havaittu; ks. myös kohde [61] Pyymäki.

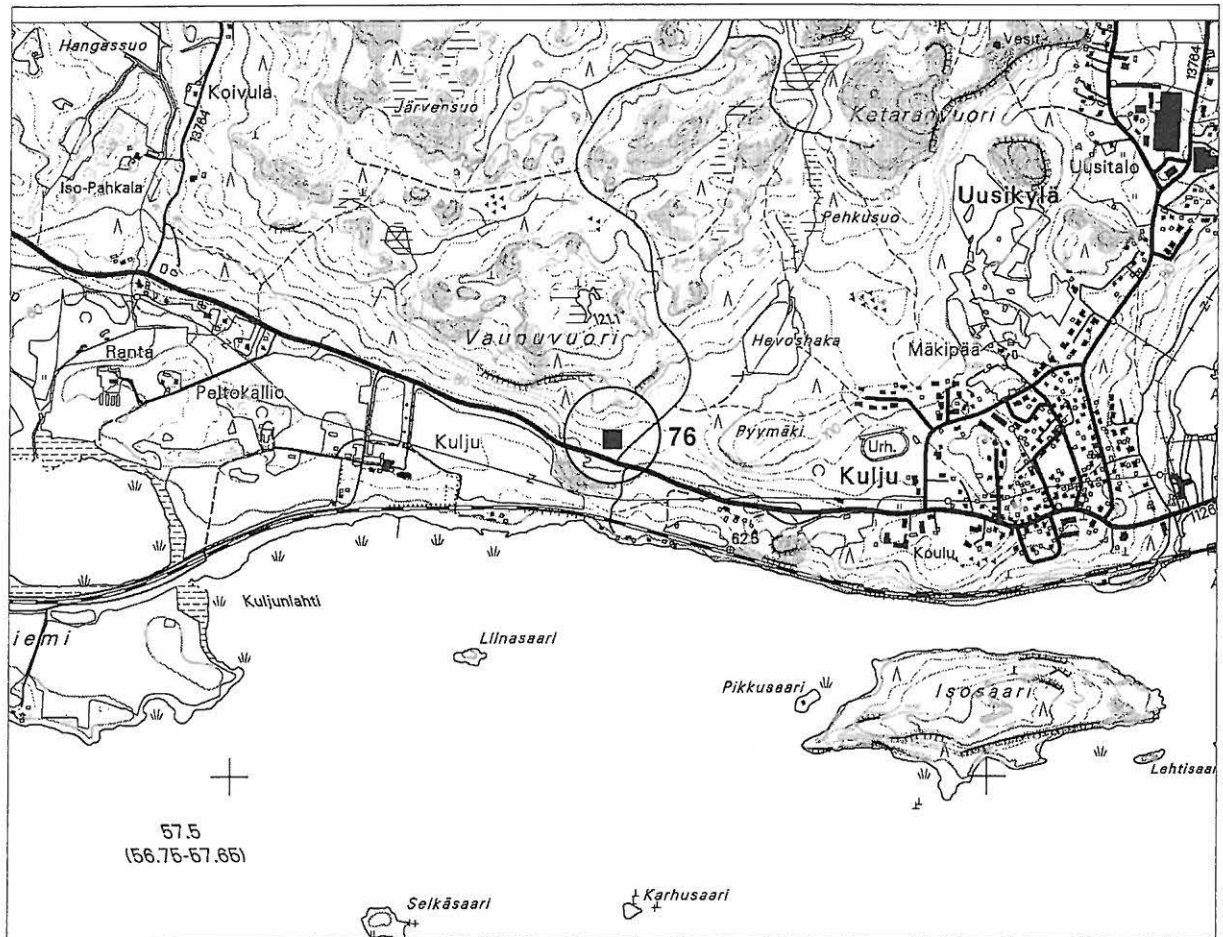
Koekuopat : ks. *Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot*.

Vaunuvuori [76], historiallisen ajan (?) kivrakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1:20 000

- kivrakennealue (keskipiste, X = 6818 89, Y = 2463 01, Z = n. 85-90)

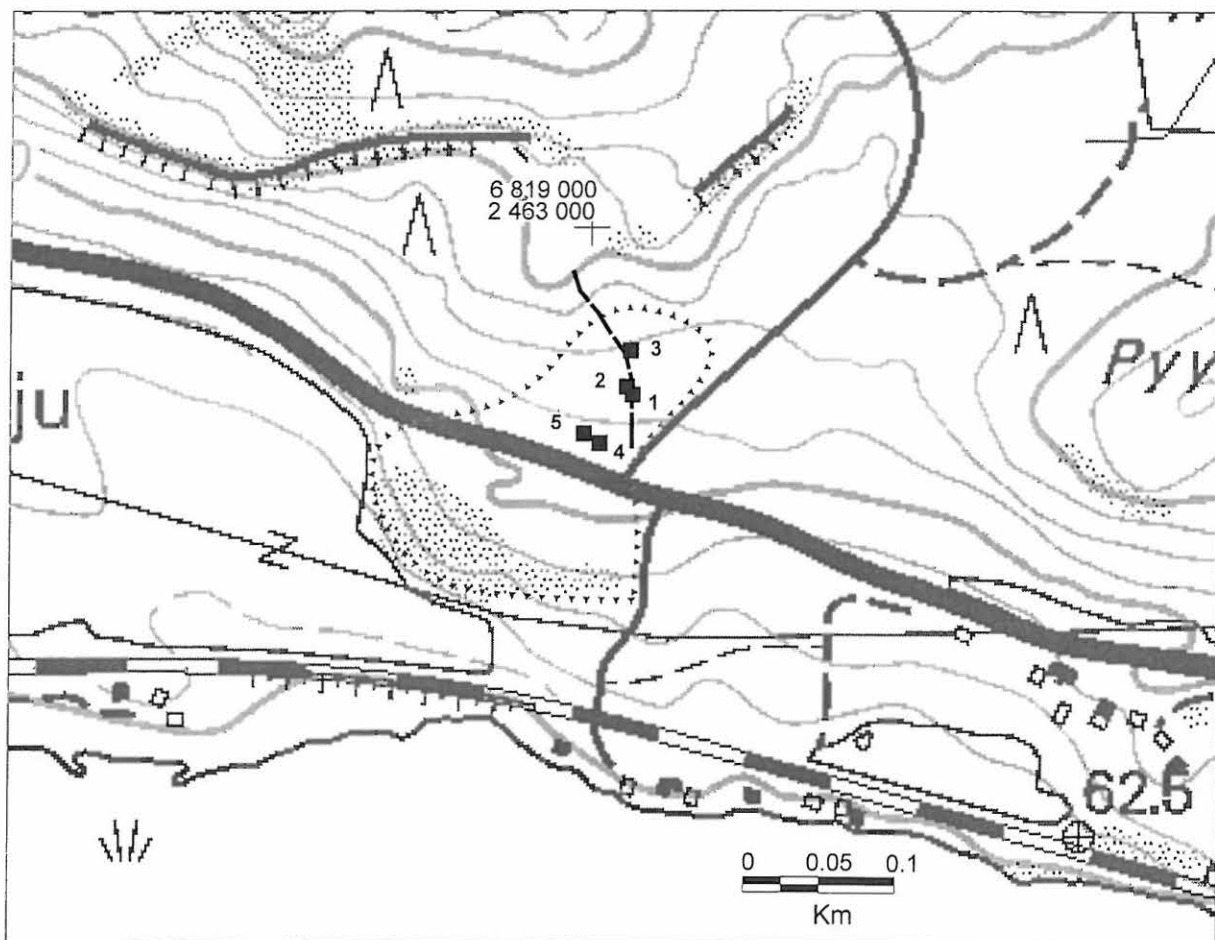

Vaunuvuori [76], historiallisen ajan (?) kivrakenteita

Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

Mk 1: 5 000

■₄ kivrakenne/-röykkiö ja sen nro ▲▲▲▲▲ tarkastetun alueen raja

4.3.8. Isosaari [77], historiallisen ajan sahan paikka

Kunta:	Nokia
Kylä:	Kulju
Kohteen nimi:	Isosaari
Muinaisjäännöstyyppi:	teollisuuskohteet
Tyyppin tarkenne:	kauppasahat
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	1800 (?) - 1900-luvut
Rauhoitusluokka:	-
Mj.rek.nro:	-
Sijainti	
Peruskartta:	2123 02 SIURO
Koordinaatit:	X = 6818 02-05 Y = 2464 05-15 Z = n. 57,5-60
Koordinaattiselite:	kivi- ja maarakennealueen ääripisteet
Etäisyystieto:	Siuron kirkosta 0,9 km SW
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Maastomerkintä:	ei merkintää

Hoito ja kunto: Kohde sijaitsee saarella, metsässä. Kivi- ja maarakenteet ovat sammalen, turpeen, rehevän aluskasvillisuuden ja suhteellisen nuoren puuston peitossa. Kasvillisuuden harventamista alueella voisi harkita; ennen kaikkea kivirampin päällä kasvavat puut tulisi poistaa.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä:	Kulju		
Tila (RN:o/nimi):	4:399 Kulju		
Omistaja:	Elving Birgitta,	Elving Crister,	ja Berglund Antonia
Osoite:	Pursimiehenkatu 9 B 32, 00150 HELSINKI	Kuljuntie 220, 37200 SIURO	?
Kiinteistötunnus:	536-431-0004-0399		

Aiemmat tiedot: yleisöilmoitus sahan jäännöksistä
Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 4.6.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen
Löydöt: -
Kartat: 1:20 000, 1:5000
Negatiivit: 123277
Diat: 48764

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Vanhaan sahaan liittyvät kivi- ja maarakenteet sijaitsevat Isosaaren etelärannalla, rehevää lehtipuuvaltaista sekametsää kasvavassa niemessä. Niemen itäosassa on neljä kuoppaa. *Kuoppa 1* sijaitsee niemen itäkärjen tyvessä, se on halkaisijaltaan 2 m, syvyydeltään 0,5 m, turpeen ja karikkeen peittämä; kuopan keskelle tehdyssä koepistossa todettiin yli 10 cm paksu turvekerros, jonka alla on vaaleanharmaata hietaa. *Kuoppa 2* sijaitsee edellisestä 8 m W, rannasta 5 m, rantaa

pitkin kulkevan polun N-puolella. Se on soikeahko, mitoiltaan 3 x 2 x 0,5 m, karikkeen peittämä; kuopassa kasvaa nuori haapa, SE-reunalla on vanha mänty. *Kuoppa 3* sijaitsee edellisestä n. 15 m W, polusta 4 m. Sekin on soikeahko, mitoiltaan 2 m (W-E) x 1 x 0,5 m, sen S-reunalla kasvaa vanha koivu. Tästä pohjoiseen, korkeampana loivalla rantarinteellä sijaitsee isompi ja syvämpi *kuoppa 4* (kellarikuoppa?), halkaisijaltaan 3 m, syvyydeltään 1,7 m oleva, risujen ja vesakon peittämä.

Kuopasta 4 n. 10 m W alkaa laaja (n. 15 m (N-S) x 10 m) ja 2 m syvä, loivaan hiekkarantarinteeseen kaivettu *kuoppa*. Sen W-puolella sijaitsee n. 15 m (N-S) pitkä, 4 m korkea ja 5 m leveä, 0,5-1,0 m kokoisista kivistä rakennettu ja osittain rauennut *ramppi*. Sen eteläpääty sijaitsee aivan vesirajalla; koordinaatit GPS:n mukaan ovat: X = 6818 025, Y = 2464 095. Lakiosa on leveydeltään n. 1,5 m, ja sen eteläkärjessä kasvaa vanha leppä; muuten rakenne on sammalen ja turpeen peittämä, sen päällä ja ympärillä kasvaa n. 50 v. vanhoja kuusia ja lehtipuita. Rampin N-päässä, sen W-puolella on n. 5 m pitkä (W-E), 1,0 x 0,5 x 0,5 m kokoisista suorakulmaisista kivistä rakennettu *kivijalka* (?), jonka N-puolella, pensaikon peitossa on kuoppia. Rampin W-puolella, kivijalan S-puolella on toinen laaja (n. 10 x 15 m) *kuoppa* tai *tasanne* (rakennuksen pohja?), jonka N-rajana on WNW-ESE-suuntainen, 1,0-1,5 m korkea leikkaus. Lännessä se liittyy n. 20 m (W-E) x 10 m laajaan ja n. 1,5 m syvään *kuoppaan*, joka näkyy peruskartalla korkeuskäyrän mutkana. Alueella on tässä mainittujen rakenteiden lisäksi muitakin kaivantoja.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

1,0 km (WSW-ENE) x 0,4 km laaja, kalliainen, metsää kasvava Isosaari sijaitsee Kuloveden NE-osassa, sen N-rannasta n. 120 m, Siuronkoskesta 0,5 km SW. Vanha saha sijaitsee saaren S-rannalla, n. 120 m (WSW-ENE) x 50 m kokoisella niemellä, jonka N-puolella on jyrkkä kalliorinne.

Laajuusarvio ja perusteet: kivi- ja maarakennealueen laajuus on n. 90 m (W-E) x 20 m.

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen (vähintään 2 m säteellä kivi- tai maarakenteen näkyvistä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2?; kohteen suojeluarvon määrittäminen vaatii lisäselvityksiä.

Havaintomahdollisuudet: runsas aluskasvillisuus vaikeuttaa paikoin huomattavasti havaintojen tekoa

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Kuljun koulu [78], historiallinen kiviaita, 0,7 km NW

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto* sekä *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja: inventoinnin yhteydessä saaresta etsittiin myös esihistoriallisia muinaisjäännöksiä ja tarkastettiin sahan paikan W-puolella oleva hiekkaranta ja isompi niemi sekä saaren länsi- ja itäpäät.

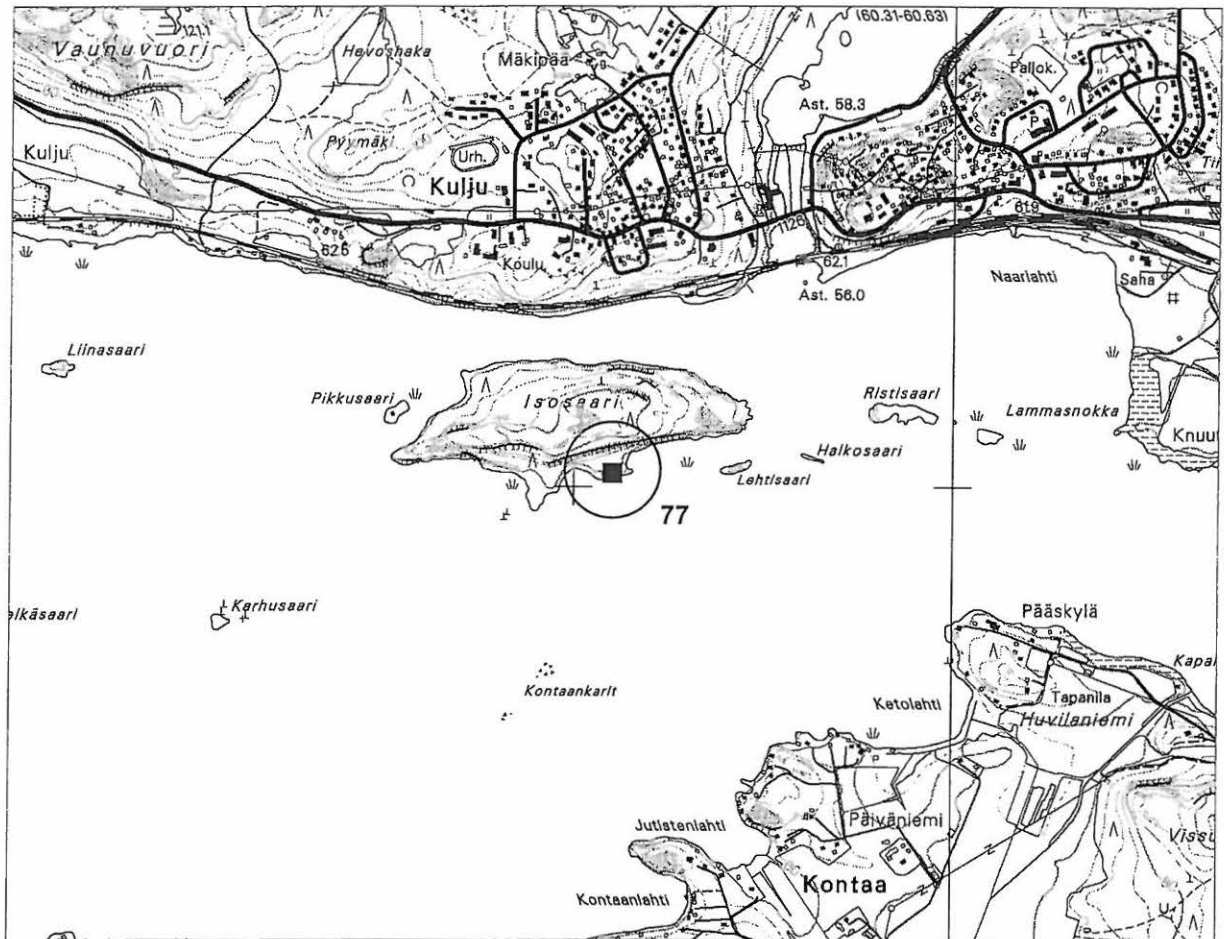
Koekuopat em. alueille tehdyissä koekuopissa ei todettu merkkejä muinaisjäännöksistä

Isosaari [77], historiallisen ajan sahan paikka

Ote PerusCD:ltä *Häme, versio 99* (Pk 2123 02 SIURO)

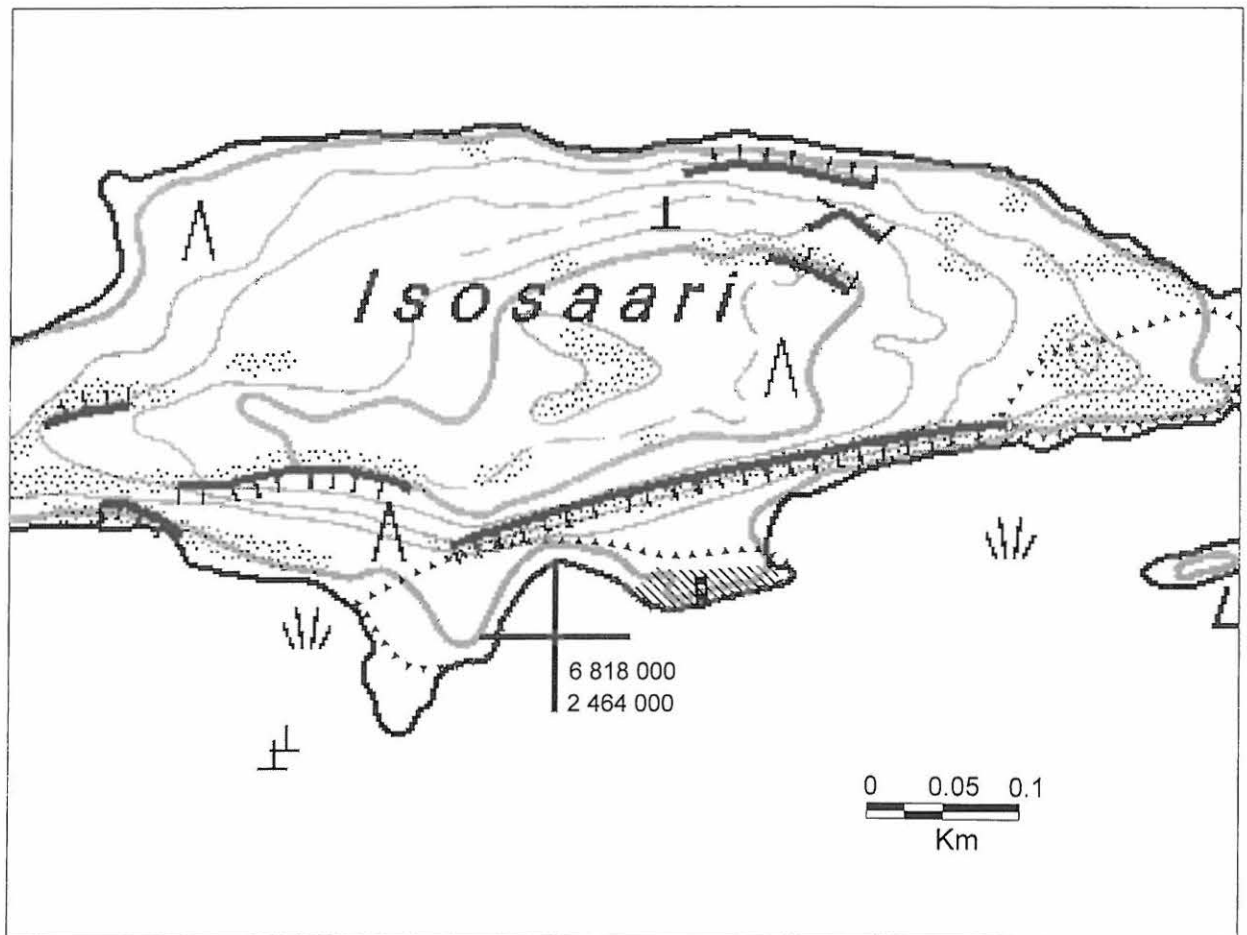
Mk 1:20 000

- sahan paikka (kivi- ja maarakennealueen keskipiste, X = 6818 03, Y = 2464 10, Z = n. 60)

Isosaari [77], historiallisen ajan sahan paikka
Ote PerusCD:ltä Häme, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)
Mk 1:5000

 kivi- ja maarakennealue kiviramppi tarkastetun alueen raja

4.3.9. Kuljun koulu [78], kiviaita ja torpan paikka

Kunta: Nokia
Kylä: Kulju
Kohteen nimi: Kuljun koulu
Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet, asuinpaikat
Tyypin tarkenne: kiviaidat, -
Lukumäärä: 1, 1
Ajoitus: historiallinen aika
Rauhoitusluokka: -
Mj.rek.nro: -

Sijainti

Peruskartta: 2123 02 SIURO

Koordinaatit: X = 6818 60

Y = 2463 72

Z = n. 85-90

Koordinaattiselite: kiviaita

Etäisyystieto: Siuron kirkosta 1,0 km WSW

Koordinaatit: X = 6818 75

Y = 2463 66

Z = 90

Koordinaattiselite: Kiimälän torpan paikka

Merkitty peruskartalle: ei merkitty

Maastomerkintä: ei merkintää

Hoito ja kunto: Kiviaita on osittain sammaloitunut ja sijaitsee koulun pihapiirin laidalla; sen viereen on tehty n. 4 x 4 m laajuinen (komposti?) kuoppa, joka tulisi peittää. Torpan paikka on kokonaan runsaan aluskasvillisuuden peitossa. Kasvillisuuden harventamista tässä kohteessa voisi harkita.

Tila- ja omistajatiedot

Kylä: Kulju

Tila (RN:o/nimi): ?

Omistaja: Nokian kaupunki?

Kiinteistötunnus: 536-431-?-?

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointi 2002: tarkastus 31.5.2002 Vadim Adel, apulaisena Anna Väänänen

Löydöt: -

Kartat: 1:20 000, 1:4000

Negatiivit: -

Diat: -

Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot:

Kiviaita sijaitsee Kuljun (Siuron) koulun SW-puolella, pihapiiritasanteen S-reunalla, talousrakennuksen SE-puolella, W-E-suuntaisesta Kuljuntiestä n. 100 m S, Kuloveden N-

rannasta n. 120 m N. Aidan pituus (W-E) on n. 15 m, leveys 0,5-1,0 m, korkeus 1,0-1,2 m. Kivien halkaisija vaihtelee 0,4-0,6 m välillä. Rakenteen itäpäässä on isoja maakiviä. Kiviaita on osittain sammaloitunut, sen länsipään N-puolelle on kaivettu neliönmuotoinen kuoppa, mitoiltaan n. 4 x 4 m, johon on kasattu kuivia lehtiä ja risuja; kuopassa näkyy peruskalliota ja vaaleaa hiesua. Kiviaidan S-puolella alkaa loivasti etelään viettävä, sekametsää kasvava rinne.

Ent. *Kiimälän torpan* paikka sijaitsee Kuljuntien N-puolella, koulusta n. 120 m NW, omakotitalon NE-puolella olevalla, heinää ja pensaikkoa (pääasiassa vadelmaa) kasvavalla joutomaalla, W-E-suuntaisen sähkölinjan alla ja sen N-puolella. Sähkölinjasta n. 30 m N, ison tuomen alla sijaitsee pitkänomainen, n. 4 m (S-N) x 1,5 m kokoinen ja 0,7 m syvä *kuoppa*. Siitä n. 20 m S, lähes välittömästi sähkölinjan N-puolella on n. 5 x 5 m laajuinen ja n. 0,5 m korkea kumpare, jossa useita n. 0,5 x 0,5 m kokoisia, pääasiassa ilmeisesti louhittuja kiviä – mahdollisesti rakennuksen perustusten jäännökset. Alueella todettiin muuallakin kiviä, jotka eivät kuitenkaan näyttäneet muodostavan selkeitä rakenteita. Omakotitalossa tavatun rouvan kertoman mukaan torpan paikalla ei ollut mitään rakennuksia ainakin 1950-luvulta lähtien.

Ympäristö ja maasto: (ks. myös ed. kohta)

Kohde sijaitsee Nokian Kuljun kaupunginosan länsilaidalla, Siurosta Salmeen vievän Kuljuntien varrella, Siuronkoskesta 0,8-0,9 km W. Maasto viettää etelään, Kuloveteen (57,5 m mpy).

Laajuusarvio ja perusteet: ks. *Kohteen kuvaus ja inventointihavainnot*

Ehdotus suoja-alueeksi: lakisääteinen (vähintään 2 m säteellä kivi- tai maarakenteen näkyvistä reunoista)

Suojelutoimenpiteet kentällä: -

Luokitusehdotus perusteluineen: luokka 2? Historiallisen ajan muinaisjäännöksiä, joiden iän ja suojeluarvon selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Havaintomahdollisuudet: torpan paikalla huonot runsaan aluskasvillisuuden takia

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: ei tiedossa

Lähilöytöjä: Isosaari [77], historiallisen ajan sahan paikka, 0,7 km SE

Suosittelavat jatkotoimenpiteet: ks. *Hoito ja kunto* sekä *Luokitusehdotus perusteluineen*

Lisätietoja: J. Maukosen (1951, 31) kertoman perusteella suunnilleen nyk. koulun kohdalla on vielä 1800-luvun loppupuolella ollut neljä ”kivikiuasta”, joista ei inventoinnin yhteydessä havaittu mitään merkkejä. Rakenteet ovat ilmeisesti tuhoutuneet koulun ja tien rakennustöiden yhteydessä. Koulu rakennettiin v. 1904 ja sen lisärakennus v. 1931 (Teivas & Tulonen 2001, 89).

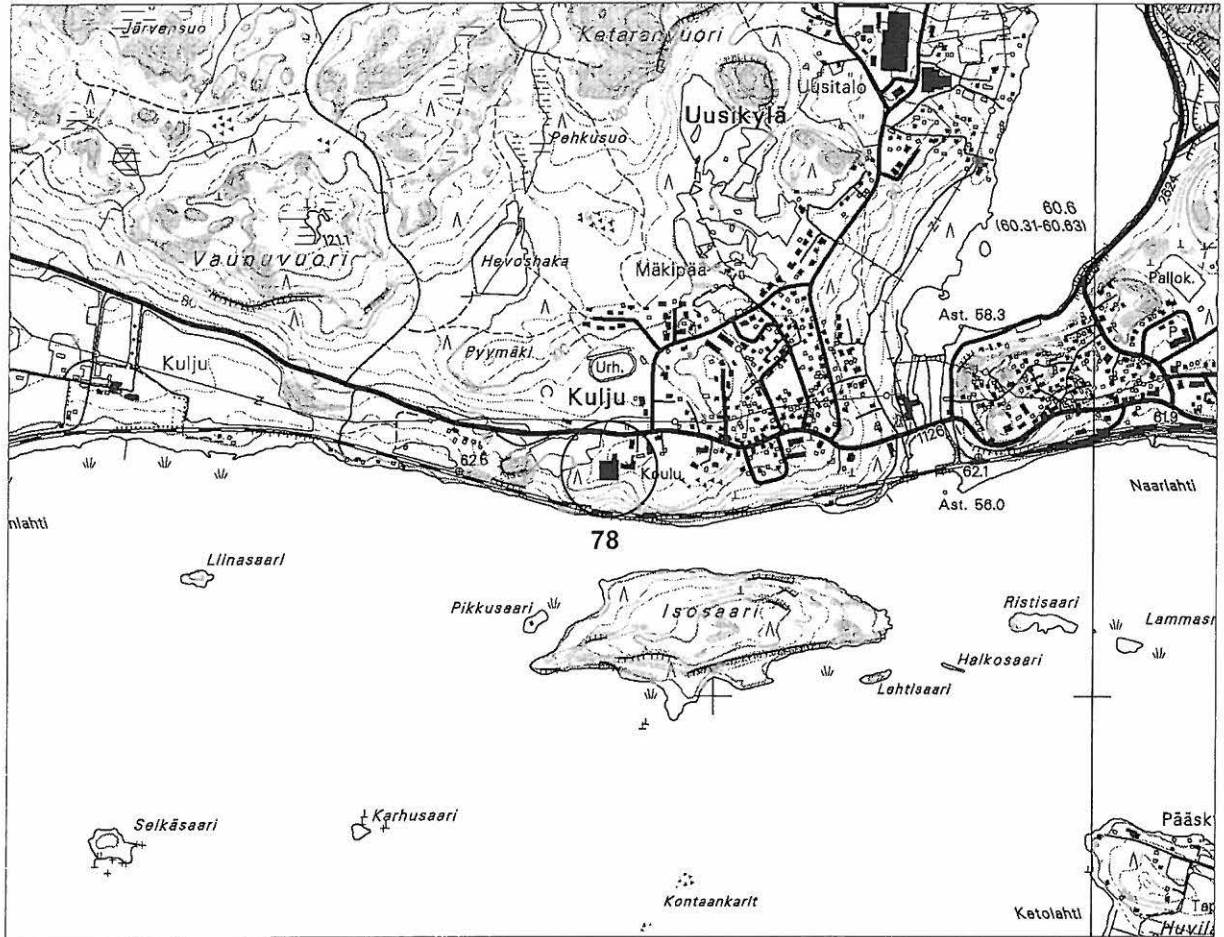
Koekuopat : -

Kuljun koulu [78], kiviaita ja torpan paikka

Ote PerusCD:ltä *Häme*, versio 99 (Pk 2123 02 SIURO)

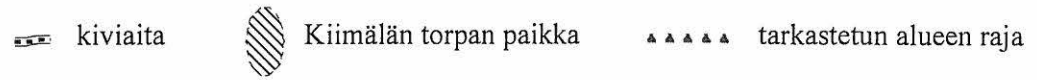
Mk 1:20 000

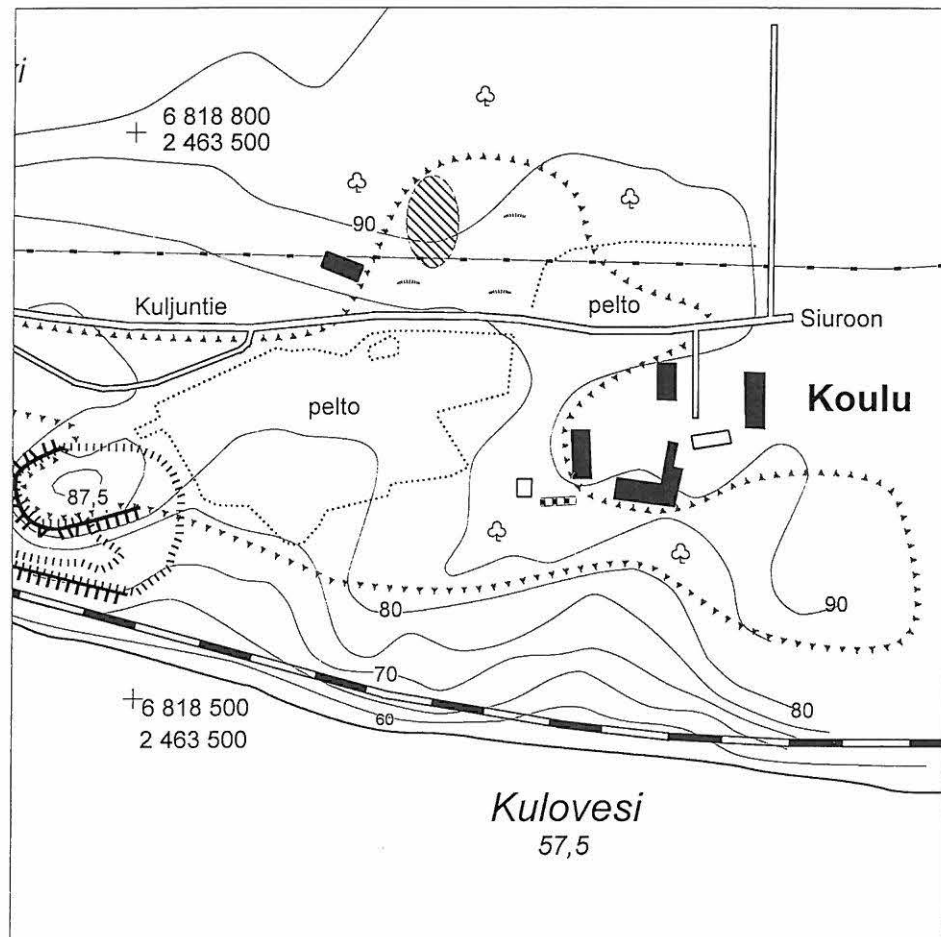
- kiviaita (X = 6818 60, Y = 2463 72, Z = n. 85-90)

Kuljun koulu [78], kiviaita ja torpan paikka

Yleiskartta 1:4000

 kiviaita Kiimälän torpan paikka tarkastetun alueen raja

ARKISTOLÄHTEET

- Adel, Vadim 2000: Nokia. Nokianvirran arkeologinen osainventointi 2000. Raportti. TMMY. 178 s.
- Pukkila, Jouko 2001: Nokia. Liukuslahden ja Pitkäniemen arkeologinen osainventointi 2000. Raportti. TMMY. 73 s.
- Renvall, Erkki 1985: Nokia (ent. Suoniemi), Sarkola, Talola. Kumpukalmistokaivaukset 25. kesäkuuta ja 3. elokuuta välisenä aikana. Raportti 15.3.1985. – MV/AOA. 15 s.
- Renvall, Erkki 1986: Nokian kaupungin inventointi 1985. Inventointikertomus. MV/AOA. 42 s.
- Salmo, Helmer 1953: Suoniemen Sarkolan kylän Talolan kalmisto. Tarkastuskertomus 10.10.1953. - MV/AOA. 2 s.
- Salo, Unto 1950: Suoniemen kiinteät muinaisjäännökset. Kertomus stipendimatkasta kesällä 1950. - MV/AOA. 10 s.
- Sarasmo, Esko 1955: Kertomus hautakumpukaivauksista, jotka Hämeen museon hoitaja maisteri Esko Sarasmo suoritti Suoniemen Sarkolan kylä Talolan talon Kujanvierikedolla 2.-3.9.1954. Raportti .5.1955. - MV/AOA. 6 s.
- Soininen, Olli 1994: Nokia Sarkola Peltoaho. Arkeologisen kohteen tarkastus. Raportti 29.8.1994. - MV/AOA. 4 s.

KIRJALLISUUS

- Alhonen, Pentti 1991: Satakunnan luonnon geologinen historia. – *Satakunnan historia I, 1*. Rauma. S. 13-84.
- Huurre, Matti 1998: Kivikauden Suomi. Keuruu. 362 s.
- Järventausta, Eero 1965: Suoniemen tarinaa. *Tyrvään seudun Museo- ja Kotiseutuyhdistyksen julkaisuja XLII*. Vammala. 224 s.
- Kuninkaan kartasto 1776-1805. Tampere 1989.
- Matisto, Arvo & Virkkala, Kalevi 1964: Tampereen seudun geologia. Porvoo - Hki. 137 s.
- Maukonen, J. 1951: Suoniemen muinaismuistoja. - Aulis Oja (toim.): *Suoniemen kuvauksia viime vuosisadalta. Sarkolan Paavolat ry:n julkaisuja V*. Forssa. S. 30-37.
- Miettinen, Mirja 1974: Vanhan Pirkkalan esihistoria. - *Vanhan Pirkkalan historia*. Tampere. S. 881-968.
- Saarenheimo, Juhani 1974: Vanhan Pirkkalan historia. Tampere. 880 s.
- Salmo, Helmer 1952: Rautakausi. *Satakunnan historia II*. Vammala. 512 s.
- Selander, Väinö 1963: Järvenlaskut Karkussa. *Tyrvään seudun Museo- ja Kotiseutuyhdistyksen julkaisuja XXXVII*. Vammala. 20 s.
- Skogman, David 1951: Suoniemeläisiä paikallistarinoita. - Aulis Oja (toim.): *Suoniemen kuvauksia viime vuosisadalta. Sarkolan Paavolat ry:n julkaisuja V*. Forssa. S. 27-29.
- Teivas, Eija & Tulonen, Annu 2001: Nokian kulttuuriympäristöohjelma. Pirkanmaan ympäristökeskus, alueelliset ympäristöjulkaisut 225. Tampere. 165 s.
- Virkkala, K. 1974: Vanhan Pirkkalan luonnonsuhteista ja niiden vaiheista. – *Vanhan Pirkkalan historia*. Tampere. S. 969-1020.

RAPORTISSA KÄYTETYT LYHENTEET

- AOA Arkeologian osasto, arkisto
- HM Hämeen museo (Tampere)
- KM Kansallismuseo (Helsinki)
- MV Museovirasto (Helsinki)
- TMMY Tampereen museot, maakunnallinen yksikkö (Tampere)

NOKIA
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

LUETTELO MUSTAVALKONEGATIIVEISTA (123254-123282)

Kuvannut Vadim Adel

Negatiivit on luetteloitu Museoviraston arkeologian osaston kokoelmiin.

neg nro	kuvan aihe	kuvaus- suunta	pvm 2000
123254	Vanha-Mattila [70]. Kiviaita.	SW	20.5.
123255	Kamppi [28]. Pellolla oleva kivikautisen asuinpaikan osa-alue.	SE	21.5.
123256	Miinanlahti [55]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta; etualalla mökkitie, taustalla Kulovettä.	NE	22.5.
123257	Kesäniemi 3 [51]. Muinaisjäännöksen eteläosa (kk 1:n alue). Vasemmalla ulkorakennuksen S-seinää, taustalla kellari ja Kulovettä.	W	24.5.
123258	Kesäniemi 3 [51]. Kiven- ja maansekainen rökkiö.	NW	24.5.
123259	Kesäniemi 2 [50]. Yleiskuva löytöalueesta.	E	24.5.
123260	Kesäniemi 1 [49]. Yleiskuva asuinpaikasta; taustalla Kulovettä.	NW	24.5.
123261	Sadanleukaluut 1 [53]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta; taustalla kesämökki nro 17, etualalla historiallinen kivrakenne.	NE	27.5.
123262	Talola 1 [29]: yleiskuva rökkiöalueesta. Etualalla pellolla kivikautisen asuinpaikan Talola 2 [34] NE-osa; taustalla Talolan talo.	E	28.5.
123263	Erkkilä 1 [43]. Etualalla pienempi rökkiö 2, taustalla oikealla isompi rökkiö 1.	NW	28.5.
123264	Erkkilä 2 [57]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	SE	28.5.
123265	Pikkuvainio [36]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	S	28.5.
123266	Talola 2 [34]. Kivikautisen asuinpaikan SW-osa.	SE	29.5.
123267	Peltoaho [42]. Rökkiöalueen W-osa.	S	29.5.
123268	Kamppi [28]. Yleiskuva Kampin mäellä, tasanteella olevasta löytöalueesta; etualalla mökkitie.	NE	29.5.
123269	Kalmesaari 2 [74]. Peltorökkiö 2; taustalla vanhaa peltoa.	W	30.5.
123270	Kalmesaari 1 [56]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	NW	30.5.
123271	Kulju 1 [30]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	SW	31.5.
123272	Vaunuvuori [76]. Rökkiö 3; etualalla sen S-kulma, linjakeppi on keskellä kuoppaa.	S	31.5.
123273	Vaunuvuori [76]. Rökkiö 4.	E	31.5.
123274	Kulju 2 [47]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	S	31.5.
123275	Hanhisaari [27]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	NE	3.6.
123276	Kesäniemi 4 [52]. Yleiskuva löytöalueesta; taustalla Kulovettä, oikealla huvimaja.	N	3.6.
123277	Isosaari [77]. Vanhan sahan kivramppi; taustalla oikealla Kulovettä.	NW	4.6.
123278	Kulju 3 [48]. Yleiskuva asuinpaikasta; taustalla Piikkilänjärveä.	NE	5.6.
123279	Vettenranta [71]. Vuosiluku Sarkolan ja Vahalahden kylien rajalla olevassa vanhassa rajakivessä.	SE	6.6.
123280	Vettenranta [71]. Yleiskuva rajakivestä; taustalla Sarkolanlahtea.	E	6.6.
123281	Kauniainen [75]. Historiallinen kivrökkiö Fasaanimäellä.	WSW	7.6.
123282	Saviannokka [54]. Yleiskuva asuinpaikasta.	N	7.6.

NOKIA
LÄNSIOSAN (ENT. SUONIEMEN) ARKEOLOGINEN OSAINVENTOINTI 2002

LUETTELO DIAPOSITIIVEISTA (48741-48769)

Kuvannut Vadim Adel

Diat on luetteloitu Museoviraston arkeologian osaston kokoelmiin.

dia nro	kuvan aihe	kuvaus- suunta	pvm 2000
48741	Vanha-Mattila [70]. Kiviaita.	SW	20.5.
48742	Kamppi [28]. Pellolla oleva kivikautisen asuinpaikan osa-alue.	SE	21.5.
48743	Miinanlahti [55]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta; etualalla mökkitie, taustalla Kulovettä.	NE	22.5.
48744	Kesäniemi 3 [51]. Muinaisjäännöksen eteläosa (kk 1:n alue). Vasemmalla ulkorakennuksen S-seinää, taustalla kellari ja Kulovettä.	W	24.5.
48745	Kesäniemi 3 [51]. Kiven- ja maansekainen röykkiö.	NW	24.5.
48746	Kesäniemi 2 [50]. Yleiskuva löytöalueesta.	E	24.5.
48747	Kesäniemi 1 [49]. Yleiskuva asuinpaikasta; taustalla Kulovettä.	NW	24.5.
48748	Sadanleukaluut 1 [53]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta; taustalla kesämökki nro 17, etualalla historiallinen kivirakenne.	NE	27.5.
48749	Talola 1 [29]: yleiskuva röykkiöalueesta. Etualalla pellolla kivikautisen asuinpaikan Talola 2 [34] NE-osa; taustalla Talolan talo.	E	28.5.
48750	Erkkilä 1 [43]. Etualalla pienempi röykkiö 2, taustalla oikealla isompi röykkiö 1.	NW	28.5.
48751	Erkkilä 2 [57]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	SE	28.5.
48752	Pikkuvainio [36]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	S	28.5.
48753	Talola 2 [34]. Kivikautisen asuinpaikan SW-osa.	SE	29.5.
48754	Peltoaho [42]. Röykkiöalueen W-osa.	S	29.5.
48755	Kamppi [28]. Yleiskuva Kampin mäellä, tasanteella olevasta löytöalueesta; etualalla mökkitie.	NE	29.5.
48756	Kalmesaari 2 [74]. Peltoröykkiö 2; taustalla vanhaa peltoa.	W	30.5.
48757	Kalmesaari 1 [56]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	NW	30.5.
48758	Kulju 1 [30]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	SW	31.5.
48759	Vaunuvuori [76]. Röykkiö 3; etualalla sen S-kulma, linjakeppi on keskellä kuoppaa.	S	31.5.
48760	Vaunuvuori [76]. Röykkiö 4.	E	31.5.
48761	Kulju 2 [47]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	S	31.5.
48762	Hanhisaari [27]. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.	NE	3.6.
48763	Kesäniemi 4 [52]. Yleiskuva löytöalueesta; taustalla Kulovettä, oikealla huvimaja.	N	3.6.
48764	Isosaari [77]. Vanhan sahan kiviramppi; taustalla oikealla Kulovettä.	NW	4.6.
48765	Kulju 3 [48]. Yleiskuva asuinpaikasta; taustalla Piikkilänjärveä.	NE	5.6.
48766	Vettenranta [71]. Vuosiluku Sarkolan ja Vahalahden kylien rajalla olevassa vanhassa rajakivessä.	SE	6.6.
48767	Vettenranta [71]. Yleiskuva rajakivestä; taustalla Sarkolanlahtea.	E	6.6.
48768	Kauniainen [75]. Historiallinen kiviröykkiö Fasaanimäellä.	WSW	7.6.
48769	Saviannokka [54]. Yleiskuva asuinpaikasta.	N	7.6.